

I. XII POSIEDZENIE KR PZD W DNIU 28 LUTEGO 2017 R.

1. Informacja

W dniu 28 lutego w Warszawie odbyło się XII posiedzenie Krajowej Rady PZD, któremu przewodniczył Prezes Związku Eugeniusz Kondracki. W posiedzeniu udział wzięła Przewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD Maria Fojt.

Zgodnie z przyjętym porządkiem obrad Prezes PZD przedstawił aktualną sytuację odnosząc się m. in. do wystąpienia senator Lidii Staroń w programie „Magazyn Ekspresu Reporterów” wyemitowanym w TVP 2. Prezes przedstawił reakcję działkowców i struktur Związku na kolejny program TVP atakujący Związek i ustawę o ROD.

Wszyscy członkowie Krajowej Rady otrzymali wraz z zaproszeniem na posiedzenie Sprawozdanie z działalności Prezydium KR. Prezes PZD w swoim wystąpieniu przedstawił najważniejsze dokonania roku 2016, a także poinformował, że plan pracy na 2016 r. został w pełni zrealizowany, a ponadto Krajowa Rada i Prezydium KR podejmowało wiele spraw, które wynikały z bieżącej sytuacji i potrzeb ogrodów i działkowców.

Skarbnik PZD Barbara Korolczuk przedstawiła sprawozdanie finansowe jednostki krajowej za 2016 r. Przewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej odczytała protokół z badania sprawozdania merytorycznego i finansowego za rok 2016. Krajowa Komisja Rewizyjna pozytywnie oceniła działalność merytoryczną Prezydium KR PZD oraz gospodarkę finansową jednostki krajowej wskazując na oszczędną gospodarkę i celowość wydatkowanych środków. Krajowa Komisja Rewizyjna wnioskuje o zatwierdzenie przedstawionych sprawozdań.

Krajowa Rada zatwierdziła sprawozdanie z działalności Prezydium KR PZD oraz sprawozdanie finansowe jednostki krajowej za 2016 r.

Projekt planu pracy Krajowej Rady i Prezydium KR na 2017 r. wszyscy członkowie KR otrzymali wraz z zaproszeniem na posiedzenie. Prezes PZD Eugeniusz Kondracki przedstawił

najważniejsze zadania, jakie stoją przed Związkiem w 2017 r.

Skarbnik PZD przedstawiła preliminarz finansowy na 2017 r. Krajowa Komisja Rewizyjna pozytywnie zaopiniowała plan pracy i preliminarz na 2017 r. oraz wniosła o ich przyjęcie. Krajowa Rada zatwierdziła plan pracy i preliminarz finansowy na 2017 r.

Eugeniusz Kondracki Prezes PZD przedstawił projekt Programu obchodów 120-lecia ruchu ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich zwracając szczególną uwagę na konieczność upowszechnienia obchodów tego jubileuszu w okręgach i ogrodach. Krajowa Rada podjęła uchwałę w sprawie Programu obchodów Jubileuszu.

Krajowa Rada zapoznała się z aktualnym stanem roszczeń do gruntów ROD i w przyjętej uchwale określiła kierunki działań struktur Związku.

Podczas posiedzenia przedstawiona została informacja na temat aktualnego stanu przygotowań do walnych zebrań sprawozdawczych w ROD. Krajowa Rada pozytywnie oceniła stan przygotowań wskazując w przyjętej uchwale na konieczność pełnej obsługi walnych zebrań przez przedstawicieli okręgów.

Krajowej Radzie przedstawiona została informacja na temat przeglądu delegatur rejonowych. Wyniki przeglądu mają posłużyć do opracowania nowych przepisów regulujących uprawnienia i funkcjonowanie delegatur rejonowych okręgowych zarządów PZD.

Ponadto Krajowa Rada nadała sztandar Okręgowemu Zarządowi PZD w Koszalinie oraz stwierdziła wygaśnięcie mandatu członka KR PZD z powodu złożonej rezygnacji.

W dyskusji członkowie Krajowej Rady odnieśli się do aktualnej sytuacji wskazując na konieczne działania ze strony Związku, przedstawiono przygotowania do walnych zebrań, a także oceniono sprawozdanie i plan pracy.

2. Porządek obrad

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Przyjęcie porządku posiedzenia.
3. Wybór komisji uchwał i wniosków.
4. Stwierdzenie prawomocności obrad.
5. Aktualna sytuacja Związku.
6. Sprawozdanie z działalności Prezydium KR PZD za 2016 r.
7. Sprawozdanie finansowe jednostki krajowej za 2016 r.
8. Ocena i wnioski Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD na temat sprawozdań.
9. Plan pracy Krajowej Rady i Prezydium KR PZD na 2017 r.
10. Preliminarz finansowy jednostki krajowej na 2017 r.
11. Opinia Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD na temat planu i preliminarza.
12. Jubileusz 120-lecia ruchu ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich.
13. Roszczenia do gruntów ROD – stan na dzień 1 stycznia 2017 r.
14. Informacja na temat przygotowania i przebiegu walnych zebrań sprawozdawczych w ROD.
15. Informacja na temat przeglądu delegatur rejonowych okręgowych zarządów.
16. Dyskusja.
17. Podjęcie uchwał.
18. Sprawy różne.
19. Zakończenie obrad.

3. Komisja uchwał i wniosków

1. Tadeusz Jarzębak	Szczecin	4. Czesław Smoczyński	Pomorski
	Przewodniczący	5. Stanisław Zawadka	Mazowiecki
2. Zdzisław Śliwa	Poznań	6. Piotr Gadzikowski	Toruńsko-Włocławski
3. Jan Radoła	Śląski	7. Izabela Ożegalska	Łódzki

4. Sprawozdanie z działalności Prezydium KR PZD za 2016 rok

Informacja o działalności Krajowej Rady PZD w 2016 r.

W 2016 r. odbyło się 7 posiedzeń Krajowej Rady PZD.

V posiedzenie KR PZD

odbyło się w dniu 19 lutego 2016 r.

Tematyka: sprawozdanie z działalności Prezydium KR PZD w 2015 r.; sprawozdanie finansowe jednostki krajowej za 2015 r.; plan pracy Krajowej Rady i Prezydium KR PZD na 2016 r.; preliminarz finansowy jednostki krajowej na 2016 r.; realizacja art. 76 ustawy o ROD; realizacja przez struktury uchwały Prezydium KR PZD w sprawie czerpania i wykorzystywania dochodów z majątku PZD; realizacja przez struktury uchwały Krajowej Rady PZD w sprawie budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania. Działania stowarzyszeń w tej sprawie. Informacje z okręgów. Ponadto przedstawiono informację o sytuacji w Okręgach Mazowieckim i w Lublinie, zarejestrowano regulaminy

12 okręgowych zarządów PZD i nadano sztandar 1 ROD.

Podjęto 21 uchwał oraz Stanowisko w sprawie ponadnormatywnych altan i zamieszkiwania w ROD.

VI posiedzenie KR PZD

odbyło się w dniu 22 marca 2016 r.

Tematyka: Aktualna sytuacja w związku z wystąpieniem RPO; Otwarty Program Rozwoju Społecznego Rodzinnych Ogrodów Działkowych; wolne tereny i wolne działki, interpretacja Statutu PZD; rejestracja regulaminu OZ; nadanie sztandaru ROD im. Zofii Urbanowskiej w Koninie.

KR PZD podjęła 6 uchwał.

VII posiedzenie KR PZD

odbyło się dnia 18 maja 2016 r.

Tematyka: Wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich do Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawie stosowania przepisów prawa budowlanego do obiektów nie wymagających pozwole-

nia na budowę ani zgłoszenia; ocena inwestycji w ROD w 2015 r.; interpretacja Statutu PZD na wniosek Prezydenta Warszawy jako organu nadzoru; zmiana uchwały NR 11/II/2015 KR PZD z dnia 1.10.2015 r. w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Rozwoju ROD w PZD; zatwierdzenie regulaminu OZ PZD.

KR PZD podjęła 11 uchwał. Stanowisko w sprawie wniosku RPO do NSA dotyczącego stosowania nadzoru budowlanego wobec obiektów niewymagających zgłoszenia ani pozwolenia na budowę.

VIII posiedzenie KR PZD

odbyło się dnia 29 czerwca 2016 r.

Tematyka: Aktualna sytuacja ogrodów i Związku związana z wystąpieniem Rzecznika Praw Obywatelskich do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Informacje z Okręgów; sprawozdanie finansowe PZD za 2015 r.; ocena okręgów według kryteriów przyjętych przez Krajową Radę Uchwała nr 2/IV/2015; informacja w sprawie funkcjonowania ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie w zakresie opłaty za śmieci w ROD; nadanie nazwy Okręgowi w Gdańsku; rejestracja regulaminów OZ PZD.

KR PZD podjęła 7 uchwał.

IX Jubileuszowe posiedzenie KR PZD

odbyło się 2 września 2016 r.

Tematyka: Trudna droga do jubileuszu – Wystąpienie Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego; Wystąpienie Prezydent Zabrza Małgorzaty Mańka-Szulik, Wystąpienia uczestników posiedzenia Krajowej Rady PZD.

KR PZD podjęła 2 uchwały jubileuszowe.

X posiedzenie KR PZD

odbyło się 28 października 2016 r.

Tematyka: Aktualna sytuacja Związku; wyniki powszechnego przeglądu zagospodarowania ROD i działek w 2016 r.; ROD w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; rozpatrzenie wniosku organu nadzoru dotyczącego interpretacji statutu PZD; przyjęcie wzoru umowy o oddanie działki w bezpłatne użytkowanie instytucjom prowadzącym działalność społeczną; Nowelizacja uchwał dotyczących funduszy funkcjonujących w PZD; rejestracja regulaminów OZ PZD. KR PZD podjęła 10 uchwał.

XI posiedzenie KR PZD

odbyło się 15 grudnia 2016 r.

Tematyka: Sytuacja ogrodów i Związku; założenia do programu działania w 2017 r.; 120-lecie ruchu ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich; realizacja art. 75 i 76 ustawy o ROD; realizacja uchwał systemowych KR PZD i Prezydium KR PZD. Wysokość i podziały składki członkowskiej w 2017 r.

Krajowa Rada przyjęła Apel do Zarządów Rodzinnych Ogrodów Działkowych oraz działkowców. KR PZD podjęła 12 uchwał.

KR PZD podjęła Stanowisko w sprawie publikacji medialnych na temat PZD, a także przyjęła List Otwarty KR PZD do Jacka Kurskiego – Prezesa TVP.

W 2016 r. Krajowa Rada podjęła 69 uchwał oraz przyjęła: 3 stanowiska, 1 Apel i 1 list otwarty

1. Działalność statutowa Prezydium KR PZD

1) Posiedzenia Prezydium Krajowej Rady PZD

Odbyło się 29 posiedzeń Prezydium KR PZD. W każdym posiedzeniu uczestniczyła Przewodnicząca Krajowej Komisji Rewizyjnej. Ponad 90% posiedzeń odbyło się przy pełnej frekwencji.

Prezydium Krajowej Rady realizowało przyjęty przez Krajową Radę plan pracy na 2016 r. zawierający zadania wynikające z ustawy o ROD, statutu PZD, potrzeb działkowców i ogrodów. Prezydium KR na bieżąco monitorowało wydarzenia dotyczące działkowców ogrodów i Związku, dokonywało oceny, zajmowało stanowiska oraz wypracowywa-

ło metody przeciwdziałania niekorzystnym wydarzeniom dla ogrodów, działkowców i Związku. Na sytuację miały wpływ przede wszystkim:

- a) Zaangażowanie Rzecznika Praw Obywatelskich w obronie osób zamieszkujących na działkach w ROD,
- b) Kwestionowanie przez Rzecznika Praw Obywatelskich zapisów ustawy o ROD,
- c) Wniosek RPO do NSA w sprawie zakresu stosowania Prawa budowlanego do altan w ROD,
- d) Artykuł w dodatku do Gazety Wyborczej – Duży Format pod tytułem „Ruch oporu na działkach”,

e) Dwie audycje Magazynu Śledczego Anity Gargas w TVP 1,

f) Interpelacje poselskie.

Prezydium Krajowej Rady, zgodnie ze statutowymi kompetencjami, opracowywało dokumenty i projekty uchwał kierowane na posiedzenie Krajowej Rady PZD.

W 2016 r. Prezydium KR kontynuowało dostosowywanie prawa związkowego do nowej ustawy o ROD, statutu PZD i regulaminu ROD opracowując i przyjmując nowe uchwały systemowe regulujące funkcjonowanie jednostek organizacyjnych Związku.

Prezydium KR PZD dokonywało oceny okręgów i ogrodów na podstawie wyników kontroli przeprowadzanych przez Krajową Komisję Rewizyjną i zespoły kontrolne powoływane przez Prezesa PZD. Prezydium KR uchwalało stosowne zalecenia dla skontrolowanych jednostek organizacyjnych PZD.

Na posiedzenia Prezydium KR biuro jednostki krajowej przygotowywało materiały pisemne w postaci sprawozdań, analiz, zestawień porównawczych oraz informacji. Członkowie Prezydium KR PZD otrzymywali większość materiałów odpowiednio przed posiedzeniem, aby mogli się z nimi zapoznać.

Uchwały merytoryczne i systemowe podjęte przez Prezydium KR PZD przekazywane były po każdym posiedzeniu do wszystkich okręgów, a następnie publikowane w Biuletynie Informacyjnym i na stronie internetowej KR PZD. Uchwały dotyczące spraw indywidualnych jednostek organizacyjnych oraz działkowców otrzymywały zainteresowane strony.

W 2016 r. Prezydium KR podjęło 526 uchwał.

Blisko 40% uchwał dotyczyło regulacji stanu prawnego ROD, likwidacji i ustanowienia służebności. Każda sprawa wymagała szczegółowego badania, gdyż Prezydium KR decydowało o przyszłości działkowców z danego ogrodu lub jego części. Dużą grupę uchwał regulujących stan prawny były uchwały o skreśleniu z Rejestru ROD kończące proces wyodrębniania się poszczególnych ogrodów z PZD na podstawie ustawy o ROD.

Zgodnie ze statutem PZD Prezydium KR sprawuje nadzór nad prawidłową gospodarką finansową jednostek organizacyjnych PZD. W ramach tych kompetencji Prezydium KR przyjmowało sprawozdania finansowe poszczególnych okręgów za 2015 r. i preliminarze finansowe na 2016 r. Podjęcie uchwały o przyjęciu sprawozdania finansowego oraz preliminarza finansowego każdego

okręgu poprzedzało badanie pod względem prawidłowości jego sporządzenia.

Prezydium KR udzielało dotacji na inwestycje w ROD, a także dla okręgów na sfinansowanie remontów i zakupów niezbędnego sprzętu dla biur.

Ważnym elementem prac Prezydium KR były roszczenia do gruntów ROD. Prezydium dokonywało analizy prowadzenia danej sprawy przez okręg i podejmowało uchwały określające kierunki postępowania w danej sprawie. Sprawy roszczeniowe należą do najtrudniejszych ze względu na zagrożenie pozbawienia działkowców ich dorobku na działce, a także roszczenia finansowe nowych właścicieli w stosunku do działkowców i Związku.

Zakres spraw podejmowanych przez Prezydium KR był bardzo szeroki. Prezydium KR ogłosiło i rozstrzygnęło 3 konkursy krajowe, podjęło 20 uchwał w sprawach wydawniczych i oświatowych. Uregulowało, poprzez uchwały systemowe, prace biur na wszystkich szczeblach organizacyjnych Związku.

Z inicjatywy Prezydium KR przeprowadzono badanie w ogrodach na temat zamieszkiwania, ponadnormatywnego budownictwa oraz osób eksmitowanych z działek w ciągu ostatnich kilku lat. Była to konieczna ze względu na wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich, a także poseł Krystyny Sibińskiej.

Prezydium KR uchwaliło „Program społecznego rozwoju ROD”, który określa kierunki działań wszystkich struktur PZD w celu otwarcia ogrodów na potrzeby społeczności lokalnych. Dostosowanie ogrodów do tych nowych zadań wymaga inwestycji w ROD, dlatego Prezydium KR zobowiązało okręgi do podjęcia działań w celu pozyskiwania dla ROD dotacji ze środków unijnych, a także z funduszy krajowych.

Ze względu na podejmowane inicjatywy dotyczące ROD konieczna stała się wiedza na temat aktualnego zagospodarowania ogrodów i działek, aby określić skalę potrzeb inwestycyjnych, ale także stan infrastruktury ROD i sposób zagospodarowania działek, dlatego Prezydium KR podjęło uchwałę w sprawie „Powszechnego przeglądu zagospodarowania ROD i działek w 2016 r.”. Komisje powołane przez prezydium OZ dokonały w czerwcu, lipcu i dwóch tygodni sierpnia 2016 r. przeglądu wszystkich ROD i działek w ogrodach należących do PZD. Prezydium KR, doceniając dorobek i pracę członków komisji przeglądowych przekazało do okręgów środki na nagrody, imienne dyplomy i wydawnictwa.

Prezydium KR nadawało odznaczenia związane, a także powoływało instruktorów SSI. Zgodnie z kompetencjami, które posiada jako jedyny organ PZD, podejmowało decyzje w sprawie nabycia lub zbycia majątku PZD.

Prezydium KR rozpatrzyło 36 odwołań od uchwał prezydiów OZ i:

- a) w 24 przypadkach nie uwzględniło odwołania. Podstawą nieuwzględnienia odwołania było prawidłowe rozpoznanie sprawy przez prezydium OZ i podjęcie uchwały zgodnie z obowiązującym prawem. W szczególności dotyczyło to wniosków o stwierdzenie nieważności walnych zebrań – przekazana dokumentacja potwierdzała właściwą ocenę prezydiów OZ, które nie stwierdziło naruszeń prawa, które uzasadniałyby stwierdzenie nieważności walnego zebrania. W dwóch przypadkach prezydium OZ stwierdziło nieważność odwołania i wyboru komisji rewizyjnych przez walne zebranie, ponieważ odbywało się w II terminie i zgodnie ze statutem nie miało uprawnień do odwołania i wyboru organu Związku w ROD. Odwoływali się członkowie zarządów ROD, którzy uchwałą prezydiów OZ zostali zawieszani w pełnieniu mandatu członka zarządu. Prezydium KR uznało decyzje prezydiów OZ za zasadną, bowiem stawiane zarzuty osobom zawieszonym były poważne i wymagały zbadania, a temu właśnie służy zawieszenie. Prezydium KR nie uwzględniło odwołań członków zarządów ROD odwołanych przez prezydium OZ za niewykonywanie obowiązków i działanie na szkodę Związku. We wszystkich przypadkach nie uwzględniających odwołania, zarzuty zostały potwierdzone wynikami przeprowadzonych w ROD kontroli, a więc decyzje prezydiów OZ były właściwe i zgodne ze statutem.
- b) uwzględniło 5 odwołań i uchyliło uchwały prezydiów OZ. Były to przypadki podejmowania uchwał niezgodnie z obowiązującym prawem i interesami działkowców: prezydium OZ uchyliło własną uchwałę o zmianie planu zagospodarowania ROD, choć nie było ku temu żadnych podstaw i było to sprzeczne z interesem ROD i działkowców; w innym przypadku prezydium OZ zawiesiło prezesa zarządu ROD i równocześnie w tej samej uchwale nakazało wykonywanie obowiązków prezesa. Prezydium KR uchyliło także uchwałę prezydiów OZ w sprawie zakazu pełnienia funkcji z wyboru wobec członka zarządu, który składając

pisemną rezygnację przedstawił nieprawidłowości w działaniu zarządu.

- c) uwzględniło 3 odwołania uchylając zaskarżone uchwały i przekazując sprawę prezydium OZ do ponownego rozpatrzenia. Dotyczyło to m. in. przypadku pozbawienia członkostwa w PZD osoby, co do której są uzasadnione wątpliwości, czy takie członkostwo wcześniej nabyła, a także uchybień formalnych przy podejmowaniu uchwały
- d) stwierdziło nieważność 3 zaskarżonych uchwał. Dotyczyło to m. in. uchwały o pozbawieniu członkostwa w PZD osób, którym rok wcześniej wypowiedziano umowę dzierżawy działkowej
- e) uchyliło uchwałę prezydiów OZ oraz stwierdziło nieważność uchwały zarządu ROD i orzekło co do istoty sprawy – zarząd ROD podpisał umowę dzierżawy działkowej z konkubiną zmarłego działkowca w sytuacji, gdy o działkę wystąpiła osoba bliska, której zgodnie z ustawą o ROD przysługuje pierwszeństwo w nabyciu prawa do działki.

Prezydium KR rozpatrzyło 11 wniosków w trybie nadzwyczajnym i w 7 przypadkach odmówiło wszczęcia procedury nadzwyczajnej, gdyż odwołujący nie wnieśli żadnych nowych informacji, które nie byłyby znane podczas rozpatrywania przez prezydium OZ. Dotyczyło to uchwał zarządów ROD o pozbawieniu członkostwa w PZD, a także o odwołaniu ze składu zarządu ROD.

W dwóch przypadkach Prezydium KR uchyliło uchwały prezydiów OZ przekazując temu organowi sprawę do ponownego rozpatrzenia. Dotyczyło to odmowy rozpatrzenia odwołania od uchwały zarządu ROD, ponieważ złożone zostało bezpośrednio w Okręgu, a nie za pośrednictwem zarządu ROD. Zarzuty pod adresem odwołanego były poważne, a jego kontrargumenty również istotne, dlatego prezydium OZ winno sprawę rozpatrzyć merytorycznie, bowiem konsekwencje odwołania z zarządu ROD są dotkliwe ze względu na zakaz pełnienia funkcji w organach PZD. W drugim przypadku uchylono uchwałę prezydiów OZ utrzymującą w mocy uchwałę zarządu ROD, ponieważ nie zostały wyjaśnione wątpliwości dotyczące procedury pozbawienia członkostwa w PZD. Sprawę musi wyjaśnić prezydium OZ, ponieważ po wyczerpaniu drogi wewnątrzwiązkowej taka uchwała może być zaskarżona do sądu.

W dwóch przypadkach Prezydium KR stwierdziło nieważność uchwał prezydiów OZ i zarządu ROD, bowiem pozbawiono członkostwa w PZD

osoby, które nie były już członkami PZD, ani działkowcami.

Ponadto Prezydium KR uchyliło 1 uchwałę okręgowego zarządu PZD i 2 uchwały prezydium OZ w sprawach organizacyjnych.

Prezydium KR przyjęło w 2016 r. 9 następujących stanowisk:

- a) 11.03.2016 r. w sprawie stosunku Rzecznika Praw Obywatelskich do problemów zamieszkiwania i ponadnormatywnemu budownictwu w ROD;
- b) 21.03.2016 r. w sprawie interpelacji nr 1630 posłanki Krystyny Sibińskiej dot. osób eksmitowanych z ogrodów;
- c) 7.04.2016 r. w sprawie nadzoru nad PZD;
- d) 17.08.2016 r. w sprawie interpelacji poselskich złożonych przez posłów Beatę Małecką-Liberę oraz Tomasza Cimoszewicza;
- e) 9.09.2016 r. w sprawie prawnej oceny zastrzeżeń do statutu PZD zgłoszonych przez Rzecznika Praw Obywatelskich w piśmie z dnia 19.08.2016 r.;
- f) 27.10.2016 r. w sprawie interpelacji posła Marcina Horały odnoszącej się do zmiany ustawy o ROD;
- g) 28.10.2016 r. w sprawie interpelacji posła Jerzego Gosiewskiego dotyczącej zmiany ustawy o ROD;
- h) 30.11.2016 r. w sprawie reportażu „Ruch oporu na działkach” opublikowanego w Gazecie Wyborczej w dniu 21.11.2016 r.;
- i) 30.11.2016 r. w sprawie przekłamań i oszczerstw na temat PZD zawartych w programie „Magazyn Śledczy Anity Gargas”.

2. Ataki na ogrody i Związek w 2016 roku

Miniony rok stał pod znakiem kolejnych ataków na ustawę o ROD i organa Związku zmuszając środowisko Działkowe do reakcji i obrony przed jawnym kłamstwem, manipulacją i próbą dyskredytowania przepisów ustawy, a także statutu. Atak ten wymierzony był z różnych stron, jednakże skierowany był głównie przeciwko działalności PZD oraz ustawy o ROD, która chroni działkowców i ogrody.

a) Rzecznik Praw Obywatelskich.

Zaczął się już w lutym 2016 roku od kontrowersyjnej inicjatywy dr Bodnara, który negatywnie odniósł się do przepisów i działań zwalczających proceder zamieszkiwania i ponadnormatywnego budownictwa w ROD. Swoje wystąpienia skierował do dwóch ministerstw: Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa. Prezydium KR PZD odniosło się w liście otwartym do tych inicjatyw wskazując, iż treść podpisanych przez RPO wystąpień daje podstawy by sądzić, że przyjął on wyjątkowo jednostronny punkt widzenia na kwestię zamieszkiwania i samowoli budowlanych w ROD. Choć RPO zapewniał, że chodzi mu wyłącznie o obronę interesów bezdomnych, to zgłoszony przez niego postulat liberalizacji przepisów o zakazie zamieszkiwania zmierzał w linii prostej do zniszczenia ogrodów, które szybko zamieniłyby się w dzikie osiedla, koczowiska lub zwykłe slumsy. Prezydium Krajowej Rady PZD przypomniało, że poglądy RPO są sprzeczne z istotą ogrodnictwa

działkowego. Inicjatywa podjęta przez RPO w odniesieniu do budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania w ROD sprawiła, że przedstawiciele PZD odbyli spotkanie z sekretarzem stanu Kazimierzem Smolińskim w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa. Prezes PZD Eugeniusz Kondracki, wiceprezes Zdzisław Śliwa oraz radcy prawni PZD przedstawili stanowisko działkowców i Związku wobec postulatów Adama Bodnara. Prezes PZD przedstawił proces wdrażania ustawy o ROD, oraz jej pozytywny odbiór przez środowisko działkowców, które nie widzi potrzeby nowelizacji obecnie obowiązujących przepisów. Ponadto Prezes omówił nastroje, jakie w środowisku działkowym wywołała inicjatywa RPO. Minister Smoliński wyraził zrozumienie dla działań PZD i potwierdził, że resort nie zamierza zmieniać ustawy o ROD. Zapewnił, że w sprawie ogrodów działkowych ministerstwo będzie prowadziło dalsze konsultacje z PZD.

Nie była to jednak ostatnia inicjatywa RPO w ostatnim roku dotycząca spraw działkowych. Jednak o wiele bardziej zaniepokoił Prezydium KR PZD oraz środowisko działkowe wniosek RPO do Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA) o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, które dotyczyło obiektów budowlanych, nie wymagających zgłoszenia, ani pozwolenia na budowę, a więc także altan, który RPO złożył w dniu 18 kwietnia 2016 roku. Wniosek ten został szeroko omówiony podczas posiedzenia Prezydium KR PZD oraz podczas Krajowej Rady w dniu 19

maja 2016 roku. Krajowa Rada PZD wydała stosowne Stanowisko w sprawie wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich do Naczelnego Sądu Administracyjnego dotyczącego stosowania nadzoru budowlanego wobec obiektów niewymagających zgłoszenia ani pozwolenia na budowę, którego sygnatariuszami zostali wszyscy członkowie Krajowej Rady obecni tego dnia na posiedzeniu. Krajowa Rada PZD wyraziła w nim swój sprzeciw wobec inicjatywy RPO, która może spowodować masowe podważanie legalności setek tysięcy altan działkowych poprzez uznawanie ich za samowole budowlane. Konsekwencją tego stanu rzeczy będzie narażenie polskich działkowców na konieczność rozbiórek swoich altan oraz utratę prawa do należnej ich rekompensaty za własny majątek. Stanowisko przekazane zostało do Rzecznika Praw Obywatelskich. Krajowa Rada PZD poprosiła w nim Rzecznika o wycofanie wniosku w interesie polskich obywateli, a zwłaszcza setek tysięcy polskich działkowców. Prezydium KR, przesłało także swoje stanowisko w tej sprawie do Naczelnego Sądu Administracyjnego wskazując zupełną bezzasadność takich sugestii i pokazując możliwe konsekwencje, jakie może ponieść z tego tytułu milionowa społeczność działkowców. Kwestia wystąpienia Rzecznika z wnioskiem do NSA szeroko przedstawiana była podczas posiedzeń okręgowych zarządów. Do biura RPO, a także KR PZD, wpłynęło wiele listów z wyrazami oburzenia od działkowców i organów PZD. 30 czerwca br. Rzecznik Praw Obywatelskich dr Adam Bodnar spotkał się z przedstawicielami PZD na czele z Prezesem Eugeniuszem Kondrackim. Przedmiotem spotkania było omówienie działań podejmowanych przez RPO w stosunku do ogrodów, PZD oraz ustawy o ROD. Niestety, pomimo postulatu PZD o wycofanie wniosku z NSA, RPO w sposób jednoznaczny odmówił rozważenia takiej możliwości.

W sierpniu 2016 roku RPO wystąpił w liście do Prezesa PZD z szeregiem zarzutów do postanowień statutu PZD i praktyki jego stosowania, które powielił ze skargi odwiecznego przeciwnika Związku i ustawy. W odpowiedzi zespół prawny Krajowej Rady PZD przygotował analizę prawną, która została przyjęta przez Prezydium KR PZD w dniu 9 września 2016 roku. Analiza ta wykazała całkowitą bezzasadność wszystkich zarzutów, które były nawet odrzucone przez organ nadzoru i sąd, który zarejestrował statut. Stąd Prezydium KR uznało tę inicjatywę za swoistą próbę narzucenia organizacji społecznej konkret-

nych rozwiązań statutowych. Takie postępowanie jest niedopuszczalne i stanowi zagrożenie dla samodzielności, samorządności oraz niezależności stowarzyszeń.

b) Interpelacje poselskie

– *Interpelacja posłanki Krystyny Sibińskiej*

W swojej interpelacji nr 1630 posłanka zapytała o to, jakie działania podejmują ministerstwa (rodziny, pracy i polityki społecznej oraz ministerstwo infrastruktury i budownictwa), by osoby eksmitowane z ROD nie stały się bezdomne i czy pozbawienie działki jest zgodne z prawem i jest konieczne. Prezydium Krajowej Rady PZD uznało za konieczne odniesienie się do poglądów zawartych w tym wystąpieniu. W stanowisku z 21 marca 2016 roku, podkreślono, że PZD nigdy nie prowadził i nie prowadzi masowych eksmisji ludzi z ogrodów, o których informowała posłanka w swoim piśmie. Prezydium Krajowej Rady z niepokojem stwierdziło, że w ostatnim czasie bardzo nasiliły się działania zmierzające do zburzenia obecnego systemu funkcjonowania ogrodnictwa działkowego, które nieprzypadkowo mają na celu uchylenie ustawy o ROD oraz zmarginalizowanie roli Związku. Stanowisko to zostało skierowane do Poseł Krystyny Sibińskiej, Marszałka Sejmu i Przewodniczącego Klubu Parlamentarnego PO. Krajowa Rada PZD w dniu 31 marca na posiedzeniu wydała komunikat w sprawie osób eksmitowanych z ogrodów działkowych. Krajowa Rada uznała, że w PZD praktycznie nie występuje problem eksmisji, ponieważ w całym kraju na przestrzeni wielu lat było tylko sześć takich przypadków. W każdym z nich działkowcy łamali prawo, budowali ponadnormatywne altany, zamieszkiwali w nich i dopuszczali się wielu innych naruszeń. Nie wykazywali też żadnej woli ugodowego załatwienia sprawy. Eksmisje zostały więc przeprowadzone w ostateczności, przy wcześniejszym wykorzystaniu wszystkich innych dostępnych metod. Swoje oburzenie na interpelację posłanki Sibińskiej wyraziło także zdecydowanie całe środowisko działkowe oraz organy Związku. W odpowiedzi na te działania Związku posłanka Krystyna Sibińska skierowała także bezpośredni list do Prezesa PZD Eugeniusza Kondrackiego w sprawie swojej interpelacji żądając zaprzestania wysyłania do niej stanowisk i listów od działkowców i PZD. Prezes odpowiedział na list wskazując, iż nie jest władny nakazywać bądź zakazywać działkowcom swobodnego wyrażania myśli oraz odwołał się do wydanych przez Związek dokumentów ws. złożonej interpelacji.

– **Interpelacje posłów Beaty Małeckiej – Libera i Tomasza Cimoszewicza**

Interpelacja nr 3797 poseł Beaty Małeckiej – Libera w sprawie nowelizacji ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych oraz interpelacja nr 3718 posła Tomasza Cimoszewicza w sprawie funkcjonowania Polskiego Związku Działkowców. Odpowiedzi na nie udzielił Kazimierz Smoliński - sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa. W dniu 17.08 br. Prezydium KR PZD rozpatrzyło sprawę obu tych interpelacji i uznało za konieczne oficjalnie zaprotestować wobec nieprawdziwych informacji i krzywdzących sugestii nt. PZD oraz ustawy o ROD, zawartych w pismach posłów. Fakt wykorzystywania instrumentu interpelacji do formułowania całkowicie bezpodstawnych, a wręcz oszczerczych zarzutów wobec organizacji PZD, a co za tym idzie, wobec dziesiątek tysięcy społecznych działaczy, którzy ofiarnie pracują na rzecz działkowców i społeczności lokalnych, Prezydium KR PZD uznało za zachowanie niegodne mandatu posła. W przyjętym stanowisku zarząd krajowy PZD odniósł się również do odpowiedzi udzielonej posłom przez resort infrastruktury. Stanowisko zaprezentowane przez ministra K. Smolińskiego dowodzi bowiem, że władze Ministerstwa nie tylko znają, ale i rozumieją przesłanki, dla których działkowcy są przeciwni zmianom ustawy o ROD postulowanym przez dwójkę posłów PO. Także w tej sprawie środowisko Działkowe aktywnie wyraziło swoją opinię wysyłając liczne stanowiska, listy i apele do posłów PO.

– **Interpelacja posła Jerzego Gosiewskiego**

W dniu 25.07 br. poseł Jerzy Gosiewski (PiS) złożył interpelację nr 5190 w sprawie wypowiedzenia umowy dzierżawy działkowej przez stowarzyszenie ogrodowe, w której pyta Ministra Infrastruktury i Budownictwa czy rozważa on zmianę w art. 36 ust. 3 ustawy o ROD, która odebrałaby uprawnienie stowarzyszeniu ogrodowemu do wypowiedzenia umowy dzierżawy działkowej. Zasadniczym motywem w/w interpelacji był postulat pozbawienia, względnie radykalnego ograniczenia uprawnień stowarzyszeń ogrodowych w zakresie możliwości wypowiedzenia prawa do działki wobec działkowców rażąco naruszających porządek na terenach ogrodów. W odpowiedzi Minister stwierdził, iż „w opinii resortu infrastruktury i budownictwa omawiane zagadnienia aktualnie nie wymagają podjęcia inicjatywy legislacyjnej”. Jak wskazał podsekre-

tarz stanu Jerzy Szmít prezentujący stanowisko strony rządowej, obecnie obowiązująca ustawa o ROD zawiera mechanizmy zapewniające działkowcom skuteczną ochronę przed bezpodstawnym pozbawianiem praw do działki. Prezydium Krajowej Rady PZD, po zapoznaniu się z treścią interpelacji poselskiej nr 5190, stwierdziło w stanowisku z dnia 28 października 2016 r., iż zawarte w przedmiotowym wystąpieniu zastrzeżenia wobec ustawy o ROD zostały oparte o bezzasadne zarzuty, zaś zgłoszone postulaty zmiany ustawy godziłyby w interesy działkowców i ogrodów. Jednocześnie Prezydium KR PZD z satysfakcją dostrzegło, iż stanowisko prezentowane w przedmiotowej sprawie przez resort infrastruktury, po raz kolejny dowodzi, że strona rządowa podchodzi do tematu regulacji prawnych odnoszących się do ogrodów działkowych z uwagą i wyczuwaniem problemu.

– **Interpelacja posła Marcina Horały**

Ponadto w roku 2016 roku swoją interpelację do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie uwłaszczenia działkowców złożył także poseł Marcin Horała (PiS). W odpowiedzi Ministerstwo poinformowało, że „resort nie planuje podjęcia prac ukierunkowanych na wprowadzenie rozwiązań przewidujących przekazanie praw zbywalnych (prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego) na rzecz działkowców użytkujących grunty publiczne”. Prezydium Krajowej Rady PZD wydało w tej sprawie stanowisko w dniu 27 października 2016 roku, w którym stwierdziło, iż postrzega ją jako przykład uprawiania polityki poprzez wywoływanie napięć na tle ważkich zagadnień, bez oglądania się na społeczne skutki takiego działania. Negatywna ocena inicjatywy podjętej przez posła M. Horałę znajduje uzasadnienie zarówno w fakcie poruszenia tak drażliwego tematu na forum parlamentarnym, bez wcześniejszego zbadania podstawowych aspektów zagadnienia, jak i w świadomości, że występując z tą inicjatywą, poseł nie podjął nawet próby podjęcia szerszych konsultacji ze środowiskiem, którego ona dotyczy. Prezydium KR PZD wyraziło nadzieję, że wyjaśnienia udzielone w ramach procedury interpelacyjnej przez stronę rządową sprawią, iż poseł Marcin Horała zaniecha pochopnych działań w sprawie ogrodów działkowych, a w szczególności, iż podejdzie z większym szacunkiem do mandatu społecznego, jaki posiada obecnie obowiązująca ustawa o ROD.

– **Interpelacje posła Wojciecha Szaramy i Stanisława Lamczyka**

W minionym roku pojawiły się także dwie interpelacje posła Wojciecha Szaramy (PiS) oraz posła Stanisława Lamczyka (PO) w sprawie śmieci. Poseł Wojciech Szarama (PiS) w swojej interpelacji zarzucił systemowi gospodarowania odpadami komunalnymi wynikającemu z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach „nieudolność”. Prezydium KR PZD zapoznało się z interpelacjami poselskimi i odpowiedziami Ministerstwa Środowiska z dużym zainteresowaniem, a 17 sierpnia 2016 r. wydało w tej sprawie komunikat przypominając, że tematem śmieci z terenów ogrodów działkowych zajmuje się od dłuższego czasu. Została w tym zakresie przeprowadzona analiza funkcjonowania w ROD ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym w zakresie opłat. W dniu 29 czerwca 2016 r. Krajowa Rada PZD przyjęła uchwałę nr 4/VIII/2016, w której wyznaczyła zadania dla struktur PZD związane z funkcjonowaniem w ROD ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Następnie, w dniu 15 lipca 2016 r. została przesłana do Ministra Infrastruktury ocena funkcjonowania w ROD ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w której Związek wskazał na konieczność jej nowelizacji z uwzględnieniem rodzinnych ogrodów działkowych. Prezydium KR PZD poparło stanowisko resortu środowiska o konieczności interwencji legislacyjnej w zakresie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Jednocześnie wskazało również, że w/w zmianami powinny zostać objęte również rodzinne ogrody działkowe. Tak, aby opłaty za śmieci były sprawiedliwe, miarodajne i dostosowane do specyfiki ogrodów i ich sezonowości. Równocześnie Prezydium Krajowej Rady PZD postanowiło wystąpić w tej sprawie do Ministra Środowiska, a także poinformować o wystąpieniu Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Ministra Infrastruktury.

c) Gazeta Wyborcza

21 listopada br. w dodatku Duży Format do Gazety Wyborczej został opublikowany artykuł red. Marcina Wójcika pt. „Ruch oporu na działkach“, ukazujący w krzywym świetle PZD. Dziennikarz ustami swoich rozmówców zarzucił PZD malwersacje finansowe, utrudnianie wyłączania się ze struktur, zatajanie informacji dot. działania organów PZD i inne równie abstrakcyjne i nieprawdziwe zdarzenia. Po zapoznaniu się z treścią reportażu Prezydium Krajowej Rady PZD opublikowało

stanowisko, w którym stwierdziło, że publikacja ta jest wyjątkowo stronicza, tendencyjna i zakłamuje prawdziwy obraz funkcjonowania Polskiego Związku Działkowców. Dziennikarz oparł bowiem swój materiał o poglądy zupełnie niewiarygodnych osób, które od dłuższego czasu zwalczają i ocierniają Związek. Publikacja Gazety Wyborczej wywołała ogromny odzew społeczności działkowej. Organa Związku, a także indywidualni działkowcy w licznych stanowiskach, apelach, listach pisali, co myślą o tak skandalicznej publikacji prasowej i jednocześnie podkreślali swoje poparcie oraz zaufanie dla Związku i ustawy o ROD. Niestety jak dotąd, żaden z przesłanych do dziennika listów, nie doczekał się odpowiedzi. Swoje stanowiska zaprezentowało większość okręgowych zarządów PZD, w tym sprostowania przesłały okręgi pomówione bezpośrednio w tym materiale: śląski, poznański, opolski i mazowiecki. Również Krajowa Rada odniosła się w swoim stanowisku do tego materiału. Ponadto podjęte zostały zdecydowane kroki w obronie dobrego imienia ponad milionowej organizacji pozarządowej, jaką jest PZD. Niestety, pismo radcy prawnego PZD, jakie zostało przekazane do redaktora naczelnego „Gazety Wyborczej” z prośbą o sprostowanie nieprawdziwych informacji zawartych w materiale, zostało zlekceważone i wyśmiane przez zastępcę redaktora naczelnego GW. Brak jakiegokolwiek chęci polubownego rozwiązania tej sprawy i publikacji sprostowania sprawił, że PZD zdecydował się wystąpić na drogę sądową z Gazetą Wyborczą.

d) „Magazyn śledczy Anity Gargas”

Na antenie TVP 1 w programie „Magazyn śledczy Anity Gargas” ukazały się wyjątkowo szkalujące materiały dotyczące PZD i ogrodów prowadzonych przez Związek. Pełne oszczerstw reportaże Magazynu Śledczego Anity Gargas, uderzające w dobrą opinię PZD wywołały natychmiastową reakcję najwyższych organów Związku. Stanowisko w tej sprawie zajęło zarówno Prezydium KR PZD, jak i Krajowa Rada PZD oraz Krajowa Komisja Rewizyjna PZD. Jednogłośnie stanęły w obronie rzeszy związkowych społeczników działających na rzecz ogrodów działkowych. Krajowa Rada PZD podkreśliła, że w wyemitowanych dwóch reportażach o PZD zostały złamane wszelkie standardy dziennikarskie. Z góry obrano tezę, pod którą zostały stworzone materiały i nawet w najmniejszym stopniu nie liczyła się w nich prawda. Krajowa Rada widzi w tych jakże sensacyjnych materiałach TVP chęć zdyskredytowania największej organi-

zacji społecznej w Polsce w oczach działkowców, ale i opinii publicznej. Brak zaufania równa się brak poparcia, a to najprostsza droga do rozbitcia działkowej jedności i zlikwidowania PZD. W odpowiedzi na reportaż Anity Gargas odnoszący się bezpośrednio do ROD im. Bohaterów Westerplatte w Warszawie głos zabrało Prezydium OZ Mazowieckiego, które wyraziło sprzeciw wobec sposobu realizacji reportażu i dokonanej w nim manipulacji. Sprawę rzekomych afer przedstawionych

w reportażu o tym ogrodzie zbadala także Krajowa Komisja Rewizyjna PZD, która nie stwierdziła żadnych nieprawidłowości, o których była mowa. Ponadto KR PZD, jak również Krajowa Komisja Rewizyjna, skierowała list do Prezesa TVP Jacka Kurskiego w sprawie bezpodstawnego szargania imienia PZD w reportażach opublikowanych w TVP 1. W związku z podaniem nieprawdziwych treści przez TVP OZ Mazowiecki wytoczył proces Telewizji Publicznej.

3. Budownictwo ponadnormatywne i zamieszkiwanie na terenach ROD

W 2016 roku temat budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania na działkach był kontynuowany przez Krajową Radę i jej Prezydium. Biorąc pod uwagę fakt, że w ostatnich latach nastąpiło wiele zmian w obowiązujących przepisach prawnych, pojawiła się więc potrzeba ponownego zbadania zjawiska występowania ponadnormatywnych altan i zamieszkiwania na działkach w ROD. Wyniki przeprowadzonego badania we wszystkich okręgach wskazały, że altany o powierzchni przekraczającej dopuszczalne normy stanowią jedynie 1,02% wszystkich altan. W altanach na terenie ROD mieszka tylko 0,7% działkowców.

Znając aktualną skalę zjawiska konieczne było podjęcie odpowiednich kierunków postępowania dla struktur PZD, które zahamują rozwój tych niepokojących zjawisk i skutecznie wyeliminują w przyszłości zamieszkiwanie i samowolę budowlaną w ogrodach. Jeszcze w 2015 roku Krajowa Rada PZD podjęła uchwałę nr 1/IV/2015 *w sprawie budownictwa ponadnormatywnego oraz zamieszkiwania na terenie działek w ROD*, a Prezydium KR PZD Uchwałę Nr 362/2015 z dnia 18 grudnia 2015 r. *w sprawie przeciwdziałania budownictwu ponadnormatywnemu oraz zamieszkiwaniu na terenie działek w ROD*. Przeanalizowanie tego tematu po raz kolejny było konieczne ze względu na nasilające się działania propagandowe podejmowane przez osoby zamieszkujące na działkach w ROD, które fałszując okoliczności powstania problemu, obarczają winą za zaistniałą sytuację Związek. Szczególnie aktywni pod tym względem byli działkowcy z ROD im. Elizy Orzeszkowej w Poznaniu i członkowie stowarzyszenia „Forsycja” z ROD im. K. Marcinkowskiego. KR PZD w Stanowisku z dnia 19 lutego 2016 roku *w sprawie ponadnormatywnych altan i zamieszkiwania w ROD*, przedstawiła rzeczywistą, marginalną, skalę problemu i przesłanki jego powstania.

Odniosła się też do pojawiających się pomysłów zmiany ustawy o ROD w tej materii. Stanowisko KR PZD jest jasne - jakkolwiek zmiana prawa sankcjonująca budowanie domów mieszkalnych na działkach w ROD i zamieszkiwanie w nich prowadzić będzie do zaprzepaszczenia idei ogrodnictwa działkowego, w której nie ma miejsca ani na domy, ani na osiedla mieszkaniowe.

Tej grupie działkowców uwierzył Rzecznik Praw Obywatelskich, który po dwóch latach obowiązywania ustawy o ROD, wystąpił do Ministra Infrastruktury i Budownictwa oraz Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o zmianę ustawy w kwestii regulacji prawnych dotyczących zamieszkiwania i samowoli budowlanych na terenach rodzinnych ogrodów działkowych. Nawiązując do tych pism RPO, Prezydium Krajowej Rady PZD w dniu 11 marca 2016 roku podjęło Stanowisko w sprawie stosunku Rzecznika Praw Obywatelskich do problemu zamieszkiwania i ponadnormatywnego budownictwa w rodzinnych ogrodach działkowych, w którym uznało za konieczne odniesienie się do poglądów zawartych w tych wystąpieniach, tym bardziej, że Rzecznik wystąpił nie tylko na rzecz osób, które celowo i rażąco naruszyły prawo, ale również postuluje zmianę przepisów w celu usankcjonowania dokonanego przez te osoby bezprawia, nie bacząc przy tym, że rozwiązanie to godzi w prawa i interesy osób respektujących prawo. Prezydium KR wyraziło nadzieję, że Rzecznik zweryfikuje swoje poglądy, uwzględniając tym razem racje wyrażone przez stronę, która dąży do przestrzegania obowiązującego prawa w rodzinnych ogrodach działkowych.

Tego samego dnia Prezydium KR podjęło uchwałę Nr 47/2016 *w sprawie kierunków działań struktur PZD w związku z problemem budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania na działkach*, w której wskazało pełny katalog działań, ja-

kie powinny podejmować struktury Związku, aby zahamować rozwój zamieszkiwania i budowania samowoli na działkach w ROD.

Kolejną reakcją na działania RPO w kierunku zmiany ustawy o ROD był List otwarty Prezydium KR PZD do Rzecznika Praw Obywatelskich dr Adama Bodnara, który został skierowany do Niego w dniu 22 marca 2016 roku. Prezydium KR przedstawiając w liście swoje stanowisko na temat prawdziwej skali zamieszkiwania i budownictwa ponadnormatywnego w ROD, zwróciło się do RPO o wycofanie się z zamiaru prowadzenia dalszych działań zmierzających do zmiany ustawy o ROD. Rzecznik Praw Obywatelskich wystosował odpowiedź, z której wynikało, że nie zamierza zmienić kierunku swoich działań.

Poza Rzecznikiem Praw Obywatelskich, na nieprawdziwe doniesienia „krzywdzonych” przez organy PZD zareagowała Posel Krystyna Sibińska, która złożyła do Ministra Infrastruktury i Budownictwa oraz Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej interpelację nr 1630 w sprawie osób eksmitowanych z ogrodów działkowych, twierdząc, że występuje w obronie działkowców z całego kraju eksmitowanych z działek, którzy zwracają się do niej z prośbą o pomoc. Prezydium Krajowej Rady PZD uznało za konieczne odniesienie się do informacji i zapytań zawartych w interpelacji pani Posel, gdyż w ciągu ostatnich lat w całym kraju dokonano jedynie sześciu eksmisji. W tej sprawie Prezydium Krajowej Rady w dniu 31 marca 2016 roku wydało stanowisko w *sprawie interpelacji nr 1630 Posel Krystyny Sibińskiej dotyczącej osób eksmitowanych z ogrodów działkowych*. Zostało ono następnie skierowane do Posel Krystyny Sibińskiej, Marszałka Sejmu i Przewodniczącego Klubu Parlamentarnego PO.

W maju 2016 roku nieustający w działaniach na rzecz łamiących prawo w ROD Rzecznik Praw Obywatelskich, skierował pytanie prawne do Naczelnego Sądu Administracyjnego o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego dotyczącego możliwości stosowania przez organy budowlane rozszerzonego nadzoru w stosunku do obiektów budowlanych, niewymagających zgłoszenia, ani pozwolenia na budowę, ponieważ obejmuje on również altany działkowe. Krajowa Rada PZD podjęła w dniu 18 maja 2016 roku stosowne Stanowisko w sprawie wniosku Rzecznika Praw Obywatelskich do Naczelnego Sądu Administracyjnego dotyczącego stosowania nadzoru budowlanego wobec obiektów niewymagających zgłoszenia ani pozwolenia na budowę, w którym wyraziła swój sprzeciw wobec

inicjatywy RPO, która może spowodować masowe podważanie legalności setek tysięcy altan działkowych poprzez uznawanie ich za samowole budowlane. Konsekwencją tego stanu rzeczy będzie narażenie polskich działkowców na konieczność rozbiórek swoich altan oraz utratę prawa do należnej ich rekompensaty za własny majątek. Stanowisko przekazane zostało do Rzecznika Praw Obywatelskich. Krajowa Rada PZD poprosiła w nim Rzecznika o wycofanie wniosku w interesie setek tysięcy polskich działkowców.

Również Prezydium KR PZD zareagowało na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich skierowany do Naczelnego Sądu Administracyjnego wystąpieniem z dnia 7 czerwca 2016 roku stwierdzając w nim, że uwzględnienie przez NSA stanowiska forsowanego przez RPO otworzy drogę do uznawania za samowole budowlane wszystkich altan działkowych, które będą odbiegały od ustaleń aktów planistycznych lub nie uwzględniały stosownych warunków technicznych dla budynków, co narazi działkowców na masowe rozbiórki altan działkowych. Ponadto uznanie altany działkowej za samowolę budowlaną niesie za sobą konsekwencje w postaci braku uprawnienia działkowca do otrzymania odszkodowania w razie likwidacji ogrodu oraz wynagrodzenia w przypadku zbycia działki.

W dniu 30 czerwca 2016 r. Rzecznik Praw Obywatelskich dr Adam Bodnar spotkał się z delegacją PZD. Przedmiotem spotkania było omówienie działań podejmowanych przez RPO w stosunku do ROD, PZD oraz ustawy o ROD. Jak wynikało z rozmów, bezpośrednim impulsem do zainicjowania spotkania były listy skierowane do RPO przez działkowców, w których zakwestionowali podejmowane przezeń inicjatywy dotyczące ogrodów działkowych. W szczególności dotyczyło to postulatu objęcia ochroną osób zamieszkujących na terenie ogrodów działkowych oraz pytania prawnego skierowanego przez RPO do Naczelnego Sądu Administracyjnego, z którego wynikał postulat jednoznacznego przypisania nadzorowi budowlanemu kompetencji do badania legalności altan działkowych pod kątem zgodności z planami zagospodarowania przestrzennego. Stanowisko organów Związku w tej sprawie nie zostało jednak uwzględnione, NSA w dniu 3 października 2016 roku wydał uchwałę dotyczącą zakresu nadzoru nad obiektami budowlanymi nie podlegającymi reglamentacji podzielać argumentację RPO i przychylić się do jego wniosku. Skutkiem uchwały

NSA może być podważanie legalności altan poprzez uznawanie ich za samowole budowlane.

Zamieszkiwanie na terenie ROD generuje zjawiska, które dla funkcjonowania ROD są kłopotliwe. Przede wszystkim chodzi o problem śmieci. Prezydium KR wydało w dniu 18 lutego 2016 r. Komunikat *w sprawie zasad rozliczania wywozu śmieci przez działkowców zamieszkujących na terenie ROD*, wskazując właściwy sposób wnoszenia opłat za wywóz śmieci oraz opłat ogrodowych.

Problemy i zagadnienia związane z zamieszkiwaniem i ponadnormatywnymi budowlami na terenach ROD były stale podejmowane i rozwiązywane przez Prezydium KR. Na bieżąco były zamieszczane na stronie internetowej PZD, Biuletynach Informacyjnych, Informatorze Działkowca i w miesięczniku „działkowiec”. Prezydium KR PZD przypominało działkowcom o aktualnych działaniach podejmowanych w sprawie zamieszkiwania i samowoli budowlanych. W dniu 1 czerwca 2016 roku w Komunikacie *w sprawie samowoli budowlanych i zamieszkiwania w ROD* przedstawiono aktualny stan tych zjawisk w ogrodach. Ponadto w celu uchronienia osób zainteresowanych dzierżawą działkową przed nieuczciwymi zbywcami działek ogłaszającymi się na popularnych portalach internetowych, Krajowa Rada wyda-

ła w dniu 22 marca 2016 na stronie internetowej Komunikat KR PZD *w sprawie sprzedaży działek z ponadnormatywną altaną* - Uwaga Ostrzeżenie – Nie kupuj kłopotów. Komunikat ten został przygotowany w trosce o dobro przyszłych działkowców, aby byli świadomi, na jakie informacje podane w ogłoszeniach o sprzedaży należy zwracać szczególną uwagę, żeby nie kupić działki, która jest zagospodarowana w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami.

W drugiej połowie roku we wszystkich ogrodach w kraju został przeprowadzony Przegląd zagospodarowania ROD i działek, który potwierdził wcześniejsze dane odnoszące się do ponadnormatywnych budowli i zamieszkiwania na działkach. Problem jest trudny, jednak został wystarczająco zdefiniowany w uchwałach KR i Prezydium KR. Sprawą najważniejszą jest podejmowanie działań wskazanych w obowiązujących przepisach ogólnych i związkowych, aby nie dopuścić do dalszego zwiększania tych dwóch zjawisk w ogrodach działkowych. Jest to przede wszystkim zadanie dla zarządów ROD, ale również w tej sprawie powinny skuteczniej działać okręgowe zarządy poprzez przeglądy, doradztwo, narady, szkolenia i pomoc prawną. W sytuacjach tego wymagających zarządy powinny podejmować decyzje zgodne z ustawą o ROD i statutem PZD.

4. Jubileusz 35-lecia PZD

Rok 2016 był rokiem Jubileuszu 35-lecia istnienia Polskiego Związku Działkowców. Krajowa Rada PZD postanowiła uczcić ten doniosły Jubileusz i już 19 lutego 2016 roku podjęła w tej sprawie uchwałę, przypominając trudną drogę do powstania Związku i jego rozwój przez kolejne dekady, aż do obecnych czasów. W ciągu tych 35 lat nie tylko powstało bardzo wiele nowych ogrodów, ale też dzięki aktywnej prospołecznej działalności tysięcy działaczy PZD w całej Polsce udało się zbudować ogromną społeczność sympatyków ogrodnictwa działkowego oraz potwierdzić funkcje i znaczenie, jakie ogrody pełnią dla całego społeczeństwa.

Główne obchody Jubileuszu odbyły się podczas Krajowych Dni Działkowca, które odbywały się 3 września 2016 roku w Zabrze. Dzień wcześniej, w dniu 2 września 2016 r. w Kopalni Guido w Zabrzu 320 metrów pod powierzchnią ziemi odbyło się uroczyste IX posiedzenie Krajowej Rady PZD, w którym oprócz członków Krajowej Rady udział wzięli członkowie Krajowej Komisji Rewizyjnej

PZD, zasłużeni w 35-letniej historii PZD działacze z całej Polski, a także władze Zabrze: Prezydent Małgorzata Mańka-Szulik i wiceprezydent Krzysztof Lewandowski. Na tym posiedzeniu, KR wspólnie z Krajową Komisją Rewizyjną podjęła uchwałę jubileuszową nr 1/IX/2016, w której złożyła podziękowania wszystkim działaczom i działkowcom, którzy przyczynili się do uchwalenia przez Sejm ustawy z 6 maja 1981 roku, na mocy której do życia został powołany Polski Związek Działkowców, oraz do rozwoju ogrodów działkowych w Polsce. Praca tych działaczy, dzięki którym powstały i rozwinięły się i zachowały ogrody działkowe dla miliona działkowców, jest nie do przecenienia. Związek nie zapomina o tych ludziach. Ponadto zdecydowała o uhonorowaniu specjalnymi dyplomami najbardziej zasłużonych działaczy PZD i działkowców z okazji Jubileuszu 35-lecia PZD. Podczas uroczystości w kopalni wszystkim działaczom wręczono pamiątkowe statuetki w kształcie srebrnych jabłek. Specjalne jubileuszowe dyplomy

wręczono 46 najbardziej zasłużonym dla rozwoju ogrodów i Związku działaczom podczas Krajowych Dni Działkowca. Łącznie w całym kraju specjalnymi dyplomami z okazji 35-lecia Związku zostało uhonorowanych 1000 działaczy.

Z okazji Jubileuszu stworzono specjalną księgę pamiątkową, do której podczas Krajowych Dni Działkowca życzliwych, pełnych poparcia dla prowadzonej działalności wpisów dokonywali oficjalni goście – władze Zabrza – Prezydent oraz wiceprezydenci, prezydenci innych miast polskich, parlamentarzyści oraz działkowcy. Jubileusz 35-lecia PZD obchodzony był podczas uroczystości organizowanych w ogrodach działkowych i w czasie Dni Działkowca organizowanych w ogrodach i okręgach.

Ponadto Prezydium KR w roku jubileuszom ogłosiło konkurs związany z 35-leciem powstania Związku, który zostanie rozstrzygnięty już w 2017 roku.

5. Ocena funkcjonowania Okręgów

Wykonując uchwałę Nr 2/IV/2015 Krajowej Rady PZD z dnia 25.11.2015 r. w sprawie kryteriów oceny okręgów Prezydium Krajowej Rady PZD dokonało oceny funkcjonowania okręgów.

Celem było ustalenie rzeczywistej realizacji przez okręgi statutowych obowiązków, zapewnienia odpowiedniej obsługi działkowcom i ogrodom. Realizując to zadanie Prezydium Krajowej Rady PZD przyjęło zróżnicowane kryteria dla poszczególnych dziedzin działalności w zależności od wagi ocenianych działań, co pozwoliło na wszechstronną i rzetelną ocenę rzeczywistej sytuacji w okręgach, w tym przede wszystkim umożliwiło zdiagnozowanie problemów występujących w badanych jednostkach organizacyjnych. Kryteria, na których oparto badanie zostały określone przez Krajową Radę PZD w uchwale z 2015 r. Zostały one jednak zoptymalizowane, by skupić się jedynie na tych, których zastosowanie umożliwiło ocenę właściwego zaangażowania każdego z okręgów w realizację ich statutowych i ustawowych zadań oraz wyników ich pracy. Prezydium Krajowej Rady PZD rozszerzyło katalog zagadnień o ocenę okręgowych zjazdów delegatów PZD i regulaminów okręgowych zarządów, uznając te obszary działania za istotne dla oceny funkcjonowania okręgu.

Wyniki potwierdziły duże zróżnicowanie w sposobie funkcjonowania poszczególnych jednostek, pokazały też, że niektóre z nich - pomimo du-

Uroczystości z okazji Jubileuszu 35-lecia Związku odbywały się we wszystkich okręgach. Najczęściej łączone były z okręgowymi dniami działkowca. Podczas tych wydarzeń najbardziej zasłużeni działacze otrzymali odznaczenia związkowe i pamiątkowe dyplomy. W tych uroczystościach uczestniczyli licznie przedstawiciele samorządów i lokalnej społeczności.

Szczególnie doniosłym wydarzeniem były liczne uroczystości Jubileuszu 35-lecia PZD obchodzone w ROD. Wiele ogrodów łączyło je z jubileuszem własnego ogrodu działkowego lub z dniami działkowca. Wielu działaczy zostało uhonorowanych odznaczeniami związkowymi, wielu otrzymało dyplomy okolicznościowe, a ogrody obchodzące swoje jubileusze, otrzymały dyplom i puchar Prezesa PZD. W uroczystościach w ogrodach uczestniczyło wielu przedstawicieli samorządów terytorialnych, organizacji pozarządowych, parlamentarzystów i społeczność lokalna.

zego zaangażowania i pracy, nie mogą – najczęściej z powodów ekonomicznych - zapewnić wystarczającej obsługi pod względem prawnym, inwestycyjnym czy terenowo-prawnym. Stwierdzono również, że niektóre okręgi – pomimo odpowiedniego zaplecza personalnego, finansowego i logistycznego, prowadzą dla ogrodów i działkowców działania nieadekwatne do posiadanych możliwości.

Krajowa Rada podsumowując w przyjętej uchwale wyniki oceny dokonanej przez Prezydium KR uznała za właściwe, by analizy oceny danego okręgu były przedstawiane na posiedzeniu wszystkich okręgowych zarządów. Z jednej strony daje to możliwość zapoznania się z problemami występującymi w jednostce PZD, z drugiej – debatowanie na szerszym forum pozwala na wypracowanie i przyjęcie programu usprawniającego działania danego okręgu i eliminującego występujące w nim nieprawidłowości. Krajowa Rada postanowiła także, że Prezydium Krajowej Rady ma dokonać powtórnej oceny działań okręgów na bazie tych samych kryteriów. Pozwoli to na zgromadzenie materiału porównawczego i jednocześnie zweryfikowanie, czy w okręgach poprawiono te sfery działalności, które wskazano jako wymagające reakcji naprawczych. Przy powtórnej ocenie okręgów Prezydium Krajowej Rady PZD może poszerzyć kryteria oceny o tematy i kierunki działania okręgów istotne dla działkowców i ogrodów, jakie występowały w 2016 r.

6. Otwarty Program Społecznego Rozwoju ROD

Na początku 2016 roku Krajowa Rada przyjęła Otwarty Program Społecznego Rozwoju ROD. Program ten ma na celu m.in. efektywną aktywizację działkowców i społeczności lokalnej oraz skuteczne wykorzystanie dóbr rodzinnych ogrodów działkowych, w szczególności funkcji wypoczynkowych, rekreacyjnych dla potrzeb całego społeczeństwa. W Programie znalazły się cenne wskazówki mogące pomóc w uaktywnieniu działalności społecznej ROD. Wszystko to zyskało wspólny kierunek działania i wsparcie pod postacią ogólnopolskiego programu, który wyznaczył cel, wspólną ideę jednoczącą w działaniu, a zarazem wskazał odpowiedni zamysł i kierunek postępowania, a także przybliżył drogę prowadzącą do rozwoju i możliwości pozyskania odpowiednich na to środków finansowych.

Dlaczego powstał Otwarty Program Społecznego Rozwoju ROD?

Diagnoza potrzeb i oczekiwań względem ogrodów działkowych pokazała, że konieczne staje się jeszcze większe rozwinięcie niektórych funkcji prospołecznych, oświatowych, edukacyjnych czy otwarcie ogrodów dla wszystkich zainteresowanych korzystaniem z nich, a także większy ich udział w życiu wspólnot lokalnych. Szansą mogą być wyjątkowo sprzyjające warunki dla wykorzystania domów działkowca przy współpracy z placówkami oświatowymi, opiekuńczymi, ochrony zdrowia, czy też na inne potrzeby seniorów. Ponadto istnieje wiele innych grup społecznych, w tym dzieci i młodzież, dla których ogrody działkowe są źródłem czerpania wiedzy oraz nauki o środowisku i ekologii. Również miasta i samorządy lokalne powinny dostrzec ten potencjał, jaki tkwi w ogrodach działkowych. ROD oczekują pomocy, społeczeństwo otwarcia ogrodów, a PZD stoi na straży, by ogrody działkowe rozwijały się, były bezpieczne i budowały przyjazną społeczność lokalną. W ten sposób zrodził się pomysł przyjęcia Programu, który jak pokazały kolejne miesiące 2016 roku stał się początkiem wielu dobrych inicjatyw w środowisku działkowym, a doświadczenie to z pewnością pozwoli na jego dalszy rozwój. W minionym roku powstało bardzo wiele inicjatyw oddolnych, które są żywym przykładem wdrażania idei i pomysłów zawartych w tym programie. ROD organizują imprezy, prowadzona jest różnego typu działalność nakierowana na seniorów, dzieci, organizacje. Działalność ta cieszy się bardzo pozytywnym odzewem i dużym zaintereso-

waniem. Związek dostrzega, że działanie to może swym zasięgiem objąć znacznie więcej ogrodów działkowych. Zauważyć należy, iż możliwości ogrodów i PZD w zakresie np. edukacji i wypoczynku są znacznie większe niż były dotąd stosowane. Coraz więcej ogrodów podejmuje współpracę z ośrodkami edukacyjnymi organizując liczne zajęcia i warsztaty przyrodnicze, podczas których młodzi obywatele mogą doświadczyć i nauczyć się o ekologii, roślinach oraz ptakach, owadach i zwierzętach, które żyją w ogrodach działkowych. Nowe formy aktywności zyskali nie tylko najmłodsi, ale i seniorzy. W kolejnych ogrodach działkowych pojawiają się kluby seniora i zajęcia skierowane do emerytów, takie jak komputerowe szkolenia, warsztaty plastyczne, wykłady i prelekcje na temat zdrowego trybu życia i inne. Coraz więcej ogrodów odkrywa, że symbioza ROD i społeczności lokalnej jest możliwa, a nawet potrzebna. Działkowcy widzą sens inwestowania w tworzenie wspólnych terenów do rekreacji i wypoczynku, gdzie działkowcy i lokalni mieszkańcy korzystać mogą z plenerowych siłowni, a także z bezpiecznych placów zabaw. To sprawia, że ogrody działkowe stają się jeszcze bardziej atrakcyjne, a tym samym zyskują przychylność społeczeństwa i cieszą się coraz większą popularnością. Rozkwit ogrodowych inicjatyw pokazuje, że te działania jest bardzo dobrze przyjmowane przez wszystkich, zarówno działkowców, działaczy Związku, zarządy ROD, lokalnych mieszkańców, a także przez władze miast, gmin i powiatów. Dlatego w kolejnym roku efektywność programu będzie przedmiotem szczegółowego badania.

Oto przykłady tylko kilkunastu z nich skierowanych do dzieci i seniorów:

- W ROD „Przyszłość” w Mioszowie zorganizowano warsztaty przyrodnicze pod hasłem „Nasi skrzydlaci przyjaciele” dla uczniów pobliskiej szkoły podstawowej. Podobne warsztaty zorganizowano także w ROD W. Fiałka w Chełmie.
- W ramach wieloletniej współpracy z ROD „Kolejarz” w Skarżysku – Kamiennej, przedszkole zaprosiło działkowców na tygodniowy cykl spotkań z dziećmi.
- Ruszył kolejny sezon inicjatywy edukacyjnej w ROD „Pratulińska” w Warszawie. Zarząd uruchomił bezpłatne szkolenia dla działkowców z zakresu obsługi komputerów i korzystania z internetu.

- Zaprzyjaźnieni działkowcy ze Słowacji z Prešova i Široké oraz z Nowego Sącza, Starego Sącza i Gorlic wzięli udział w Międzynarodowym Turnieju Tenisa Stołowego w Nowym Sączu.
- Zielona Szkoła pn. „Zielona Przystań” w ROD 1-go Maja w Malborku, czyli spotkania integracyjne i obserwacji przyrodniczej dla dzieci
- Powstała inicjatywa pt. „Ogródkowe czytanki”, czyli działkowcy z ROD Związkowicz w Zielonej Górze czytają dzieciom
- Dni Otwarte dla dzieci, rodziców i nauczycieli w ROD im. Armii Poznań w Poznaniu
- Wycieczka edukacyjna przedszkolaków m.in. do ROD „Kolejarz” w Skarżysku-Kamiennej, do ROD im. Chociszewskiego w Poznaniu, do ROD im. T. Kościuszki w Łobieźnicy, do ROD J. Niedziałkowskiego w Środzie Wielkopolskiej, do ROD Zacisze w Sępólnie Krajeńskim, do ROD W. Fiałka w Chełmnie
- Lekcja przyrody dla uczniów szkoły podstawowej m.in. w ROD Hutnik II w Stalowej Woli, w ROD im. Mieszka I w Szczecinie, w ROD Południe we Włocławku, w ROD Senior w Nowym Sączu, w ROD Nad Strumykiem w Toruniu, w ROD Olszynka w Świnoujściu, w ROD XXXV-lecia w Radomiu
- Ekologiczna grządka dziecięca w ROD – konkurs dla dzieci organizowany przez rodzinne ogrody działkowe w Ełku
- Projekt edukacyjny „ROD – w oczach dziecka malowane przez cztery pory roku”, czyli działka uprawiana przez przedszkolaków w ROD Malwa w Suwałkach
- Święto pieczonego ziemniaka dla dzieci m.in. w ROD Barbarka w Polkowicach, w ROD Prefabet w Kolbuszowej
- „Lekcje z zielonymi przygodami tylko z działkowymi ogrodami” - autorski program zajęć dla dzieci w ROD Malwa w Białej Podlaskiej
- Spotkanie harcerzy w ROD Kolejarz w Kędzierzynie-Koźlu
- Piknik ekologiczny dla dzieci m.in. w ROD „Kolejarz” w Wągrowcu, w ROD Oaza w Piotrkowie Trybunalskim, w ROD im. K. Libelta w Gołańczy, w ROD kauczuk w Bydgoszczy, w ROD Sowińskiego w Warszawie
- Festyn dla dzieci w ROD Gajówka w Wodzisławiu Śląskim, w ROD Zalesie w Łędzinach, w ROD Współpraca w Łomiankach
- Strefa uśmiechniętego seniora w Czarnkowie k. Piły, czyli spotkanie integracyjne m.in. działkowców z ROD „Kolejarz” w Czarnkowie i z ROD im. St. Staszica w Czarnkowie
- Koncerty dla seniorów w ROD im. Chociszewskiego w Poznaniu
- Piknik dla seniorów w ROD im. Leszka Białego w Gnieźnie
- Badania medyczne m.in. w ROD im. Sikorskiego w Kwidzynie
- Wczasy dla seniorów m.in. w ROD im. T. Kościuszki w Płocku, w ROD Złote Piaski w Siedlcach, w ROD im. Powstańców Wielkopolskich w Chodzieży, w ROD Odrodzenie w Środzie Wielkopolskiej, w ROD Rakowiec w Warszawie
- Kurs pierwszej pomocy medycznej w ROD XXXV-lecia w Radomiu
- Siłownia plenerowa m.in. w ROD Kolejarz w Inowrocławiu, w ROD Leśny w Małej Hucie
- Piknik pokoleń w ROD Formet w Bydgoszczy
- Dzień Seniora w ROD Piotruś w Strzyńcu

7. Powszechny przegląd zagospodarowania ROD i działek w 2016 roku

Bardzo ważnym i ogromnie pracochłonnym wydarzeniem w 2016 roku było przeprowadzenie Powszechnego przeglądu zagospodarowania ROD i działek. Do czasu jego przeprowadzenia w Związku nie było pełnej wiedzy na temat stanu zagospodarowania ROD i działek, ponieważ ostatni przegląd miał miejsce w 2008 r. Dlatego też Prezydium Krajowej Rady, które uznało, że takie informacje są bardzo potrzebne, postanowiło zobowiązać okręgi do przeprowadzenia przeglądów. W związku z tym na posiedzeniu w dniu 11 maja 2016 r. przyjęło uchwałę Nr 145/2016 w sprawie

realizacji projektu pod nazwą „*Powszechny przegląd zagospodarowania ROD i działek w 2016 roku*”. Celem tego projektu była ocena prawidłowego zagospodarowania i wykorzystania ROD i działek w całym kraju.

Zgodnie z powyższą uchwałą organizatorem przeglądów na terenie funkcjonowania danego okręgu było prezydium okręgowego zarządu i aktyw z zarządów ROD. Jego prawidłowe przeprowadzenie nadzorował dyrektor biura.

W przegląd włączyły się wszystkie okręgi powołując 847 komisji, w których pracowało 3 345

osób, głównie społecznych instruktorów ogrodniczych, członków organów okręgowych i pracowników merytorycznych biur okręgów. Komisje dokonały przeglądu 4 625 ROD, 855 524 działek na 7 132 terenach o łącznej powierzchni 38 675,16 ha.

Komisje przeprowadzające przeglądy zwracały uwagę głównie na infrastrukturę, czyli na drogi i aleje, ogrodzenia zewnętrzne, tereny ogólne, możliwość wjazdu na teren ROD, dom działkowca, siedzibę zarządu, zaopatrzenie ROD w wodę, energię elektryczną, tablice informacyjne, tablice z nazwami ogrodu i alejek, sanitariaty, czy miejsca postojowe. W przypadku indywidualnych działek komisje sprawdzały usytuowanie, wielkość i wykorzystanie altan, zagospodarowanie działek, nasadzenia, kompostowniki, zbiorniki wodne i inne elementy zagospodarowania działki.

Krajowa Rada PZD na posiedzeniu w dniu 28 października 2016 roku podsumowała wyniki *Powszechnego przeglądu zagospodarowania ROD i działek w 2016 roku* przedstawione przez wszystkie Okręgi. Wnioski wynikające z przeglądu zawarła w uchwale nr 1/X/2016 w sprawie *wyników Powszechnego przeglądu zagospodarowania ROD i działek w 2016 roku*.

Chociaż ogólna ocena wynikająca z przeprowadzonego przeglądu jest dobra, to jednak ustalono, że w wielu ogrodach nastąpiła dekapitalizacja infrastruktury ogrodowej, co niesie za sobą pilną potrzebę zdobywania środków finansowych na poprawienie jej stanu. Chodzi tu przede wszystkim o zaopatrzenie ogrodów w wodę (139 ROD jest pozbawionych dostępu do wody), w energię elektryczną (904 ROD nie jest zelektryfikowanych), poprawienie jakości alei ogrodowych (w ponad 80% ROD są aleje trawiaste), ogrodzenia ogrodów (w 25% ogrodów ogrodzenie jest w złym stanie) i skromne siedziby dla zarządów ogrodów, bo prawie 30% ogrodów nie dysponuje żadnym pomieszczeniem na te potrzeby.

Wyniki przeglądu unaocznily nam, że w ogrodach powinno być znacznie więcej placów zabaw, siłowni, terenów zielonych, zwłaszcza w ogrodach otwartych należy tworzyć miejsca wypoczynku dla mieszkańców i prowadzić ogród jak park. Problemami tymi zarządy ROD powinny zainteresować władze samorządowe, które dysponują odpowiednimi środkami finansowymi na ten cel.

Przeгляд potwierdził wcześniejsze dane odnoszące się do ponadnormatywnych budowli i zamieszkiwania na działkach. KR PZD i Prezydium KR w tych sprawach wydały odpowiednie akty prawne, w których wskazały metody i formy prze-

ciwdziałania tym problemom, jakie powinny być podejmowane przez zarządy ROD i okręgi. Obecnie sprawą najważniejszą jest to, aby nie dopuścić do dalszego zwiększania tych dwóch zjawisk w ogrodach działkowych.

Dane uzyskane w wyniku przeglądu wskazały, że na 10% działek nie ma obowiązkowego kompostownika, a na 5,5 % działek działkowcy pobudowali niedopuszczone przez regulamin ROD betonowe grille. Te powinny zostać usunięte, a zastąpione przenośnymi grillami elektrycznymi czy gazowymi. Betonowe duże grille prowadzą do takiego zadymienia, że o żadnym wypoczynku nie może być mowy, zwłaszcza dzieci i osób starszych.

Prezydium KR PZD uchwałą Nr 417/2016 z dnia 9 listopada 2016 r. *przyjęło Wytyczne Prezydium Krajowej Rady PZD w sprawie wykorzystania do praktycznej działalności ogrodów i okręgów wyników Powszechnego przeglądu zagospodarowania ROD i działek w 2016 r.* W wyniku ich przyjęcia wszystkie prezydium okręgowych zarządów PZD ustaliły co należy robić w przypadku każdego ogrodu tego wymagającego. Wydane zalecenia odnosiły się do infrastruktury ROD, funkcjonowania ogrodu, ale także do indywidualnych działek. Zarządy ROD, które otrzymały zalecenia, powinny niezwłocznie przystąpić do projektowania zadań inwestycyjnych, aby na walnych zebraniach zdecydować o ich realizacji i przewidzieć środki finansowe w preliminarzu na 2017 rok.

Prezydium KR PZD uznało, że inwestycje zaopatrzenia w wodę okręgowe zarządy będą traktować jako priorytetowe w przyznawaniu dotacji z Funduszu Rozwoju. Również jeśli chodzi o wyposażenie wszystkich ogrodów w energię elektryczną należy traktować jako bardzo ważne. Ponadto priorytetowym zadaniem dla zarządów ROD jest zdobywanie środków finansowych spoza związkowych źródeł – funduszy unijnych, krajowych i od samorządów terytorialnych. Wprawdzie w ogrodach widoczna jest poprawa stanu zagospodarowania dzięki korzystaniu z pomocy finansowej Związku oraz współpracy z samorządami, to jednak potrzeby inwestycyjne są dużo większe. Okręgi powinny udzielić wszelkiej możliwej pomocy zarządom ROD w zdobywaniu środków ze źródeł zewnętrznych.

Uzyskane w wyniku przeglądu informacje świadczą o dobrym zagospodarowaniu ogrodów działkowych w zdecydowanej większości, dobrym funkcjonowaniu, co jest wynikiem dobrej działalności zarządów ROD, ale także dojrzałości społecznej działkowców przejawiającej się zwłaszcza

w uchwałach walnych zebrań. Przegląd dostarczył również wiele informacji, które należy wykorzystać na poziomie okręgów i ogrodów do usunięcia wszystkich wykazanych niedociągnięć i doprowadzenia do poprawy zagospodarowania i funkcjonowania ogrodów.

Doceniając znaczenie przeglądu i jego wyników, które zostały osiągnięte dzięki pracy wszystkich struktur i tysięcy oddanych działaczy, Prezy-

8. Sprawy prawne

Obsługa prawna świadczona przez radców prawnych z jednostki krajowej PZD w 2016 r., w zasadniczej części poświęcona była pomocy prawnej, zarówno na rzecz jednostki krajowej, jak i jednostek terenowych PZD. Przybierała ona zwłaszcza formę porad, analiz i opinii prawnych, opracowywania projektów aktów prawa wewnętrznego oraz reprezentowania PZD przed sądami i urzędami.

We współpracy z innymi wydziałami biura, w szczególności organizacyjno-prawnym, gospodarki gruntami oraz wydziałem księgowym, prowadzona była analiza obowiązujących i projektowanych aktów, których przyjęcie należy do kompetencji organów krajowych PZD. Jednostka była również odpowiedzialna za przygotowanie wzorcowych dokumentów stosowanych przez ROD i okręgi, jak np. wzory umów dzierżawy działkowej dla organizacji społecznych. Poza kwestiami o charakterze systemowym, prowadzono również sprawy indywidualne, w których radcowie prawni byli odpowiedzialni za analizę i przedstawienie organom krajowym stanowisk prawnych i projektów rozstrzygnięć podejmowanych w oparciu o przepisy wewnątrzziązkowe.

W ramach realizacji powyższych działań radcowie prawni uczestniczyli w obsłudze wszystkich posiedzeń Prezydium KR PZD oraz Krajowej Rady PZD, zarówno na etapie przygotowania materiałów, jak i referowaniu tematów podczas obrad. W niektórych przypadkach, analogiczne działania, tj. przygotowanie lub korekta projektów dokumentów, względnie sporządzenie opinii na ich temat, radcowie prawni z biura jednostki krajowej podejmowali również wobec aktów i rozstrzygnięć przynależnych organom PZD z jednostek terenowych.

Prawnicy z jednostki krajowej PZD zaangażowani byli również w obsługę prawną PZD polegającą na występowaniu w charakterze pełnomocników w postępowaniach sądowych, administracyjnych

dium KR PZD opracuje specjalne wydawnictwo, w którym zamieszczone będą wyniki przeglądów z każdego okręgu i podsumowanie przyjęte przez KR. Wydawnictwo to będzie źródłem wiedzy dla wszystkich struktur działkowców, ale również namacalnym dowodem stanu zagospodarowania ogrodów działkowych i działek i będzie świadczyło o ogromnym dorobku polskich działkowców zrzeszonych w Polskim Związku Działkowców.

oraz sądowo-administracyjnych. Sprawy te dotyczyły m.in. zagadnień z zakresu gospodarki nieruchomości, w szczególności regulacji sytuacji prawnej terenów ROD oraz roszczeń osób trzecich do nieruchomości zajmowanej przez ROD, kwestii dostępu do informacji publicznej, ochrony danych osobowych, spraw pracowniczych, czy też zagadnień z zakresu prawa podatkowego oraz budowlanego. Z uwagi na sytuację zewnętrzną PZD i ROD, ważką kwestią były także zagadnienia związane z ochroną dóbr osobistych, naruszanych przez publikacje medialne – zarówno na etapie czynności przedsądowych, jak i procesowych.

Ponadto, ze względu na pozycję biura jednostki krajowej PZD w strukturze organizacyjnej Związku, istotny obszar zaangażowania zatrudnionych w nim prawników stanowiły czynności związane z realizacją kompetencji nadzorczych i doradczych organów krajowych, wobec okręgów, w tym z obszaru prowadzonej przez nie obsługi prawnej ROD. W szczególności, zadaniem radców prawnych było tu przygotowywanie stanowisk organów krajowych PZD w zakresie opiniowania lub kreowanie kierunków działań w poszczególnych sprawach dotyczących ROD, których bieżące prowadzenie spoczywało na jednostkach niższego szczebla.

Z tych samych względów radcowie prawni KR PZD wielokrotnie uczestniczyli w naradach i szkoleniach, m.in. dla członków władz krajowych i jednostek terenowych, kierowników i dyrektorów biur OZ, księgowych oraz osób odpowiedzialnych za kwestie terenowo - prawne i inwestycyjne. W trakcie tych spotkań prawnicy referowali tematykę zagadnień prawnych, występujących w codziennym funkcjonowaniu ROD i PZD.

Warto też wspomnieć o roli prawników w relacjach organów krajowych PZD z organami władzy publicznej oraz mediami. Dotyczy to m.in. merytorycznej obsługi spotkań przedstawicieli PZD

z reprezentantami Ministerstwa Infrastruktury, RPO oraz w relacjach z organem nadzoru tj. Prezydenta m.st. Warszawy, opracowywania propozycji rozwiązań prawnych, w odpowiedzi na zapytanie kierowane w ramach konsultacji społecznych do PZD, a także analiz i stanowisk przyjmowanych przez PZD w reakcji na interpelacje poselskie odnoszące się do zagadnień z zakresu funkcjonowania rodzinnych ogrodów działkowych. W praktyce istotny był również udział prawników w relacjach z mediami. Dotyczyło to zarówno prezentowania stanowisk prawnych PZD w wywiadach, jak i sporządzania odpowiedzi na zapytania kierowane przez media oraz opracowywania publikacji o tematyce prawnej, które zamieszczane w publikatorach PZD, wielokrotnie były później cytowane na zewnątrz.

9. Roszczenia do gruntów ROD

W 2016 r. Krajowa Rada PZD podejmowała szereg działań związanych z roszczeniami do gruntów ROD. Przede wszystkim nadzorowała prowadzone przez okręgowe zarządy PZD sprawy sądowe, sądowno-administracyjne i administracyjne oraz inne działania dotyczące gruntów ROD, w tym udzielała niezbędnych wskazówek.

Prezydium KR PZD na swoich posiedzeniach zapoznawało się z sytuacją prawną ROD, gdzie występowały największe zagrożenia związane z roszczeniami i wyznaczało dla OZ PZD kierunki postępowania. W szczególności, Prezydium KR PZD określiło dalsze działania związane z roszczeniem do gruntu ROD „Wrzos” i „Kalina” w Krakowie oraz wydało zalecenia dla OZ PZD Mazowieckiego w związku z problemami z roszczeniami do gruntów ROD występującymi na terenie Okręgu Mazowieckiego.

W 2016 r. Prezydium KR PZD zajmowało się również likwidacjami prawnymi gruntów ROD w związku z roszczeniami osób trzecich do gruntów ROD. W 2016 r. podjęło uchwały w sprawie likwidacji prawnej całości lub części 11 ROD o pow. 6,1806 ha i 167 działek rodzinnych. Uchwały te dotyczyły ROD „Narcyz” w Kielcach, ROD „Malina” w Kielcach, ROD „Sigma-Bartycka” w Warszawie, ROD „Olsza” w Krakowie, ROD „Świerczewskiego” w Lesznie, ROD „Górnik” w Zabrzu, ROD „Stary Gaj” w Lublinie, ROD „Łącznościowiec” w Lublinie, ROD „Stokrotka” w Radomiu, ROD „Cichy Kącik” w Krakowie, ROD „Mieczek” w Katowicach.

Reasumując, zakres zadań realizowanych przez osoby odpowiedzialne za obsługę prawną w jednostce krajowej PZD obejmował bardzo szerokie spektrum zarówno co do formy, jak i tematyki. Wymuszała to specyfika funkcjonowania organizacji społecznej, jaką jest PZD, oraz zróżnicowanie prawa znajdującego zastosowanie do zagadnień pojawiających się w bieżącej działalności ROD i stowarzyszenia. Nie bez znaczenia była również skala działalności prowadzonej przez PZD. W ogólnopolskiej organizacji zrzeszającej przeszło milion członków pojawiają się bowiem sprawy o bardzo zróżnicowanym stanie faktycznym i prawnym, co wymusza poszukiwanie różnorodnych rozwiązań i stosowanie przepisów pochodzących nierzadko z odległych od siebie dziedzin prawa.

W 2016 r. Prezydium KR PZD wiele czasu poświęciło sytuacji prawnej gruntu ROD „Bogatka” w Bogatce. Na gruncie ogrodu, mimo 16 letniej walki PZD, bezprawnie uwłaszczył się zakład pracy. W 2015 r. następca prawny tego zakładu wystąpił do Związku z żądaniami finansowymi. Prezydium KR po dokładnym zbadaniu stanu prawnego i zagospodarowania ogrodu uznało, że PZD nie może pozostać obojętny na sytuację (krzywdę) działkowców i musi im pomóc (choć nie ponosi żadnej odpowiedzialności za roszczenia zgłaszane do gruntu ogrodu). W dniu 13 grudnia 2016 r., na podstawie uchwały Prezydium KR PZD, Polski Związek Działkowców wykupił grunt zajmowany przez ROD „Bogatka” w Bogatce (10,46 ha). Jego zakup został sfinansowany ze środków PZD tj. Funduszu Obrony ROD w wysokości 500 000 zł i Funduszu Rozwoju ROD w dyspozycji OZ PZD w wysokości 550 000 zł (+ koszty zakupu ok. 30 000 zł), przy partycypacji działkowców - w kwocie 100 000 zł. Łączna cena nabycia nieruchomości (wraz z kosztami zakupu) wyniosła blisko 1 180 000 zł.

W związku ze zgłaszanymi przez OZ PZD problemami związanymi z roszczeniami do gruntów ROD, w 2016 r. Krajowa Rada PZD po raz kolejny zbadała skalę roszczeń do gruntów ROD celem m.in. wypracowania niezbędnych kierunków działań przez Krajową Radę PZD (na posiedzeniu w dniu 28 lutego 2017 r.)

Badanie KR PZD przeprowadzone na podstawie informacji uzyskanych od OZ PZD wyka-

zało, że na dzień 1 stycznia 2017 r. roszczeniami objętych jest 329 ROD o powierzchni 845,3502 ha i liczbie działek rodzinnych - 19089. W ogóle roszczenia nie występują na terenie OZ PZD w Elblągu, Koszalinie, Legnicy, Słupsku i w Zielonej Górze.

Najwięcej roszczeń do gruntów ROD występuje na terenie **OZ PZD Mazowieckiego** (92 ROD o pow. 360,8361 ha i 7657 działek rodzinnych), **OZ PZD Małopolskiego** (49 ROD o pow. 89,7188 ha i 2253 działek rodzinnych) i **OZ PZD Śląskiego** (41 ROD o pow. 69,6466 ha i 1844 działek rodzinnych).

Wśród podmiotów zgłaszających roszczenia do gruntów ROD najwięcej roszczeń (*pod kątem powierzchni objętej roszczeniem*) mają **osoby fizyczne** (195 roszczeń do pow. 402,7042 i liczbie działek rodzinnych - 9410), **samorządy** (62 roszczeń do pow. 256,4808 i liczbie działek rodzinnych - 5482) i **osoby prawne** (47 roszczeń do pow. 75,3157 ha i liczbie działek rodzinnych - 1631).

W/w badanie pokazało, że stan roszczeń do gruntów ROD w dalszym ciągu utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie. Zgłaszane są nowe roszczenia, a znaczna część spraw roszczeniowych kończy się negatywnie dla PZD i działkowców. Znacznie zmniejszyła się liczba roszczeń „uśpionych”, w tym zgłaszanych przez samorządy. Stało się to dzięki art. 76 ustawy o ROD i wydanym decyzjom o przekazaniu gruntu w użytkowanie PZD. Roszczenia do gruntów ROD niosą ze sobą ogromne konsekwencje finansowe, z tym związane z kosztami z tytułu bezumownego korzystania z gruntu. Są kierowane nie tylko przeciwko PZD, ale coraz częściej przeciwko indywidualnym działkowcom. PZD w sprawach roszczeniowych jest „osamotniony”, nie uzyskuje pomocy ze strony samorządów czy też Skarbu Państwa. Gminy czy Skarb Państwa nie poczuwają się do winy spowodowanej m.in. wydaniem wadliwej decyzji administracyjnej i nie są zainteresowane zakupem gruntów roszczeniowych, zamianą gruntów czy też zapłatą odszkodowania (o czym świadczą przewlekane postępowania na podstawie art. 26 ustawy o ROD i tylko jedna pozytywna decyzja wydana na podstawie art. 25 ustawy o ROD dot. ROD „Stokrotka” w Radomiu). PZD mimo braku winy bierze na siebie odpowiedzialność za los ogrodów roszczeniowych – prowadząc liczne postępowania sądowe i administracyjne w obronie ROD i podejmując decyzję o wykupie gruntów roszczeniowych ze środków związkowych, tam gdzie nie ma innej

możliwości uniknięcia negatywnych konsekwencji finansowych.

Stan roszczeń do gruntów ROD został omówiony na naradzie dla Prezesów/Dyrektorów Biur OZ PZD z udziałem pracowników Okręgów PZD zajmujących się sprawami roszczeniowymi (radców prawnych i inspektorów ds. terenowo-prawnych) w dniu 17.01.2017 r. Na naradzie tej została również przedstawiona sytuacja w Okręgach, gdzie występuje największa skala roszczeń tj. w OZ PZD Mazowieckim, Małopolskim i Śląskim (pod kątem problemów, perspektyw i skutków). Zostały omówione trudności OZ PZD związane z realizacją przepisów związkowych dotyczących roszczeń do gruntów ROD i wskazane sposoby ich rozwiązywania. Radcy prawni OZ PZD wskazali na praktyczne trudności związane z prowadzeniem w Okręgach spraw roszczeniowych, w tym jak sobie z nimi radzić. Wiele miejsca poświęcono tematowi obsługi prawnej zarządów ROD i działkowców, w tym pomocy prawnej w przypadku konieczności wydania gruntu na rzecz podmiotu zgłaszającego roszczenie i likwidacji prawnej ROD lub jego części.

Narada zakończyła się podsumowaniem oraz przyjęciem wniosków. Jednogłośnie stwierdzono, że narada z radcami prawnymi i inspektorami ds. terenowo – prawnych OZ PZD była cenna i potrzebna. Pokazała problem roszczeń oraz jego skutki, a także wskazała co robić. Istnieje potrzeba częstszego organizowania takich porad. Uznano również, że musi zostać zwiększona działalność informacyjna OZ PZD w sprawach roszczeniowych. O sytuacji prawnej gruntu ROD objętego roszczeniem OZ PZD winni poza zarządem ROD wiedzieć bezpośrednio działkowcy. Z wiedzą o roszczeniach OZ PZD winni również dzielić się ze społeczeństwem. Jest wiele spraw roszczeniowych, którymi można pochwalić się wśród opinii publicznej m.in. pozytywnymi rozstrzygnięciami w prowadzonych sprawach. Ponadto, niezbędne jest większe zaangażowanie Prezydów OZ PZD w sprawy roszczeniowe i zacieśnienie współpracy Okręgów PZD z KR PZD, przede wszystkim w ramach **Biura Prawnego KR PZD**, które zaczęło funkcjonować od 1 lutego 2017 r. W dniu 3 lutego 2017 r. Prezydium KR PZD podjęło uchwałę nr 35/2017 w sprawie wytycznych w zakresie obsługi spraw roszczeniowych w okręgowych zarządach PZD, w której określiło sposób prowadzenia spraw roszczeniowych oraz jak powinna przebiegać współpraca na linii Okręgowe Zarządy PZD - Krajowa Rada PZD, zarządy ROD i działkowcy.

10. Środki przekazane z Funduszu Obrony ROD w 2016 roku

W 2016 roku Prezydium Krajowej Rady PZD rozpatrzyło pozytywnie wszystkie wnioski OZ PZD o przyznanie środków z Funduszu Obrony ROD i na podstawie stosownych uchwał przyznało z Funduszu Obrony ROD łączną kwotę **544 726,67zł**.

W ramach tego, kwota 44 726,67 zł została przyznana na refundację kosztów poniesionych przez OZ PZD Małopolski z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z nieruchomości wraz z odsetkami, kosztami postępowania sądowego i zaliczką na koszty biegłego. Sprawa związana była z rozszczeniem osoby fizycznej do gruntu ROD „Krakus” i ROD „Chichy Kącik” w Krakowie.

Natomiast kwota 500 000 zł została przyznana na zakup przez Polski Związek Działkowców od osoby prawnej prawa użytkowania wieczyste-

go nieruchomości położonej w Bogatce o pow. 10,4600 ha oraz urządzeń znajdujących się na przedmiotowej nieruchomości. Przedmiotowe nabycie związane było z rozszczeniem dotyczącym gruntu ROD „Bogatka” w Bogatce (OZ PZD Pomorski). W tej sprawie, Prezydium KR PZD po dokładnym zbadaniu sprawy, w tym po ustaleniu stanu prawnego gruntu ogrodu i komisyjnych oględzinach zagospodarowania ROD „Bogatka” w Bogatce doszło do wniosku, że Związek nie może pozostawić działkowców samym sobie i musi im pomóc. Pomimo, że PZD nie ponosi żadnej odpowiedzialności za sytuację prawną ogrodu spowodowaną rozszczeniem osoby trzeciej, to weźmie na siebie skutki w postaci zakupu gruntu w celu uniknięcia kosztów za bezumowne korzystanie i innych w stosunku do PZD i działkowców.

11. Gospodarka gruntami

a) Likwidacje ROD w 2016 roku

W 2016 roku w PZD zarejestrowano 196 wniosków w sprawie likwidacji całości bądź części rodzinnych ogrodów działkowych. Część z tych wniosków to były likwidacje, które rozpoczęły się w latach wcześniejszych, natomiast pozostałe to nowe likwidacje, które zostały zainicjowane w 2016 roku. Nie wszystkie z przedmiotowych spraw zostały już zakończone, gdyż procesy likwidacyjne w wielu przypadkach trwają nawet kilka lat.

W sprawach likwidacji ROD Prezydium Krajowej Rady PZD podjęło **70 uchwał w odniesieniu do 59 ROD o powierzchni 55,2172 ha**, z czego 30,2251 ha było w użytkowaniu PZD, a 24,9921 ha w użytkowaniu wieczystym PZD. Powyższa różnica wynika z faktu, iż często w stosunku do jednej likwidacji podejmowanych jest więcej uchwał. Dotyczy to w szczególności przypadków likwidacji ROD na cel niepubliczny, gdzie najpierw Prezydium KR PZD akceptuje projekt porozumienia, a dopiero po jego zaakceptowaniu przez 2/3 działkowców i podpisaniu przez upoważnionych członków OZ PZD, następuje wyrażenie zgody na likwidację.

Likwidacją objętych zostało **740 działek rodzinnych w całości i 71 działek rodzinnych w części**. W 1 przypadku likwidacja objęła cały ogród. Dotyczyło to ogrodu z okręgu szczecińskiego.

Biorąc pod uwagę cel, na który zostały zlikwidowane ROD należy wskazać:

- inwestycje drogowe – 4,8956 ha
- inne cele publiczne, jak budowa wałów przeciwpowodziowych, lotnisk, linii kolejowych czy urządzeń do przesyłania płynów, pary oraz gazów – 0,3641 ha
- inne, w tym tzw. resztówki – 21,5868 ha
- likwidacje w związku z nierealizowaniem celu wynikającego z ustawy o ROD, tj. tereny niezagospodarowane przez ROD, na których nie było majątku Związku i działkowców – 28,3707 ha.

W 2016 r. Prezydium KR PZD nie podejmowało decyzji w zakresie likwidacji ROD w odniesieniu do ogrodów z terenu działania następujących okręgów: częstochowskiego, elbląskiego, gorzowskiego, koszalińskiego i słupskiego.

Mimo, iż samych likwidacji ROD było mniej niż w 2015 roku (83 ROD o pow. 85,4719 ha), to jednak skala ich skomplikowania jest coraz wyższa. Często sprawy są wielowątkowe bądź na tyle odbiegające od standardowych likwidacji, że wymagają odmiennych uregulowań, które nie wynikają wprost z uchwał systemowych dotyczących likwidacji ROD. Przykładem może być uchwała dotycząca likwidacji części **ROD „Dębniaki” w Krakowie**, gdzie Prezydium KR PZD wyraziło zgodę na rezygnację z ubiegania się o uzyskanie prawa użytkowania do nieruchomości na podsta-

wie art. 76 ustawy o ROD z dnia 13.12.2013 r. Powyższa decyzja wynikała z faktu, iż teren ten był od lat nieużytkowany przez działkowców, a ponadto znajdował się poza ogrodzeniem ROD. Zatem niecelowe byłoby uzyskanie przez PZD tytułu prawnego do gruntu, który i tak podlegałby zwrotowi na rzecz właściciela z uwagi na jego niezagospodarowanie.

Coraz częściej pojawiają się także likwidacje ROD prowadzone w oparciu o art. 19 ustawy o ROD (likwidacja na cel niepubliczny), gdzie funkcjonowanie części lub całości ROD jest sprzeczne z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Powyższa sytuacja wystąpiła w **ROD „Ostrówek” w Szczecinie**, gdzie w związku z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz realizacją inwestycji celu publicznego pn. „Modernizacja toru wodnego Świnoujście – Szczecin do 12,5m”, realizowanej w ramach osi priorytetowych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 nastąpiła konieczność likwidacji całego ogrodu o pow. 18,5 ha liczącego 433 działki rodzinne. Oczywiście PZD zadbał, aby wszystkie zobowiązania względem Związku i działkowców były zagwarantowane w podpisanym porozumieniu. I tylko dzięki sprostaniu przez podmiot likwidujący wymaganiom postawionym przez Związek, jak i zgody działkowców, możliwe było podjęcie decyzji o likwidacji ROD.

Podobna sytuacja zaistniała w **ROD im. T. Kościuszki w Rawiczu i w ROD im. Świerczewskiego w Malborku**, gdzie również z uwagi na zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego nastąpiła konieczność likwidacji części ogrodów. Również i w tych wypadkach wszystkie ustawowe zobowiązania względem działkowców i PZD zostały zabezpieczone w porozumieniach.

Coraz mniej likwidacji ROD prowadzonych jest w związku z realizacją inwestycji drogowych. Tam gdzie takie likwidacje wystąpiły najczęściej dotyczą niewielkich powierzchni ROD. Łącznie w 2016 r. objęły zaledwie 4,8956 ha. Natomiast przy okazji tych likwidacji, jak i tych przeprowadzonych w latach ubiegłych pojawiają się likwidacje w związku z tzw. „resztówkami”. Są to likwidacje, gdzie część ogrodu nie nadaje się do dalszego, prawidłowego wykorzystania z uwagi na wcześniejszą likwidację części ROD w związku z realizacją inwestycji drogowej. Sytuacje takie wystąpiły choćby w **ROD im. Sucharskiego w Wejherowie, czy ROD „Walter” w Radomiu**.

Jednakże zawsze, bez względu na cel likwidacji, Prezydium KR PZD zapewniło spełnienie ustawowych warunków likwidacji tj. wypłatę odszkodowań na rzecz działkowców za stanowiące ich własność składniki majątkowe znajdujące się na działkach wypłatę odszkodowań dla PZD za majątek stanowiący jego własność, a niepodlegający odtworzeniu oraz zapewnienie nieruchomości zamiennej na odtworzenie ROD, bądź rekompensaty za niezrealizowanie przedmiotowego obowiązku.

W 2016 roku Związek włożył niezmiernie dużo pracy i zaangażowania w toczące się procedury likwidacyjne, aby zapewnić spełnienie wszystkich ustawowych warunków likwidacji. Tylko dzięki stanowczym i konsekwentnym działaniom struktur Związku działkowcy, których działki ulegają likwidacji nie muszą obawiać się, iż nie otrzymają odszkodowań za swój majątek

b) Regulacje stanu prawnego gruntów ROD

W 2016 r. Krajowa Rada PZD i Prezydium KR PZD podjęły łącznie **285 uchwał z zakresu gospodarki gruntami**. Były to sprawy dotyczące m.in. nabycia tytułu prawnego do gruntów ROD, obciążenia gruntów ROD ograniczonymi prawami rzeczowymi, likwidacji części lub całości ROD, likwidacji prawnych ROD w związku z realizacją roszczeń osób trzecich do gruntów ROD, zwrotów terenów niezagospodarowanych przez ROD, rejestracji i skreślenia ROD z Rejestru ROD, przyznania dotacji z Funduszu Rozwoju ROD, pożyczek z Funduszu Samopomocowego oraz środków z Funduszu Obrony ROD. Każda z tych spraw wymagała odrębnej i głębokiej analizy, w celu zabezpieczenia praw działkowców i Związku.

Krajowa Rada PZD, jak i Prezydium KR PZD podjęły także wiele komunikatów i stanowisk dotyczących inwestycji i remontów w ROD, ujawniania ROD w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, art. 76 i 75 ustawy o ROD, usuwania odpadów z terenów ROD, roszczeń do gruntów ROD, uzyskiwania pomocy finansowej ze środków unijnych i krajowych. KR PZD i Prezydium KR PZD przyjęły także nowe uchwały systemowe dotyczące składania sprawozdań z czasowych zajęć terenów, sprawozdań z procesów likwidacji ROD, a także dokonały zmian w niektórych obowiązujących już uchwałach.

Prezydium KR PZD podjęło łącznie **133 uchwały** w następujących sprawach związanych z regulacją stanów prawnych gruntów ROD:

1. w sprawie wyrażenia zgody na nabycie gruntów ROD – **9 uchwał** dotyczących **11,4042 ha powierzchni**,
2. w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności na gruntach ROD – **14 uchwał**,
3. w sprawie dokonania zmian w Rejestrze ROD w związku:
  - a) z rejestracją ROD – **1 uchwała**,
  - b) ze skreśleniem ROD związanym z likwidacją i w następstwie rozwiązaniem użytkowania wieczystego/ wygaszeniem użytkowania PZD do całości gruntów ROD – **1 uchwała**,
  - c) ze skreśleniem z powodu funkcjonowania ROD niezgodnie z ustawą o ROD – **1 uchwała**,
  - d) ze skreśleniem w związku z likwidacją prawną całości/części ROD (w związku z roszczeniami do gruntów ROD) – **11 uchwał dotyczących 6,1806 ha i 167 działek rodzinnych**,
  - e) ze skreśleniem w związku z wyłączeniem się ROD na podstawie ustawy o ROD – **94 uchwały**.
4. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie majątku trwałego PZD – **1 uchwała**,
5. w sprawie użyczenia przez PZD nieruchomości – **1 uchwała**.

Uchwały w sprawie wyrażenia zgody na nabycie gruntów ROD podejmowane były głównie z uwagi na regulację stanów prawnych gruntów ROD. Często tereny te były już zajmowane przez ROD, ale nie było innej możliwości uregulowania stanu prawnego. Takie sytuacje wystąpiły m.in. w ROD „Wachowiaka” w Wągrowcu, czy w ROD „1000-lecia” w Rudzie Śląskiej. Nabycia gruntów ROD związane były także z likwidacjami ROD. Taka sytuacja wystąpiła w ROD im. Sucharskiego w Wejherowie, gdzie Prezydium KR PZD wyraziło zgodę na dokonanie zmian w Rejestrze ROD w związku z zastosowaniem specustawy drogowej i jednocześnie wyraziło zgodę na nieodpłatne nabycie przez PZD prawa użytkowania wieczystego do nieruchomości obejmującej 0,3106 ha, stanowiącej teren zamienny za likwidowaną część ROD. Zgody na nabycie gruntów ROD były związane także z realizacją roszczeń do gruntów ROD. Tam gdzie nie udało się obronić gruntów ROD na drodze postępowania sądowego/administracyjnego, na wniosek OZ PZD, Prezydium KR PZD wyrażało zgodę na zakup gruntu od osoby prywatnej będącej właścicielem lub użytkownikiem wie-

czystym. Sytuacje takie wystąpiły m.in. w ROD „Bogatka” w Bogatce, gdzie Prezydium KR PZD wyraziło zgodę na odpłatne nabycie prawa użytkowania wieczystego gruntu o powierzchni 10,4600 ha (szerszej o temacie w materiale dotyczącym roszczeń do gruntów PZD). Podobnie sytuacja przedstawiała się w ROD „Zacisze” w Jastrzębiu Zdroju, gdzie Prezydium KR PZD wyraziło zgodę na odpłatne nabycie prawa użytkowania wieczystego od Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A.

W sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie służebności na gruntach ROD Prezydium KR PZD podjęło 14 uchwał, w tym, 13 uchwał dotyczyło służebności przesyłu, a 1 uchwała dotyczyła służebności przejazdu i przechodu (ROD im. Sucharskiego w Wejherowie). Najwięcej spraw dotyczyło budowy/modernizacji linii energetycznych (ROD im. C. Skłodowskiej w Bydgoszczy, ROD im. Piastowski w Międzyrzeczu, ROD „Kasprzaka”, „Jedwab” i „Wspólnota” w Gorzowie Wlkp., ROD „Przyjaźń” we Wrocławiu, ROD „Odmiana” w Słupsku, ROD „40-lecia WP” w Pile, ROD „Kolejarz” w Chodzieży, ROD „Dąbrowa” w Lublinie, ROD „Ina” w Goleniowie i ROD „Przytorze” w Przasnyszu). Pozostałe służebności dotyczyły budowy i rozbudowy sieci wodociągowej/ kanalizacyjnej/deszczowej (ROD „Owoc Naszej Pracy” i „4 Marca” w Stargardzie, oraz ROD „Zamecko” w Świebodzinie).

Następstwem działań regulacyjnych i zapadłych decyzji przez Prezydium KR PZD było wydanie 54 pełnomocnictw notarialnych do podjęcia czynności prawnych wynikających z tych decyzji. Wydano również 160 pełnomocnictw w zwykłej formie pisemnej do działania w imieniu PZD.

Najwięcej uchwał Prezydium KR PZD w sprawie dokonania zmian w Rejestrze ROD wiązało się ze skreśleniami ROD w związku z wyodrębnieniem się ogrodu na podstawie ustawy o ROD. W 2016 r. podjęto 106 takich uchwał.

Uchwały w sprawie zmian w Rejestrze ROD podejmowane były także w związku z koniecznością skreślenia ROD z uwagi na jego likwidację a w następstwie rozwiązaniem użytkowania wieczystego bądź wygaszeniem użytkowania PZD do całości gruntów ROD. Sytuacja taka zaistniała w ROD „Włókniarz” w Strzegomiu, gdzie z uwagi na realizację przez podmiot likwidujący wszystkich warunków likwidacji oraz podpisanie umowy rozwiązującej użytkowanie wieczyste do gruntu zajmowanego przez ww. ROD, nastąpiła konieczność skreślenia ogrodu z Rejestru ROD.

Również jedna uchwała została podjęta w związku z koniecznością skreślenia ROD,

z uwagi na słaby stan zagospodarowania nieruchomości, zrzeczenie się przez działkowców członkostwa w PZD i prawa użytkowania działki, a także brak zainteresowania działkami na terenie gminy Poniec (ROD „Plon” w Poniecu).

Uchwały Prezydium KR PZD dotyczące skreślenia z Rejestru ROD w związku z likwidacją prawną całości / części ROD dotyczyły 11 ogrodów. Były to sytuacje, w których PZD nie legitymował się tytułem prawnym do gruntu ROD oraz brakiem celowości dalszej obrony ROD przed roszczeniami osób trzecich. W ramach tego 1 ROD uległ likwidacji w całości (ROD im. Świerczewskiego w Lesznie), a 10 ROD uległo likwidacji w części.

c) Skreślenia z Rejestru ROD ogrodów wyłączonych

Ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych dała rodzinnym ogrodom działkowych możliwość wyboru stowarzyszenia ogrodowego, które będzie prowadzić sprawę i zarządzać ogrodem imieniu działkowców.

Taką możliwość stworzył przede wszystkim art. 69 ustawy o ROD, który zobowiązał PZD do przeprowadzenia zebrań wszystkich działkowców. Podczas tych zebrań działkowcy mieli prawo zdecydować, czy pozostawiają ROD w strukturach stowarzyszenia ogrodowego PZD, czy też zakładają lokalne stowarzyszenia, które przejmą zarządzanie ROD. Zebrania te mogły się odbywać w ROD w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy tj. od 19 stycznia 2014 r.

W tym okresie PZD dołożył wszelkich starań, aby zapisy ustawy o ROD zostały w pełni zrealizowane. Wszystkie zarządy ROD zostały zobowiązane do zwołania ustawowych zebrań działkowców, zostały opracowane szczegółowe wytyczne do przeprowadzenia takich zebrań, jak również opracowano wzory niezbędnych dokumentów dla zarządów ROD.

Na podstawie art. 69 ustawy o ROD, w okresie pierwszych 12 miesięcy obowiązywania ustawy o ROD odbyło się **4 861** zebrań ustawowych, gdzie **223 ROD o łącznej powierzchni 2085,2011 ha i 40 054 działek rodzinnych** podjęło uchwałę o wyodrębnieniu ROD ze struktur PZD, a następnie w 2014-2016 uzyskały wpisy w KRS jako nowe stowarzyszenia ogrodowe (stanowiło to 5% ogółu ogrodów). Decyzję taką podjęły ogrody działkowe położone na terenie 23 okręgowych zarządów ROD (poza okręgiem pilskim, świętokrzyskim i wrocławskim, gdzie żaden ogród nie wyodrębnił się ze struktur PZD).

Z 223 ROD, które skutecznie się zarejestrowały, do końca 2016 roku z Rejestru ROD zostało skreślonych **143** ogrody, co stanowi **65 %** ROD zarejestrowanych w KRS, z czego **93** skreślenia zostały dokonane w 2016 roku. Prezydium KR PZD, w miarę wpływu wniosków dokonuje ich analizy i zgodnie z uchwałą nr 76/2016 z dnia 7 kwietnia 2016 r. w sprawie skreślenia ROD z Rejestru ROD w związku z wyodrębnieniem ROD na podstawie ustawy o ROD. podejmuje działania w zakresie skreślenia ogrodu z Rejestru ROD. Do skreślenia pozostało jeszcze 80 ROD, gdzie najwięcej takich ogrodów występuje w okręgu Małopolskim (19 ROD), Mazowieckim (26 ROD) i Śląskim (18 ROD).

Temat ROD wyodrębnionych był również omawiany na naradzie prezesów i dyrektorów biur OZ PZD w dniu 14 października 2016 r. Uczestnicy narady zostali szczegółowo zapoznani z aktualnym stanem ogrodów wyodrębnionych i skreślonych z Rejestru ROD. Omawiane były także działania, które Związek winien podejmować aby przyszłych, ewentualnych wyodrębnień było jak najmniej.

d) PZD potwierdza prawo użytkowania do gruntów ROD na podstawie art. 76 i 75 ustawy o ROD

PZD od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. podejmuje aktywne i systematyczne działania w zakresie regulowania stanu prawnego ROD, poprzez występowanie do właściciela gruntów (gmin/Skarbu Państwa) o wydawanie decyzji stwierdzających nabycie prawa użytkowania. Działania te przez wszystkie struktury PZD są cały czas traktowane priorytetowo.

Działania podejmowane w 2016 roku są kontynuacją regulacji stanu prawnego gruntów ROD, jakie zostały podjęte niezwłocznie po 19 stycznia 2014 roku, kiedy to przywołana ustawa weszła w życie. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Polski Związek Działkowców objął regulacją stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 i 75 ustawy 1719 ROD o łącznej powierzchni bliskiej 10200 ha z czego uzyskano decyzje potwierdzające na rzecz PZD prawo użytkowania dla 811 ROD o powierzchni bliskiej 3900 ha.

W dniu 15 grudnia 2016 r. Krajowa Rada PZD podjęła uchwałę w sprawie realizacji przez PZD art. 75 i 76 ustawy o ROD, w której postanowiła zobowiązać OZ PZD do zintensyfikowania działań związanych z regulacją stanu prawnego gruntów ROD na podstawie ustawy o ROD. W tym,

zdecydowane reagowanie przez Okręgi PZD na sytuacje, gdzie sprawy administracyjne związane z wydaniem decyzji na podstawie ustawy o ROD są przewlekane, bądź postępowania administracyjne nie zostały w ogóle wszczęte. Jak również do bieżącego informowania zarządów ROD i działkowców z ogrodów, objętych regulacją prawną o realizacji art. 75 i 76 ustawy o ROD, w tym o etapie postępowań administracyjnych i pozytywnych/negatywnych decyzjach wydanych na podstawie ustawy o ROD.

Bowiem jedynie ostateczne potwierdzenie w formie decyzji prawa użytkowania na rzecz PZD

12. Inwestycje i remonty w ROD w 2016 roku. Pozyskiwanie środków finansowych na rozwój ROD

Realizując uchwałę nr 263/2015 Prezydium KR PZD z dnia 20.10.2015 r. w sprawie sporządzenia sprawozdań z planu i realizacji inwestycji i remontów w ROD KR PZD zebrała informacje w zakresie inwestycji i remontów, które zamierzały przeprowadzić rodzinne ogrody działkowe w roku 2016. **Na 4 695 rodzinnych ogrodów działkowych, planami inwestycyjno–remontowymi zostało objętych 1 449 ogrodów, co stanowi 31 % wszystkich ROD w Polsce.**

Najwięcej ROD, które zostały objęte planami inwestycji i remontów w stosunku do istniejących na terenie okręgu ogrodów występuje w OZ PZD: **Podkarpackim (80%), w Słupsku (61%), Świętokrzyskim (59%), Opolskim (55%), Warmińsko-Mazurskim (54%) i w Legnicy (50%).** Natomiast najmniej prac zaplanowano w ogrodach położonych w okręgach: **Bydgoskim (12%) i w Toruńsko-Włocławskim (11%).** Łącznie rodzinne ogrody działkowe zaplanowały **2 061 zadań inwestycyjno – remontowych.**

W 2016 roku zaplanowano wybudować lub wyremontować następującą infrastrukturę w ROD:

- 189 161 m² ogrodzeń,
- 141 210 m.b. sieci wodociągowej,
- 170 082 m.b. sieci energetycznej,
- 57 849 m² dróg i alej ogrodowych,
- w 393 ROD zaplanowano prace remontowo – inwestycyjne w domach działkowca i budynkach administracyjnych.
- w 83 ogrodach działkowcy zaplanowali dokonać szereg prac związanych z wykonywaniem rowów odwadniających, wybudowaniem ciągów melioracyjnych czy założeniem nowych pasów zieleni.

do gruntów ROD pozwoli na należyte zabezpieczenie interesów ogrodów w przypadku likwidacji i ochronę przed wysuwanymi wobec nich roszczeniami. Zapewni również bezpieczeństwo dalszego istnienia ROD i pozwoli na podejmowanie przez zarządy ROD i działkowców decyzji w zakresie inwestycji na rzecz poprawy zagospodarowania ROD i działek.

Uzyskane przez PZD decyzje wskazują także na znakomity akt prawny, jakim jest ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r., która jako projekt obywatelski była inicjatywą środowiska działkowców i użyła blisko 1 milion podpisów poparcia.

- w 39 ROD działkowcy zaplanowali zająć się także terenami rekreacyjnymi tj.: budowa i remonty placów zabaw, czy ogrodów jordanowskich
- w 112 ROD zaplanowano również takie zadania jak: wykonanie nowych tablic informacyjnych, wymiana skrzynek elektrycznych, założenie monitoringu czy wykonanie aktualnych planów zagospodarowania ROD.

Wykonanie przyjętego planu będzie przedmiotem analizy Prezydium KR PZD w 2017 r., po przesłaniu sprawozdań przez okręgowe zarządy PZD.

Plany inwestycyjno – remontowe wykazują, iż rodzinne ogrody działkowe zaplanowały wydatki na łączną kwotę **43 319 966 zł, z czego 35 452 518 zł stanowiły środki własne ROD.** Zadania w ROD zaplanowano realizować także przy współudziale dotacji przyznanych przez organy wyższe PZD. Zgodnie z przewidywaniami ogrodów, udział ten miał wynieść **14 %** ogólnej wartości zadań tj. **5 990 523 zł.** Jak i w latach poprzednich, wiele rodzinnych ogrodów działkowych nie może liczyć na pomoc zewnętrzną. Z przekazanych informacji wynika, iż ogrody spodziewały się otrzymać pomoc finansową w formie dotacji od jednostek samorządu terytorialnego i Skarbu Państwa na kwotę zaledwie **1 876 925 zł,** co stanowi **4 %** wszystkich kosztów. Powyższe wskazuje na niewielkie zainteresowanie ogrodami działkowymi ze strony gmin i Skarbu Państwa. Jednakże biorąc pod uwagę plany inwestycyjno–remontowe na 2015 rok, to widać, że dzięki zaangażowaniu całego Związku, który od kilku lat kładzie ogrom-

ny nacisk na zintensyfikowanie zadań w ROD, jak i obowiązującej ustawie z dnia 13 grudnia 2013 roku *o rodzinnych ogrodach działkowych*, która umożliwia uzyskanie od gmin dotacji celowych z na budowę lub modernizację infrastruktury ogrodowej, tendencja to powoli się zmienia. Środki zewnętrzne, które ogrody przewidują są o ponad 1 mln. większe niż planowano w 2015. To pokazuje, że działania, jakie w tym kierunku podejmuje Związek są właściwe i przynoszą pozytywne zmiany.

Temat inwestycji i remontów w ROD był również przedmiotem obrad na posiedzeniu KR PZD w dniu 15.12.2016 r., gdzie wskazano, jak bardzo ważne jest to zagadnienie. Jednocześnie w tym dniu, KR PZD przyjęła uchwałę nr 5/XI/2016, w której zobowiązała wszystkie okręgi do dalszego podejmowania działań wymienionych w uchwale nr 1/VII/2016 KR PZD z dnia 18.05.2016 r. *w sprawie realizacji planów inwestycji i remontów w ROD w 2015 roku*, jak również wskazała na priorytetowe zadania, które należy podejmować w celu zwiększenia inwestycji i remontów w ROD.

Jednak to nie są jedynie działania, które podejmuje Związek, aby w ogrodach można było realizować więcej zadań inwestycyjno–remontowych. Już od kilku lat Krajowa Rada PZD podejmuje aktywne działania, w celu umożliwienia ogrodom korzystanie ze środków z Unii Europejskiej, jak i innych źródeł publicznych. Kroki do realizacji tego tematu rozpoczęto już w 2015 roku, kiedy to Prezydium KR PZD przyjęło stanowisko *w sprawie zadań priorytetowych dla struktur PZD w zakresie pozyskiwania środków z Funduszy Unijnych oraz Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dla ROD*, natomiast Krajowa Rada PZD przyjęła dwie uchwały w sprawie pozyskiwania środków unijnych i środków z Narodowego i Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Z kolei w lipcu 2016 roku Krajowa Rada PZD wystąpiła do Zastępcy Prezesa Zarządu NFOŚiGW - Artura Michalskiego, w celu włączenia stowarzyszeń ogrodowych, w tym PZD do programów priorytetowych, jako beneficjentów korzystających z dofinansowań, jakie oferuje NFOŚiGW oraz WFOŚiGW. Z wymienianej korespondencji między PZD a Zastępcą Prezesa Zarządu NFOŚiGW wynika, iż prowadzone są konsultacje z wojewódzkimi funduszami, celem

wprowadzenia zmian do programu, które umożliwią finansowanie różnych typów przedsięwzięć, w tym również tych realizowanych przez stowarzyszenia ogrodowe. Dlatego też KR PZD proponowała, aby w przypadku jakiegokolwiek wątpliwości w zakresie zasad i warunków udzielania dofinansowania dla stowarzyszeń ogrodowych wojewódzkie fundusze konsultowały się z okręgowymi zarządami PZD, tak aby wypracować jak najlepsze rozwiązania umożliwiające korzystanie przez PZD i ogrody działkowe ze środków zewnętrznych będących w dyspozycji Narodowego i wojewódzkich funduszy.

W dniu 11.05.2016 r. Prezydium KR PZD podjęło uchwałę nr 147/2016 *w sprawie zatrudnienia w biurach inspektorów ds. pozyskiwania środków unijnych i krajowych*. OZ Pomorski, Lublin, Łódzki, Małopolski, Mazowiecki, Podkarpacki, Podlaski, Poznań, Śląski, Szczecin, Toruńsko–Włocławski, Warmińsko-Mazurski, Wrocław i Zielona Góra zostały zobowiązane do zatrudnienia na powyższym stanowisku pracownika. Również w tym dniu Prezydium KR PZD podjęło uchwałę nr 155/2016, w której zobowiązało okręgi do zrealizowania zadania inwestycyjnego ze środków unijnych lub krajowych. Sprawa realizacji tych uchwał, była przedmiotem analizy na posiedzeniu KR PZD w dniu 15 grudnia 2016 r. gdzie zwrócono uwagę na problemy z jakimi spotykają się zarządy ROD i okręgi przy podejmowaniu prób uzyskania pomocy finansowej ze źródeł zewnętrznych. W wielu przypadkach katalog realizowanych zadań w ROD nie mieści się w kryteriach określonych w krajowych oraz regionalnych programach operacyjnych, dlatego też realizacja tego zobowiązania przez okręgi niekiedy napotyka na trudności. Z tego powodu KR PZD podjęła uchwałę nr 4/XI/2016, w której wskazała dalsze kierunki działań, które przyczynią się do uzyskania pomocy finansowej ze źródeł unijnych bądź krajowych dla ROD.

Zarówno tematyka inwestycji i remontów w ROD, jak i związana z nią kwestia pozyskiwania środków unijnych i krajowych, jest bardzo ważna dla rodzinnych ogrodów działkowych. Dlatego też KR PZD będzie w dalszym ciągu podejmowała kroki zmierzające do udzielenia ogrodom pomocy, zarówno merytorycznej jak i finansowej, a także podejmowała działania w celu umożliwienia ogrodom korzystanie z innych źródeł finansowych, takich jak środki unijne czy krajowe.

13. Pożyczki dla ROD z Funduszu Samopomocowego PZD

Rodzinne ogrody działkowe od szeregu lat mogą korzystać przy realizacji zadań inwestycyjno-remontowych ze wsparcia finansowego w postaci nisko oprocentowanych pożyczek z Funduszu Samopomocowego PZD (na rok 2017 oprocentowanie w skali roku wynosi 1 % w latach wcześniejszych 2 %). Ta forma wsparcia finansowego cieszy się dużym uznaniem wśród zarządów ROD i działkowców. Walne zebranie podejmując uchwałę w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Funduszu Samopomocowego PZD, przyjmuje zobowiązanie do spłaty pożyczki w określonym terminie (maksymalnie 5 lat) przy wskazaniu partycypacji finansowej działkowców jako opłaty na spłatę pożyczki. Powyższa opłata stanowi partycypację działkowców w kosztach inwestycji. Środki finansowe pozyskane z Funduszu Samopomocowego PZD pozwalają szybko sfinalizować zadanie inwestycyjno-remontowe w ROD, z korzyścią dla działkowców, natomiast spłata następuje w latach kolejnych. Aktualne unormowania w zakresie tego Funduszu zawarte są w uchwale Krajowej Rady

PZD nr 12/III/2015 r. z dnia 1 października 2015 r., w sprawie Funduszu Samopomocowego PZD i zasad jego funkcjonowania oraz w uchwale Prezydium KR PZD nr 256/2015 z dnia 1 października 2015 r., w sprawie zasad udzielania i zwrotu pożyczek z Funduszu Samopomocowego PZD. Fundusz ten jest funduszem celowym, którego środki są przeznaczane wyłącznie na udzielanie pożyczek wewnątrzorganizacyjnych, na rzecz rodzinnych ogrodów działkowych prowadzonych przez PZD. Środki uzyskane z tego funduszu są przeznaczane wyłącznie na budowę i modernizację infrastruktury w ROD lub remonty w tym na usunięcie zniszczeń w infrastrukturze ogólnooгородowej powstałych w wyniku nieprzewidzianych zdarzeń losowych.

W 2016 roku do Prezydium Krajowej Rady PZD wpłynęło 46 wniosków z czego 42 zostało rozpatrzonych pozytywnie. **Z Funduszu Samopomocowego PZD w 2016 r. przekazano pożyczki dla 42 ROD na łączną kwotę 1.477.320 zł.**

14. Dotacje dla ROD

Realizacja inwestycji i remontów to jedno z priorytetowych zadań dla Związku. Poza zaletami funkcjonalnymi i technicznymi, realizacja tych zadań wpływa na poprawę standardu korzystania z działek rodzinnych i wygodę ich użytkowników. Gdy przychodzi moment, w którym działkowcy na walnym zebraniu ROD podejmują decyzję o przeprowadzeniu inwestycji bądź remontu w ROD, kolejnym pytaniem, które się nasuwa jest skąd wziąć pieniądze. Każdy ogród realizując zadanie inwestycyjno-remontowe może ubiegać się o dotację ze środków będących w dyspozycji okręgu lub Krajowej Rady PZD. **Polski Związek Działkowców w 2016 roku wsparł dotacjami 611 ROD o łącznej wartości ponad 4,8 miliona złotych.**

Dzięki wsparciu finansowemu PZD, ciężar realizacji inwestycji nie ponoszą tylko sami działkowcy a ROD zostają wyposażone w nową lub zmodernizowaną infrastrukturę, która będzie lepiej służyć działkowcom i ich rodzinom korzystającym z działek w ROD. Takie działania przyczyniają się do rozwoju i unowocześniania stanu zagospodarowania ogrodów, co wpływa na coraz większe

zainteresowanie działkami i to przez młodsze pokolenie.

PZD nie zapomina również o ogrodach, które doznały uszczerbku w infrastrukturze w związku ze skutkami klęsk żywiołowych, które coraz częściej występują na terenie naszego kraju; wichury, nawałnice, podtopienia. Aby ogrody szybciej mogły uporać się z przywracaniem ogrodu do normalnego funkcjonowania, Związek posiada Fundusz na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. **W latach 2010-2016 pomoc z tego funduszu otrzymało 2002 ROD w łącznej wysokości 2.133.405 zł**, z czego w 2016 r. wsparcie otrzymało 21 ROD o łącznej wartości 116.714 zł. Polski Związek Działkowców posiada pełne doświadczenie, jak uporać się ze zjawiskiem powodziowym, co wykazał w latach ubiegłych, gdy powódzie, zalania i podtopienia nie omijały terenów rodzinnych ogrodów działkowych. PZD w takich sytuacjach nie pozostawia ogrodów, gdyż jedynie wspólne zaangażowanie i solidarność występująca wśród społeczności działkowej pozwala wielu ogrodom na uporanie się ze skutkami powodzi i szybkie przywrócenie ogólnooгородowej infrastruktury do normalnego funkcjonowania ROD.

15. Usuwanie śmieci z terenów ROD

W związku z docierającymi do KR PZD sygnałami o niekorzystnym funkcjonowaniu w ogrodach ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym o horrendalnych opłatach za wywóz śmieci, w 2016 r. po raz kolejny zbadała wymiar tego zjawiska, problemy i skutki celem wypracowania dalszej strategii działania struktur PZD.

Na podstawie danych otrzymanych od OZ PZD ustalano, że ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zostało objętych **2 836 ROD o pow. Ponad 24 435 ha i liczbie działek rodzinnych – ponad 539 000**. Stanowi to **około 60 % ROD**.

Badanie wykazało, że rodzinne ogrody działkowe są różnie traktowane przez gminy/miasta w zakresie zasad wywozu śmieci. Objęcie lub brak objęcia ROD zasadami wynikającymi z ustawy tzw. śmieciowej często nie ma uzasadnienia prawnego, lecz zależy od polityki danej gminy/miasta oraz współpracy z działkowcami oraz strukturami PZD. Gminy/miasta również różnie interpretują zapisy samej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w stosunku do ROD. Przyczyną tego stanu rzeczy jest brak jasnych i precyzyjnych przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach odnoszących się do rodzinnych ogrodów działkowych. Stawki opłat za wywóz śmieci wprowadzane na podstawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach są dużo wyższe niż stawki opłat wynikające z umów zawieranych z indywidualnymi firmami. W szczególności dotyczy to stawek opłaty ryczałtowej, które są przyjmowane bez ustalania okresu przebywania działkowców na terenie ogrodu oraz ilości odpadów faktycznie wytworzonych. Stawki opłaty ryczałtowej za gospodarowanie odpadami komunalnymi na nieruchomościach wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, do których zaliczane są ogrody są też bardzo zróżnicowane. Za śmieci zmieszane, najniższa stawka roczna wynosi **2 zł** (od działki) w Mońkach, a najwyższa **307 zł** (od działki) w Goniądzu (OZ PZD Podlaski). Natomiast za śmieci segregowane najniższa stawka roczna wynosi **1 zł** (od działki) w Mońkach, a najwyższa **172,64 zł** (od działki) w Zgierzu (OZ PZD Łódzki). Funkcjonowanie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stwarza wiele problemów w rodzinnych ogrodach działkowych. Bardzo krzywdzące są zwłaszcza wygórowane i niesprawiedliwe opłaty za śmieci. Poza tym, ogrody muszą zmagać się z podrzucaniem śmie-

ci przez okolicznych mieszkańców, którzy w ten sposób chcą obniżyć swoje opłaty za śmieci. Pozostawia również wiele do życzenia jakość usług świadczonych przez firmy, którym gminy zleciły wywóz śmieci z terenów ROD m.in. nieterminowy odbiór śmieci z ogrodów.

W dniu **29 czerwca 2016 r.** odbyło się posiedzenie, na którym Krajowa Rada PZD dokonała negatywnej oceny funkcjonowania w ROD ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i przyjęła uchwałę nr 4/VIII/2016, w której wyznaczyła zadania dla struktur PZD związane z funkcjonowaniem w ROD ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Następnie, w dniu **15 lipca 2016 r.** została przesłana do Ministra Infrastruktury ocena funkcjonowania w ROD ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w której Związek wskazał na konieczność jej nowelizacji z uwzględnieniem rodzinnych ogrodów działkowych. Natomiast w dniu **18 sierpnia 2016 r.** KR PZD wystąpiła do Ministra Środowiska o dostosowanie zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do potrzeb ROD, w tym spowodowanie, aby stawki opłaty za wywóz śmieci były adekwatne do ilości śmieci faktycznie wytwarzanych na terenach ogrodów. W swoim wystąpieniu KR PZD zwróciła się również o podjęcie działań mających na celu spowodowanie, aby opłaty za śmieci z ogrodów były sprawiedliwe, miarodajne i dostosowane do specyfiki ogrodów, które są wykorzystywane przez działkowców sezonowo, w celach rekreacyjno-wypoczynkowych.

W odpowiedzi na pismo KR PZD, w dniu **18 października 2016 r.** Ministerstwo Środowiska - Departament Gospodarki Odpadami udzielił odpowiedzi w tej sprawie. W swoim piśmie, wskazał, że objęcie rodzinnych ogrodów działkowych jako nieruchomości niezamieszkałych systemem wywozu śmieci wynikającym z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w tym opłatą ryczałtową zależy od woli rady gminy. Jednocześnie Ministerstwo Środowiska poinformowało, że w związku z docierającymi do resortu sygnałami o niezgodnym z prawem ustalaniu przez gminy opłaty ryczałtowej zagadnienie opłaty ryczałtowej jest obecnie analizowane w Ministerstwie Środowiska pod kątem potrzeby wprowadzenia zmian prawnych w tym zakresie. Przeanalizowane zostaną również informacje przekazane przez KR PZD i za pośrednictwem Ministerstwa Infrastruktury.

16. Krajowe Dni Działkowca w Zabrze

W dniu 3 września 2016 r. w Zabrze odbyły się Krajowe Dni Działkowca. Wydarzenie to miało wyjątkowy i niepowtarzalny charakter - zostało bowiem połączone z obchodami 35-lecia Polskiego Związku Działkowców.

W tym szczególnym dla całej społeczności związkowej wydarzeniu udział wzięło blisko 800 działkowców oraz zasłużeni w 35-letniej historii Związku działacze. Uroczystości uświetnili też przedstawiciele władzy lokalnej – zarówno ze szczebla wojewódzkiego, jak i miasta i gminy Zabrze, w tym w szczególności Prezydent Zabrze Pani Małgorzata Mańka-Szulik, wiceprezydenci – Pani Katarzyna Dziuba i Pan Krzysztof Lewandowski oraz przewodniczący Rady Miasta Marian Czachor. Liczną grupę gości obchodów związkowego święta stanowili też politycy z różnych ugrupowań, w tym posłanki i posłowie: Barbara Dziuk, Borys Budka, Krzysztof Gadowski, Józef Lassota. Na ręce Prezesa PZD – Eugeniusza Kondrackiego zostały złożone listy gratulacyjne z życzeniami i słowami poparcia dla Związku od polityków i działaczy, którzy ze względu na inne zobowiązania nie mogli uczestniczyć w uroczystościach.

Ulice Zabrze zostały udekorowane związkowymi flagami. Scena w namiocie, w którym odby-

wały się oficjalne uroczystości została udekorowana kosztami dożynekowymi, które specjalnie w tym celu zostały przywiezione przez działkowców z całej Polski.

Uroczyste obchody rozpoczęły się armatnią salwą honorową oddaną przez Bractwo Kurkowe z okazji szczególnego jubileuszu, jakim było 35-lecie Polskiego Związku Działkowców. Gałę sztandarową uświetniały rytmy marsza w wykonaniu orkiestry dętej KWK „Makoszowy”. Wzięło w niej udział ponad 40 barwnych pocztów sztandarowych z okręgów, delegatur i ROD.

Prezes PZD Eugeniusz Kondracki złożył szczególne wyrazy uznania i podziękowania weteranom działkowym oraz wszystkim, którzy przyczynili się do budowania ruchu działkowego w Polsce.

Na obchodach odczytano uchwałę Krajowej Rady PZD podjętą na jubileuszowym posiedzeniu. Zawierała ona podziękowania dla wszystkich działaczy i działkowców za dotychczasową pracę i wysiłek na rzecz rozwoju ogrodów działkowych i Polskiego Związku Działkowców.

W trakcie uroczystości wręczono puchary i dyplomy dla laureatów i uczestników konkursów krajowych „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2016”, „Wzorowa działka 2016” oraz przeprowadzony po raz pierwszy konkurs „Wzorowa Altana”.

17. Oświata ogrodnicza i wydawnictwa

W roku 2016 wydano następujące pozycje:

- a) **Biuletyn Informacyjny** - wydano łącznie 8 numerów w nakładzie 5 750 egzemplarzy każdy numer oraz 1 numer specjalny w nakładzie 15 000 egzemplarzy. Tytułowymi tematami poszczególnych numerów Biuletynu były: 1) Wytyczne w sprawie przeprowadzania walnych zebrań sprawozdawczych w ROD, 2) Altana i prawo, 3) Otwarty program rozwoju społecznego ROD, 4) Altany znów zagrożone, 5) 35-lecie PZD, 6) Krajowe Dni Działkowca 2016, jubileuszowe posiedzenie KR PZD, życzenia i gratulacje w okazji jubileuszu, 7) „Tulipan” w Zabrze najlepszym ROD Roku 2016, 8) Najnowocześniejszy ogród w Polsce. ROD „30-lecia PZD” w Budach Strzyżach, 9) ROD „Bogatka” w Bogatce uratowany przez PZD. Dobra wiadomość dla kompleksu ROD przy Al. Waszyngtona. Działkowcy ze Szczecina apelują do Przewodniczącego KRRiT: dość kampanii oszczerstw.

Koszty druku i wysyłki Biuletynu pokryte ze środków budżetowych KR PZD.

- b) **„Informator Działkowca”**- wydano łącznie 10 numerów w nakładzie 10 600 egzemplarzy każdy – koszty wydruku i wysyłki pokryte zostały ze środków budżetowych KR PZD. Informatory zawierają skrótowe, ważne informacje dla działkowców i zarządów ROD dotyczące między innymi: walnych zebrań, łamania prawa, usuwania azbestu, opłaty audiowizualnej, opłaty za śmieci, Powszechnego Przeglądu Zagospodarowania ROD i działek, konkursów, inwestycji, obchodów 35-lecia PZD i Krajowych Dni Działkowca, porad ogrodniczych, porad prawnych.
- c) Miesięcznik **„działkowiec”** -12 numerów przeznaczonych dla zarządów ROD i działkowców, koszty pokryte z Funduszu Oświatowego KR PZD.
- d) **„Zielona Rzeczpospolita”**- wydano 4 numery z przeznaczeniem dla działkowców, koszty

- druku i wysyłki pokryte zostały ze środków budżetowych KR PZD:
- pod hasłem „Wiosna 2016 – walne zebrania w ROD – nakład 150 000 egzemplarzy,
  - pod hasłem „Lato 2016 w ROD” - nakład 150 000 egzemplarzy,
  - numer specjalny pod hasłem „Jubileusz 35-lecia istnienia PZD” - nakład 200 000 egzemplarzy z przeznaczeniem dla okręgowych zarządów, ogrodów oraz na potrzeby Krajowych Dni Działkowca,
  - grudniowy numer w nakładzie 200 000 egzemplarzy.
- e) **„Zbiór przepisów związkowych”** zawierający aktualnie obowiązujące przepisy związkowe wydano w nakładzie 20000 egzemplarzy z przeznaczeniem dla prezesów i skarbników zarządów ROD, księgowych ROD, przewodniczących komisji rewizyjnych ROD oraz członków organów jednostek terenowych i krajowych - koszty wydania i dystrybucji pokryte ze środków budżetowych KR PZD.
- f) **Zawiadomienia na walne zebrania sprawozdawcze w ROD w 2017 r.** -wydane w formie karty pocztowej w nakładzie 1 090 300 sztuk, koszty wydruku i wysyłki pokryte ze środków budżetowych KR PZD.
- g) **Plansze** w nakładzie 20 000 egzemplarzy każda, wydane i pokryte z Funduszu Oświatowego KR PZD:
- Pszczoły,
  - Ptaki,
  - Organizmy pożyteczne
  - Rośliny chronione.
- h) **Broszury** w nakładzie 100 000 egzemplarzy każda, wydane i pokryte z Funduszu oświatowego KR PZD:
- Kleszcze,
  - Ślimaki,
  - Dlaczego warto uprawiać warzywa, jak robić to nowoczesnie? Zioła, uprawa i zastosowanie,
  - Zalecenia z ochrony roślin na lata 2016-2017
- i) **„Ochrona roślin”** – książka przygotowana i wydana specjalnie dla działkowców w ilości 38 500 egzemplarzy dla: zarządów ROD i bibliotek ogrodowych z przeznaczeniem dla działkowców, Społecznej Służby Instruktorskiej w ROD, członków ogrodowych komisji rewizyjnych, członków aktywu biorącego udział w przeglądzie ROD, Krajowej Rady i okręgowych zarządów PZD. Zakup książki został pokryty z Funduszu Oświatowego KR PZD.
- j) **Apel Krajowej Rady PZD** z dnia 15 grudnia 2016 r. do Zarządów Rodzinnych Ogrodów Działkowych oraz działkowców w nakładzie 200000 egzemplarzy – koszty wydruku i dystrybucji pokryty ze środków budżetowych KR PZD.

Społeczna Służba Instruktorska PZD

W upowszechnianiu wiedzy i oświaty ogrodniczej dużą rolę spełnia powołana Społeczna Służba Instruktorska PZD. Krajowa Rada PZD prowadzi rejestr instruktorów krajowych Społecznej Służby Instruktorskiej PZD. Na dzień 31 grudnia 2016r. zadania instruktorów krajowych SSI PZD realizuje 136 osób. Wszyscy instruktorzy krajowi SSI PZD otrzymują miesięcznik „działkowiec” oraz inne wydawnictwa, których koszt zakupu i wysyłki pokrywa Krajowa Rada PZD.

18. Rozstrzygnięcie konkursów krajowych

Konkursy Krajowe PZD cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem wśród użytkowników ogrodów krajowych. Udział w konkursach krajowych jest jednocześnie wspaniałą okazją dla ogrodów oraz indywidualnych działkowców, pozwalającą na promowanie ROD na skalę krajową, a tym samym pozwala zaprezentować dorobek ogrodów i działkowców.

W 2016 roku przeprowadzone zostały trzy konkursy krajowe:

1. „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2016” – Uchwała nr 44/2016 Prezydium KR PZD z dnia 2 marca 2016 r.

2. „Wzorowa Działka Roku 2016” – Uchwała nr 45/2016 Prezydium KR PZD z dnia 2 marca 2016 r.
3. „Wzorowa Altana” – Uchwała nr 60/2016 Prezydium KR PZD z dnia 21 marca 2016 r.
Przeglądy ogrodów, działek i altan dokonywały zespoły składające się z członków Komisji Konkursowej KR.

Rozstrzygnięcie wszystkich konkursów krajowych nastąpiło na posiedzeniu Prezydium Krajowej Rady PZD w dniu 14 lipca 2016 r. Prezydium Krajowej Rady PZD podjęło następujące uchwały:

1. **Uchwała nr 256/16** Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 14 lipca 2016 r., w sprawie rozstrzygnięcia konkursu krajowego „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2016” postanowiło przyznać I miejsce oraz tytuł „**Najlepszy Rodzinny Ogród Działkowy 2016**” Rodzinnemu Ogrodowi Działkowemu „Tulipan” w Zabrze – Okręg Śląski.

Ponadto, laureatami konkursu Rodzinny Ogród Działkowy 2016 roku, zostały:

- 1) ROD „Mamry” Węgorzewo - Okręg Warmińsko-Mazurski
- 2) ROD „Chemik” Żory - Okręg Śląski
- 3) ROD im. Floriana Ceynowy, Wejherowo - Okręg Pomorski
- 4) ROD „Jubilat” Jelcz Laskowice – Okręg we Wrocławiu
- 5) ROD „Pod Lipami” Piła – Okręg w Pile

Zdobywca I miejsca otrzymał puchar Prezesa PZD, dyplom, tablicę okolicznościową oraz nagrodę pieniężną w wysokości 5.000 złotych, pozostałym laureatom nadano tytuł „ROD Roku 2016” oraz wręczono puchary, dyplomy, tablice okolicznościowe, a także nagrody pieniężne w wysokości 4.000 złotych.

Przyznane zostały również wyróżnienia w poszczególnych dziedzinach, które otrzymały:

- 1) ROD „Nowalijka” Gorzów Wielkopolski – Okręg w Gorzowie Wlkp. - za działalność statutową
- 2) ROD „Zieleniak” Debrzno – Okręg w Słupsku - za działalność oświatową,
- 3) ROD „Zorza” Ziemnice – Okręg w Legnicy - za inwestycje i modernizacje,
- 4) ROD „Prefabet” Kolbuszowa – Okręg Podkarpacki - za zagospodarowanie ROD,
- 5) ROD „Radość” Bielawa - Okręg Sudecki - za zagospodarowanie działek,
- 6) ROD „1 Maja” Białystok - Okręg Podlaski - za działalność na rzecz środowiska naturalnego,
- 7) ROD „Tysiąclecie” Częstochowa – Okręg w Częstochowie - za bezpieczeństwo,
- 8) ROD „Senior” Nowy Sącz - Okręg Małopolski - za promocję Związku,
- 9) ROD „Zacisze” Toruń - Okręg Toruńsko-Włocławski - za przychylność dzieciom i młodzieży,
- 10) ROD „Przyszłość” Tomaszów Lubelski - Okręg w Lublinie - specjalne wyróżnienie.

Wyróżnionym Rodzinnym Ogrodem Działkowym przyznano puchary, dyplomy, tablice okolicznościowe oraz nagrody pieniężne w wysokości 2.000 złotych.

2. **Zgodnie z Uchwałą nr 257/2016** dnia 14 lipca 2016 r., w sprawie rozstrzygnięcia konkursu „Wzorowa działka 2016 roku” laureatom przyznano tytuł „Wzorowa działka 2016 roku” oraz dyplomy, roczną prenumeratę miesięcznika „działkowiec”, wydawnictwa związkowe oraz nagrody rzeczowe o wartości 1.000 zł.

Nagrody otrzymali:

- 1) Jolanta i Dariusz Zaporowscy - ROD im. 22 Lipca, Ostrów Wlkp. – Okręg w Kaliszu,
- 2) Małgorzata Seman-Jaskulska - ROD „Miedzianka” Polkowice – Okręg w Legnicy,
- 3) Teresa i Tadeusz Szczerba - ROD „Przyszłość” Tomaszów Lubelski – Okręg w Lublinie,
- 4) Halina Marciszewska - ROD „Budowlani” Piwki k/Kutna – Okręg Łódzki,
- 5) Maria i Zbigniew Pękalscy - ROD „Księża Bolko” Świdnica – Okręg Sudecki,
- 6) Barbara Radajewicz - ROD „Tulipan” Zabrze – Okręg Śląski,
- 7) Jolanta i Czesław Chrostowscy - ROD „Mamry” Węgorzewo – Okręg Warmińsko-Mazurski,
- 8) Maria Włodarczyk - ROD „Jubilat” Jelcz Laskowice – Okręg we Wrocławiu.

Wyłoniono również uczestników którym zostały przyznane wyróżnienia. Wręczono dyplomy oraz przyznano roczną prenumeratę miesięcznika „działkowiec”, wydawnictw związkowych oraz nagrody rzeczowe o wartości 500 zł.

3. **Uchwałą nr 258/2016** dnia 14 lipca 2016 r., w sprawie rozstrzygnięcia konkursu „Wzorowa Altana”, wyłoniono laureatów konkursu, których altany otrzymały tytuł „Wzorowa Altana”.

Wyróżnienie otrzymali:

- 1) Wiesława i Siegmund Major - ROD „Słonecznik” Trzcianka – Okręg w Pile,
- 2) Halina i Bogusław Puchlik - ROD „Malinka” Suwałki – Okręg Podlaski,
- 3) Katarzyna Serwońska - ROD „Pod Dębem” Szczecin – Okręg w Szczecinie,
- 4) Genowefa i Józef Strzałkowscy - ROD „Wodnik” Chełmża – Okręg Toruńsko-Włocławski,
- 5) Anna i Waldemar Nowakowscy - ROD „Janowo” Rumia – Okręg Pomorski.

Ponadto wszyscy uczestnicy, którzy wzięli udział w konkursie zgłaszając swoje działki do tytułu „Wzorowa działka 2016 roku”, otrzymali dyplomy, roczną prenumeratę miesięcznika „działkowiec” oraz wydawnictwa związkowe.

Laureatami konkursu zostali:

- 1) Hanna i Andrzej Pukownik – ROD „Pocztowiec” Niemcz – Okręg w Bydgoszczy,
- 2) Dorota i Wiesław Kucyk – ROD im. Obrońców Westerplatte, Świdnik – Okręg w Lublinie,
- 3) Ewa i Krzysztof Ciepluch – ROD „Rozkwit” Sieradz – Okręg Łódzki,
- 4) Sebastian Niewiadomski – ROD „Radiowo-Fosa II” Warszawa – Okręg Mazowiecki,
- 5) Jakub Jaskuła – ROD „Zagajnik” Poznań – Okręg w Poznaniu,
- 6) Edyta Dziuba – ROD im. Księcia Bolko, Świdnica – Okręg Sudecki,
- 7) Anna i Rafał Ślęzak – ROD „Wypoczynek” Hermanice-Ustroń – Okręg Śląski,
- 8) Elżbieta i Antoni Rogowscy – ROD „Złote Łany” Bielsko-Biała – Okręg Śląski,
- 9) Halina Nowak – ROD „Źródło” Skarżysko Kamienna – Okręg Świętokrzyski,
- 10) Genowefa i Józef Strzałkowski – ROD „Wodnik” w Chełmży – Okręg Toruńsko-Włocławski.
- 7) Danuta i Zenon Ptak - ROD im. 2 Armii Wojska Polskiego, Poznań – Okręg w Poznaniu,
- 8) Halina Fenske - ROD „Zacisze” Toruń – Okręg Toruńsko-Włocławski,
- 9) Ewa i Leszek Tarnowscy - ROD „Zacisze” Toruń – Okręg Toruńsko-Włocławski,
- 10) Bogumiła i Ryszard Makszyński - ROD „Relax” Działdowo – Okręg Warmińsko-Mazurski
- 11) Krystyna i Tadeusz Zera - ROD „Grządka” Iława – Okręg Warmińsko-Mazurski
- 12) Ewa i Adam Bieleccy - ROD im. Gen. Władysława Sikorskiego, Kwidzyń – Okręg Pomorski,
- 13) Krystyna i Mieczysław Wołkowicz - ROD „Bratek” Tuchów – Okręg Małopolski,
- 14) Kazimiera Łęczyńska - ROD „Agawa” Gliwice – Okręg Śląski,
- 15) Halina i Krzysztof Nieroda - ROD „Gajowice” Wrocław – Okręg we Wrocławiu,
- 16) Marianna i Edward Buchman - ROD „Raków” Psary – Okręg we Wrocławiu,
- 17) Alojzy Ignaszewski - ROD „Raków” Psary – Okręg we Wrocławiu,
- 18) Wioleta i Tomasz Smoliński - ROD „Nadwiślański” Płock – Okręg Mazowiecki,
- 19) Anna Swoboda - ROD „Tulipan” Zabrze – Okręg Śląski,
- 20) Lilla i Marian Biały - ROD „Wiśnia” Zabrze – Okręg Śląski.

Laureaci konkursu „Wzorowa Altana” otrzymali dyplomy, roczną prenumeratę miesięcznika „działkowiec”, wydawnictwa związkowe oraz nagrody rzeczowe o wartości 1.000 złotych.

Ponadto przyznane zostały wyróżnienia dla:

- 1) Barbara Kwec, Kazimierz Pietralik - ROD „Tysiąclecie” Częstochowa – Okręg w Częstochowie,
- 2) Andrzej Kołodyński - ROD „Szarotka” Biała Podlaska – Okręg w Lublinie,
- 3) Małgorzata i Michał Dębczak - ROD „Pszczółka” Biała Podlaska – Okręg w Lublinie,
- 4) Maria Małkowska - Staroń - ROD „Zimowit” Łódź – Okręg Łódzki,
- 5) Kamila i Tomasz Nowaczy - ROD im. Stanisława Staszica, Czarnków – OZ Piła,
- 6) Elżbieta i Bogdan Pamuła - ROD „Posanie” Stalowa Wola – Okręg Podkarpacki,

Wyróżnionym przyznano dyplomy, roczną prenumeratę miesięcznika „działkowiec”, wydawnictwa związkowe oraz nagrody rzeczowe o wartości 500 zł.

Uroczyste uhonorowanie zwycięzców Konkursów Krajowych, wręczenie nagród dla laureatów i wyróżnień miało miejsce podczas Krajowych Dni Działkowca 2016, zorganizowanych przez Krajową Radę PZD w dniu 3 września 2016 roku w Zabrzu.

19. Skargi i zapytania prawne

Do biura Krajowej Rady wpłynęło 571 skarg od indywidualnych działkowców i członków organów ogrodowych. Skargi dotyczyły sporów sąsiedzkich powstałych na tle zagospodarowania działki. Przyczyny konfliktów to niezgodne z regulaminem nasadzenia, a także usytuowanie altany, kompostownika, czy niedozwolone budowle, takie jak toalety wolnostojące. Po badaniu spraw przez okręgi okazywało się, że w większości te nieprawidłowości

powstały przed laty, za porozumieniem sąsiadów i bez stosownej reakcji zarządu ROD. Konflikt rozpoczął się, gdy zmienił się użytkownik działki i żąda doprowadzenia zagospodarowania działki sąsiada do zgodnego z zapisami regulaminu. Z powtarzających się wystąpień do Krajowej Rady wynika, że działania w tych sprawach są najmniej skuteczne. Konflikty trwają latami i zarządy ROD mają bardzo utrudnione zadanie w przywróceniu

zagospodarowania do stanu zgodnego z regulaminem. W tej samej kategorii mieszczą się także nowi działkowcy, którzy nie bacząc na obowiązujące przepisy, zaczęli zagospodarowywać działkę traktując ją jak prywatną posesję.

Odrębnym problemem jest zamieszkiwanie na działkach. Działkowcy skarżą się, że mieszkańcy rozjeżdżają samochodami alejki ogrodowe, przez nich wzrastają koszty utrzymania ogrodu, a przez to i opłaty, np. za wywóz odpadów. Skargi napływają z okręgów, w których występuje problem zamieszkiwania – Poznań, Bydgoszcz, Szczecin. Mieszkańcy najczęściej skarżą się na wyłączanie w ogrodach wody i energii elektrycznej na zimę, angażują do tego media, parlamentarzystów i instytucje państwowe, np. RPO.

Szczególnie z ogrodów pasa nadmorskiego wpływają skargi działkowców mieszkających w pobliżu ogrodu na działkowców z odległych regionów kraju, którzy wykorzystują działki i altany jako pensjonaty udostępniane w okresie letnim przybyszom z całej Polski, ale nie tylko. W tych sprawach działania są wyjątkowo mało skuteczne zarówno ze strony zarządów ROD, jak i okręgów. Problem odżywa corocznie w okresie letnim w tych samych ogrodach.

Osobną kategorią były skargi podważające prawomocność zwołania, przebiegu i wyników walnych zebrań sprawozdawczych w 2016 r. Szczególnie dotyczyło to uchwalonych opłat na funkcjonowanie ogrodu i na zaplanowaną inwestycję. Najczęściej, po zbadaniu sprawy przez okręg, okazywało się, że osoby skarżące nie uczestniczyły w walnym zebraniu, choć zostały prawidłowo powiadomione. W zdecydowanej większości w tych sprawach skargi okazywały się bezzasadne.

Były także skargi na hodowlę gołębi, pasieki na terenie działek, stałe dokarmianie dzikich kotów. Szczególnie ostatni problem wzbudza duże emocje, a w konflikt angażują się media, samorządy i politycy.

Skargi dotyczyły także: utrudnień w dotarciu do działek służb ratunkowych (zamykanie ogrodów, blokowanie alejek), brak reakcji zarządu na zgłaszane nieprawidłowości.

Osobną grupę stanowiły skargi na niezgodne z prawem związkowym i powszechnie obowiązującym działania zarządów ROD. Informacje docierające do Krajowej Rady były na tyle ważne, że Krajowa Rada w wielu przypadkach zwracała się do Krajowej Komisji Rewizyjnej o zbadanie sytuacji bezpośrednio w danym ogro-

dzie. W kilku przypadkach skargi działkowców potwierdziły się i konieczna była reakcja władz Związku. Jednak brak wcześniejszej reakcji ze strony okręgu pomimo tego, że w pierwszej kolejności tam zgłaszali się działkowcy, świadczy o jego złej pracy.

Ilość skarg z poszczególnych okręgów nie jest zależna od ilości działek i ogrodów, ale w dużej mierze zależy od codziennej pracy okręgu, od współpracy z zarządami ogrodów, a także od najważniejszego – od tego, czy reaguje na skargi działkowców. Brak reakcji okręgu to najczęstsza przyczyna zwracania się działkowców do Krajowej Rady.

Skargi działkowców do wyjaśnienia przekazywali również do Krajowej Rady: Prezydent m. st. Warszawy (organ nadzoru nad PZD) – 7; Rzecznik Praw Obywatelskich – 5; prezydenci miast (organ nadzoru nad okręgami) – 5. Wszystkie sprawy wyjaśniono i udzielono odpowiedzi.

Zapytania prawne

Do Krajowej Rady w 2016 r. wpłynęło 407 zapytań prawnych. Większość drogą mailową poprzez stronę internetową Krajowej Rady - zakładka kontakt. Zdecydowana większość zapytań dotyczyła stosowania przepisów nowej ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, szczególnie zasad i obowiązujących dokumentów przy zmianie użytkownika działki – przejęcia działki po śmierci członka rodziny, po rozwodzie, a także wstąpienie w prawa do działki, które posiada współmałżonek. Były to pytania samych zainteresowanych, ale także od zarządów ROD. Duża ilość pytań dotyczyła przebudowy lub budowy altany – odległości od granic działki, wielkość tarasu, czy taras może być oszklony. Działkowcy i członkowie zarządów pytali o opłaty, które działkowiec wnosi w roku nabycia prawa do działki, kto ustala ich wysokość i kto jest obowiązany wносить takie opłaty. Ponieważ pytania powtarzały się, opracowywano odpowiedzi, które publikowane są na stronie internetowej KR PZD w zakładce porady prawne. Wielu pytających nie szukało odpowiedzi na stronie internetowej, choć korzystali z zakładki kontakt, dlatego w niektórych przypadkach w odpowiedziach wskazywano, gdzie można szukać wyjaśnień na większość zgłaszanych problemów, a także wzorów dokumentów. Pytania działkowców i odpowiedzi KR w najczęściej pojawiających się sprawach są również publikowane w Zielonej Rzeczpospolitej.

20. Narady prezesów i dyrektorów biur okręgowych zarządów PZD

2 – 3 marca 2016 r.
Uczestniczyło 35 osób

Tematyka:

1. **Walne zebrania sprawozdawcze w ROD. Jak okręgi są przygotowane do wlnych zebrań** – Prezesi i dyrektorzy biur OZ przedstawili działania podjęte w okręgach zgodnie z wytycznymi Prezydium KR PZD.
2. **Uchwała Prezydium KR PZD w sprawie czerpania i wykorzystywania dochodów z majątku PZD** - Przedstawione zostały główne zmiany w tej sprawie wynikające z aktualnego stanu prawnego, szczególnie z ustawy o ROD i prawa podatkowego.
3. **Wolne działki. Działania struktur Związku** – Wolne działki w miastach wymagają przede wszystkim odpowiedniej promocji. Tereny niezagospodarowane, zbędne na potrzeby ogrodów należy zwrócić właścicielowi (gmina, Skarb Państwa).
4. **Ponadnormatywne altany i zamieszkiwanie na działkach** - Omówiono sytuację w odniesieniu do ostatnich wydarzeń. Rzecznik Praw Obywatelskich stanął w obronie osób ewidentnie łamiących prawo, które wybudowały na terenie ogrodów domy i w nich zamieszkują. Temat został nagłośniony w mediach. Zebrano informację o sytuacji w okręgach oraz ustalono metody działania w obronie działkowców i ich praw.
5. **Otwarty program społecznego rozwoju ROD** - Omówiono założenia programu, który jest odpowiedzią na rosnące potrzeby i oczekiwania względem ROD – konieczne jest ciągle rozwijanie funkcji prospołecznych, oświatowych i edukacyjnych. Zostały zaproponowane i omówione kierunki działania oraz metody ich realizacji.
6. **Inwestycje w ROD. Pozyskiwanie środków unijnych i krajowych** – Przedstawiono, z jakich źródeł można się starać o dofinansowanie inwestycji w ROD, chodzi o środki z Unii Europejskiej, a także fundusze krajowe będące w dyspozycji resortów i samorządów.
7. **Problemy finansowe. Zadania OZ** – Przedstawiono problemy, jakie występują w gospodarce finansowej w ROD i zadania okręgów, jako jednostek nadrzędnych, w celu wyeliminowania tych niekorzystnych przypadków. Zwrócono szczególną uwagę na instruktaż i zwiększenie fachowej obsługi finansowej ROD poprzez prowadzenie księgowości przez ośrodki finansowo-księgowe.
8. **Program komputerowy dla ROD** – Przedstawiono założenia programu, w tym kartoteki działkowca oraz aktualny stan prac nad złożonymi ofertami.
9. **Wyłączanie się ROD z PZD** – aktualny stan rejestracji powołanych stowarzyszeń będący podstawą do wykreślenia wyłączonego ogrodu z Rejestru ROD.
10. **Roszczenia do gruntów ROD** – Omówiono podejmowane działania obronne, przebieg współpracy z okręgami i ogrodami, koszty oraz zagrożenia dla działkowców i Związku.
11. **Problematyka prawna. Ocena ustawy, statutu. Działania prawne** – Przedstawione zostały przykłady prawidłowego rozwiązywania problemów na gruncie ustawy o ROD i statutu PZD. Dotyczyło spraw występujących w ogrodach i na szczeblu okręgów.
12. **Problematyka oświaty i instruktażu ogrodniczego** – Przedstawiona została ilość przeszkolonych nowych działkowców oraz poziom niektórych szkoleń. Przedstawiono działania, które należy podjąć, by zwiększyć atrakcyjność i liczbę przeszkolonych nowych działkowców.
13. **Działania promocyjne i informacyjne** - Omówione zostały sposoby przekazywania informacji oraz ich skuteczność, a także działania, jakie należy podjąć w celu promocji Związku i ogrodów działkowych w społeczeństwie.
14. **Usuwanie śmieci z ROD. Występujące problemy. Działania struktur**. – Przedstawiono skutki dla działkowców znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W efekcie nowelizacji większość gmin nałożyła na ogrody opłaty niewspółmierne do rzeczywistego usuwania odpadów. Ponadto odniesiono się do problemu śmieci w kontekście zamieszkiwania na terenie ROD, który dla funkcjonowania ROD jest kłopotliwy. Omówiono zagadnienia przedstawione w Komunikacie Prezydium KR *w sprawie zasad rozliczania wywozu śmieci przez działkowców zamieszkujących na terenie ROD* oparte na orzecznictwie sądów, wskazujące właściwy sposób wnoszenia przez te osoby opłat za wywóz śmieci oraz opłat ogrodowych.

15. **Współpraca i przepływ informacji Krajowa Rada – okręgi – ogrody i ogrody – okręgi – Krajowa Rada** - Przedstawiono, dlaczego sprawny przepływ informacji jest konieczny dla dobra działkowców i ogrodów. Uzgodniono metody przepływu informacji.
16. **Jubileusz 35-lecia PZD** – Przedstawione zostały założenia do obchodów Jubileuszu na szczeblu centralnym oraz działania promujące Jubileusz w całym Związku.
17. **Realizacja art. 76 i art. 75 ustawy o ROD** - Przedstawiono aktualny stan realizacji przez gminy złożonych wniosków przez PZD na podstawie art. 76, a także przedstawiono działania, jakie należy podejmować w okręgach w celu potwierdzenia istniejącego prawa do gruntu ROD na podstawie art. 75 ustawy o ROD.
4. **Wykorzystywanie majątku Związku** – Prezesi i dyrektorzy biur okręgów przedstawili, jak w praktyce w ROD i w okręgach jest realizowana uchwała o wykorzystywaniu majątku Związku i czerpaniu z niego korzyści.
5. **Wstępna ocena walnych zebrań sprawozdawczych w ROD** – Z przedstawionych informacji przez okręgi wynikało, że walne zebrania zostały dobrze przygotowane, dzięki czemu w większości przebiegają sprawnie i zgodnie z obowiązującym prawem.
6. **Inwestycje w ROD w 2015 r.** – Przedstawiono podsumowanie inwestycji, jakie zostały wykonane w ROD w 2015 r. i wnioski w sprawie zadań inwestycyjnych najbardziej potrzebnych w ogrodach, a także roli, jaką powinni odgrywać inspektorzy ds. inwestycji zatrudnieni w biurach okręgów.
7. **Zdobywanie środków unijnych i krajowych na potrzeby ROD** – Przedstawiono dotychczasowe działania w tym zakresie czynione przez poszczególne okręgi oraz wymogi jakie trzeba spełnić ubiegając się o środki zewnętrzne. Przedstawiciele okręgów wymieniali się doświadczeniami w tym zakresie, stwierdzając, że wielu stawianych barier w tym temacie nie są w stanie spełnić.

22 kwietnia 2016 r.
Uczestniczyło 29 osób

Tematyka:

1. **Aktualna sytuacja i realizacja przez okręgi kierunków działań struktur PZD w związku z problemem budownictwa ponadnormatywnego i zamieszkiwania na działkach w ROD** – Przedstawione zostały wyniki badania w ROD dot. zamieszkiwania i ponadnormatywnego budownictwa. Badanie przeprowadzono ze względu na publiczne wypowiedzi obrońców mieszkańców na działkach, że jest to proceder powszechny w całej Polsce na wszystkich ogrodach. Wyniki badania świadczą co innego – zamieszkiwanie i budownictwo ponadnormatywne to marginalny problem tylko niektórych aglomeracji miejskich. W skali to 1%.ponadnormatywnych budowli i poniżej 1% procenta liczba zamieszkałych działek. Ustalono metody upublicznienia tych danych.
2. **Oplaty za śmieci** – Ponownie przedstawiono ten problem, gdyż nakładane przez niektóre gminy opłaty ryczałtowe są bardzo wysokie. Przedstawiciele okręgów przedstawili działania, jakie podjęli w swoich gminach, dzięki czemu dotychczasowe stawki za wywóz śmieci zostały obniżone.
3. **Terminy składania sprawozdań finansowych** – Przypomniano o terminach składania sprawozdań przez ROD do okręgów i potem zbiorczych do KR PZD. Terminy wynikają z końcowego terminu ustawowego, w którym Krajowa Rada musi przyjąć sprawozdanie finansowe PZD.

14 października 2016 r.
Uczestniczyło 40 osób.

Tematyka:

1. **Sytuacja wewnętrzna w Związku i sytuacja zewnętrzna mająca wpływ na funkcjonowanie ROD i PZD – informacje z okręgów na temat wydarzeń dotyczących ogrodów i Związku** - Głównym tematem narady była sytuacja wywołana emisją przez TVP 1 programu „Magazyn Śledczy Anity Gargas”. Konieczne było przedstawienie prezesom i dyrektorom biur okręgów faktów związanych ze zniekształconym obrazem sprawy likwidacji części ROD im. „Bohaterów Westerplatte” w Warszawie pod budowę drogi ekspresowej S2 i odszkodowań dla działkowców. Krajowa Komisja Rewizyjna zbadała dokumentację związaną ze sprawą. Jednoznacznie stwierdzono, iż materiał zaprezentowany w telewizji był ewidentnym oszczerstwem. Informacje przedstawione nie pokryły się z prawdą. Operaty szacunkowe, na podstawie których zostały wypłacone odszkodowania były osobiście akceptowane przez działkowców. Program wyemi-

towany w telewizji publicznej zawierał liczne świadomie przekłamania, celem emisji programu było zdyskredytowanie Polskiego Związku Działkowców w oczach opinii publicznej. Likwidacja działek w ROD przebiegła w zgodzie z obowiązującymi przepisami związkowymi oraz powszechnymi, a zarzuty o rzekomej defraudacji 13 milionów złotych i oszustwie są bezzasadne.

2. **Wstępna informacja na temat wyników Powszechnego przeglądu zagospodarowania ROD i działek** – przedstawiciele okręgów wymienili się doświadczeniami związanymi z prowadzonym Powszechnym przeglądem zagospodarowania ROD i działek.

29 – 30 listopada 2016 r.

Uczestniczyło 35 osób

Tematyka:

1. **Sytuacja Związku w okręgach. Programy przyjęte w okręgach zgodnie z Uchwałą Nr 416/2016 Prezydium KR PZD z dnia 28.10.2016 r.** - W związku z wydarzeniami, które miały miejsce w ostatnim czasie m.in. zakwestionowaniu przez RPO zapisów statutu PZD, interpelacjami poselskimi w sprawie ustawy o ROD oraz nierzetelnymi, godzącymi w dobre imię PZD reportażami, które zostały wyemitowane w telewizji publicznej, prezydium okręgowych zarządów PZD przyjęły programy działania w związku z aktualną sytuacją PZD. Programy okręgów zakładały działanie zakrojone na szeroką skalę, angażujące wszystkie dostępne środki działania, działacze oraz działkowców. Przedstawiciele okręgów przybliżyli działania podejmowane na ich terenach.
2. **Narady z prezesami zarządów ROD** – Omówiono efekty, a także przebieg, przygotowanie oraz występujące problemy oraz metody ich rozwiązywania.
3. **Wysokość i podział składki członkowskiej i partycypacyjnej w 2017 r.** – Omówiono wysokość składek i partycypacji, przyczyny zmian oraz bieżące plany budżetowe.
4. **Zebrania ustawowe w ROD w 2016 r.** – Omówiono metody działania, zgłaszane problemy z lat ubiegłych oraz plany działania na br.
5. **Wyniki Powszechnego przeglądu zagospodarowania ROD i działek w 2016 r.** – realizacja zadań określonych w Uchwale nr 1/X/2016 KR PZD z dnia 28.10.2016 r. oraz wytycznych wprowadzonych Uchwałą nr 417/2016 Prezydium KR PZD z dnia 9.11.2016 r. w sprawie przyjęcia Wytycznych Prezydium KR PZD w sprawie wykorzystania do praktycznej działalności ogrodów i okręgów wyników Powszechnego przeglądu zagospodarowania ROD i działek w 2016 r. – Omówiono wyniki Powszechnego przeglądu zagospodarowania ROD i działek oraz zadania wynikające z uzyskanych wyników dla okręgów i zarządów ROD. Podsumowano podjęte przez prezydium okręgowych zarządów uchwały zawierające programy modernizacji ogrodów, wytyczne dla poszczególnych ogrodów oraz plany przeglądów ogrodów tego wymagających.
6. **Inwestycje w ROD** - Zostały przedstawione najważniejsze zasady prowadzenie inwestycji w ROD oraz plany i bieżące potrzeby.
7. **Tematy prawne** - najczęstsze błędy zarządów ROD i komisji rewizyjnych ROD w sprawach dotyczących ich funkcjonowania oraz przy podejmowaniu decyzji, szczególnie przy zmianie użytkownika działki – Przytoczono przykłady oraz omówione zostały najczęściej popełniane błędy przez zarządy ROD w sprawach dotyczących ich funkcjonowania oraz przy podejmowaniu decyzji, szczególnie przy zmianie użytkownika działki. Konieczne jest nieustanne podnoszenie poziomu wiedzy członków organów PZD poprzez organizowanie szkoleń oraz na bieżącą udzielać wsparcie merytoryczne w sprawach związkowych.
8. **Rola okręgu, w tym jego biura** – Omówiono główne zadania oraz kompetencje wynikające z regulacji związkowych oraz zajmowanej pozycji w strukturach PZD.
9. **Obsługa prawna struktur Związku** - Został skonsultowany projekt uchwały w sprawie obsługi prawnej rodzinnych ogrodów działkowych w PZD zakładający nowe działania skierowane na organizację, uruchomienie oraz zapewnienie bieżącego wsparcia w zakresie obsługi prawnej, dostępnej dla wszystkich zarządów ROD oraz działkowców. Po zakończeniu narady, Prezydium Krajowej Rady podjęło uchwałę w sprawie uruchomienia obsługi prawnej ROD w PZD.

21. Porady dla działkowców

Porady dla działkowców z zakresu prawa związkowego i powszechnie obowiązującego, mającego zastosowanie w funkcjonowaniu ogrodów prowadzone, to jedna z form bezpośrednich kontaktów Krajowej Rady z działkowcami. Prawnicy z biura Krajowej Rady prowadzą w każdy piątek od godz. 10:00 do 15:00 telefoniczne porady prawne. Zakres pytań jest bardzo szeroki i dotyczy w zasadzie wszystkich dziedzin i problemów występujących na działkach i w ogrodach. Najczęstszym jednak tematem w 2016 r. były sprawy związane z nabyciem prawa do działki. W tej dziedzinie najwięcej pytań dotyczyło możliwości przejęcia działki po osobach bliskich – forma, terminy, a także wstąpienie w prawo do działki, które przysługuje współmałżonkowi oraz przejęcie działki po zmarłej osobie bliskiej.

Wiele pytań dotyczyło opłat ogrodowych, a w tym szczególnie partycypacji w inwestycji ogrodowej, np. sieci energetycznej, gdy działkowiec nie zamierza podłączać swojej działki do tej sieci.

22. Działalność medialna w roku 2016

Wśród najważniejszych działań medialnych KR PZD znajduje się bieżące prowadzenie strony internetowej www.pzd.pl oraz tworzenie na nią treści merytorycznych. W ciągu minionego roku zespół medialny wstawił na stronę PZD 2 296 informacji, a więc o 147 informacji więcej niż we wcześniejszym roku. Wśród nich znajdują się liczne autorskie artykuły podejmujące najważniejsze sprawy środowiska działkowego. Działania RPO Adama Bodnara skierowane przeciwko PZD, m.in. jego wystąpienia do Ministra Infrastruktury i Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w odniesieniu do zapisów ustawy o ROD i znajdującego się zapisu zakazującego zamieszkiwanie w ROD, następnie jego wystąpienie i nieuzasadnione wątpliwości ws. zapisów statutu oraz wnioski RPO do Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA) o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, które dotyczyło obiektów budowlanych, nie wymagających zgłoszenia, ani pozwolenia na budowę (altan), wywołały oburzenie środowiska działkowego, które zaowocowało licznymi stanowiskami i listami, które na bieżąco publikowane były na stronie internetowej PZD. Tematyka stanowisk obejmowała także reakcję środowiska

Budowa i rozbudowa altany, jej usytuowanie na działce to kolejny temat, który interesował działkowców. Dzwoniący na porady w tej sprawie to w większości nowi działkowcy, którzy mimo jasnych zapisów regulaminu ROD, chcieli upewnić się, jakie są dopuszczalne wymiary altany i tarasu.

Pytania dotyczące zagospodarowania działki, wycinki drzew, sadzenia żywopłotu, a także hodowli zwierząt na działce.

Odpowiedzi na najczęściej powtarzające się pytania zamieszczane są na stronie internetowej Krajowej Rady w zakładce Prawo – działkowcy pytają. Odpowiedzi są posegregowane według następujących kategorii: opłaty, członkostwo w PZD, przeniesienie prawa do działki, zagospodarowanie ROD, walne zebrania, różne.

Porady prawne to również rubryka w gazecie związkowej „Zielona Rzeczpospolita”, którą rozprawdzają wśród działkowców zarządy ROD.

działkowego na poselskie interpelacje. Pracownicy działu medialnego przygotowali również liczne galerie zdjęć z wszystkich najważniejszych imprez działkowych. Aktualność strony internetowej jest jednym z najważniejszych kryteriów oceny wiarygodności organizacji. Wszystkie podejmowane przez Dział Medialny działania zaowocowały dużym ruchem na stronie internetowej www.pzd.pl. W minionym roku statystyki Google Analytics zanotowały ponad 1,94 mln odsłon. Średni czas, jaki użytkownik spędził na stronie wyniósł 4 minuty, podobnie jak w roku 2015. W minionym roku zanotowaliśmy jednakże wzrost liczby użytkowników korzystających z serwisu www.pzd.pl o blisko 45 tys. nowych internautów. Ze strony internetowej PZD skorzystało w 2016 roku ponad 340 tys. użytkowników. Jak wskazują analizy Google Analytics odnotowaliśmy 12,5% przyrost nowych użytkowników serwisu. Odbiorcami serwisu internetowego są osoby w różnym wieku: 23,35% stanowią osoby w wieku 25-34 – 22,80% odbiorców treści internetowych to internauci w wieku 55-64, zaś 17,49% osób jest w wieku 34-44. Seniorzy powyżej 65 roku życia stanowią 14,23% użytkowników, zaś osoby 45-54 to 12,56% odbiorców. Naj-

rzadziej ze strony korzystają osoby w wieku 18-24 – zaledwie 9,58%.

Mając na uwadze jak najpełniejsze i najsukcesywniejsze dotarcie z informacjami do działkowców, Związek kontynuował swoją działalność w mediach społecznościowych. Na Instagramie i Facebooku na profilach PZD zamieszczane były wybrane informacje i zdjęcia. Ta forma komunikacji cieszy się stale rosnącą popularnością, wymaga jednak stałego nadzoru nad publikowanymi tam komentarzami i pytaniami. Każdego dnia profil obserwują dziesiątki osób. Ten sposób komunikacji pozwala działkowcom na aktywne uczestnictwo w życiu całej społeczności zjednoczonej wokół PZD, jak również na bezpośrednie zadawanie pytań i komentowanie bieżących wydarzeń, przez co buduje i tworzy między nimi poczucie jedności i wspólnoty zainteresowań.. Statystyki wskazują wzrost zainteresowania treściami zamieszczanymi na profilach społecznościowych.

PZD prowadzi stały monitoring informacji prasowych o Związku, działkowcach i ogrodach, które gromadzi i analizuje, a w przypadku wystąpienia w nich jakichkolwiek przekłamań, sprostowuje. Wychwytywane są w szczególności te informacje, które są ważne dla środowiska działkowego i dotyczą działalności Związku, ogrodów i samych działkowców. Jednocześnie na bieżąco odpowiada na pytania ze strony dziennikarzy, organizacji i innych osób zainteresowanych działalnością Związku, jak i pojawiającymi się problemami. Wszystkie najistotniejsze publikacje prasowe zamieszczane są sukcesywnie zakładce „Przegląd Mediów”.

Prezydium KR PZD koordynuje także współpracę medialną pomiędzy jednostką centralną a OZ. Przesyłanie artykuły autorskie i informacje

własne z OZ są weryfikowane i poprawiane oraz publikowane w odpowiednich zakładkach na www.pzd.pl. Dzięki tak zorganizowanej współpracy do działkowców trafia jeszcze więcej artykułów, które przybliżają problemy ROD, promują wszelkie wydarzenia z życia działkowców, ogrodów i okręgów oraz pokazują pozytywną działalność PZD. W celu poprawy wzajemnej komunikacji w 2016 na dwóch naradach dyrektorów biur OZ podsumowano aktywność OZ i ROD. Poruszono także tematy związane z pozyskiwaniem źródeł informacji, podstawowych zasad poprawnego tworzenia artykułów oraz wskazano najczęściej popełniane błędy. Ponadto w październiku 2016 przygotowana została analiza bieżącej sytuacji PZD w sferze medialnej. Materiał pt. „Jak postrzegany jest Związek w niektórych środowiskach?” został zaprezentowany podczas narady, a następnie został przesłany do wszystkich OZ.

Z okazji 35-lecia PZD Prezydium KR PZD zdecydowało o przygotowaniu specjalnego wydania gazety Zielona Rzeczpospolita. Ponadto z tego wydarzenia na stronie www.pzd.pl oraz na łamach wydawnictw związkowych powstały bogate relacje fotograficzne i pisemne. Zorganizowany został także briefing dla mediów obecnych na tej uroczystości. Podczas konferencji prasowej obecni byli przedstawiciele mediów lokalnych, w tym radio, prasy i telewizji. Przygotowane zostały materiały informujące o działalności Związku oraz wszystkie niezbędne informacje dotyczące organizowanego wydarzenia. Wydarzenie to promowane było w mediach własnych, lokalnych i ogólnopolskich.

PZD posiada także angielską wersję strony internetowej, na której publikowane są ważne i uniwersalne artykuły przetłumaczone na język angielski.

23. Działalność finansowo-księgową w 2016 r.

Działalność finansowa jednostki krajowej PZD w 2016 r. prowadzona była zgodnie z przyjętym planem pracy, a środki finansowe na jego realizację zostały zabezpieczone w preliminarzu finansowym na 2016 r. Działalność finansowa jednostki krajowej związana była z realizacją zadań wynikających z zapisów Ustawy o ROD, Statutu PZD i Uchwał programowych PZD.

Ewidencja księgowa wszystkich zdarzeń prowadzona była chronologicznie zgodnie z Zasadami Rachunkowości i Zakładowym Planem Kont

PZD w taki sposób, aby sporządzone na ich podstawie sprawozdanie finansowe za 2016 r. było rzetelne oraz w sposób jasny i czytelny przedstawiało sytuację finansową jednostki krajowej PZD.

Źródłem finansowania działalności jednostki krajowej PZD były wpływy z tytułu partycypacji należne Jednostce Krajowej PZD zgodnie z Uchwałą nr 3/IV/2015 Krajowej Rady PZD z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie określenia zasad partycypacji ROD w finansowaniu kosztów,

ponoszonych przez PZD w związku z działalnością jednostki krajowej i terenowych na rzecz rodzinnych ogrodów działkowych w 2016 r.

Decyzję w sprawie wysokości partycypacji Krajowa Rada PZD podjęła po zapoznaniu się z analizami finansowymi dokonanymi w biurze jednostki krajowej i jednostkach terenowych. Opracowane analizy uwzględniały potrzeby jednostek PZD ustalane w oparciu o sprawozdania finansowe z lat ubiegłych i procentowy wskaźnik przewidywanej inflacji. Propozycje wysokości partycypacji były omawiane i szeroko konsultowane z aktywnym PZD.

Krajowa Rada PZD Uchwałą nr 3/IV/2015 z 25 listopada 2015 r. postanowiła, że w ramach wewnątrzorganizacyjnych rozliczeń kosztów ponoszonych w 2016 r. przez jednostki PZD w związku z prowadzeniem ROD, zarząd ROD zobowiązany jest przekazać do właściwego terytorialnie okręgu PZD, kwotę odpowiadającą iloczynowi kwoty 0,07 zł i liczby m² pod działkami, do których tytuł prawny posiadają działkowcy w danym ROD.

Środki z partycypacji zgodnie z w/w Uchwałą podlegały następującemu podziałowi:

- jednostki terenowe PZD - 65 %
- jednostka krajowa PZD - 30 %
- Fundusz Samopomocowy - 3 %
- Fundusz Obrony ROD - 2 %

Główne koszty działalności statutowej były związane z organizowaniem i odbywaniem posiedzeń Krajowej Rady PZD, Prezydium, Krajowej Komisji Rewizyjnej i innych komisji problemowych.

Znaczną pozycję w kosztach stanowiły wydatki związane z naradami instruktażowo-szkoleniowymi organizowanymi przez jednostkę krajową dla Prezesów i dyrektorów biur, głównych księgowych, instruktorów ogrodniczych, inspektorów ds. inwestycyjnych i terenowo-prawnych jednostek terenowych oraz aktywu.

Znaczącym elementem kosztów były wydatki związane z przeprowadzaną działalnością konkursową, w ramach której nagrody rzeczowe i finansowe trafiały do nagrodzonych ogrodów i działkowców.

Zgodnie z przyjętym preliminarem koszty działalności socjalnej i oświatowej dotyczyły wydawania i dostarczania do jednostek terenowych biuletynów informacyjnych, gazety Zielona Rzeczpospolita, informatorów działkowca, plansz, ulotek. W 2016 roku odbyły się uroczyste Krajo-

we Dni Działkowca w Zabrze połączone z jubileuszem 35-lecia PZD.

Funkcjonowanie Związku, zgodnie z przepisami prawa, realizowanie zadań statutowych i komunikowanie się z wszystkimi jednostkami PZD wymagało jak co roku ponoszenia kosztów administracyjnych, koszty te były niezbędne i zostały poniesione w celu prawidłowego funkcjonowania jednostki krajowej i jednostek terenowych PZD, związane były z rozwiązywaniem trudnych spraw prawnych, gospodarki gruntami, terenowo-prawnych itp. Realizacja tych zadań związana była z ponoszeniem kosztów na zatrudnienie specjalistów z zakresu obsługi prawnej, gospodarki gruntami, finansowo-księgowej, kadrowej i administracyjnej oraz koszty funkcjonowania działu medialnego.

Istotnym elementem kosztów były wydatki związane z opłatami związanymi z komunikowaniem się z jednostkami PZD tj. telefony, faksy, dostęp do internetu, opłaty pocztowe i kurierskie. W wielu przypadkach pracownicy biura jednostki krajowej zadania swoje wykonywali bezpośrednio w jednostkach PZD, dlatego też były ponoszone wydatki związane z kosztami podróży służbowych.

Ze środków jednostki krajowej znaczne środki przeznaczono w ramach dotacji na wsparcie jednostek terenowych, które zwróciły się o pomoc w doposażeniu lub remoncie biura oraz na zasilenie funduszy celowych tj. Funduszu Rozwoju ROD i Funduszu Oświatowego PZD.

Działalność finansowa jednostki krajowej zgodnie z zapisami statutu PZD była poddana kontroli przez Krajową Komisję Rewizyjną, fakt ten został potwierdzony protokołem z kontroli.

Procedura kontrolowania, rozliczania i zatwierdzania działalności finansowej zgodnie ze Statutem PZD obowiązuje i jest przestrzegana we wszystkich jednostkach PZD.

Wydział finansowo-księgowy w ramach swoich obowiązków zorganizował i przeprowadził narady instruktażowo-szkoleniowe dla głównych księgowych z jednostek terenowych PZD.

Działalność systemowa

Wydział Finansowo-Księgowy w ramach swoich obowiązków zajmował się:

- prowadzeniem ksiąg rachunkowych zgodnie z Zakładowym Planem Kont PZD,
- prowadzeniem wyodrębnionej ewidencji dla funduszy celowych tj. Funduszu Rozwoju, Funduszu Oświatowego, Funduszu Samopo-

mocowego, Funduszu Kłesk Żywiolowych, Funduszu Obrony ROD.

- sporządzaniem sprawozdań finansowych jednostki krajowej PZD,
- sporządzaniem zbiorczych sprawozdań finansowych z jednostek okręgowych PZD,
- sporządzaniem zbiorczych sprawozdań finansowych z Rodzinnych Ogrodów Działkowych PZD,
- sporządzeniem sprawozdania finansowego Związku, będącego sumą sprawozdań wszystkich jednostek PZD.

Poszczególne sprawozdania finansowe podlegały badaniu przez Krajową Komisję Rewizyjną, były przedstawiane na Prezydium Krajowej Rady PZD i zatwierdzane zgodnie ze Statutem PZD przez Krajową Radę PZD.

Taka sama procedura dotyczyła preliminarzy finansowych dla wszystkich jednostek PZD.

Zakres działania Wydziału Finansowo-Księgowego jak co roku obejmował ponadto: prowadzenie i nadzorowanie gospodarki kasowej, rozliczanie gospodarki magazynowej, ewidencjonowanie środków trwałych oraz organizowanie i udział w rozliczaniu inwentaryzacji rocznych. Rozliczenia z ZUS, rozliczenia z Urzędem Skarbowym z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych, rozliczanie środków finansowych przekazywanych do jednostek PZD w ramach dotacji a również szeregu działań w zakresie przekazywania i rozliczania pożyczek z Funduszu Samopomocowego.

24. Działalność w ramach statutowego nadzoru - kontrole

Prezydium Krajowej Rady PZD Uchwałą nr 148/2016 z dnia 1 maja 2016 r. przyjęło plan kontroli na 2016 r. i zgodnie z tym planem przeprowadzono pełne kontrole przez pracowników działu finansowego, gospodarki gruntami, prezydialnego i kadr w:

1. Okręgu Pomorskim,
2. Okręgu w Szczecinie,
3. Okręgu Warmińsko-Mazurskim,
4. Okręgu w Bydgoszczy.

Ponadto zostały przeprowadzone kontrole tematyczne z udziałem pracowników KR PZD w:

1. Okręgu w Gorzowie Wlkp.,
2. w ROD „Budowlani” w Gorzowie Wlkp.,
3. Okręgu w Lublinie,
4. Okręgu Łódzkim,

W 2016 r. zostały opracowane i wydane wytyczne wraz z drukami do sporządzania sprawozdań i preliminarzy finansowych przez jednostki PZD.

Dokument ten dostosowany do przepisów prawa obowiązującego w Związku oraz do przepisów powszechnie obowiązujących w zdecydowany sposób ułatwi sporządzanie sprawozdań finansowych jednostkom PZD.

Program komputerowy dla ROD

Kluczowym zadaniem, nad którym prowadzono intensywne prace w 2016 roku był dobór programu komputerowego dla ROD, zadanie to ma na celu unowocześnienie i usprawnienie prowadzenia księgowości w ROD. Program komputerowy dedykowany dla rodzinnych ogrodów działkowych ma być programem prostym, intuicyjnym, łatwym w obsłudze, zawierającym moduły:

- księgowy
- kasowy
- magazynowy
- kadrowo-płacowy
- środków trwałych
- kartotekę ogrodu

Zadanie to wymagało wiele pracy włożonej przez Zespoły powołane przez Prezydium KR PZD i wszystko wskazuje na to iż w efekcie tych intensywnych i trudnych działań w 2017 roku obiecany program wraz z kartoteką ogrodu trafi do rodzinnych ogrodów działkowych.

5. Okręgu Małopolskim,
6. Okręgu Mazowieckim,
7. Okręgu Śląskim,
8. ROD „Rakowiec” w Warszawie.

W związku z prowadzonymi pracami nad zmianą przepisów w sprawie Ośrodków Finansowo-Księgowych przeprowadzono badania w następujących OFK:

1. OFK w Grudziądzu
2. OFK w Włocławku
3. OFK w Szczecinie
4. OFK w Bydgoszczy
5. OFK w Łodzi
6. OFK z Okręgu Podkarpackiego
7. OFK z Okręgu Śląskiego

Kontrolą obejmowano zagadnienia statutowe a w tym przestrzeganie ustawy o ROD, statutu PZD i uchwał tematycznych, zagadnienia z zakresu gospodarki gruntami oraz z zakresu finansowo-księgowego a w tym: prawidłowość prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej, prawidłowość sporządzania dokumentacji finansowo-księgowej, terminowość i poprawność prowadzenia ksiąg rachunkowych, prawidłowość prowadzenia gospodarki funduszami celowymi tj. Funduszem Rozwoju ROD i Funduszem Oświatowym, poprawność prowadzenia gospodarki kasowej i magazynowej

25. Polityka kadrowa

Jednym z wielu zadań będących w kompetencji Prezydium Krajowej Rady PZD jest określanie zasad tworzenia biur, zatrudniania i wynagradzania w jednostkach organizacyjnych PZD.

W związku z wejściem w życie nowego statutu zaistniała konieczność zmiany kolejnych uchwał systemowych. W 2016 r. Prezydium Krajowej Rady PZD zmieniło uchwałę w sprawie świadczeń pieniężnych i nagród wypłacanych z tytułu pracy społecznej w rodzinnych ogrodach działkowych. Zmiana umożliwia walnym zebraniom w ROD przeznaczania na świadczenia i nagrody kwoty przekraczającej wysokość partycypacji. Wymaga to jednak podjęcia przez walne zebranie odrębnej uchwały określającej wysokość środków przeznaczonych na świadczenia i nagrody.

W 2016 r. zmienione zostały również zasady funkcjonowania biur oraz zasad zatrudniania i wynagradzania w rodzinnych ogrodach działkowych. W dalszym ciągu Zarząd ROD może prowadzić biuro, jeżeli walne zebranie uzna za konieczne i niezbędne jego funkcjonowanie a zatrudnienie pracowników wynika z uzasadnionej potrzeby obsługi działkowców i organów ROD.

Od 1 stycznia 2017 r. podstawą do zatrudnienia pracowników w ROD jest przeznaczenie w preliminarzu finansowym uchwalonym przez walne zebranie ROD środków finansowych pokrywanych w całości z opłat na rzecz ogrodu. Na zatrudnienie Zarząd ROD nie może przekroczyć środków przeznaczonych na ten cel w preliminarzu finansowym.

Prezes PZD jako pracodawca dla kadry kierowniczej zatrudnionej w Okręgach zawiera z w/w umowy o pracę, określa ich zakresy obowiązków, czynności i odpowiedzialności, a także podejmuje decyzję o przeszerogowaniu i rozwiązaniu umowy

oraz poprawność sporządzania sprawozdań finansowych Okręgów i Rodzinnych Ogrodów Działkowych. W trakcie kontroli sprawdzano wykonywanie obowiązków przez główne księgowo okręgu w zakresie nadzoru nad księgowością w ROD, tj. plan i jego wykonanie w zakresie lustracji ROD na odcinku finansowo-księgowym oraz narady i szkolenia dla księgowych ROD.

W oparciu o wyniki ustaleń zapisanych w protokołach z kontroli Prezydium KR PZD po dokonaniu pełnej oceny wydawało stosowne zalecenia pokontrolne.

o pracę. Dlatego też Prezydium KR PZD zdecydowało o wprowadzeniu do uchwały w sprawie organizacji i funkcjonowania biur okręgów PZD zapisu upoważniającego Prezesa PZD do nawiązania, zmiany lub rozwiązania stosunku pracy z dyrektorem lub kierownikiem biura Okręgu bez wniosku Prezesa OZ PZD.

Prawidłowość prowadzenia dokumentacji pracowniczej pracowników zatrudnionych w Okręgach, a więc akt osobowych, czasu pracy, przeprowadzania badań wstępnych, okresowych i kontrolnych Medycyny pracy, szkoleń BHP, urlopów wypoczynkowych oraz pozostałych przepisów Kodeksu pracy i prawa pracy była przedmiotem wszystkich kontroli przeprowadzanych przez pracowników biura jednostki krajowej PZD. Podczas kontroli okręgów badana była również struktura zatrudnienia, kwalifikacje i doświadczenie zawodowe pracowników, wynagrodzenia oraz prawidłowość ich naliczania. Wyniki kontroli były przedstawiane na posiedzeniach Prezydium KR PZD.

Tematyka zatrudnienia i wynagradzania oraz kwalifikacji pracowników zatrudnionych w biurach jednostek terenowych PZD poruszana była na naradach z prezesami i dyrektorami biur. Ocena obsługi prawnej w PZD była jednym z tematów narady prezesów i dyrektorów biur w dniu 14.10.2016 r. Na podstawie zebranych informacji w tej sprawie należy stwierdzić, że na 204 osoby ogółem (175 etatów) zatrudnione w biurach okręgów na stanowisku inspektora ds. inwestycji zatrudniano 19 osób (16,75 etatów), na stanowisku inspektora ds. terenowo-prawnych 26 osób (23,1 etatów), a na stanowisku radcy prawnego 11 osób (8,98 etatów). Stan ten nie może być zadawalający wobec problemów z ja-

kimi boryka się Związek oraz z uwagi na fakt, że 12 okręgów korzysta z usług kancelarii i umów zlecenie.

Prezydium KR PZD W 2016 r. określiło również zasady organizacji i funkcjonowania Biura jednostki krajowej Polskiego Związku Działkowców. Określone zostały zadania oraz kierunki działalności, które powinna uwzględniać struktura organizacyjna Biura wprowadzona przez Prezesa PZD. Rolą biura jest wykonywanie czynności i zadań związanych z funkcjonowaniem organów Związku, prowadzenie rejestrów przewidzianych ustawą i statutem, sporządzanie opinii oraz udzielanie porad na rzecz członków Związku i jego organów.

W 2016 r. kadry jednostki krajowej PZD za pośrednictwem Biuletynu Informacyjnego PZD informowały zarządy ROD o:

- zmianie minimalnego wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę,
- minimalnej stawce godzinowej dla zleceniobiorców,
- zmianach Kodeksu pracy w zakresie zawierania umów na czas określony oraz ich okresów wypowiedzenia,
- zmianie zasad wykorzystywania dni wolnych z tytułu opieki nad dzieckiem,
- zmianach zasad dotyczących opłacania składek na ubezpieczenie społeczne zleceniobiorców.

Biuro jednostki krajowej PZD utrzymuje stałe kontakty z jednostkami terenowymi PZD. Na bieżąco, głównie telefonicznie udzielane są wyjaśnienia i interpretacje Kodeksu pracy oraz obowiązujących przepisów dotyczących zatrudniania w biurach jednostek terenowych PZD oraz ROD. W związku z prowadzeniem akt osobowych kadry kierowniczej biur jednostek terenowych oraz biura jednostki krajowej stanowisko ds. pracowniczych prowadzi dokumentację związaną z zatrudnieniem pracowników podległych kadrowo Prezesowi PZD, przygotowuje odpowiednie wystąpienia i decyzje, przygotowuje odpowiednie zestawienia i analizy na potrzeby Prezesa PZD i Prezydium KR PZD, prowadzi ewidencje czasu pracy pracowników, rozlicza urlopy wypoczynkowe, macierzyńskie oraz rodzicielskie. Odpowiada za proces rekrutacji pracowników.

Zgodnie ze swoimi kompetencjami Prezes PZD podejmował decyzję w sprawie przyznania świadczeń pieniężnych funkcyjnym członkom prezydium okręgowych zarządów PZD. Przyznane świadczenia mają na celu zapewnienie członkom prezydium OZ odpowiednich warunków do pełnienia funkcji statutowych na rzecz Związku oraz zrekompensowania im utraconych korzyści i poniesionych kosztów związanych z wykonywaniem zadań PZD.

Rejestr Członków Organów PZD

Zgodnie ze statutem PZD oraz uchwałą Nr 351/2015 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie Rejestru Członków Organów PZD Prezydium Krajowej Rady PZD prowadzi rejestr członków organów w okręgach i jednostce krajowej.

Dokumentacja pisemna Rejestru prowadzona w oddzielnych teczkach dla każdego OZ. Dla każdej osoby wpisanej do rejestru prowadzi się oddzielnie akta rejestrowe. Akta te zawierają dokumenty będące podstawą do wpisu, ankietę, a także dokumenty dotyczące zmiany wpisu lub wykreślenia z rejestru.

Zmiany w Rejestrze Członków Organów PZD przekazywane przez OZ wprowadzane są na bieżąco zarówno w dokumentacji papierowej jak i elektronicznej.

Okręgowe Zjazdy Delegatów PZD w 2015 r. na bieżącą kadencję do okręgowych zarządów PZD wybrały łącznie 799 osób oraz 226 osób do okręgowych komisji rewizyjnych.

Na podstawie dokumentów przekazanych do rejestru do 31.12.2016 r. należy stwierdzić, że w okresie kadencji wygaśnięcie mandatów nastąpiło w przypadku 37 członków okręgowych zarządów PZD oraz 20 członków okręgowych komisji rewizyjnych. Do 31 grudnia 2016 r. dokooptowano 27 członków okręgowych zarządów PZD oraz 14 członków okręgowych komisji rewizyjnych. Na dzień 31 grudnia 2016 r. Okręgowe zarządy PZD liczą łącznie 789 członków, a okręgowe komisje rewizyjne 220 członków.

W jednostce krajowej PZD w bieżącej kadencji nastąpiło wygaśnięcie trzech mandatów członków Krajowej Rady PZD oraz 1 mandatu członka Krajowej Komisji Rewizyjnej. Na dzień 31 grudnia 2016 r. Krajowa Rada PZD liczy 42 członków, a Krajowa Komisja Rewizyjna 10 członków.

26. Odznaczenia związkowe

W 2016 r. Komisja Odznaczeń Związkowych Krajowej Rady PZD zajmowała się analizą wniosków zgłoszonych przez jednostki terenowe PZD o nadanie odznaczeń związkowych, opiniowała pozytywnie lub zwracała wnioski do OZ celem uzupełnienia. Zaopiniowane pozytywnie wnioski stanowiły podstawę do przygotowania projektu uchwały Prezydium Krajowej Rady PZD w sprawie nadania złotych odznak „Zasłużonego Działkowca” oraz odznak „Za zasługi dla Polskiego związku Działkowców”

W 2016 r. na podstawie wniosków Komisji Prezydium Krajowej Rady PZD podjęło uchwały

w sprawie przyznania odznaczeń związkowych. Prezydium KR PZD przyznało łącznie 259 odznak „Za Zasługi dla PZD” oraz 732 złote odznaki „Zasłużonego Działkowca”.

Wręczania odznaczeń związkowych dokonywali upoważnieni przez Prezesa PZD członkowie Krajowej Rady PZD podczas uroczystości ogrodowych i okręgowych. Podczas Krajowych Dni Działkowca 2016 zorganizowanych w dniu 3 września 2016 r. w Zabrzu Prezes Związku osobiście uhonorował 16 działaczy związkowych złotą odznaką „Zasłużonego Działkowca” oraz 21 osób odznaką „Za Zasługi dla PZD”

Zestawienie odznak przyznanych przez Prezydium KR PZD w 2016 r.

Lp	OZ PZD	Złota odznaka	Za Zasługi dla PZD
1.	Bydgoszcz	47	26
2.	Częstochowa	22	11
3.	Elbląg	23	10
4.	Gdańsk	25	15
5.	Gorzów Wlkp.	6	7
6.	Kalisz	21	7
7.	Koszalin	36	4
8.	Legnica	29	5
9.	Lublin	18	5
10.	Łódzki	23	-
11.	Małopolski	28	8
12.	Mazowiecki	40	13
13.	Opole	14	1
14.	Piła	12	16
15.	Podlaski	20	10
16.	Poznań	25	7
17.	Podkarpacki	17	6
18.	Słupsk	6	2
19.	Sudecki	2	6
20.	Szczecin	33	2
21.	Śląski	135	53
22.	Świętokrzyski	19	10
23.	Toruńsko- Włocławski	42	17
24.	Warmińsko- Mazurski	22	4
25.	Wrocław	20	1
26.	Zielona Góra	47	13
	Razem:	732	259

Podobnie jak w latach ubiegłych Biuro jednostki krajowej PZD zajmowało się również dystrybucją brązowych i srebrnych odznak Zasłużonego Działkowca” oraz legitymacji do tych odznak do jednostek terenowych. Zgodnie ze złożonymi zamówieniami do dyspozycji Prezydiów Okręgowych zarządów PZD w 2016 r. przekazano łącznie 3770 brązowych oraz 2740 srebrnych odznak „Zasłużonego Działkowca”.

Dyplomy

Na uroczystym posiedzeniu z okazji Jubileuszu 35-lecia PZD w dniu 2.09.2016 r. Krajowa Rada PZD podjęła uchwałę jubileuszową nr 2/IX/2016 w sprawie uhonorowania najbardziej zasłużonych działaczy PZD i działkowców z okazji Jubileuszu 35-lecia specjalnym dyplomem. Jednocześnie Krajowa Rada PZD zobowiązała wszystkie okręgowe zarządy PZD do przedstawienia Krajowej Radzie najbardziej zasłużonych działaczy na przestrzeni 35-lecia Związku do uhonorowania dyplomem.

27. Jubileusze ROD

Ruch ogrodnictwa działkowego w Polsce liczy już sobie ponad 100 lat i co roku przybywa rodzinnych ogrodów działkowych, które świętują swoje jubileusze („młode” ogrody zakładane w latach 80-tych XX wieku to ogrody prawie 30 letnie). Rok 2016 był niezwykle obfity jeśli chodzi o ilość jubileuszy organizowanych w ogrodach. Ta piękna tradycja wspólnego świętowania jest coraz bardziej popularna wśród ogrodów. Jubileusz ogrodu to możliwość integracji działkowców danego ROD, a także integracji ze społecznością lokalną, która zawsze jest mile widziana podczas organizowanych w ROD obchodów. Coraz częściej w uroczystościach uczestniczą też przedstawiciele władz lokalnych, a także i władz państwowych. Świadczy to o dostrzeganiu i docenianiu roli jaką pełnią ogrody działkowe, także jako obiekty użyteczności publicznej.

Do Krajowej Rady na ręce Prezesa Związku Eugeniusza Kondrackiego wpływa coraz więcej zaproszeń na organizowane w ROD uroczystości z okazji jubileuszy ROD. W ubiegłym roku było takich zaproszeń 144, a ogrody swoje pierwsze uroczystości zorganizowały już w miesiącu czerwcu, natomiast ostatni jubileusz w roku 2016 odbył się w listopadzie. Najwięcej jubileuszy zostało zorganizowanych w dwie, kolejne sierpniowe soboty tj. 20 i 27 sierpnia 2016 r. W roku 2016 najwięcej jubile-

Prezydium KR PZD uchwałą nr 317/2016 z dnia 2 września 2016 r. w sprawie uhonorowania zasłużonych działaczy z okazji 35-lecia PZD postanowiło wydać specjalne dyplomy w nakładzie 1000 egzemplarzy, a koszty wydania dyplomów pokryć ze środków budżetowych KR PZD.

Pierwsze jubileuszowe dyplomy 46 najbardziej zasłużonym działaczom Prezes PZD wręczył już w dniu 3.09.2016 r. podczas Krajowych Dni Działkowca 2016 w Zabrze. Krajowa Rada PZD pismem z dnia 8.09.2016 r. zwróciła się do prezydiów wszystkich Okręgowych zarządów o zareagowanie na w/w uchwałę KR PZD. Szkoda tylko, że pomimo monitów Prezydium OZ w Gorzowie Wlkp. oraz w Olsztynie nie przedstawiły żadnych osób zasłużonych do uhonorowania dyplomem 35-lecia.

Wzorem lat ubiegłych w 2016 r. biuro jednostki krajowej zajmowało się dystrybucją wydawnictw i artykułów promocyjnych. Na potrzeby Zarządów ROD rozprawdzono 12 000 sztuk bloczków Kasa przyjmie, 1000 flag związkowych, 10000 dyplomów, 10 000 kalendarzy wielokartkowych na 2017 r. oraz 5 000 kalendarzy trójdzielnych na 2017 r.

uszy odbyło się w Okręgu w Poznaniu-15, Okręgu w Bydgoszczy-15 oraz Okręgu Podkarpackim-14.

Rodzinny Ogród Działkowy „Promień” w Rudzie Śl. obchodził jubileusz 110-lecia istnienia, 105 lecie świętował ROD im. Jana Kasprowicza w Tczewie, a 100-lecie ROD „Ziemia Ojczysta” w Bytomiu i ROD „Dzierżona” w Rudzie Śl.

90-lecie obchodził ROD „Róża” w Zabrze, 80-lecie ROD im. M. Konopnickiej w Kaliszu, ROD im. B. Chrobrego we Wronkach, ROD im. T. Kościuszki w Ostrowie Wlkp., ROD im. St. Gawrońskiego w Śremie, ROD im. T. Kościuszki w Częstochowie, ROD „Malwa” w Piotrkowie Tryb. oraz ROD im. T. Kościuszki w Łobżenicy. Szczególnie dużo zaproszeń w roku 2016 wpłynęło do Krajowej Rady na jubileusze 70 - lecia powstania ROD, zaproszeń tych było 22, zaproszeń na obchody 65 - lecia - 7, 60 - lecia - 8, 55-lecia - 5, 50 lecia - 17, 45 - lecia - 6, 40 lecia - 21, 35 lecia - 32, 30 lecia - 12 oraz 25 - lecia - 2.

Ze względów organizacyjnych Prezes Związku nie mógł uczestniczyć we wszystkich uroczystościach. Natomiast każdy z ogrodów, który przesłał do Krajowej Rady zaproszenie na obchody jubileuszu został uhonorowany przez Prezesa pamiątkowym dyplomem i pucharem, które zostały wręczone podczas uroczystości w ROD.

28. Kontakty z działkowcami

Polski Związek Działkowców stara się swoją pracą i zaangażowaniem wspierać działkowców dostarczając niezbędne informacje, jak również rozwiązywać wszystkie nurtujące ich problemy i zagadnienia. W tym celu na stronie internetowej Krajowej Rady PZD znaleźć możemy szereg zakładek, które mają na celu wsparcie zarówno prawne, jak i w innych dziedzinach i tematyce. Ze względu na to, iż istnieje ogromne zapotrzebowanie na porady prawne, na stronie uruchomiono specjalną zakładkę zatytułowaną „Działkowcy pytają”, która podzielona jest tematycznie na 6 działów, wśród których znaleźć można: opłaty, członkostwo w PZD, przeniesienie prawa do działki, zagospodarowanie ROD, walne zebrania i sprawy różne. W ciągu roku są tam na bieżąco dodawane kolejne pytania, które pojawiają się podczas piątkowych dyżurów prawnych, a także które powtarzają się w pytaniach zadawanych poprzez dostępny na stronie internetowej www.pzd.pl formularz kontaktowy dostępny w zakładce „Kontakt – KR PZD”. Każdego roku z tej formy kontaktu korzysta prawie 2 tysiące osób. Wszystkie zapytania drogą mailową uzyskują odpowiedzi, które przekazywane są przez poszczególne wydziały Krajowej Rady PZD w zależności od tematyki poruszanej w zapytaniu. Strona internetowa PZD ułatwia także działkowcom kontakt bezpośredni z okręgowymi zarządami, a także zawiera zestawienie adresów i telefonów OZ. Ponadto promowane są także strony ROD należących do PZD. Poprzez stronę internetową działkowcy zyskują też aktualną wiedzę na temat zmieniających się przepisów i podejmowanych przez struktury PZD uchwał, które są następnie wdrażane w ROD. Na stronie znajduje się w zakładce PRAWO podkategoria UCHWAŁY oraz WZORY DOKUMENTÓW.

Działkowcy mogą także uzyskać bezpośrednio informacje telefoniczne od każdego z wydziałów. Numery telefonów dostępne są w zakładce KONTAKT-KR PZD. Ponadto w każdy piątek w Krajowej Radzie odbywa się w godz. 10-15 tzw. telefoniczny dyżur prawnika. To oznacza, że każdy działkowiec może zadzwonić pod specjalnie uruchomiony numer telefonu 22 101 34 54, pod którym dyżurują prawnicy KR PZD, by zapytać o wszelkie kwestie natury prawnej.

Ponadto działkowcy otrzymują także informacje ogrodnicze, które publikowane są w zakładce PORADY OGRODNICZE. Mają one uła-

twiać działkowcom pracę i umożliwić stosowanie i wdrażanie nowinek ekologicznych i ogrodniczych do działkowej rzeczywistości. Na stronie głównej z kolei prezentowane są zarówno najważniejsze informacje z różnych regionów, jak i życia PZD oraz okręgów i ogrodów. Dzięki tym informacjom działkowiec uzyskuje potrzebną i aktualną wiedzę. Również strony okręgów publikują najważniejsze informacje oraz dokumenty dotyczące pracy i działalności w ROD. Ponadto na stronach lokalnych oddziałów PZD znajdują się informacje dotyczące danego regionu, które mogą różnić się od pozostałych np. dotyczące wywozu śmieci z ROD, czy innych ustaleń i uchwał obowiązujących na terenach konkretnych gmin. Informacje te ze względu na ich lokalny charakter publikowane są zazwyczaj wyłącznie na stronach okręgowych zarządów PZD. Ponadto działkowcy, którzy z różnych przyczyn nie mają dostępu do Internetu i nie są w stanie korzystać z informacji publikowanych na stronach PZD oraz OZ mają dostęp do najważniejszych informacji za pośrednictwem wydawanych przez PZD pism i broszur poczynawszy od „informatora działkowca”, który jest wywieszany na ogrodowych tablicach, poprzez Biuletyn Informacyjny, który trafia do Zarządów ROD, a także poprzez pismo „Zielona Rzeczpospolita”, gdzie tematyka prawna, aktualna sytuacja, sukcesy i problemy są prezentowane w szerszym ujęciu.

Wszystkie te pozycje wydawnicze prezentują zbiór najważniejszych informacji, uchwał, decyzji i rozstrzygnięć prawnych, które mają służyć działkowcom oraz Zarządom ROD w lepszej organizacji i codziennej pracy. Ponadto Związek wydaje bezpłatne broszury, które mają przybliżyć niektóre zagadnienia działkowcom. Są one rozprowadzane przez PZD i finansowane z budżetu Krajowej Rady do wszystkich ROD, OZ oraz do ogrodowych bibliotek. W minionym roku były to m.in. ptaki, pszczoły, ślimaki, pożyteczna na działce organizmy, warzywa i inne. Broszury te dostępne są także w wydaniu elektronicznym, tj. na stronie internetowej w zakładce: WYDAWNICTWA-BROSZURY.

Podsumowanie

Prezydium KR PZD stwierdza, że plan pracy na 2016 rok uchwalony przez KR PZD uchwałą nr 3/V/2016 z dnia 19 lutego 2016 roku, został wykonany.

Natomiast ze względu na zaistniałe sytuacje, które odnosiły się do ogrodów i Związku, jak również ze względu na rosnące potrzeby działkowców, Krajowa Rada PZD i Prezydium KR podjęły działania dostosowane do sytuacji i potrzeb. Rzeczy-

wista działalność Prezydium KR PZD była o wiele bogatsza.

Prezydium Krajowej Rady PZD
Warszawa, dnia 27 lutego 2017 roku

5. Otwarty plan pracy Krajowej Rady i Prezydium KR PZD w 2017 r.

Uchwała nr 3/XII/2017 Krajowej Rady PZD z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie planu pracy Krajowej Rady i Prezydium KR PZD została zamieszczona w podrozdziale nr 8 niniejszego rozdziału, w pkt 2.

Załącznik do
Uchwały Nr 3/XII/2017
KR PZD z dnia 28.02.2017 r.

OTWARTY PLAN PRACY

Krajowej Rady i Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców na 2017 rok

I Krajowa Rada PZD

Ilość posiedzeń – 4 posiedzenia i dodatkowo według potrzeb.

Tematy

1. Zatwierdzenie sprawozdania z działalności Prezydium KR PZD w 2016 r.
2. Uchwalenie planu pracy Krajowej Rady i Prezydium KR PZD na 2017 r.
3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego jednostki krajowej PZD za 2016 r. w tym:
  - Sprawozdania finansowego Funduszu Samopomocowego
  - Sprawozdania finansowego Funduszu Rozwoju
  - Sprawozdania finansowego Funduszu Oświatowego
  - Sprawozdania finansowego z Funduszu Obrony
4. Uchwalenie preliminarza finansowego jednostki krajowej PZD na 2017 r. w tym:
  - Preliminarza finansowego Funduszu Samopomocowego
  - Preliminarza finansowego Funduszu Rozwoju
  - Preliminarza Finansowego Funduszu Oświatowego
  - Preliminarz Funduszu Obrony ROD
5. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego PZD za 2016 r. w tym:
  - Sprawozdania finansowego Funduszu Rozwoju ROD
  - Sprawozdania finansowego Funduszu Oświatowego
  - Sprawozdania finansowego Funduszu Samopomocowego
  - Sprawozdania finansowego Funduszu Obrony ROD
6. Ustalenie wysokości partycypacji w finansowaniu jednostek terenowych i jednostki krajowej PZD na 2018 r. oraz zasad jej podziału.
7. Ustalenie wysokości składki członkowskiej w PZD na 2018 r.
8. Ocena sytuacji działkowców, ogrodów i Związku.
9. 120 – lecie ruchu ogrodnictwa działkowego. Stanowisko KR PZD. Program.
10. Stan zagrożeń dla gruntów ROD wynikający z aktualnego stanu roszczeń do gruntów ROD. Ocena i wnioski.
11. Ocena funkcjonowania okręgów – merytoryczna, finansowa, statutowa.
12. Struktura PZD i jej znaczenie dla sprawnego funkcjonowania Związku i zaspakajania potrzeb działkowców.
13. Informacja w sprawie inwestycji w ROD na podstawie wyników z 2016 r. Ocena. Wnioski.
14. Realizacja Programu modernizacji ogrodów – ROD XXI wieku.
15. Ocena realizacji Otwartego Programu Społecznego Rozwoju ROD.
16. Walne zebrania sprawozdawcze w 2017 r. Ocena i wnioski.
17. Wolne działki. Informacja z okręgów. Ocena. Wnioski. Uchwała KR.

18. Ocena funkcjonowania delegatur rejonowych OZ. Wnioski. Uchwała KR.
19. Ocena indywidualnych okręgów. Wnioski.
20. Działania struktur Związku na rzecz zarządów ROD i działkowców. Metody, skuteczność, ocena, wnioski.
21. Ocena planów działania okręgów na 2017 r.
22. Statut PZD po dwóch latach stosowania. Ocena. Wnioski.
23. Działalność Prezydium KR PZD w najważniejszych sprawach, w tym dotyczących likwidacji ROD, regulacji stanu prawnego ROD, dotacji dla ROD i okręgów, pożyczek dla ROD.
24. Odwołania od uchwał Prezydium KR PZD.
25. Podejmowanie uchwał w sprawach ROD i PZD zgodnie z kompetencjami wynikającymi ze Statutu PZD.

II Prezydium Krajowej Rady

Ilość posiedzeń – zgodnie z Regulaminem Prezydium KR PZD minimum 1 raz w miesiącu.

Tematy

1. Ocena sytuacji działkowców, ogrodów i Związku.
2. Sprawozdanie z działalności Prezydium KR PZD w 2016 r.
3. Plan pracy Krajowej Rady i Prezydium KR PZD na 2017 r.
4. Przyjęcie powierzchni pod działkami użytkowymi na 2017 r. Dane do preliminarza finansowego.
5. 120 – lecie ruchu ogrodnictwa działkowego. Program obchodów.
6. Ocena funkcjonowania okręgów – merytoryczna, finansowa, statutowa.
7. Ocena działalności pojedynczych okręgów – sprawność działania, działalność kontrolna i samodzielność finansowa. Wykonywanie postanowień statutu, kontakty z zarządami RIOD, działkowcami i Krajową Radą.
8. Struktura PZD i jej znaczenie dla sprawnego funkcjonowania Związku i zaspakajania potrzeb działkowców.
9. Wolne działki. Informacja z okręgów. Ocena. Wnioski. Projekt uchwały KR.
10. Ocena funkcjonowania delegatur rejonowych OZ. Wnioski. Projekt uchwały KR.
11. Działania struktur Związku na rzecz zarządów ROD i działkowców. Metody, skuteczność, ocena, wnioski.
12. Ocena planów działania okręgów na 2017 r.
13. Statut PZD po dwóch latach stosowania. Ocena. Wnioski.
14. Plan kontroli okręgów.
15. Stan zagrożeń dla gruntów ROD wynikający z aktualnego stanu roszczeń do gruntów ROD. Ocena i wnioski.
16. Stan organizacyjny na dzień 31.12.2016 r.
17. Ocena funkcjonowania okręgu i jego sytuacji finansowej na podstawie wyników przeprowadzonej kontroli. Zalecenia. Decyzje.
18. Ocena realizacji Otwartego Programu Społecznego Rozwoju ROD.
19. Realizacja uchwały Prezydium KR PZD w sprawie obsługi prawnej ROD.
20. Walne zebrania sprawozdawcze w 2017 r. Ocena przebiegu, wnioski.
21. Nowe zasady funkcjonowania delegatur rejonowych.
22. Nowe zasady funkcjonowania ośrodków finansowo-księgowych.
23. Program komputerowy dla ROD.
24. Informacja w sprawie inwestycji w ROD na podstawie wyników z 2016 r.. Ocena. Wnioski.
25. Realizacja Programu modernizacji ogrodów – ROD XXI wieku.
26. Realizacja wyników Powszechnego przeglądu zagospodarowania ROD i działek. Realizacja wytycznych Prezydium KR PZD.
27. Krajowe Dni Działkowca 2017. Miejsce, termin, program, kosztorys, rozliczenie.
28. Analiza aktywności medialnej PZD (KR, OZ i zarządy ROD), w tym prowadzenia stron internetowych, aktualizacji informacji, ich przepływu pomiędzy jednostką krajową a okręgową, wyciągnięcie wniosków i wprowadzenie nowych zaleceń.

29. Instrukcja kancelaryjna dla jednostki krajowej, okręgu i ROD.
30. Opracowanie i przyjęcie regulaminów konkursów krajowych dla ROD i działkowców w 2017 r. Rozstrzygnięcie konkursów.
31. Odwołania od uchwał prezydium OZ.
32. Nadawanie odznaczeń i wyróżnień związkowych.
33. Jubileusze w ROD.
34. Aktualizacja programu Rejestr ROD.
35. Przyjmowanie dokumentów na posiedzenia Krajowej Rady PZD.
36. Uchwalanie dokumentów dotyczących funkcjonowania ROD i PZD zgodnie z kompetencjami wynikającymi ze Statutu PZD.
37. Praktyczna realizacja uchwały Prezydium KR PZD w sprawie obsługi prawnej zarządów ROD i działkowców

Gospodarka gruntami

1. Badanie zagrożeń dla gruntów ROD wynikające z aktualnego stanu roszczeń do gruntów ROD. Skutki finansowe dla PZD
2. Podejmowanie uchwał w sprawie nabycia, zbycia lub obciążenia majątku trwałego PZD.
3. Regulacja stanu prawnego gruntów ROD na podstawie art. 76 i 75 ustawy o ROD. Ocena realizacji, wnioski i dalsze kierunki działań.
4. Podejmowanie uchwał w sprawie skreśleń z Rejestru ROD w związku z wyłączeniem się ROD ze struktur PZD na podstawie ustawy o ROD.
5. Rozpatrywanie wniosków w zakresie likwidacji ROD.
6. Aktualizacja danych formalno-prawnych ROD w Rejestrze ROD z wykorzystaniem programu komputerowego obsługującego Rejestr ROD.
7. Aktualizacja w GUS zaświadczeń numeru REGON dla ROD- w zakresie: nadania numeru, wykreślenia, zmiany danych.

Inwestycje w ROD

1. Ocena realizacji inwestycji w ROD oraz źródeł ich finansowania za 2016 r.
2. Rozpatrywanie wniosków o dotacje dla ROD na inwestycje i remonty i ich rozliczanie.
3. Rozpatrywanie wniosków o pożyczki dla ROD z Funduszu Samopomocowego.
4. Rozpatrywanie wniosków ROD o pomoc finansową z Funduszu PZD na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w ROD i ich rozliczanie.
5. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na inwestycje w ROD.

Sprawy finansowe.

1. Przyjęcie sprawozdania finansowego jednostki krajowej PZD za 2016 r. w tym:
  - Sprawozdania finansowego Funduszu Samopomocowego
  - Sprawozdania finansowego Funduszu Rozwoju
  - Sprawozdania finansowego Funduszu Oświatowego
  - Sprawozdania finansowego z Funduszu Obrony
2. Przyjęcie preliminarza finansowego jednostki krajowej PZD na 2017 r. w tym:
  - Preliminarza finansowego Funduszu Samopomocowego
  - Preliminarza finansowego Funduszu Rozwoju
  - Preliminarza Finansowego Funduszu Oświatowego
  - Preliminarz Funduszu Obrony ROD
3. Zatwierdzenie sprawozdań finansowych poszczególnych okręgów za 2016 r.
4. Zatwierdzanie preliminarzy finansowych poszczególnych okręgów na 2017 r.
5. Zatwierdzenie zbiorczego sprawozdania finansowego z ROD za 2016 r.
6. Zatwierdzenie zbiorczego preliminarza finansowego ROD na 2017 r.
8. Przyjęcie sprawozdania finansowego PZD za 2016 r. w tym:
  - Sprawozdania finansowego Funduszu Rozwoju ROD
  - Sprawozdania finansowego Funduszu Oświatowego

- Sprawozdania finansowego Funduszu Samopomocowego
  - Sprawozdania finansowego Funduszu Obrony ROD
9. Ocena sytuacji finansowej jednostek PZD w celu ustalenia wysokości i podziału partycypacji w finansowaniu jednostek terenowych i jednostki krajowej na 2018 r.
  10. Uchwalenie wysokości oprocentowania pożyczek z Funduszu Samopomocowego na 2018 r.
  11. Udzielanie dotacji dla jednostek organizacyjnych PZD ze środków zabezpieczonych na ten cel w preliminarzu finansowym.

Narady, konferencje

1. Narady z prezesami i dyrektorami biur OZ – 1 narada 2-dniowa na kwartał. Ilość uczestników w naradzie – 35 osób.
2. Z pracownikami terenowo-prawnymi – w sprawie stanu prawnego gruntów ROD, likwidacji ROD, roszczeń do gruntów ROD. 1 narada 2 dniowa. Ilość uczestników – 30.
3. Z pracownikami inwestycyjnymi- w sprawie zagospodarowania, modernizacji i rozwoju ROD oraz zasad prowadzenia inwestycji i remontów. Pozyskiwania środków publicznych na inwestycje. 1 narada 2 dniowa. Ilość uczestników – 30.
4. Z prezesami, dyrektorami, radcami prawnymi i pracownikami terenowo-prawnymi wybranych okręgów na temat sytuacji roszczeniowej do gruntów ROD. 1 narada jednodniowa. Ilość uczestników – 40.
5. Narady z głównymi księgowymi okręgów. 2 narady 2 dniowe. Ilość uczestników – 30.
6. Narady z delegatami na Krajowy Zjazd PZD na temat najistotniejszych spraw mających znaczenie dla działkowców, ogrodów i Związku oraz oceny działalności w połowie kadencji.

Działalność oświatowa

1. Propagowanie działalności szkoleniowej w okręgach i ROD. Szkolenie początkujących działkowców, działalność oświatowa wśród działkowców.
2. Współpraca z placówkami naukowymi w zakresie potrzeb działkowców.
3. Współpraca z Wydawnictwem „działkowiec”. Prowadzenie działalności oświatowej poprzez Wydawnictwo, zlecenie tematów do realizacji.
4. Współpraca z okręgami w sprawie doskonalenia działalności oświatowej i kreowania nowych metod i form tej działalności dostosowujących ją do potrzeb działkowców.
5. Współpraca z placówkami podległymi Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawach mających znaczenie dla ROD i działkowców.
6. Działalność instruktazowa i lustracyjna ROD

Działalność medialna

1. Prowadzenie monitoringu środków masowego przekazu – przegląd prasy krajowej, analizowanie danych pochodzących z tego źródła.
2. Analiza wizerunku PZD w mediach, charakterystyka mediów publikujących przekazy o PZD, wydźwięk i zasięg materiałów, aktywność medialna w poszczególnych regionach Polski.
3. Prowadzenie systemu informacji bieżącej dla prasy, a w tym:
  - przekazywanie informacji prasowych o stanowiskach, ważniejszych ustaleniach Związku w sprawach istotnych dla kraju i ogrodów działkowych, wydarzeniach i świętach oraz jubileuszach w Związku,
  - aktywna działalność informacyjna, promocyjna związana z obchodami 120-lecia ogrodnictwa działkowego w Polsce
  - inicjowanie i organizowanie konferencji prasowych w przypadku ważnych wydarzeń organizacyjnych
4. Współpraca ogniw Związku z mediami. Ocena dotychczasowej współpracy, metody promocji Związku w mediach, kierunki działalności Związku w tym zakresie.
5. Przygotowanie informacji nt. aktywności internetowej użytkowników czerpiących informację ze strony internetowej PZD, profilu Facebooka, trendów oraz prognoz.
6. Przygotowanie i wdrożenie nowej strony Polskiego Związku Działkowców.
7. Zwiększenie aktywności w mediach społecznościowych, w szczególności za pośrednictwem Facebooka, w razie potrzeby szkolenia dla OZ z zakładania i prowadzenia własnych profili, oraz stworzenia

katalogu zasad obsługi i publikacji obowiązujących jednostki PZD w odniesieniu do mediów społecznościowych.

8. Informowanie o wszystkich najważniejszych problemach Związku za pośrednictwem Biuletynu Informacyjnego PZD, Informatora Działkowca, Zielonej Rzeczpospolitej, miesięcznika „działkowiec” oraz innych wydawnictw, publikacji, broszur i ulotek w zależności od sytuacji i potrzeb Związku.
9. Przygotowanie i wdrożenie wydawania nowego wydawnictwa dla Zarządów ROD „Aktualności związkowe”.
10. Działalność zmierzająca do utrzymania pozytywnego wizerunku PZD w mediach.
11. Podjęcie działań zmierzających do usprawnienia komunikacji medialnej wewnętrznej pomiędzy jednostkami terenowymi, a jednostką centralną.

Kontrole i lustracje

1. Okręgów, według uchwały Prezydium KR PZD. Plan otwarty.
2. ROD według potrzeb.

Wydawnictwa

1. Biuletyn Informacyjny - 4 – 6 numerów
2. Zielona Rzeczpospolita - 4 numery. Nakład jednego numeru 200 tys. egz.
3. Informator Działkowca - 10 numerów.
4. Aktualności związkowe - 11 numerów. Nakład jednego numeru 20 tys. egz.
5. Zaproszenia na walne zebrania sprawozdawcze w 2018 r. – nakład 1 mln egz.
6. Wielka Księga Przeglądu zagospodarowania ROD i działek w 2016 r.
7. Poradnik Prezesa Zarządu ROD.
8. Znaczek organizacyjny.
9. Poradnik początkującego działkowca.
10. Popularny poradnik dla działkowców.
11. Wydawnictwa z okazji 120-lecia ruchu ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich.
12. Kalendarze, dyplomy, odznaczenia, ulotki, broszury.
13. Inne według uchwał Prezydium KR PZD.

Koszty wszystkich powyższych wydawnictw pokrywa Krajowa Rada PZD.

Komisje powołane przez Krajową Radę PZD

1. Pracują według przyjętych planów pracy, tematyki podejmowanej przez Krajową Radę i Prezydium KR oraz potrzeb wynikających z aktualnej sytuacji oraz funkcjonowania jednostek organizacyjnych PZD.
2. Krajowa Rada i Prezydium Krajowej Rady będą powoływać komisje i zespoły do badania problemów wynikających z bieżącej sytuacji Związku i nowych zagadnień.

Współpraca z Krajową Komisją Rewizyjną

1. Wspólne kontrole.
2. Opracowywanie zagadnień wskazanych przez Komisję.
3. Wydawanie zaleceń w oparciu o ustalenia Krajowej Komisji Rewizyjnej w protokołach pokontrolnych.
4. Przygotowywanie dokumentów do badania przez Komisję zgodnie ze Statutem PZD.
5. Obsługa finansowa i logistyczna działań Komisji.

Krajowa Rada uchwalając plan pracy na 2017 r. użyła określenia „Otwarty” z uwagi na dynamiczny rozwój sytuacji wobec PZD, co może skutkować potrzebą podjęcia koniecznych decyzji i problemów.

Krajowa Rada
Polskiego Związku Działkowców

Warszawa, dnia 28 lutego 2017 r.

6. Roszczenia do gruntów ROD – stan na dzień 1 stycznia 2017 r.

KOMUNIKAT KRAJOWEJ RADY PZD z dnia 2 marca 2017 roku w sprawie roszczeń do gruntów ROD wg stanu na dzień 1 stycznia 2017 roku

W związku ze zgłaszanymi problemami związanymi z roszczeniami do gruntów ROD, Krajowa Rada PZD po raz kolejny zbadała ich aktualny stan na dzień 1 stycznia 2017 r.

Badanie przeprowadzone przez Krajową Radę PZD na podstawie informacji uzyskanych z Okręgowych Zarządów PZD wykazało, że na dzień 1 stycznia 2017 r. roszczeniami objętych jest **329 ROD o powierzchni 845,3502 ha i liczbie działek rodzinnych - 19159**. Roszczenia występują na terenie 21 Okręgów PZD tj. w Bydgoszczy, Częstochowie, Gorzowie Wlkp., w Kaliszu, w Lublinie, w Łodzi, Małopolskim, Mazowieckim, w Opolu, w Pile, Podkarpackim, Podlaskim, w Poznaniu, Sudeckim, w Szczecinie, Śląskim, Świętokrzyskim, Toruńsko-Włocławskim, Warmińsko-Mazurskim i we Wrocławiu. W ogóle roszczenia nie występują na terenie Okręgu PZD w Elblągu, Koszalinie, Legnicy, Słupsku i w Zielonej Górze.

Wyżej wymienione roszczenia dzielą się na roszczenia realizowane na drodze postępowania sądowego/administracyjnego (roszczenia „aktywne”) oraz roszczenia, które nie są realizowane na drodze postępowania sądowego/administracyjnego (roszczenia „uśpione”).

Roszczenia „aktywne” obejmują **206 ROD o powierzchni 607,6690 ha i liczbie działek rodzinnych – 14 479**.

Najwięcej roszczeń „aktywnych” do gruntów ROD występuje na terenie Okręgu PZD:

- 1) Mazowieckiego (77 ROD o pow. 318,6900 ha i liczbie działek rodzinnych – 7077)
- 2) Małopolskiego (40 ROD o pow. 75,3414 ha i liczbie działek rodzinnych – 2009)
- 3) Śląskiego (**14 ROD o pow. 27,0068 ha i liczbie działek rodzinnych – 617**)
- 4) w Lublinie (13 ROD o pow. 12,3427 ha i liczbie działek rodzinnych – 361)
- 5) Pomorskiego (10 ROD o pow. 43,0130 ha i liczbie działek rodzinnych – 1077)

Roszczenia „uśpione” obejmują **123 ROD o powierzchni 237,6812 ha i liczbie działek rodzinnych – 4680**.

Najwięcej roszczeń „uśpionych” znajduje się na terenie Okręgu PZD:

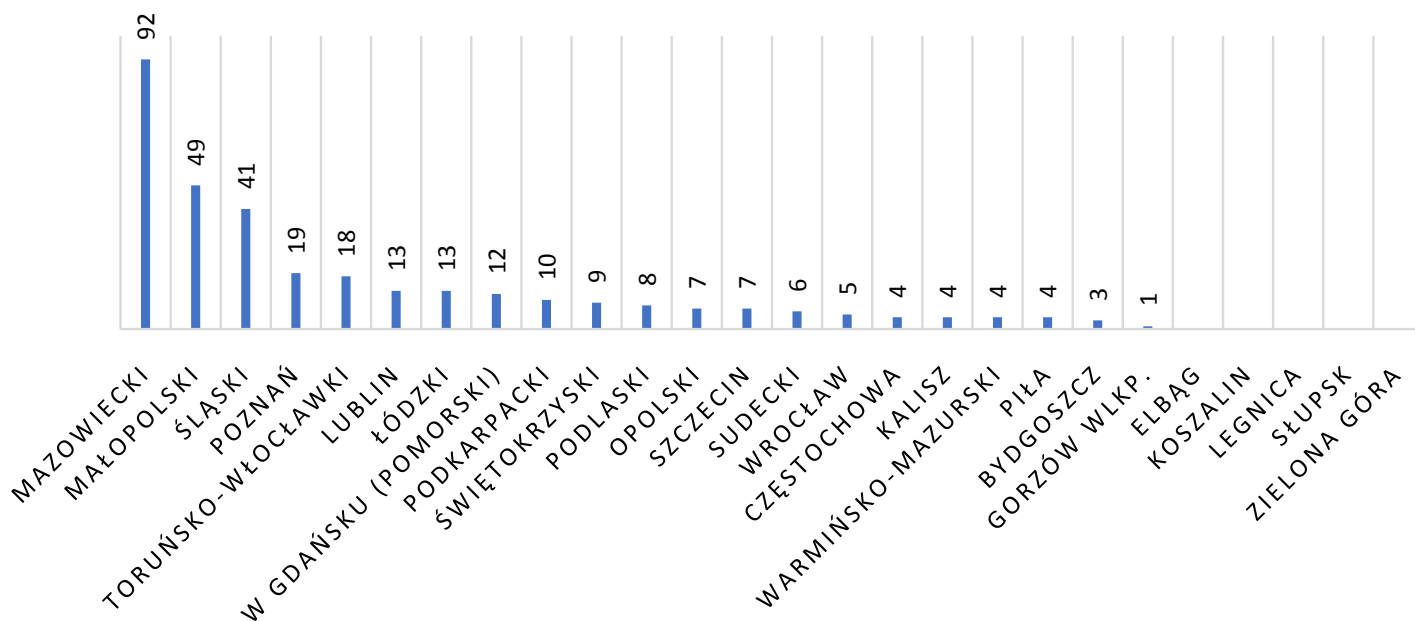
- 1) Śląskiego (**27 ROD o pow. 42,6398 ha i liczbie działek rodzinnych – 1227**)
- 2) Mazowieckiego (15 ROD o pow. 42,1461 ha i liczbie działek rodzinnych – 650)
- 3) Toruńsko-Włocławskiego (13 ROD o pow. 8,1826 ha i liczbie działek rodzinnych – 241)
- 4) w Poznaniu (11 ROD o pow. 21,1988 ha i liczbie działek rodzinnych – 181)

Łącznie, najwięcej roszczeń do gruntów ROD (zarówno roszczeń „aktywnych” i „uśpionych”) występuje na terenie Okręgu PZD Mazowieckiego (92 ROD o pow. 360,8361 ha i 7727 działek rodzinnych), Okręgu PZD Małopolskiego (49 ROD o pow. 89,7188 ha i 2253 działek rodzinnych) i Okręgu PZD Śląskiego (41 ROD o pow. 69,6466 ha i 1844 działek rodzinnych).

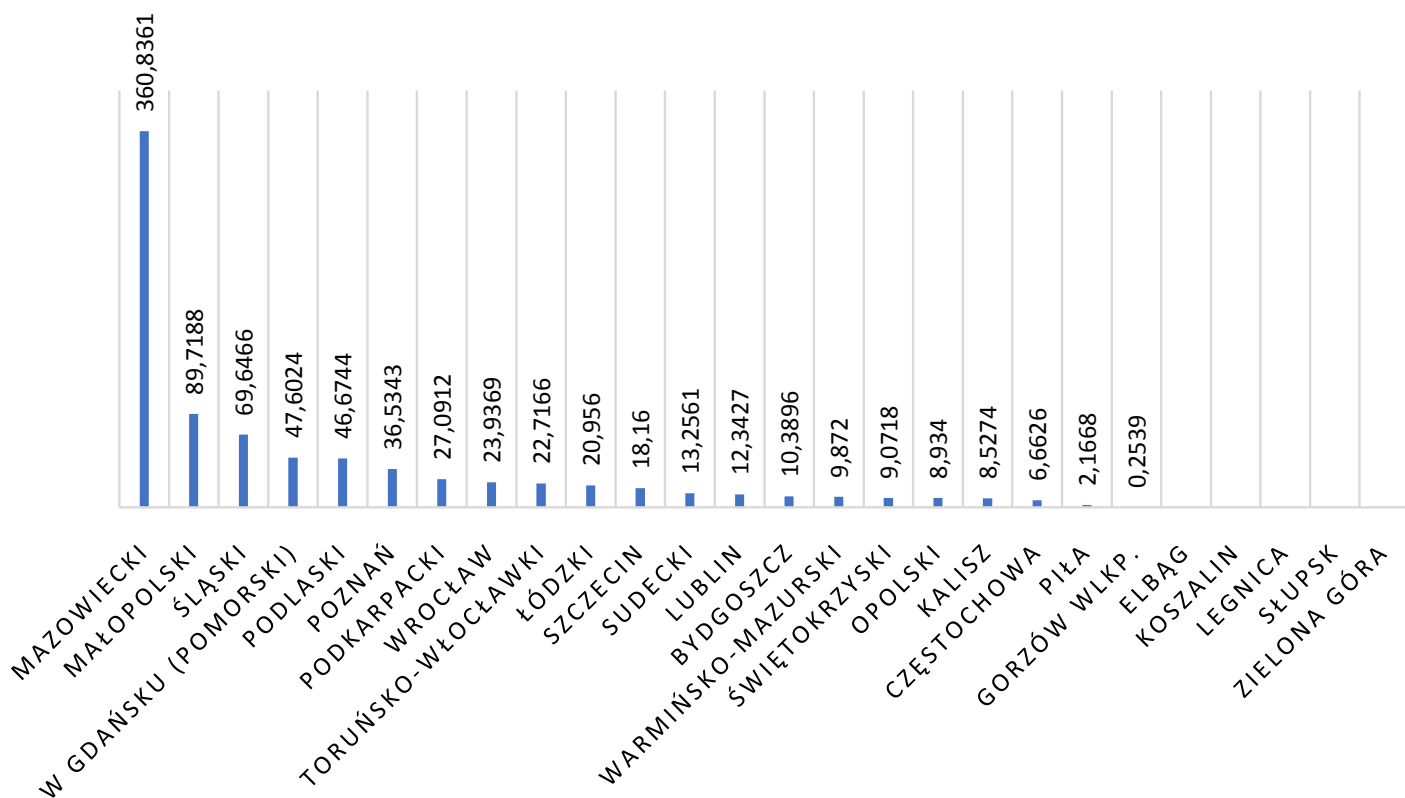
Wśród podmiotów zgłaszających roszczenia do gruntów ROD najwięcej roszczeń (*pod kątem powierzchni objętej roszczeniem*) mają:

- osoby fizyczne (195 roszczeń do pow. **402,7042 ha** i liczbie działek rodzinnych - 9410)
- samorządy (62 roszczeń do pow. **256,4808 ha** i liczbie działek rodzinnych - 5482)
- osoby prawne (47 roszczeń do pow. **75,3157 ha** i liczbie działek rodzinnych – 1631),
- PKP S.A. (14 roszczeń do pow. **42,3561 ha** i liczbie działek rodzinnych – 1061),
- inne np. Lasy Państwowe, Szkoły Wyższe, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (11 roszczeń do pow. **24,8258 ha** i liczbie działek rodzinnych – 529).
- Agencja Mienia Wojskowego i Wojskowa Agencja Mieszkaniowa (3 roszczeń do pow. **16,0902 ha** i liczbie działek rodzinnych – 264),
- związki wyznaniowe (5 roszczeń do pow. **14,0029 ha** i liczbie działek rodzinnych – 372),
- Agencja Nieruchomości Rolnych (9 roszczeń do pow. **13,5745 ha** i liczbie działek rodzinnych – 340).

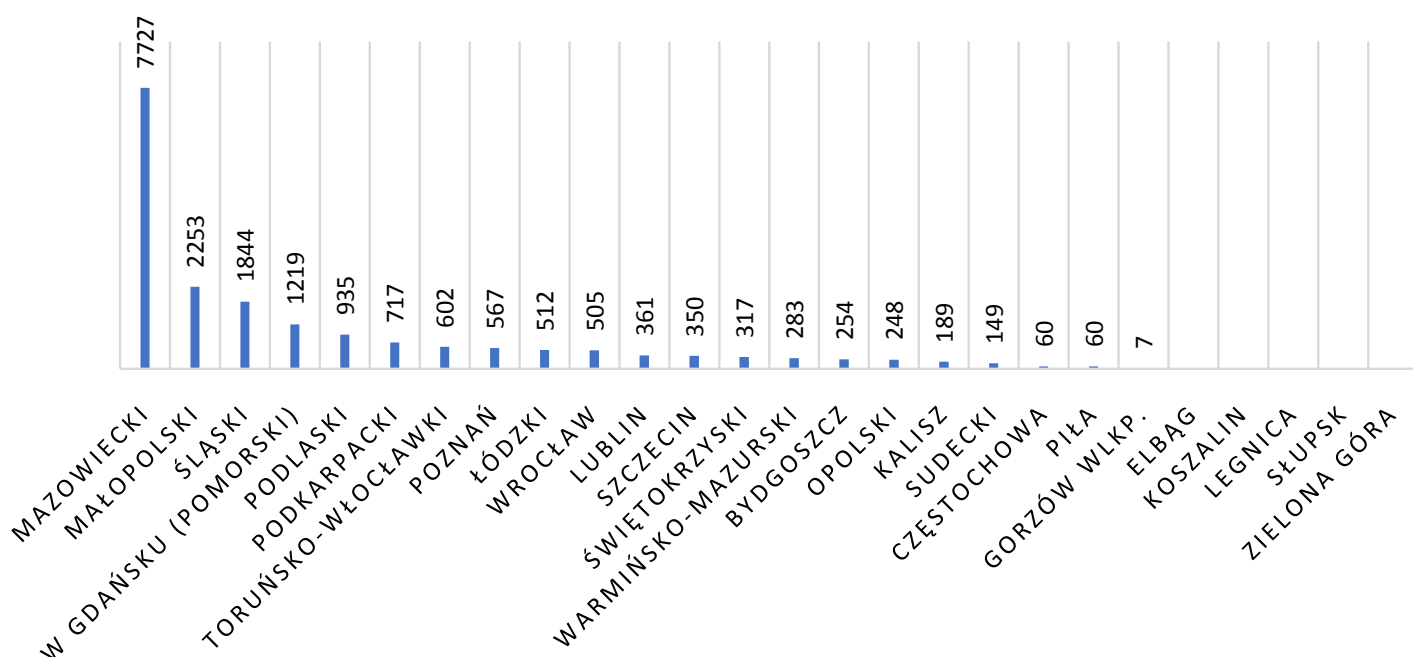
**Liczba ROD objęta roszczeniami
w poszczególnych OZ PZD wg stanu na 1.01.17 r.**

**Powierzchnia ROD (w ha) objęta roszczeniami
w poszczególnych OZ PZD na dzień 1.01.17 r.**

Liczba działek rodzinnych objęta roszczeniami w poszczególnych OZ PZD wg stanu na dzień 1.01.2017 r.

W stosunku do niektórych ROD roszczenia zostały zgłoszone przez kilka podmiotów do tej samej powierzchni lub innej powierzchni w ramach jednego ROD.

Na dzień 1 stycznia 2017 r. w Okręgach PZD prowadzone są **293** sprawy sądowe i administracyjne dotyczące roszczeń do gruntów ROD, które obejmują 206 ROD. **148** spraw prowadzonych jest w postępowaniach sądowych, a **145** spraw w postępowaniach administracyjnych. Wszystkie sprawy roszczeniowe mają zapewnioną obsługę prawną radców prawnych/ inspektorów ds. terenowo - prawnych zatrudnionych w Okręgach PZD (niekiedy wsparcie kancelarii zewnętrznej).

Wśród ROD objętych roszczeniami, znaczną liczbę stanowią ogrody, które leżą na gruntach prywatnych. Do tych ogrodów należą wszystkie ogrody objęte roszczeniami „uśpionymi”, jak również część ogrodów, objętych postępowaniami sądowymi, w których występuje prywatny właściciel/użytkownik wieczysty gruntu zajętego przez ROD. Te ogrody, których liczba wynosi **222 ROD**, pow. - **612,6507 ha** i liczba działek rodzinnych – **13351** są najbardziej zagrożone m.in. procesami o bezumowne korzystanie z nieruchomości. Ich powierzchnia stanowi **ok. 72 %** powierzchni objętej roszczeniami (ogółem).

W postępowaniach sądowych i administracyjnych zapadają różne rozstrzygnięcia. Duża liczba

spraw toczy się w sądach/przed organami administracji od wielu lat. Nierzadko sprawy rozpatrywane są przez sądy/ organy administracji kilku instancji (wiele spraw ma finał w Naczelnym Sądzie Administracyjnym lub Sądzie Najwyższym). W stosunku do ok. **21 %** powierzchni ROD objętej roszczeniami realizowanymi na drodze postępowań sądowych/administracyjnych PZD będzie mógł powołać się na tytuł prawny, który może pomóc mu w wygraniu sprawy.

W dniu 28 lutego 2017 r. odbyło się posiedzenie Krajowej Rady PZD, która dokonała oceny stanu roszczeń do gruntów ROD na dzień 1.01.2017 r. i stwierdziła, że:

1. Stan roszczeń do gruntów ROD w dalszym ciągu utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie. Zgłaszane są nowe roszczenia. Wiele spraw, które były „uśpione” stały się aktywne, czyli zostały w nich złożone pozwy/ wnioski w postępowaniu sądowym/administracyjnym. Jeżeli komuś udało się uzyskać pozytywny wyrok nakazujący PZD wydanie bądź zapłatę za bezumowne korzystanie z jednej nieruchomości, składa żądanie w zakresie kolejnej nieruchomości lub za kolejny okres bezumownego korzystania. Znaczna część spraw roszczeniowych kończy się negatywnie dla PZD i działkowców, np. wydaniem gruntu i koniecznością zapłaty za bezumowne korzystanie, ale są również sprawy, w których dzięki zaangażowaniu

- PZD udało się uzyskać pozytywne rozstrzygnięcie i obronić ROD przed likwidacją.
2. W chwili obecnej największą grupę roszczeń do gruntów ROD stanowią roszczenia osób fizycznych. Znacznie zmniejszyła się liczba roszczeń zgłaszanych przez samorządy. Stało się to dzięki art. 76 ustawy o ROD (oraz art. 75) i wydanym decyzjom o przekazaniu gruntu w użytkowanie PZD. To jest zasługa Okręgów PZD, które złożyły wnioski do 100% powierzchni ROD podlegającej regulacji, a obecnie zabiegają o pozyskanie w/w decyzji.
  3. Roszczenia do gruntów ROD niosą ze sobą ogromne konsekwencje finansowe, z tym związane z kosztami z tytułu bezumownego korzystania z gruntu nie tylko przez PZD, ale i indywidualnych działkowców. Warto szczególnie wspomnieć o działkowcach, którzy coraz częściej są pozywani o zapłatę za bezumowne korzystanie w zakresie działek rodzinnych.
  4. W **49%** sprawach roszczeniowych, okręgowe zarządy PZD widzą szanse pozytywnego rozstrzygnięcia. Oznacza to, że połowa spraw roszczeniowych mimo walki PZD może zakończyć się negatywnie dla PZD i działkowców tj. wydaniem gruntu i zapłatą za bezumowne korzystanie.
  5. W **37 %** sprawach roszczeniowych OZ PZD widzą możliwość zastosowania art. 25 i art. 26 ustawy o ROD, które w przypadku likwidacji ROD w związku z roszczeniami osób trzecich gwarantują PZD i działkowcom co najmniej prawo do odszkodowania. Oznacza, to że w 2/3 sprawach w przypadku likwidacji prawnej części ROD PZD i działkowcy będą musieli wydać nieruchomość bez żadnej rekompensaty finansowej za majątek na działkach (w przypadku działkowców) oraz za infrastrukturę ogrodową (w przypadku PZD). Z tym związany jest problem realizacji przez Gminy i Skarb Państwa art. 25 i 26 ustawy o ROD. Organy te podczas postępowań wszczętych na podstawie w/w przepisów ustawy o ROD ciągle stawiają Związkowi nowe wymogi prawne albo zasłaniają się brakiem w zasobach gminnych bądź Skarbu Państwa terenu na odtworzenie ROD. Od czasu obowiązywania ustawy o ROD została wydana tylko 1 ostateczna decyzja na podstawie art. 25 ustawy o ROD (w przypadku ROD „Stokrotka” w Radomiu) i żadna decyzja (ostateczna) na podstawie art. 26 ustawy o ROD.
  6. PZD nie uzyskuje satysfakcjonującej pomocy w sprawach roszczeniowych ze strony samorządów czy też Skarbu Państwa. Gminy czy też Skarb Państwa nie poczuwają się do winy spowodowanej m.in. wydaniem wadliwej decyzji administracyjnej i nie są zainteresowane zakupem gruntów zajmowanych przez ROD od prywatnego właściciela czy też zamianą gruntów z prywatnym właścicielem (w celu uchronienia ROD przed likwidacją). PZD mimo braku winy bierze na siebie odpowiedzialność za ogrody roszczeniowe podejmując decyzję o wykupie gruntu od osoby trzeciej np. ROD Bogatka w Bogatce, 7 ROD w Jastrzębiu Zdroju i 1 ROD w Mszanie albo finansowaniu zobowiązań wynikających z wyroków sądowych ze środków Funduszu Obrony ROD (związanych m.in. z ROD 23 lutego w Poznaniu, ROD Łukaszewicza w Poznaniu, ROD Złotowska II w Poznaniu, ROD Nowalijka II w Krakowie, ROD Olsza w Krakowie, ROD Krakus i ROD Cichy Kącik w Krakowie, ROD XXX-lecia w Radzynie Podlaskim).

W związku z powyższym, Krajowa Rada PZD podjęła **uchwałę nr 6/XII/2017 w sprawie oceny aktualnego stanu roszczeń do gruntów ROD i wyznaczenia działań dla struktur PZD**. W uchwale tej, KR PZD m.in. zobowiązała Okręgowe Zarządy PZD do aktywnego monitorowania stanu prawnego gruntów ROD pod kątem roszczeń i aktywnego udziału w postępowaniach sądowych/administracyjnych ich dotyczących; bieżącego informowania o sprawach roszczeniowych zarządy ROD i działkowców oraz udzielanie im wszechstronnej pomocy prawnej (zwłaszcza w zakresie uzyskania odszkodowania), ścisłej współpracy z Biurem Prawnym PZD funkcjonującym w KR PZD od 1 lutego 2017 r. oraz angażowanie się system ewentualnego tworzenia/zmiany prawa dotyczącego roszczeń do gruntów ROD. W swojej uchwale, Krajowa Rada PZD zwróciła szczególną uwagę na problem roszczeń do gruntów ROD spowodowany brakiem powszechnych przepisów dotyczących reprivatyzacji, jak również na ostatnie doniesienia w zakresie „dzikiej reprivatyzacji” na terenie m.st. Warszawy, które podważają zaufanie do urzędników w zakresie zasadności zwrotów gruntów m.in. zajmowanych przez ogrody.

KRAJOWA RADA PZD

Warszawa, dnia 2 marca 2017 r.

TABELA 1 (roszczenia „aktywne”)

Zestawienie rodzinnych ogrodów działkowych objętych roszczeniami, które są realizowane na drodze sądowej lub administracyjnej według stanu na dzień 1.01.2017 r.

L.p.	OZ PZD	ROD								
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		podmiot zgłaszający roszczenia
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem	
1	Bydgoszcz	1	Słonecznik	Bydgoszcz	1980	7,7277	212	7,7277	212	osoba prawna
		2	Pod Murowańcem	Murowaniec	1981	7,4300	168	2,6029	40	osoba fizyczna
						15,1577	380	10,3306	252	
2	Częstochowa	1	Pokój	Częstochowa	1954	4,4200	97	0,6084	12	osoba fizyczna
		2	Mickiewicza	Częstochowa	1933	18,0005	439	0,1232	3	osoba fizyczna
		3	Przyjaźń	Częstochowa	1979	43,5524	565	5,3710	26	osoba fizyczna
						65,9729	1101	6,1026	41	
3	Gdańsk	1	Rębiechowo	Gdańsk	1982	48,2234	1131	28,8268	699	osoba fizyczna
		2	Na Wzgórzu	Gdańsk	1978	5,0041	138	0,9470	30	osoba fizyczna
		3	Morena	Gdańsk	1978	5,0511	141	0,0432	0	osoba fizyczna
		4	Chłapowskiego	Gdynia	1984	1,9720	74	1,9720	74	osoba fizyczna
		5	Sikorskiego	Gdynia	1975	10,9800	278	0,7818	30	osoba fizyczna
		6	Wiarus	Gdynia	1950	1,4846	39	1,4846	39	osoba fizyczna
		7	Chopina	Gdańsk	1977	15,9485	405	0,1088	0	osoba fizyczna
		8	Jar	Gdańsk	1985	4,9446	100	1,0744	30	osoba fizyczna
		9	Odnowa	Gdańsk	1981	9,5123	223	0,0094	1	osoba fizyczna
		10	Okrętowiec	Gdynia	1986	12,3901	278	7,7650	174	osoba fizyczna
						115,5107	2807	43,0130	1 077	
4	Kalisz	1	Róża	Słupca	1972	16,2368	414	1,2565	32	osoba fizyczna
		2	Juliana Tuwima	Kalisz	1950	0,5258	25	0,5258	25	osoba prawna
						16,7626	439	1,7823	57	

L.p.	OZ PZD	ROD									
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		podmiot zgłaszający roszczenia	
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem		
5	Lublin	1	Kolejarz	Zamość	1966	3,3900	90	3,3900	90	PKP S.A.	
		2	Węglinek	Lublin	1978	27,6900	239	0,1030	3	osoby fizyczne	
		3	IkaR	Świdnik	1980	8,7058	239	137	0,7777	137	osoba fizyczna
									0,8331		osoba fizyczna
									0,3165		osoba fizyczna
									0,3167		osoba fizyczna
									1,2144		osoba fizyczna
									0,2878		osoba fizyczna
									0,6081		osoba fizyczna
									0,6479		osoba fizyczna
		4	Pionier	Lublin	1953	8,1998	253	5	0,0700	5	osoba fizyczna
									0,1271	8	osoby fizyczne
		5	Tulipan	Lublin	1980	5,5225	97	8	0,1115	2	osoby fizyczne
									0,1445	8	osoby fizyczne
									0,1363	5	osoba fizyczna
		6	Sad	Milejów	1983	9,6500	158	5	0,2200	5	osoby fizyczne
		7	Piastowski	Lublin	1982	2,3400	94	6	0,0854	6	osoby fizyczne
									0,0349	12	osoby fizyczne
									0,0849	6	osoby fizyczne
		8	Elmont	Lublin	1984	2,7853	79	11	0,0133	0	osoby fizyczne
									0,0009	1	osoba fizyczna
0,1455	11								osoby fizyczne		
0,1944	12								osoby fizyczne		
0,3658	26								osoby fizyczne		
9	Bratek	Franiciszków	1983	0,8000	23	3	0,0264	3	osoba prawna		
10	Słonecznik	Lublin	1997	59,1232	1476	0		0	osoba fizyczna		
11	Strumyk	Łuków	1988	2,5287	68		1,5721		osoba fizyczna		
12	Promyk	Łuków	1982	15,5717	372		1,5721		osoba fizyczna		
13	Sienkiewicza	Lublin	1982	4,6600	137		0,1568	21	osoby fizyczne		
					150,9670	3325	12,3427	361			

L.p.	OZ PZD	ROD								
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		podmiot zgłaszający roszczenia
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem	
6	Łódzki	1	Sielanka	Łódź	1954	1,3583	49	1,3583	49	osoba fizyczna
		2	Ariadna	Łódź	1984	1,4700	51			osoba fizyczna
		3	Trzy Korony	Pabianice	1957	3,2300	81	0,0032	3	osoba fizyczna
		4	Krokus	Łódź	1968	3,4000	73	0,5300		osoby fizyczne
		5	Łączność	Łódź	1967	2,7300	71	0,4420	16	osoby fizyczne
		6	Kolejarz-Polesie	Łódź	1949	2,6200	58			PKP S.A.
		7	Nowe Rokicie	Łódź	1965	4,3800	132	4,3800	132	PKP S.A.
		8	Demeter	Łódź	1982	6,9200	186	3,1300	100	osoby fizyczne
							26,1083	701	9,8435	300
7	Małopolski	1	Cichy Kącik	Kraków	1954	2,2112	60	2,2112	60	osoby fizyczne, osoba prawna
		2	Krakus	Kraków	1954	5,1862	125	5,1862	125	osoby fizyczne, osoba prawna
		3	Panorama	Kraków	1979	2,4246	63	0,6804	24	osoba fizyczna
		4	Wiślana Dolina	Kraków	1979	3,3269	95	0,4529	9	osoba fizyczna
		5	Kalina	Kraków	1979	3,4782	92	0,6734	22	osoba fizyczna
								0,6734	22	osoba fizyczna
		6	Wrzos	Kraków	1979	2,6433	68	0,3587	15	osoba fizyczna
								0,3965	9	osoba fizyczna
		7	Nowalijka II	Kraków	1981	2,6108	84	0,9600	46	osoba fizyczna
		8	im. Lewińskiego	Kraków	1938	8,0327	191	0,1409	5	osoba fizyczna
		9	Budostał-Zjednoczenie	Kraków	1972	2,1446	67	0,5395	34	osoba fizyczna
		10	Tamel	Tarnów	1968	9,8500	258	2,2760	80	osoba fizyczna
		11	Kolejarz	Nowy Sącz	1945	8,6203	192	4,0567	98	osoba fizyczna
12	Węzła PKP	Nowy Sącz	1945	8,9434	221	0,5655	22	osoba fizyczna		
13	Szarotka	Nowy Sącz	1988	4,5848	129	1,5170	40	osoba fizyczna		

L.p.	OZ PZD	ROD									
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		podmiot zgłaszający roszczenia	
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem		
7	Małopolski	14	Zieleniewski II	Kraków	1954 /1969	5,3094	166	1,3500	95	osoby fizyczne	
		15	Piast-Czyżyny	Kraków	1971	10,9254	273	0,4618	18	osoby fizyczne	
		16	Drożdźownia	Kraków	1977	2,0735	58	2,0735	58	osoba prawna	
		17	Nad Wątokiem	Tarnów	1982	9,2700	219	0,1812	14	osoba fizyczna	
		18	Ogniotrwale	Skawina	1951	2,1498	56	2,1498	56	osoba prawna	
		19	Przegorzały	Kraków	1968 /1988	1,3169	28	1,3169	28	osoba fizyczna	
		20	Dąbie	Kraków	1955	5,1626	127	0,1400	4	osoba fizyczna	
		21	Grzegórzki	Kraków	1962	3,2892	114	3,2892	114	osoba fizyczna	
		22	Jarzyńska	Dobczyce	1984	6,4990	190	0,9000	8	osoba fizyczna	
		23	Morawica	Kraków	1984	20,0000	396	0,3500	10	osoba fizyczna	
		24	Nad Dłubnią	Kraków	1961	8,8938	250	1,1500	23	osoba fizyczna	
		25	Pod Giewontem	Kościelisko	1984	0,8200	27	0,8200	27	Wojskowa Agencja Mieszkaniowa	
		26	Wanda	Kraków	1965	16,5690	449	4,2110	120	osoba fizyczna	
		27	Zabłocie-Bagry	Kraków	1968	2,5619	67	1,4193	33	osoba prawna	
		28	Pasternik	Wielka Wieś	1982	4,2604	105	1,3282	19	osoba fizyczna	
		29	Dębniaki	Kraków	1933	13,6586	320	0,0289	1	osoba fizyczna	
		30	Piast	Kraków	1953	1,8320	49	1,8320	48	osoba fizyczna	
		31	Kościuszki	Gorlice	1981	5,0287	160	0,5544	12	osoba fizyczna	
		32	Drogowiec	Kraków	1979	4,5354	95	0,3583	8	osoba fizyczna	
		33	Nauczyciel	Kraków	1979	1,3800	39	1,3800	39	osoba fizyczna	
		34	Nowalijka I	Kraków	1964	5,6514	155	5,6514	155	osoba fizyczna	
		35	Nowalijka III	Kraków	1983	2,0047	61	2,0047	61	osoba fizyczna	
		36	Semafor	Tarnów	1952	32,1500	764	18,7426	375	osoba fizyczna	
		37	Malwa	Nowy Sącz	1974	2,3156	91	0,1936	15	osoba fizyczna	
		38	Tulipan	Kraków	1961	3,7629	113	0,2500	5	osoba fizyczna	
		39	Tramwajarz	Kraków	1979	2,5089	48	2,5089	48	osoba fizyczna	
		40	Wola	Wola Lubo- rzycka	1984	2,5000	43	0,0074	4	osoba fizyczna	
							240,4861	6108	75,3414	2 009	

L.p.	OZ PZD	ROD								
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		podmiot zgłaszający roszczenia
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem	
8	Mazowiecki	1	Pokój	Warszawa	1954	6,1392	142	6,1392	142	samorząd
		2	Rakowiec	Warszawa	1927	18,9812	520	18,9812	520	samorząd
		3	Waszyngtona	Warszawa	1940	15,2500	390	15,2500	390	samorząd
		4	Pratulińska	Warszawa	1954	12,0000	249	12,0000	249	samorząd
		5	Sobieskiego	Warszawa	1950	12,0000	270	1,7414		osoba fizyczna, samorząd
								10,2586	270	samorząd
		6	Stolica	Warszawa	1953	4,7000	98	4,7000	98	samorząd
		7	Arkadia	Warszawa	1953	8,8900	177	8,8900	177	samorząd
		8	Rosa	Warszawa	1953	2,2801	53	0,6700	9	samorząd
								0,2692	7	osoba fizyczna
		9	Kalina	Warszawa	1956	2,0000	40	2,0000	40	samorząd
		10	Augustówka I	Warszawa	1954	12,8988	243224	13,5000	243	osoba fizyczna
		11	Idzikowskiego	Warszawa	1954	6,6500	151	1,6000	20	osoba fizyczna, samorząd
								5,0500	131	samorząd
		12	CPN	Warszawa	1954	1,9642	52	1,8900	51	samorząd
		13	Kinowa	Warszawa	1953	5,9000	111	5,9000	111	samorząd
		14	Jedność	Warszawa	1955	9,1000	136	9,1000	136	samorząd
		15	Uprawa-Budowlani	Warszawa	1955	3,7400	80	3,7400	80	samorząd
		16	Budowlani II	Warszawa	1955	1,2000	22	1,2000	22	samorząd
		17	Siekierki MHZ	Warszawa	1955	4,3000	81	4,3000	81	samorząd
		18	Zgoda	Warszawa	1955	2,6175	53	2,6175	53	samorząd
		19	WUZETEM Mazowsze	Warszawa	1955	3,9721	95	3,9721	95	samorząd
		20	Hutnik-Studio	Warszawa	1955	2,8000	61	2,8000	61	samorząd
		21	Energetyk	Warszawa	1955	2,0000	48	2,0000	48	osoba fizyczna, samorząd
22	Energomontaż Północ	Warszawa	1955	4,4800	116	0,1641		osoba fizyczna, samorząd		
						4,3159	116	samorząd		
23	Prasa - Stegny	Warszawa	1955	2,6300	90	2,6300	90	samorząd		
24	Siekierki I	Warszawa	1956	4,0000	85	1,0000		osoba fizyczna, samorząd		
						3,0000		samorząd		

L.p.	OZ PZD	ROD								
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		podmiot zgłaszający roszczenia
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem	
8	Mazowiecki	25	Wodociągowiec	Warszawa	1956	1,9800	47	1,9800	47	samorząd
		26	Mechanizacja	Warszawa	1956	1,6200	32	1,0000		osoba fizyczna, samorząd
								0,6200		samorząd
		27	Imielińska	Warszawa	1959	8,0000	192	7,4300	177	samorząd
		28	Spartański	Warszawa	1963	1,5545	42	1,5545	42	samorząd
		29	Latawiec-Emerycy	Warszawa	1964	5,3300	128	5,3300	128	samorząd
		30	Siekierki II	Warszawa	1964	21,0322	559	15,6800	320	samorząd
		31	Paluch Miejski	Warszawa	1974	36,2500	1044	36,2500	1 044	osoby fizyczna
		32	Malborska	Warszawa	1977	28,1200	765	26,3500	716	samorząd, osoba prawna
		33	Augustówka II	Warszawa	1983	13,5000	246	4,9000	119	samorząd
		34	Wilanówka	Warszawa	1985	6,3786	100	6,3786	100	samorząd
		35	Wilga	Warszawa	1988	9,0000	235	2,2800	67	samorząd
		36	Sigma-Bartycka	Warszawa	1982	5,6500	201	1,8800	35	samorząd, osoba prawna
		37	Kaloria	Warszawa	1955	4,9900	87	4,6200	80	samorząd
		38	Drogowiec	Warszawa	1955	3,0000	54	3,0000	54	samorząd
		39	Dworzec Gdański	Warszawa	1936	3,4209	75	1,6100	32	samorząd
		40	Pod Skarpą	Warszawa	1955	4,2000	103	4,2000	103	samorząd
		41	Warszawianka	Warszawa	1964	7,0000	178	6,6600	170	samorząd
		42	Jutrzenka	Warszawa	1929	2,7264	76	2,7264	76	samorząd
		43	Zelmo	Warszawa	1953	6,4500	166	6,4500	166	samorząd
		44	Leśnicy	Warszawa	1953	4,9200	119	4,9200	119	samorząd
		45	Dalia	Radom	1977	11,5800	290	9,6400	200	osoba fizyczna
		46	Stokrotka	Radom	1978	9,5527	250	0,1909	10	osoba fizyczna
		47	Bilonik	Warszawa	1955	2,1000	41	0,0470	2	osoba fizyczna
		48	FSO Białoleka Dworska	Warszawa	1980	5,0000	96	0,9203	28	osoba fizyczna
		49	Wilanów	Warszawa	1971	15,0000	380	9,7207		samorząd
		50	Pelcowizna	Warszawa	1964	8,4000	228	0,0494	2	osoba fizyczna

L.p.	OZ PZD	ROD								
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		podmiot zgłaszający roszczenia
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem	
		51	Starzyńskiego	Warszawa	1977	22,5000	584			samorząd
										osoba fizyczna
		52	Generalska	Warszawa	1968	8,7338	189			samorząd
		53	Vis	Warszawa	1953	0,6000	14			samorząd
		54	Prymulka	Warszawa	1953	2,6990	62			samorząd
		55	Kasprzaka	Warszawa	1953	15,1954	414			samorząd
		56	Motoprojekt	Warszawa	1953	1,4000	28			samorząd
		57	Eureka	Warszawa	1972	2,0000	51			samorząd
		58	Agawa	Warszawa	1972	4,3447	115			samorząd
		59	Górcze	Warszawa	1970	2,2642	58			samorząd
		60	Nad Jeziorem	Warszawa	1955	3,4800	63			osoby fizyczne
										samorząd
		61	Czerniaków	Warszawa	1955	14,3000	299			osoby fizyczne
										samorząd
		62	Elektromontaż	Warszawa	1963	4,1191	89			osoby fizyczne
										samorząd
		63	Stefanowo	Stefanowo	1975	7,9000	144	2,6200		osoba fizyczna
		64	Energetyk – Górnik – Nauczyciel	Warszawa	1953	17,4000	380			osoba fizyczna
		65	Kolejarz	Warszawa	1953	4,8000	134			osoba fizyczna
		66	25 lecia PRL	Warszawa	1953	1,3700	27			osoba fizyczna
		67	Bohaterów Westerplatte	Warszawa	1964	21,5600	632			osoba fizyczna
		68	Geoprojekt	Warszawa	1964	2,2300	51			osoba fizyczna
		69	Samopomoc Chłopska	Warszawa	1964	3,2000	100			osoba fizyczna
		70	Krokus	Warszawa	1964	5,0000	180			osoba fizyczna
		71	Semafor Kolejarski	Piastów	1989	3,1059	96			osoba fizyczna
		72	Uroczyisko	Wołomin	1978	24,3543	623			osoba fizyczna
		73	Białoleka Dworska	Warszawa	1979	21,0000	551			osoba fizyczna
		74	Przylesie	Gostynin	1982	8,4134	99			osoba fizyczna
		75	Wyczółki	Warszawa	1970	3,0560	94			osoba fizyczna
		76	Kępa Potocka	Warszawa	1954	6,0236	246			osoba fizyczna
		77	Obrońców Pokoju	Warszawa	1902	9,6949	289			osoba fizyczna
						597,99	257690	318,69	7 077	

L.p.	OZ PZD	ROD								
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		podmiot zgłaszający roszczenia
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem	
9	Warmińsko-Mazurski	1	Mikołaja Kopernika	Korsze	1957	6,5636	214	6,5636	214	PKP S.A.
		2	Semafor	Olsztyn	1972	17,9871	402	0,0540	6	osoba prywatna
						24,55	616	6,6176	220	
10	Opole	1	Górnik	Januszkowice	1977	4,88	80	0,26	9	osoba fizyczna
						4,88	80	0,26	9	
11	Pila	1	Przemysława	Rogoźno	1964	17,4761	386	1,1739	30	osoba prawna
						17,4761	386	1,1739	30	
12	Podkarpacki	1	Hutnik II	Jarosław	1982	5,6249	123	0,0222	0	osoba fizyczna
		2	Raj	Gorzyce	1978	9,1800	243	0,2328	15	osoba fizyczna
								0,0945	3	osoba fizyczna
		3	Nasz Gaj	Rzeszów	1968	21,3268	300	10,3966	273	osoba fizyczna, osoba prawna
		4	Kabanos	Rzeszów	1979	3,6600	95	0,9500	22	osoba fizyczna
		5	Kępa	Dębica	1980	8,5300	165	0,1236	8	osoba fizyczna
		6	Nad Strugiem	Rzeszów	1968	9,5489	229	4,3391	103	osoba fizyczna
				57,8706	1155	16,1588	424			
13	Podlaski	1	Zalesiany	Niewodnica Kościelna	1979	9,1086	138	9,1086	138	osoba fizyczna
		2	Kleosin	Kleosin	1981	3,7492	86	3,7492	86	osoba fizyczna
		3	Marii Skłodowskiej -Curie	Białystok	1966	6,9312	177	0,0875	2	inne (Lasy Państwowe)
		4	Sady Antoniu-kowskie	Białystok	1975	20,009	516	19,2103	505	osoba fizyczna
						39,7980	917	32,1556	731	
14	Poznań	1	Złotowska II	Poznań	1978	41,7080	983	0,7316	36	osoby fizyczne
		2	Wichrowa	Poznań	1989	16,0753	342	0,1230	3	osoba fizyczna
		3	im. MC Skłodowskiej	Poznań	1919	2,0921	64	0,6747	24	osoba fizyczna
		4	im.23 Lutego	Poznań	1970	8,0955	238	0,3136	0	osoba fizyczna
		5	Gaj	Poznań	1980	5,8000	125	5,8000	125	inne (Uniwersytet Przyrodniczy)

L.p.	OZ PZD	ROD								
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		podmiot zgłaszający roszczenia
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem	
14	Poznań	6	Mostostal	Poznań	1954	2,7000	87	2,7000	87	inne (Uniwersytet Przyrodniczy)
		7	im.H.Dąbrowskiego	Poznań	1930	4,6305	100	4,6305	100	inne (ZUS)
		8	WagowoII	Wagowo	1988	22,0400	335	0,3621	11	inne (Nadleśnictwo)
							103,1414	2274	15,3355	386
15	Szczecin	1	Bartoszewo	Szczecin	1983	8,3000	160	1,7100	45	osoba fizyczna
							1983	8,3000	160	1,7100
16	Śląski	1	Skalka	Bieruń	1977	4,6000	117	0,2050	12	osoba fizyczna
		2	Relaks	Tychy	1977	2,4400	82	0,4840	16	osoba fizyczna
		3	Stokrotka	Mysłowice	1984	4,7077	130	0,2407	12	osoba fizyczna
		4	Traugutta	Sosnowiec	1960	16,1500	329	2,7709	48	osoba prawna
		5	Brynica	Sosnowiec	1945	3,3400	102	0,5710	18	osoba fizyczna
		6	Jedność	Knurów	1982	6,4400	207	0,9920	5	Agencja Nieruchomości Rolnych
		7	Braci Lipskich	Dąbrowa Górnicza	1969	17,5000	506	12,2600	350	osoba fizyczna
		8	Konopnickiej	Dąbrowa Górnicza	1981	5,1400	105	0,1564	9	osoba prawna
		9	Gwarek	Czeladź	1935	34,5000	1004	0,6715	18	osoba prawna
		10	Beskid	Bielsko Biała	1945	6,3900	140	0,2800	15	osoba prawna
		11	Radość	Dąbrowa Górnicza	1988	10,0000	586	0,1833	30	osoba fizyczna
		12	Wesoła	Mysłowice	1985	7,0358	200	1,7000	60	osoba fizyczna
		13	Wypoczynek	Tarnowskie Góry	1972	5,7500	73	2,8173	24	osoba prawna
		14	Kolejarz	Mikołów	1955	5,7100	115	3,6747	0	osoba prawna
					129,7035	3696	27,0068	617		

L.p.	OZ PZD	ROD								
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		podmiot zgłaszający roszczenia
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem	
17	Świętokrzyski	1	Malina	Kielce	1961	14,9382	354	0,7420	33	osoba fizyczna
								0,2327	16	osoba fizyczna
		2	Narcyz	Kielce	1977	34,7757	772	0,2409	10	osoba fizyczna
								0,6573	20	osoba fizyczna
		3	Zacisze I	Kielce	1968	17,4500	427	1,3088	40	osoba fizyczna
		4	Zacisze II	Kielce	1984	8,5581	145	2,1549	40	osoba fizyczna
								0,2088	11	osoba fizyczna
		5	im. Żeromskiego	Kielce	1982	165,5772	3696	2,0000	60	osoba fizyczna
		6	Winnica I	Ostrowiec Świętokrzyski	1975	8,1328	231	0,1388	20	osoba fizyczna
					249,4320	5625	7,6842	250		
18	Toruńsko-Wł.	1	Pod Topolami	Toruń	1983	0,5672	15	0,1200	4	osoba fizyczna
		2	Elana	Toruń	1966	51,2623	1274	0,6758	25	osoba fizyczna
								1,5887	45	osoba fizyczna
								1,4145	45	osoba fizyczna
								1,8557	40	osoba fizyczna
		3	M. Kopernika	Grudziądz	1949	5,3688	107	5,3688	107	osoba fizyczna
		4	Zacisze	Grudziądz	1981	2,3853	66	0,4000	17	osoba fizyczna
		5	Kolejarz	Grudziądz	1953	10,5307	210	3,1105	78	osoba fizyczna
					70,1143	1672	14,5340	361		
19	Wrocław	1	Energetyk	Wrocław	1978	5,2067	120	3,1669	72	osoba fizyczna
		2	Złocien	Wrocław	1979	17,3935	517	2,5799	90	osoba fizyczna
		3	Mieczyk	Wrocław	1979	14,9357	390	1,8397	70	osoba fizyczna
							37,5359	1027	7,5865	232
LICZBA ROD - 206							607,669	14479		

Roszczeń do gruntów ROD, które są realizowane na drodze sądowej lub administracyjnej nie ma na terenie OZ PZD w Elblągu, Gorzowie Wlkp., Koszalinie, Legnicy, Słupsku, Sudeckiego i Zielonej Górze
Warszawa, dnia 23.02.2017 r.

TABELA 2 (roszczenia "uśpione")

Zestawienie rodzinnych ogrodów działkowych objętych roszczeniami, które nie są realizowane na drodze sądowej lub administracyjnej według stanu na dzień 1.01.2017 r.

L.p.	OZ PZD	ROD										
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		tytuł prawny PZD do gruntu ROD objętego roszczeniem	podmiot zgłaszający roszczenia	rodzaj i data uzyskania przez podmiot zgłaszający roszczenie tytułu prawnego do gruntu ROD
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek objęta roszczeniem			
1	Bydgoszcz	1	Relaks	Świecie	1969	14,4963	435	0,0590	2	brak	osoba fizyczna	własność od 5.04.1991 r.
							14,4963	435	0,0590	2		
2	Częstochowa	1	Elanex	Częstochowa	1969	3,3880	89	0,5600	19	brak	osoba prawna	użytkowanie wieczyste 1991 r.
							3,3880	89	0,5600	19		
3	w Gdańsku	1	Jana z Kolna	Gdynia	1945	3,9284	122	3,9284	122	brak	PKP S.A.	użytkowanie wieczyste 21.02.2011 r.
		2	Zaspa	Gdańsk	1977	11,2966	317	0,6610	20	brak	PKP S.A.	użytkowanie wieczyste 2007 r.
							15,2250	439	4,5894	142		
4	Gorzów Wlkp.	1.	Chopin	Gorzów	1970	17,4906	461	0,2539	7	użytkowanie	osoba fizyczna	użytkowanie wieczyste
							17,4906	461	0,2539	7		
5	Kalisz	1	Stefana Czarnckiego	Ostrów Wielkopolski	1908	5,0546	105	1,5921	34	brak	inne (Federacja Związków Zawodowych Pracowników PKP)	własność 1910 r.
		2	Kolejarz	Ostrów Wielkopolski	1945	15,3433	302	5,1530	98	brak	PKP S.A.	użytkowanie od 1973
							20,3979	407	6,7451	132		
6	Łódzki	1	Pigwa	Łódź	1983	6,1546	155	0,0960	3	brak	osoba fizyczna	własność 7.01.2011 r.
		2	Relaks	Łódź	1980	31,3100	462	7,3400	120	użytkowanie	osoby fizyczne	własność 5.03.2003 r.
		3	Aster	Łódź	1977	9,9000	318	1,9400	50	brak	osoba fizyczna	własność od 1977 r.
		4	Reymonta	Łódź	1945	16,3700	323	1,2500	30	brak	osoba fizyczna	własność od 1945 r.
		5	Pienista	Łódź	1986	13,1600	339	0,4865	9	brak	osoba prawna	użytkowanie wieczyste
							76,8946	1597	11,1125	212		

L.p.	OZ PZD	ROD										
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		tytuł prawny PZD do gruntu ROD objętego roszczeniem	podmiot zgłaszający roszczenia	rodzaj i data uzyskania przez podmiot zgłaszający roszczenie tytułu prawnego do gruntu ROD
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem			
7	Małopolski	1	Nad Rudawą	Kraków	1980	4,4476	97	0,0298	1	brak	osoba fizyczna	własność 26.11.2004 r.
		2	Kościuszki	Gorlice	1983	5,6450	183	0,2101	4	brak	osoba fizyczna	własność 14.01.1992 r.
		4	Dąbie	Kraków	1955	5,1626	127	0,1400	4	brak	osoba fizyczna	własność 23.08.2007 r.
		5	Polana	Chrzanów	1981	4,4400	120	0,5791	11	brak	osoby fizyczne	od 15 marca 1977 roku
		6	Złoty Wiek	Kraków	1980	5,9845	146	0,0500	5	brak	osoba fizyczna	
		7	Nad Wisłą	Kraków	1982	4,4597	120	0,4094	9	brak	osoby fizyczne	współwłasność 9.09.1947
		8	Krokus	Nowy Targ	1980	2,2600	50	0,7475	15	brak	osoba prawna	
		9	Podgórci	Skawina	1983	12,2115	195	12,2115	195	brak	osoba fizyczna	współwłasność
							44,6109	1038	14,3774	244		
8	Mazowiecki	1	Czczotka	Ostrołęka	1976	50,3900	1307	1,0277	33	brak	osoba prawna	własność 16.11.1993 r.
		2	Jonatan	Radom	1978	4,8800	124	0,2703	8	brak	osoba fizyczna	własność 11.09.2001 r.
		3	Ogrodnik	Radom	1985	3,2000	81	7,0600	23	brak	osoba fizyczna	własność
		4	Sigma-Bartycka	Warszawa	1982	5,6500	201	0,7311	50	brak	osoba prawna	własność
		5	Truskawka	Radom	1979	4,0400	107	0,3269	12	brak	osoba prawna	własność
		6	Słomin	Słomin	1979	13,6200	259	2,9300	75	brak	osoba fizyczna	własność
		7	Irys	Radom	1960	6,0200	133	6,0200		brak	osoba fizyczna	własność
		8	Woźniki	Radom	1977	2,3000	48	2,3000		brak	osoba fizyczna	własność
		9	Sady i Maliny	Płock	1999	6,0101	118	6,0101			osoba prawna	własność
		10	Malborska	Warszawa	1977	28,1200	765	3,1103		nie ustalono	osoba prawna	własność
		11	Wilga	Warszawa	1988	9,0000	235				osoba prawna	własność
		12	Waszyngtona	Warszawa	1940	15,2500	390	0,3074	12	brak	osoba fizyczna	własność
		13	Stokrotka	Radom	1978	9,4879	250	1,5523	50	brak	osoba fizyczna	własność
		14	Dalia	Radom	1977	11,5800	290	10,0000	387	brak	osoba fizyczna	własność
		15	Powstańców	Płock	1975	15,3853	406	0,5000		brak	osoba prawna	własność
					184,9333	4714	42,1461	650				

L.p.	OZ PZD	ROD										
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		tytuł prawny PZD do gruntu ROD objętego roszczeniem	podmiot zgłaszający roszczenia	rodzaj i data uzyskania przez podmiot zgłaszający roszczenie tytułu prawnego do gruntu ROD
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem			
9	Warmińsko-Mazurski	1	Węgorzypa	Węgorzewo	1988	11,1638	255	2,1200	37	brak	PKP S.A	użytkowanie wieczyste od 2005 r.
		2	Krokus	Stary Olsztyn	1983	35,7000	940	1,1344	26	brak	Agencja Nieruchomości Rolnych	własność 1998 r.
						46,8638	1195	3,2544	63			
10	Opolski	1	Kopernika	Kędzierzyn-Koźle	1946	46,7831	1152	1,9289	59	brak	PKP S.A.	użytkowanie wieczyste 15.01.1999 r.
		2	Kolejarz	Nysa	1968	5,8915	145	1,8085	50	brak	PKP S.A.	użytkowanie wieczyste od 2005/2006 r.
		3	Ikar	Polska Nowa Wieś	1983	1,4598	27	1,4598	27	brak	Wojskowa Agencja Mieszkaniowa	użytkowanie wieczyste 18.01.2000 r.
		4	Ceramik	Tułowice	1968	21,0929	481	0,1800	5	brak	osoba fizyczna	własność 1.03.1973 r.
		5	Kolejarz	Prudnik	1972	2,6700	61	2,6700	61	brak	PKP S.A.	użytkowanie wieczyste 1964 r.
		6	Oaza	Strzelce Opolskie	1978	10,1835	232	0,6268	37	brak	osoby fizyczne	własność 1971-1989 r.
						88,0808	2098	8,6740	239			
11	Piła	1	Huty Szkła Ujście	Ujście	1964	13,7580	348	0,5200	19	brak	osoba prawna	użytkowanie wieczyste 28.10.2004 r.
		2	Wachowiaka	Wągrowiec	1964	14,2764	367	0,1180	4	brak	osoba fizyczna	własność 19.07.2007 r.
		3	Drogowiec	Chodzież	1982	4,9596	103	0,3549	7	brak	osoba prawna	użytkowanie wieczyste 15.04.2009 r.
						32,9940	818	0,9929	30			
12	Podkarpacki	1	Walter	Rzeszów	1980	15,8815	441	0,0238	3	użytkowanie	osoba fizyczna	własność 23.10.2012 r.
		2	Wieniawskiego	Rzeszów	1980	20,2384	500	0,4502	15	brak	osoba fizyczna	własność 31.05.2005 r.
		3	Kolejarz	Stalowa Wola	1955	3,7500	93	3,7500	93	brak	związek wyznaniowy	własność 1955 r.
		4	Kamionka	Tarnobrzeg	1982	18,3700	502	6,7084	182	użytkowanie	związek wyznaniowy	własność 1938 r.
						58,2399	1536	10,9324	293			

L.p.	OZ PZD	ROD										
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		tytuł prawny PZD do gruntu ROD objętego roszczeniem	podmiot zgłaszający roszczenia	rodzaj i data uzyskania przez podmiot zgłaszający roszczenie tytułu prawnego do gruntu ROD
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem			
13	Podlaski	1	Pszczółka	Wysokie Mazowieckie	1970	13,8578	310	1,7592	49	brak	osoba fizyczna	własność 16.07.2004 r.
		2	Osiedle Centrum	Sokółka	1982	17,5300	443	10,2700	60	użytkowanie wieczyste	osoba fizyczna	brak danych
		3	Tysiąclecia Państwa Polskiego	Mońki	1966	3,1896	105	2,1000	65	użytkowanie wieczyste	osoba fizyczna	brak danych
		4	Malwa	Suwałki	1976	31,1095	816	0,3896	30	użytkowanie wieczyste	osoba fizyczna	brak danych
						65,6869	1674	14,5188	204			
14	Poznań	1	im.O. Kopczyńskiego	Poznań	1945	3,7114	45	0,3783	9	brak	osoba fizyczna	własność przed 1945 r
		2	Urodzaj	Poznań	1950	14,2000	364	0,9990	25	brak	osoba fizyczna	własność 24.01.1969 r.
		3	im.C.Ratajskiego	Poznań	1987	5,7276	151	0,0500	0	brak	inne (Instytut Technologiczno-Przyrodniczy)	użytkowanie wieczyste 27.04.2010 r.
		4	Bogdan-ka	Poznań	1953	2,4235	56	0,4886	15	brak	osoba fizyczna	własność przed 1945 r.
		5	im.Wł. Reymon-ta	Poznań	1938	6,0020	126	1,3000	32	brak	związek wyznaniowy	własność przed 1945 r.
		6	im. A. Mickie-wicza	Mosina	1960	10,3307	203	1,0800	37	brak	osoba fizyczna	własność 29.03.2011 r.
		7	im. Żwir-ki i Wi-gury II	Poznań	1960	24,6500	705	10,9379	31	brak	samorząd	brak danych
								1,2371			osoba fizyczna	brak danych
8	im. 2 Ar-mii WP	Poznań	1982	24,5000	638	2,7535		brak danych	samorząd	brak danych		
						0,5209	0	brak	osoby fizyczne	brak danych		
						0,7432	27	brak	Skarb Państwa, w użytkowaniu MON	brak danych		

L.p.	OZ PZD	ROD										
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		tytuł prawny PZD do gruntu ROD objętego roszczeniem	podmiot zgłaszający roszczenia	rodzaj i data uzyskania przez podmiot zgłaszający roszczenie tytułu prawnego do gruntu ROD
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem			
14	Poznań	9	„Cam-ping”	Poznań	1969	49,6000	1094	0,1862	5	brak	osoby fizyczne	brak danych
								0,4599		brak danych	samorząd	brak danych
		10	„Wichro-wa”	Poznań	1989	16,0753	342	0,0290		brak danych	samorząd	brak danych
		11	im. MC Skłodow-skiej	Poznań	1919	2,0921	64	0,0352		brak danych	samorząd	brak danych
					159,3126	3788	21,1988	181				
15	Sudecki	1	Przyjaźń	Kowary	1971	28,3374	516	6,7183	20	brak	inne (Po-litechnika Wrocław-ska)	własność 1.09.2005 r.
		2	Podzam-cze	Wałbrzych	1977	94,7305	2566	1,6000	33	brak	Agencja Nierucho-mości Rol-nych	własność 1996 r.
		3	Szafran	Kłodzko	1945	4,8980	108	0,6537	14	brak	samorząd	własność od lipca/sierpnia 2014 r.
		4	Trojan	Lądek Zdrój	1963	14,7374	367	1,1515	19	brak	samorząd	własność 27.05.1990 r.
		5	Stokrotka	Świebodzice	1965	36,2233	946	2,7826	57	brak	Agencja Nierucho-mości Rol-nych	własność od 1996 r.
		6	Jarosz	Jaroszów	1982	12,0300	215	0,3500	6	brak	inne (Rol-nicza Spół-dzielnia Pro-dukcyjna)	własność 1990 r.
					190,9566	4718	13,2561	149				
16	Szczecin	1	Korab	Szczecin	1981	21,8400	215	2,0000	36	użytko-wanie	Agencja Nierucho-mości Rol-nych	własność 1991 r.
		2	Nad Je-zio-rem	Szczecin	1968	31,2700	594	3,3333	42	brak	samorząd	własność 1993 r.
								0,3267	8	brak	Agencja Nierucho-mości Rol-nych	własność 1991 r.
		3	Owoc Naszej Pracy	Stargard Szczeciński	1954	26,8700	542	1,0300	23	brak	PKP S.A.	użytkowanie wieczyste 1963 r.
		4	Port Cen-tralny	Szczecin	1947	32,8400	590	8,8700	155	brak	PKP S.A.	użytkowanie wieczyste 14.11.2001 r.
		5	Przyjaźń	Szczecin	1966	52,5600	1036	0,3700	14	brak	samorząd	własność 22.08.1994 r.
		6	Selfa	Szczecin	1982	1,4000	55	0,5200	27	brak	osoba fizyczna	własność 11.09.2006 r.
					166,7800	3032	16,4500	305				

L.p.	OZ PZD	ROD										
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		tytuł prawny PZD do gruntu ROD objętego roszczeniem	podmiot zgłaszający roszczenia	rodzaj i data uzyskania przez podmiot zgłaszający roszczenie tytułu prawnego do gruntu ROD
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem			
17	Śląski	1	Górnik	Zabrze	1945	7,5500	231	0,0900	1	brak	osoba prawna	2003 - użytk. wieczyste
		2	Radość	Dąbrowa Górnicza	1988	10,0000	586	0,0060	0	brak	osoba fizyczna	1993 - własność
		3	Fakop	Sosnowiec	1912	2,4600	127	1,4458	74	brak	osoba prawna	2005 - użytk. wieczyste
		4	Armak	Sosnowiec	1982	7,2000	188	7,2000	188	brak	osoba prawna	1974 - użytk. wieczyste
		5	Browar-nik	Tychy	1983	1,3000	40	2,7901	25	brak	osoba prawna	1993 - użytk. wieczyste
		6	Górnik	Zabrze	1945	7,5500	231	0,0673	0	brak	osoba prawna	2003 - własność
		7	Zgoda	Bytom	1935	8,8300	267	0,0182	3	brak	osoba prawna	1977 - użytk. wieczyste
		8	Sielanka	Bytom	1932	9,2100	272	1,3448	36	brak	związek wyznaniowy	1972 - własność
		9	Nasza Przyszłość	Gliwice	1948	8,7000	210	8,7000	210	brak	osoba prawna	1963 - użytkowanie wieczyste
		10	Plon	Gliwice	1945	1,5500	70	0,7027	27	brak	PKP S.A.	2000 - użytkowanie wieczyste
		11	Konopnickiej	Dąbrowa Górnicza	1981	5,1400	105	3,4288	91	brak	osoba prawna	brak danych w KW, w wypisie jako władający
		12	Witamin-ka	Pyskowice	1971	6,5100	175	1,8993	55	brak	Agencja Nieruchomości Rolnych	1998 - własność
		13	Dębianka	Katowice	1946	0,9324	29	0,8997	29	brak	związek wyznaniowy	2004 - własność
		14	Nad Olzą	Cieszyn	czasowy, b.d.	1,2000	25	1,2000	25	brak	osoba prawna	1977 - użytkowanie wieczyste
		15	Rezeda II	Katowice	1964	4,3200	117	1,7921	117	brak	inne (Nadleśnictwo)	b.d w KW-zarząd
		16	Przyszłość	Zabrze	1942	12,6602	208	0,2472	9	brak	osoba prawna	2003 - użytkowanie wieczyste

L.p.	OZ PZD	ROD										
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		tytuł prawny PZD do gruntu ROD objętego roszczeniem	podmiot zgłaszający roszczenia	rodzaj i data uzyskania przez podmiot zgłaszający roszczenie tytułu prawnego do gruntu ROD
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem			
17	Śląski	17	Kwiat Wrzосу	Katowice	1956	2,0300	85	0,7124	24	brak	osoba prawna	1995 - użytkowanie wieczyste
		18	Ziemowit	Lędziny	1966	6,2500	203	0,6623	20	brak	osoba fizyczna	własność, brak danych w KW
		19	Zagłębie	Sosnowiec	1978	36,2500	722	0,3090	10	brak	osoba fizyczna	własność, od 1999 po nabyciu spadku
		20	Relaks	Dąbrowa Górnicza	1980	2,7000	72	1,6480	46	brak	osoba prawna	2015 - użytkowanie wieczyste
		21	Zacisze	Katowice	1933	4,0000	103	0,2147	10	brak	osoba prawna	1999 - użytkowanie wieczyste
		22	Radość - Semafor	Zabrze	1954	8,5502	178	3,6178	80	brak	osoba prawna	1999 - użytkowanie wieczyste
		23	Świt	Katowice	1935	3,1323	86	0,2326	14	brak	osoba prawna	1999 - użytkowanie wieczyste
		24	Irys	Ruda Śląska	1934	12,4400	319	0,5455	11	brak	osoba fizyczna	2016 - własność
		25	Polam - Elpor	Mysłowice	1983	0,4300	49	0,4844	49	brak	Agencja Nieruchomości Rolnych	1994 - własność
		26	Zacisze	Zabrze	1962	11,4000	343	2,3551	71	brak	Agencja Nieruchomości Rolnych	brak danych w KW
		27	Roździanka	Katowice	1935	3,2500	76	0,0260	2	brak	osoba prawna	1996 - użytkowanie wieczyste
					185,5451	5117	42,6398	1227				
18	Świętokrzyski	1	Relaks	Ostrowiec Świętokrzyski	1977	9,5256	260	0,1176	4	brak	osoba prawna	użytkowanie wieczyste 5.12.1990 r.
		2	Społem	Kielce	1970	10,6329	295	0,6618	30	brak	osoba fizyczna	własność przed 1970 r.
								0,0327	3	brak	osoba fizyczna	własność 21.03.2000 r.
		3	Zacisze I	Kielce	1968	17,4500	427	0,5755	30	brak	osoba prawna	użytkowanie wieczyste 5.12.1990 r.
					37,6085	982	1,3876	67				

L.p.	OZ PZD	ROD										
		L.p.	nazwa	miejscowość	rok utworzenia	powierzchnia (ha)	liczba działek rodzinnych	roszczenia obejmują		tytuł prawny PZD do gruntu ROD objętego roszczeniem	podmiot zgłaszający roszczenia	rodzaj i data uzyskania przez podmiot zgłaszający roszczenie tytułu prawnego do gruntu ROD
								powierzchnia objęta roszczeniem (ha)	liczba działek rodzinnych objęta roszczeniem			
19	Toruńsko-Włocławski	1	Elizy Orzeszkowej	Toruń	1948	4,9780	98	1,2954	40	brak	osoba prawna	własność 2006 r.
		2	Elana	Toruń	1966	51,2623	1274	1,9195	60	brak	osoba fizyczna	prawo własności, 2008 r.
		3	Niezapominajka	Toruń	1950	2,4627	78	0,2840	10	brak	osoba fizyczna	prawo własności, data nieznaną
		4	Oaza	Grudziądz	1977	7,2371	171	0,3300	12	brak	osoba prawna	prawo użytkowania wieczystego, 2005 r.
		5	Stoczniowiec	Toruń	1977	12,6619	348	0,0700	11	brak	osoba fizyczna	prawo własności, 2000 r.
		6	Polder Społem	Toruń	1978	3,5314	103	1,6545	40	brak	osoba prawna	prawo własności, 1979 r.
		7	Żuraw	Toruń	1983	9,0652	222	0,6459	18	brak	osoba fizyczna	prawo własności, data nieznaną
		8	Uroczysko	Toruń	1984	1,3721	28	0,0300	2	brak	osoba fizyczna	prawo własności, 2000 r.
		9	Koliber	Lubicz	1985	1,6858	33	0,1265	6	brak	osoba prawna	prawo własności, 2004 r.
		10	Liliput	Toruń	1983	1,4924	34	0,1092	5	brak	osoba fizyczna	prawo własności, data nieznaną
		11	Mostki	Mostki	1980	15,0600	138	1,1700	20	brak	osoba fizyczna	prawo własności
		12	Pszczółka	Izbica Kujawska	1983	3,0000	29	0,2900	11	brak	osoba fizyczna	prawo własności, 1963 r.
		13	Sami Swoi	Lubicz	1983	2,2350	46	0,2576	6	brak	osoba prawna	prawo użytkowania wieczystego 2004 r.
					116,0439	2602	8,1826	241				
20	Wrocław	1	Nad Widawą	Wrocław	1979	20,526	361	13,8104	210	brak	Agencja Mienia Wojskowego	własność 02.12.2002 r.
		2	Gądowianka	Wrocław	1965	9,4165	188	2,5400	63	brak	PKP S.A.	użytkowanie wieczyste 05.12.1990 r.
					29,9425	549	16,3504	273				
Liczba ROD -123							237,6812	4680				

Roszczeń do gruntów ROD, które nie są realizowane na drodze sądowej lub administracyjnej nie ma na terenie OZ PZD w Elblągu, Koszalinie, Legnicy, Lublinie, Słupsku i Zielonej Górze

Warszawa, dnia 23.02.2017 r.

7. Informacja na temat przygotowania i przebiegu walnych zebrań sprawozdawczych w ROD.

Ocena stanu przygotowań do walnych zebrań sprawozdawczych w ROD w 2017 roku stan na dzień 17 lutego 2017 roku

Krajowa Rada PZD pismem z dnia 9 lutego 2017 roku, skierowanym do wszystkich okręgów PZD poprosiła o dostarczenie danych, które pozwolą na dokonanie oceny stanu przygotowań do walnych zebrań sprawozdawczych zaplanowanych w ROD na 2017 r.

Odpowiedzi na wszystkie zadane pytania udzieliły okręgi: w Bydgoszczy, w Częstochowie, w Kaliszu, w Koszalinie, w Legnicy, w Lublinie, w Łodzi, Małopolski, w Pile, Opolski, Podkarpacki, Pomorski, w Poznaniu, Sudecki, Śląski, Świętokrzyski, w Szczecinie, Toruńsko-Włocławski, we Wrocławiu oraz okręg w Zielonej Górze.

Niepełnych informacji udzieliły okręgi: w Gorzowie Wielkopolskim, Mazowiecki, Podlaski, w Słupsku oraz Okręg Warmińsko-Mazurski:

1. **Okręg w Gorzowie Wielkopolskim** nie podaje informacji w zakresie, ile zebrań mają do obsługi poszczególni członkowie powołanych zespołów oraz precyzyjnych danych liczbowych, ile walnych zebrań zostało zaplanowanych.
2. **Okręg Mazowiecki** nie udzielił informacji w zakresie konkretnej liczby osób, które wejdą w skład zespołu powołanego do obsługi walnych zebrań.
3. **Okręg Podlaski** nie podjął nowej uchwały w sprawie powołania zespołu do obsługi walnych zebrań, które odbędą się w 2017 r. - okręg powołuje się na uchwałę podjętą z dnia 17 grudnia 2015 roku, w sprawie przydziału członkom OZP PZD ogrodów do sprawowania opieki i pomocy merytorycznej.
4. **Okręg w Słupsku** poinformował, że nie planuje podjęcia uchwały w sprawie powołania członków zespołu, ponieważ ze względu na małą liczbę ROD, obsługą zebrań każdego roku zajmują się te same osoby, które posiadają już wystarczające kompetencje, doświadczenie i niezbędną wiedzę pozwalającą na przeprowadzanie walnych zebrań w okręgu.
5. **Okręg Warmińsko-Mazurski** nie przewiduje przeprowadzenia szkoleń- podaje, że szkolenie osób wchodzących w skład zespołów powołanych do obsługi walnych zebrań nie jest planowane, ponieważ w odniesieniu do lat ubiegłych, skład osobowy zespołu pozostaje bez

zmian, zatem Okręg nie widzi potrzeby prowadzenia szkolenia- nic bardziej mylnego, szkolenie jest decydującym elementem składowym etapu przygotowań. Nieprzeprowadzenie szkoleń jest sprzeczne z przyjętymi zasadami, gdyż należy aktualizować wiedzę w odniesieniu do bieżących wydarzeń dotyczących Związku. Koniecznym jest podawanie do wiadomości osób obsługujących walne zebrania informacji o aktualnej sytuacji Związku, aby tę wiedzę przekazać działkowcom na zebraniach w ROD.

Dane statystyczne

Z przedstawionych informacji wynika, że **na dzień 17 lutego 2017 roku, zaplanowanych zostało 1241 walnych zebrań** co stanowi ¼ wszystkich ROD w PZD. Najwięcej walnych zebrań zostanie przeprowadzonych w kwietniu 2017 roku – tak deklarują 23 okręgi. W Elblągu oraz Legnicy większe natężenie walnych zebrań przewidywane jest na marzec 2017 r., natomiast Okręg Warmińsko-Mazurski nie przekazał informacji o terminach zaplanowanych walnych zebrań. Niewielki odsetek wszystkich zebrań odbędzie się jeszcze w lutym oraz na początku maja tego roku.

Na dzień 17 lutego br. 22 Prezydium OZ podjęły uchwały o powołaniu zespołów do obsługi walnych zebrań. Stosownych uchwał nie podjął Okręg w Elblągu, Koszalinie (uchwały zostaną podjęte w dniu 23 lutego), Małopolski oraz Mazowiecki (zostanie podjęta na najbliższym posiedzeniu Prezydium OZ). Okręgi podają, że w skład zespołów do obsługi zebrań zostali powołani członkowie okręgowych zarządów, członkowie okręgowych komisji rewizyjnych, etatowi pracownicy biur okręgów, ponadto wybrani Prezesi zarządów ROD (Poznań, Łódź), pracownicy delegatur i księgowo OFK (Podkarpacki), główna księgowa (Gorzów Wielkopolski), instruktorzy SSI (Małopolski, Mazowiecki), krajowy instruktor SSI i aktyw z okręgu (Opolski). Okręgi w Bydgoszczy oraz Elblągu nie podają, kto wejdzie w skład zespołów obsługujących walne zebrania w ROD.

Zgodnie z prognozami **ilość walnych zebrań jaką powołani mają obsługiwać** kształtuje się następująco: Częstochowa (od 6 do 8), Pomorski (od 6 do 9, natomiast członkowie okręgowej komisji rewizyjnej po 1), Kalisz (od 2 do 9), Koszalin (ok. 6), Łódź (od 6 do 7), Małopolski (ok. 5), Opolski (ok. 4), Piła (od 5 do 6), Podkarpacki (4), Podlaski (od 1 do 4), Sudecki (od 4 do 8), Szczecin (śred-

nio 6), Śląski (średnio 5), Świętokrzyski (dyrektor biura - aż 11, pozostałe osoby od 1 do 9), Toruńsko-Włocławski (od 3 do 10), Warmińsko-Mazurski (7), Wrocław (od 4 do 7), Zielona Góra (os 3 do 5). Konkretnych danych liczbowych na jeszcze nie udało się zgromadzić okręgom: w Bydgoszczy, w Elblągu, w Gorzowie Wlkp., Mazowieckim, w Legnicy, w Lublinie, Poznaniu, Słupsku (opracowują dane, pozostają w trakcie aktualizacji).

Szkolenia osób obsługujących walne zebrania zostały już przeprowadzone w większości okręgów. Natomiast w okręgach w których szkolenia jeszcze się nie odbyły, została precyzyjnie zaplanowana tematyka- podane zostały zagadnienia, a także określono daty przeprowadzenia szkoleń. Terminy przypadają na koniec lutego oraz pierwszą część marca 2017 roku.

- 1) Elbląg (2 i 3 marca 2017 r.),
- 2) Pomorski (10 marca 2017 r.),
- 3) Koszalin (23 lutego 2017 r.),
- 4) Małopolski (9 marca 2017 r.),
- 5) Mazowiecki (9-11 marca 2017 r.),
- 6) Opolski (3 marca 2017 r.),
- 7) Poznań (22 lutego 2017 r.),
- 8) Śląski (23 lutego 2017 r.),
- 9) Słupsk (nie podają informacji).

Jakie zagadnienia omawiano podczas przeprowadzonych szkoleń

Zagadnienia omawiane na szkoleniach prowadzonych w okręgach, skierowanych do osób powołanych w skład zespołów obsługujących walne zebrania w ROD we wszystkich 26 okręgach pokrywają się. Tematy są następujące:

1. Omówienie wytycznych i druków do przeprowadzenia walnych zebrań sprawozdawczych w ROD- szczegółowe wytyczne KR – przygotowanie oraz przebieg walnego zebrania;
2. Podkreślenie faktu pozostawienia tej samej wysokości składki członkowskiej, składki dla członka wspierającego oraz partycypacji.
3. Prawidłowość i czytelność wypełnienia dokumentów;
4. Omawiano *Zbiór Przepisów Związkowych*;
5. Plan pracy na 2017 r.
6. Preliminarz finansowy na 2017 rok;
7. Indywidualne problemy ROD;
8. Aktualna sytuacja wokół ogrodów i PZD;
9. Sprawy finansowe- wysokość opłat ogrodowych (opłaty, wynagrodzenia, świadczenia);
10. Przestrzeganie statutu, regulaminu ROD (przerastające gałęzie, wycinka drzew);

11. Przeciwdziałanie budownictwu ponadnormatywnemu i zamieszkiwaniu;
12. Problem śmieci – opłaty, zasady utylizacji;
13. Zadania inwestycyjne i remontowe – pozyskiwanie środków na ich realizację, dotacje z OZ i KR, pożyczki, metody, kierunki realizacji zadań inwestycyjnych;
14. Sprawy terenowo prawne - regulacja wniosków z art. 76 ustawy oraz sprawy roszczeniowe i naniesienia w planach przestrzennego zagospodarowania ROD;
15. Infrastruktura ogrodowa, modernizacja, możliwości i niezbędne nakłady finansowe;
16. Zagrożenia dla działkowców;
17. Ataki medialne Związek – informacja, tło, podjęte działania, działania, które należy podjąć.
18. System szkoleń nowych działkowców;
19. Czerpanie i wykorzystywanie dochodów z majątku PZD;
20. Wyniki przeglądu zagospodarowania ROD prowadzonego w 2016 roku i zalecenia dla ogrodów w przełożeniu na podjęcie uchwał dotyczących zgromadzenia środków na realizację zaleceń pokontrolnych;
21. Oprawa walnych zebrań – hymn, flagi związkowe, poczęstunek – napoje;

Jakie zadania prezydium OZ przewidziało dla osób obsługujących walne zebrania

Głównym zadaniem osób powołanych do obsługi walnych zebrań w ROD jest przede wszystkim ich udział w posiedzeniu Zarządu ROD- wszystkie okręgi podkreślają, że uczestnictwo w posiedzeniach pozwoli na zapoznanie się z aktualną sytuacją w ROD i lepsze zrozumienie specyfiki obsługi walnych zebrań w ROD. Obsługujący zebrania będą służyć pomocą w przygotowaniu dokumentów na walne zebrania, będą weryfikować dokumenty pod względem formalno-prawnym oraz czuwać nad przebiegiem walnego zebrania, aby odbywało się w zgodzie z regulacjami związkowymi. Zalecają osobom obsługującym zebrania aktywny w nich udział oraz bezzwłoczne reagowanie na pojawiające się problemy w omawianych sprawach.

Na uwagę i naśladowanie zasługują wypracowane procedury przygotowań do walnych zebrań w przykładowych Delegaturach Rejonowych Okręgu Śląskiego:

- **Delegatura w Chorzowie:** Aby uniknąć błędów na walnych zebraniach Delegatura w Chorzowie wypracowała procedurę przygotowywa-

nia dokumentów: na 2 tygodnie przed terminem odbycia się walnego zebrania, zarządy mają obowiązek przekazania do sprawdzenia przygotowane projekty uchwał, które zostaną przedstawione do decyzji działkowców. W razie stwierdzenia błędów, projekty są poprawiane. Ponadto każdy obsługujący uczestniczy w posiedzeniu zarządu ROD odbywającym się przed walnym zebraniem. Po odbyciu walnych zebrań podjęte uchwały są weryfikowane pod względem zgodności z przepisami oraz formalnym. Dzięki podejmowanym wyżej opisanym działaniom wadliwe uchwały nie są podejmowane.

- **Delegatura w Sosnowcu:** Osoby wytypowane przez Delegaturę do obsługi walnych zebrań szkolone są 2 razy: raz przez Kierownika Biura Delegatury, a drugi raz przez Okręg. Obsługujący walne zebrania organizują spotkania z zarządami i komisjami rewizyjnymi w celu przygotowania do walnego zebrania, wyjaśnienia wątpliwości i trudności. Każdy uczestnik otrzymuje komplet obowiązujących dokumentów – wzorów uchwał, instrukcję przygotowania i przeprowadzenia walnego zebrania przygotowaną przez Kierownika Delegatury. Każdy obsługujący zebranie na tydzień przed nim odbywa spotkanie z zarządem o komisją rewizyjną ROD, podczas którego omawiany jest stan przygotowań do zebrania, sprawdzane są przygotowane projekty uchwał, które zostaną przedstawione do decyzji działkowców. W razie stwierdzenia błędów, projekty są poprawiane.

Ocena stanu przygotowań do walnych zebrań sprawozdawczych

1. Z przekazanych przez okręgi informacji wynika, że stan przygotowań do walnych zebrań sprawozdawczych w większości okręgów PZD przebiega sprawnie. Poziom tegorocznych przygotowań do walnych zebrań jest dobry, zdecydowana większość okręgów działa zgodnie z wytycznymi w sprawie walnych zebrań oraz regulacjami związkowymi wypełniając zadania zapisane w statucie PZD. Zarządy przygotowując zebrania korzystają z wytycznych przyjętych przez Prezydium KR PZD uchwałą nr 335/2015 z dnia 17.12.2015 r. Ułatwieniem dla zarządów jest broszura pt. „Wytyczne i druki do przeprowadzenia walnych zebrań sprawozdawczych w ROD, a także formularze aktualnych uchwał dodane do Biuletynu Informacyjnego nr 8/2016. KR przesłała również do okręgów wersję elektroniczną druków dokumentów na walne zebrania sprawozdawcze, aby przekazywały zarządom ROD, co również ułatwiło pracę
2. Prezydium OZ w Słupsku i Podlaskim powinny niezwłocznie powołać zespół do obsługi walnych zebrań. W skład tego zespołu mogą być powołani działacze, którzy obsługiwali zebrania w poprzednim roku, jednak należy dopilnować, aby wymogi formalne zostały dochowane.
3. Działania okręgów podejmowane przed walnymi zebraniem mają kluczowy wpływ na przebieg kampanii sprawozdawczej w ogrodzie. Dobre przygotowanie osób powołanych do składu zespołu obsługującego walne zebrania, ze szczególnym uwzględnieniem wytycznych Prezydium KR PZD, będzie miało wymierny wpływ na wyniki przeprowadzonych zebrań w ROD, dlatego też coroczne przeprowadzenie szkoleń jest **obligatoryjne**. Sytuacja wokół Związku i ogrodów zmienia się dynamicznie, a walne zebranie jest doskonałą okazją, żeby działkowcy mogli uzyskać bieżące informacje na te tematy. Osoby obsługujące muszą posiadać wiedzę na ten temat, która m.in. jest przekazywana na szkoleniach. Okręg Warmińsko-Mazurski niezwłocznie powinien przeprowadzić szkolenie dla osób obsługujących walne zebrania, aby właściwie wyposażyć je w aktualną wiedzę, nie tylko dotyczącą przepisów prawnych, ale również aktualnych problemów Związku, działań Związku na rzecz ogrodów i działkowców, aktualnych problemów rodzinnych ogrodów działkowych, zadań i roli organów Związku w służbie działkowców. W ostatnim roku wyjątkowo dużo działało wokół Związku. Ataki medialne nasilają się, a działkowcy muszą wiedzieć czemu one służą i jakie mogą wynikać z tego konsekwencje.
4. Dzięki szkoleniom i pomocy OZ zarządy ROD i komisje rewizyjne posiadają stosowną wiedzę i kompetencje pozwalające na poprawne przygotowanie na walne zebrania wszystkich niezbędnych dokumentów sprawozdawczych z działalności za rok 2016 oraz projektów podejmowanych uchwał.
5. Poziom i jakość przygotowań w większości okręgów wypełnia wymagania zawarte w przepisach związkowych. Wynika z tego, że okręgi mają świadomość rangi wydarzenia i wiedzą, że przedsięwzięcie, jakim jest analizowany etap działań, ma olbrzymi wpływ na sprawny i efektywny przebieg walnych zebrań sprawozdawczych w ROD oraz na końcowy ich wynik.

8. Uchwały

UCHWAŁA NR 1/XII/2017
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 28 lutego 2017 r.

w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności Prezydium Krajowej Rady PZD w 2016 r.

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców stwierdza, że Prezydium KR PZD oraz Krajowa Rada wykonały zadania zapisane w planie pracy na 2016 rok. Krajowa Rada i Prezydium Krajowej Rady podejmowały wszystkie problemy, które wynikały z rozwoju sytuacji w Związku i wokół Związku. W tych sprawach podjęte zostały stanowiska i inne dokumenty, np. list otwarty.

Krajowej Rady przyjęła:

- Stanowisko w sprawie ponadnormatywnych altan i zamieszkiwania w ROD,
- Stanowisko w sprawie wniosku RPO do NSA dotyczącego stosowania nadzoru budowlanego wobec obiektów niewymagających zgłoszenia ani pozwolenia na budowę,
- Stanowisko w sprawie publikacji medialnych na temat PZD,
- List otwarty KR PZD do Jacka Kurskiego – Prezesa TVP.
- Apel do Zarządów Rodzinnych Ogrodów Działkowych oraz działkowców

Prezydium KR przyjęło:

- Stanowisko w sprawie stosunku RPO do problemu zamieszkiwania i ponadnormatywnego budownictwa w ROD,
- List otwarty do RPO dr Adama Bodnara,
- Stanowisko w sprawie interpelacji nr 1630 Poseł Krystyny Sibińskiej dotyczącej osób eksmitowanych z ogrodów działkowych.
- Stanowisko w sprawie oceny prawnej zastrzeżeń do statutu PZD zgłoszonych przez RPO,
- Stanowisko w sprawie interpelacji poselskich złożonych przez posłów Beatę Małecką-Liberę oraz Tomasza Cimoszewicza,

- Stanowisko w sprawie interpelacji posła Marcina Horały odnoszącej się do zmiany ustawy o ROD,
- Stanowisko w sprawie interpelacji posła Jerzego Gosiewskiego dotyczącej zmiany ustawy o ROD,
- Stanowisko w sprawie przekłamań i oszczerstw nt. PZD zawartych w programie „Magazyn Śledczy Anity Gargas”,
- Stanowisko w sprawie reportażu „Ruch oporu na działkach” opublikowanym w Gazecie Wyborczej.

Do najważniejszych dokonań w 2016 roku należy zaliczyć:

- Powszechny przegląd zagospodarowania ROD i działek w 2016 r.
- Otwarty program społecznego rozwoju ROD
- Dostosowanie systemów prawnych funkcjonujących w Związku do statutu z 2015 r.
- Obchody 35-lecia PZD z udziałem ROD i okręgów oraz uhonorowanie długoletnich, zasłużonych działaczy PZD odznaczeniami związkowymi, dyplomami i zwykłym słowem „Dziękuję”,
- Rozwój programu inwestycyjnego w ogrodach działkowych.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz opinię Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców zatwierdza sprawozdanie z działalności Prezydium KR PZD w 2016 r.

Sprawozdanie stanowi załącznik do niniejszej Uchwały.

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 28 lutego 2017 r.

UCHWAŁA NR 3/XII/2017
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 28 lutego 2017 r.
w sprawie planu pracy Krajowej Rady i Prezydium Krajowej Rady na rok 2017

Krajowa Rada PZD zatwierdza Otwarty Plan Pracy Krajowej Rady i Prezydium Krajowej Rady na 2017 rok.

Zadania umieszczone w Otwartym Planie Pracy wynikają z sytuacji i potrzeb rozwojowych Związku i ogrodów działkowych. Wynikają one ze znajomości problemów na koniec 2016 r., natomiast z doświadczeń poprzednich lat jasno wynika, że co najmniej drugie tyle problemów i pracy Krajowa Rada i Prezydium podejmują ze względu na potrzeby rozwojowe oraz występowanie dotąd nie znanych problemów i spraw – dlatego został nazwany Otwartym Planem Pracy.

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 28 lutego 2017 r.

UCHWAŁA NR 6/XII/2017
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 28 lutego 2017 r.
w sprawie oceny aktualnego stanu roszczeń do gruntów ROD i wyznaczenia zadań dla struktur PZD

Po zapoznaniu się z badaniem roszczeń do gruntów ROD, które wykazało, że roszczeniami objętych jest **329 ROD o powierzchni ponad 845 ha i liczbie działek rodzinnych ponad 19 tys.**, Krajowa Rada PZD stwierdza, że stan roszczeń do gruntów ROD w dalszym ciągu utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie, co może skutkować negatywnymi konsekwencjami dla Związku i działkowców.

Szczególne niepokoi fakt, że roszczenia do gruntów ROD występują na terenie aż 21 okręgowych zarządów PZD tj. poza OZ PZD w Elblągu, Koszalinie, Legnicy, Słupsku i w Zielonej Górze. Najbardziej niepokojąca jest sytuacja w największych okręgach tj. OZ PZD Mazowieckim, OZ PZD Małopolskim i OZ PZD Śląskim, gdzie zostało zgłoszonych najwięcej nowych roszczeń do gruntów ROD, znaczna część spraw roszczeniowych zakończyła się negatywnie dla PZD i dział-

kowców (wydaniem gruntu i zapłatą za bezumowne korzystanie) oraz wiele roszczeń „uśpionych” przekształciło się w roszczenia „aktywne”, czyli sprawy, które zaczęły być dochodzone na drodze postępowania sądowego lub administracyjnego.

Krajowa Rada PZD uznaje, że odpowiedzialność za stan roszczeń do gruntów ROD spoczywa przede wszystkim na Państwie i jego urzędnikach, którzy przy pozyskiwaniu nieruchomości i przekazywaniu ich pod ogrody działkowe dokonwali szeregu błędów proceduralnych oraz dopuścili się naruszenia prawa, co obecnie skutkuje koniecznością zwrotu gruntów ROD na rzecz ich pierwotnych właścicieli, spadkobierców czy też podmiotów, które wykupiły roszczenia. Związek, który na mocy ustawy z dnia 6 maja 1981 r. o pracowniczych ogrodach działkowych, przejął grunty rodzinnych ogrodów działkowych, a potem zakładał nowe ogrody, zawsze działał w dobrej wierze

i w pełnym zaufaniu do Państwa i stosowanego przez nie prawa. Nie jest winą Związku, że po latach okazuje się, że PZD zajmuje grunty obciążone wadami prawnymi, do których podmioty prywatne wysuwają roszczenia o wydanie i zapłatę za bezumowne korzystanie, i to nie tylko przeciwko PZD, ale coraz częściej przeciwko samym działkowcom.

Kwestię zwracania po kilkudziesięciu latach nieruchomości na rzecz ich domniemanych właścicieli lub ich spadkobierców rozwiązałyby powszechna ustawa reprivatyzacyjna, której niestety w dalszym ciągu brak. Natomiast Państwo stara się szczątkowo regulować sprawę reprivatyzacji poprzez m.in. nowelizację ustawy o gospodarce nieruchomościami i uchwalenie małej ustawy reprivatyzacyjnej (dotyczącej Dekretu Bieruta), która nie załatwia problemu roszczeń do gruntów ROD w Polsce. Brak stosownych regulacji coraz bardziej odczuwają PZD i działkowcy, którzy żyją w niepewności co do dalszej przyszłości ogrodów i konsekwencji finansowych związanych z realizacją roszczeń do gruntów ROD. Sprawy nie upraszczają ostatnie doniesienia medialne o nieprawidłowościach i nadużyciach w zakresie „dzikiej” reprivatyzacji m.in. na terenie m.st. Warszawy, które podważają zaufanie do urzędników w zakresie zasadności zwrotu warszawskich gruntów roszczeniowych na rzecz osób prywatnych.

Krajowa Rada PZD stwierdza, że nasza organizacja nie ponosi odpowiedzialności za sytuację prawną gruntów roszczeniowych. Mimo to reprezentuje i broni interesów ROD i działkowców w setkach postępowań sądowych i administracyjnych na każdym etapie i w każdej instancji, ponosząc koszty np. związane z opinią biegłego i inne. Każdy ogród może liczyć na pomoc prawną struktur PZD w sprawach roszczeń. Związek podejmuje również szereg działań na rzecz poprawy sytuacji prawnej gruntów ROD w zakresie ujęcia ogrodów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, ujawniania praw PZD w księgach wieczystych, czy też potwierdzania tytułu prawnego PZD (użytkowania) do gruntów ROD m.in. na podstawie art. 75 i 76 ustawy o ROD. Efekty tych działań są bardzo widoczne. Jak pokazuje tegoroczne badanie roszczeń, liczba roszczeń zgłaszanych przez samorządy znacznie zmniejszyła się. Stało się to dzięki ustawie o ROD i wielkiemu wysiłkowi okręgowych zarządów PZD, którym udaje się uzyskiwać kolejne decyzje o przekazaniu gruntu w użytkowanie PZD.

Krajowa Rada PZD uznaje, że ochrona działkowców i ogrodów przed roszczeniami jest obec-

nie ważnym zadaniem i wyzwaniem stojącym przed PZD. Tym bardziej, że w sprawach roszczeniowych PZD nie może na nikogo liczyć. Jak pokazała praktyka, w wielu postępowaniach sądowych i administracyjnych mimo szukania sojuszników Związek na polu walki zazwyczaj pozostaje sam. Mimo starań, nie uzyskuje pomocy ze strony samorządów czy też Skarbu Państwa. Podmioty te nie chcą angażować się w obronę ROD. Nie poczuwają się także do wypłaty odszkodowań, tam gdzie sprawa jest przegrana, a wina Państwa jest wręcz rażąca. Brak wsparcia ze strony gmin czy też Skarbu Państwa najlepiej obrazuje realizacja art. 25 i 26 ustawy o ROD, które zobowiązują gminę/Skarb Państwa do wypłaty na rzecz PZD i działkowców odszkodowań za majątek pozostawiony na likwidowanym terenie i odtworzenia ROD w przypadku realizacji zasadnego roszczenia osoby trzeciej do części/całości gruntu ROD. Organy te podczas postępowań wszczętych na podstawie w/w przepisów ciągle stawiają Związkowi nowe wymogi prawne albo zasłaniają się brakiem w zasobach gminnych bądź Skarbu Państwa terenów na odtworzenie ROD. Od czasu obowiązywania ustawy o ROD mimo wielu wniosków ze strony PZD została wydana tylko 1 decyzja przyznająca odszkodowanie na podstawie art. 25 ustawy o ROD (w przypadku ROD „Stokrotka” w Radomiu), co wskazuje na brak zrozumienia i poważnego traktowania PZD i działkowców w wielu sprawach roszczeniowych.

Gminy i Skarb Państwa nie udzielają wsparcia w innych toczących się postępowaniach administracyjnych (i sądowych) z udziałem PZD i działkowców. Nie przyjmują również propozycji PZD w zakresie zakupu gruntu zajmowanego przez ROD czy też zamiany z prywatnym właścicielem, w celu uchronienia ROD przez likwidacją. Wobec takiej postawy, PZD bierze na siebie cały ciężar odpowiedzialności za ogrody roszczeniowe i stara się im udzielić wszechstronnej pomocy. Związek ma bowiem świadomość, że często z roszczeniem wiąże się zapłata za bezumowne korzystanie sięgająca milionów złotych i to taka wysokość zobowiązań, której nie są w stanie ponieść sami działkowcy i ogród. Dlatego też Związek, tam gdzie dalsza obrona ROD jest bezcelowa, prowadzi długie i trudne negocjacje z właścicielami gruntów, aby uzyskać jak najlepsze warunki likwidacji ROD i zrzeczenie się wszelkich roszczeń w stosunku do PZD, jak i samych działkowców. A w najgorszych sytuacjach, tam gdzie rozmowy z właścicielami nie przynoszą rezultatów, PZD decyduje się na zakup gruntu lub reguluje zobowiązania z wyroków

sądowych ze środków Funduszu Obrony ROD. Trzeba jednak mieć na uwadze, że potrzeb w tym zakresie jest wiele, a pula środków finansowych PZD jest niestety ograniczona.

Krajowa Rada PZD stwierdza, że aktualne zaangażowanie organizacyjne Związku w rozwiązywanie spraw roszczeniowych musi być na miarę potrzeb. W okręgowych zarządach PZD muszą być zatrudnieni pracownicy, którzy mają dobre przygotowanie zawodowe i doświadczenie w prowadzeniu spraw roszczeniowych. Obsługa prawna spraw roszczeniowych musi mieć charakter profesjonalny. Na najwyższym poziomie musi być również znajomość problemów, rozumienie ich skutków i bieżące zajmowanie się sprawami roszczeniowymi przez członków organów PZD. Krajowa Rada PZD zdaje sobie sprawę, że sprawy roszczeniowe są trudne, a Okręgi PZD uczestniczą w kilkuset postępowaniach sądowych i administracyjnych. Jednakże nie zwalania ich to z należytego prowadzenia spraw, przy pełnym zaangażowaniu i współpracy służb pracowniczych i aktywu.

Stan prawny, a zwłaszcza roszczenia do gruntów ROD, powinny być znane każdemu działkowcowi. Działkowcy winni być na bieżąco informowani o przebiegu postępowań sądowych i administracyjnych, a także o działaniach Okręgowego Zarządu podejmowanych w ich interesie. Działkowcom powinna być również zapewniona niezbędna pomoc prawna, zwłaszcza gdy dochodzi do likwidacji prawnej ROD i wydania gruntu.

Biorąc powyższe pod uwagę, Krajowa Rada PZD uznaje, że w dalszym ciągu obrona PZD, ROD i działkowców przed roszczeniami do gruntów musi być jednym z priorytetowych zadań dla wszystkich struktur PZD. Obrona ta powinna odbywać się w ramach wszechstronnej współpracy pomiędzy jednostkami organizacyjnymi PZD, pomocy prawnej udzielanej bezpośrednio dla zarządów ogrodów i działkowców oraz szukaniem rozwiązań systemowych, które umożliwiłyby rozwiązanie problemu roszczeń do gruntów ROD w skali całego kraju.

Dlatego też, Krajowa Rada PZD wyznacza następujące zadania dla struktur PZD wynikające z aktualnej sytuacji PZD związanej z roszczeniami do gruntów ROD:

1) PZD, tak jak dotychczas, powinien stale monitorować stan prawny gruntów ROD i aktywnie uczestniczyć w postępowaniach sądowych i administracyjnych związanych z roszczeniami zgłaszanymi do gruntów ROD, w tym podejmować działania na rzecz obrony ROD

i działkowców przed negatywnymi ich skutkami. W tym celu należy wzmocnić służby prawne PZD. Reprezentowanie PZD, ROD i działkowców w postępowaniach sądowych i administracyjnych powinno odbywać się przez wykwalifikowanych i doświadczonych radców prawnych i inspektorów ds. terenowo-prawnych zatrudnionych w okręgowych zarządach PZD i KR PZD.

- 2) Bardzo istotne jest utrzymywanie dobrych relacji pomiędzy okręgowymi zarządami a zarządami ROD i działkowcami w sprawach roszczeniowych. Stan prawny, a zwłaszcza roszczenia do gruntu ROD powinny być znane każdemu zarządowi ROD i działkowcowi. Winni być oni na bieżąco informowani o przebiegu postępowań sądowych i administracyjnych, a także o działaniach Okręgowego Zarządu podejmowanych w ich interesie. Zarządom ROD i działkowcom powinna być również zapewniona pomoc prawna ze strony jednostek organizacyjnych PZD w sprawach roszczeniowych, m.in. zgodnie z *uchwałą Prezydium KR PZD nr 464/2016 z dnia 30.11.2016 r. w sprawie obsługi prawnej ROD*. Skoro przy roszczeniach najbardziej poszkodowani są działkowcy (zmuszeni wydać działki bez żadnej rekompensaty finansowej oraz nękania procesami o zapłatę za bezumowne korzystanie) pomoc prawna ze strony Związku powinna być przede wszystkim ukierunkowana na pomoc w uzyskaniu odszkodowania za pozostawiony majątek.
- 3) Niezmiernie ważna jest działalność informacyjna okręgowych zarządów i Krajowej Rady w sprawach roszczeniowych, zwłaszcza przy wykorzystaniu stron internetowych i publikacji związkowych. Należy się dzielić ze społeczeństwem pozytywnymi rozstrzygnięciami w sprawach roszczeniowych, a tam gdzie pojawiają się ataki medialne – stanowczo reagować.
- 4) Konieczne jest pełne zaangażowanie prezydów okręgowych zarządów i okręgowych zarządów PZD w sprawy roszczeniowe. Organy te muszą mieć pełną wiedzę na temat roszczeń występujących w Okręgach PZD, a także świadomość odpowiedzialności za podejmowane decyzje. Powinni oni aktywnie uczestniczyć w kreowaniu polityki roszczeniowej w Okręgach, co będzie przekładać się na cały PZD.
- 5) Niezbędna jest dobra współpraca na linii okręgowe zarządy PZD – Krajowa Rada PZD, a zwłaszcza z Biurem Prawnym PZD funkcjo-

nującym w Krajowej Radzie od 1 lutego 2017 r. Krajowa Rada musi mieć pełny obraz spraw roszczeniowych i związanych z nimi problemów, aby pomagać Okręgom PZD i ukierunkować ich działania w prowadzeniu spraw roszczeniowych.

- 6) Bardzo ważne jest przestrzeganie przez okręgowe zarządy PZD procedur postępowania w sprawach roszczeniowych obowiązujących w PZD, co ma znaczenie dla właściwego zabezpieczenia interesów PZD, ROD i działkowców. Postępowanie Okręgowych Zarządów PZD winno być zgodne z przepisami zwią-

kowymi, a zwłaszcza z procedurą określoną w *uchwale nr 35/2017 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 3.02.2017 r. w sprawie wytycznych w zakresie obsługi spraw roszczeniowych w okręgowych zarządach PZD.*

- 7) Okręgowe Zarządy PZD i Krajowa Rada PZD powinny na bieżąco śledzić zmiany w prawie dotyczącym roszczeń do gruntów i tam gdzie jest szansa uzyskania rozwiązań prawnych zabezpieczających ROD i działkowców przed roszczeniami – włączać się w system tworzenia/zmiany prawa, przy wsparciu posłów oraz senatorów.

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 28 lutego 2017 r.

UCHWAŁA NR 7/XII/2017

**Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 28 lutego 2017 r.**

w sprawie walnych zebrań sprawozdawczych w 2017 roku

Przed nami realizacja najważniejszego zadania statutowego w ogrodach – odbycie walnego zebrania sprawozdawczego. Krajowa Rada PZD jest zainteresowana jak najlepszym przygotowaniem i przebiegiem tych zebrań, bowiem chodzi o to, by walne zebrania wypełniły zadania zapisane w statucie PZD, a podjęte uchwały odpowiadały potrzebom rozwojowym ogrodu, a także oczekiwaniom działkowców.

Krajowa Rada przyjmuje informację na temat tegorocznych walnych zebrań w ROD i pozytywnie ocenia dotychczasowe działania Prezydium KR w sprawie przygotowania walnych zebrań uważa, że wyczerpało wszystkie swoje obowiązki, aby ułatwić przygotowanie i przebieg walnego zebrania w każdym rodzinnym ogrodzie działkowym, a także by zapewnić statutową rangę wal-

nego zebrania jako najwyższego organu PZD w ROD. Dzisiaj wszystko zależy od okręgu, zarządów ogrodów oraz doświadczonej kadry działaczy Związku.

Krajowa Rada zaleca wszystkim strukturom Związku, a także działaczom przygotowującym i obsługującym walne zebrania dołożenie wszelkich starań, aby walne zebranie było ważnym wydarzeniem w życiu ogrodu działkowego, integrowało środowisko działkowców, a także by było widoczną oznaką istniejącej w Związku i ogrodach otwartości, transparentności i demokracji.

Jest sprawą niezwykle ważną dla funkcji i przyszłości Związku, aby doświadczenia i stanowiska działkowców wyrażane podczas walnych zebrań wykorzystać do dalszego rozwoju Polskiego Związku Działkowców.

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 28 lutego 2017 r.

UCHWAŁA NR 8/XII/2017
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 28 lutego 2017 r.
w sprawie nadania sztandaru dla Okręgowego Zarządu PZD w Koszalinie

Działając na podstawie uchwały Nr 4/IX/2009 KR PZD z dnia 18 maja 2009 r. w sprawie sztandarów w Polskim Związku Działkowców

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców

nadaje

S Z T A N D A R
OKRĘGOWEMU ZARZĄDOWI
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
W KOSZALINIE

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 28 lutego 2017 r.

UCHWAŁA NR 9/XII/2017
Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 28 lutego 2017 r.
w sprawie wygaśnięcia Panu Grzegorzowi Oraczowi mandatu
członka Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców

Krajowa Rada Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 39 ust. 2 pkt 1, w związku z § 39 ust. 1 pkt 1 statutu PZD, stwierdza wygaśnięcie Panu Grzegorzowi Oraczowi z dniem

22 lutego 2017 r. mandatu członka Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców w związku ze złożoną w dniu 22 lutego 2017 r. pisemną rezygnacją.

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 28 lutego 2017 r.

II. PROGRAM OBCHODÓW JUBILEUSZU 120-LECIA ISTNIENIA OGRODNICTWA DZIAŁKOWEGO NA ZIEMIACH POLSKICH

UCHWAŁA NR 5/XII/2017

Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców

z dnia 28 lutego 2017 roku

*w sprawie Programu obchodów Jubileuszu 120-lecia
istnienia ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich*

W bieżącym roku przypada 120-lecie istnienia i rozwoju ogrodów działkowych na ziemiach polskich. Początek temu ruchowi dał istniejący również dzisiaj, ROD „Kąpiele Słoneczne” w Grudziądzu. Ideą, która przyświecała twórcom ogrodu było umożliwienie ludziom przebywania na świeżym powietrzu, korzystania ze słońca, skąd wzięła się nazwa ogrodu. Twórcą tego ogrodu był dr Jan Jalkowski.

Idea zaczęła się bardzo szybko rozpowszechnić na ziemiach polskich. Świadczą o tym jubileusze obchodzone w tym roku przez ROD „Promień” w Rudzie Śl. - 110 lecie ROD, ROD im. Jana Kasprowicza w Tczewie – 105 -lecie, ROD „Ziemia Ojczyzna” w Bytomiu i ROD „Dzierżona” w Rudzie Śl., które obchodzą Jubileusz 100-lecia.

Wprawdzie głównym celem było przebywanie na świeżym powietrzu, ruch i kąpiele słoneczne, to również bardzo ważne było prowadzenie upraw na własne potrzeby: owoców, warzyw i kwiatów. W ten sposób stworzono możliwość wypoczynku w dobrych warunkach na gospodarowanych przez siebie działkach, uprawy produktów ogrodniczych zapewniających wyżywienie dla całych rodzin ubogim warstwom społeczeństwa.

Do 1918 roku ogrody rozwijały się na terenach wszystkich ziem polskich pod wszystkimi zaborami jako samorządne samodzielne towarzystwa ogrodów działkowych i korzystały ze znacznej pomocy miast.

W okresie 20-lecia międzywojennego rząd popierał tworzenie ogrodów działkowych zwłaszcza w dużych miastach, a nawet przeznaczał na ten cel środki finansowe. W 1939 roku w Polsce ogrody działkowe zajmowały powierzchnię 3 050 ha. Z działek korzystało wówczas blisko 50 000 rodzin. Ogrody te zarządzane były przez Centralny Związek Ogrodów Działkowych i Osiedli RP.

Podczas okupacji w wielu ogrodach zmienili się użytkownicy. Działki stracili Polacy, a przejęły je rodziny niemieckie. Po wojnie ruch ogrodnictwa działkowego nabrał zupełnie nowego rozmiaru. Było to możliwe ze względu na stan państwa, społeczeństwa i ogromne potrzeby żywieniowe.

W rozwoju ogrodów działkowych do dnia dzisiejszego niespotykaną w innych krajach rolę spełnił Polski Związek Działkowców. W latach 1981-1990 przybyło 14 500 ha nowych ogrodów, w których działki otrzymało 360 000 polskich rodzin.

Dziś, kiedy obchodzimy rocznicę powstania ogrodów działkowych na ziemiach polskich, wyraźnie należy stwierdzić, że idea ogrodnictwa działkowego i ogrody są potrzebne. Z działek w rodzinnych ogrodach działkowych korzystają ludzie w różnym wieku i ze wszystkich warstw społeczeństwa. Szczególnie cenne jest to, że działki przejmują coraz młodsze pokolenia polskich rodzin. Z 900 000 działek w rodzinnych ogrodach działkowych Polskiego Związku Działkowców, których jest blisko 4 700, korzysta niemal 4 000 000 osób, a PZD zrzesza ponad 1 200 000 członków.

Idea ogrodnictwa działkowego przyszła do Polski z Wielkiej Brytanii, Francji i Niemiec. We wszystkich tych krajach istnieją ogrody działkowe zarządzane przez narodowe związki działkowców. Najwięcej ogrodów działkowych jest na terenie Niemiec, gdzie działki użytkuje blisko 1 100 000 rodzin, a ogrodami zarządza Niemiecki Związek Działkowców, który ich zrzesza. Potwierdza to zasadę, że w europejskich krajach funkcjonują samodzielne, samorządne i niezależne od władz krajowych i samorządowych związki działkowców.

Polski Związek Działkowców jest spadkobiercą dorobku wszystkich pokoleń polskich działkowców, którzy tworzyli ogrody i organizacje działkowców, budowali samorządność, a w latach

70 i 80-tych XX wieku walczyli o samodzielność. PZD godnie kontynuuje ideę ruchu ogrodnictwa działkowego.

Dlatego też będąc protoplastą tego ruchu, kontynuując ideę i tworząc ogrody, a także zarządzając posiadaniem, jak również mając pełne przekonanie, że idea ta jest pozytywnie odbierana przez społeczeństwo, a ogrody działkowe są potrzebne zarówno w dużych, jak i małych miastach, Krajowa Rada PZD poprzez uczczenie Jubileuszu 120-lecia istnienia ogrodnictwa działkowego w Polsce pragnie przedstawić społeczeństwu, władzom państwowym i samorządowym dorobek ogrodów działkowych we współczesnej Polsce, a także pokazać potencjał ogrodów działkowych nakazujący wręcz ich rozwój. Rozwój poprzez coraz lepsze wykorzystanie ogrodów przez działkowców i społeczeństwo, a także zakładanie nowych ogrodów działkowych, na które obecnie jest coraz większe zapotrzebowanie. Rodzinne ogrody działkowe PZD przeznaczone są dla ludzi, którzy cenią wypoczynek na świeżym powietrzu, kontakt z przyrodą, kąpiele słoneczne na własnej działce, ruch i kontakty z innymi ludźmi, a także płody ogrodnicze uzyskane własną pracą na własnej działce.

Program niniejszy, który Krajowa Rada PZD przyjmuje dla uczczenia Jubileuszu 120-lecia ruchu ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich kierujemy do wszystkich działkowców, zarządów ROD oraz okręgowych zarządów PZD. Każdy, kto ceni własną działkę, ogród oraz idee, które krzewimy, powinien znaleźć sposób na swój udział w tym Jubileuszu.

Niniejszy program jest programem otwartym, gdyż jego celem jest nie tylko uczczenie Jubileuszu, ale również zachęcenie do uczestnictwa wszystkich, którzy wierzą w ideę ogrodnictwa działkowego oraz w znaczenie ogrodów działkowych i działek.

§ 1

Biorąc powyższe pod uwagę Krajowa Rada PZD postanawia:

- 1) zainaugurować obchody Jubileuszu w ROD „Kąpiele Słoneczne” w Grudziądzu z udziałem działaczy ze wszystkich okręgów, działkowców, a także zaproszonych gości z samorządów terytorialnych i organów Państwa.
- 2) zorganizować w Warszawie uroczyste jubileuszowe posiedzenie Krajowej Rady PZD dla uczczenia Jubileuszu z udziałem zasłużonych działaczy.

- 3) poprosić okręgowe zarządy PZD o zorganizowanie uroczystych posiedzeń w każdym okręgu z udziałem zasłużonych okręgowych działaczy, działkowców, a także zaproszonych gości z lokalnych samorządów,
- 4) poprosić zarządy ROD o przedstawienie informacji o Jubileuszu na walnych zebraniach sprawozdawczych w bieżącym roku,
- 5) zwrócić się do zarządów ROD o zorganizowanie w bieżącym roku uroczystości dni działkowca oraz imprez promujących ogrodnictwo działkowe na przykładzie swojego własnego ogrodu,
- 6) punktem kulminacyjnym obchodów Jubileuszu będą Krajowe Dni Działkowca zorganizowane według dotychczas wypracowanych reguł.
- 7) zorganizować działania towarzyszące:
  - konferencje prasowe Krajowej Rady i okręgów PZD,
  - prezentacja ogrodów społeczeństwu,
  - prezentacja polskiego ogrodnictwa działkowego podczas wystaw międzynarodowych w Polsce,
  - popularyzacja Jubileuszu w mediach związkowych i zewnętrznych.

§ 2

Z okazji Jubileuszu Krajowa Rada PZD postanawia ponadto:

- 1) wprowadzić w Związku znaczkę organizacyjną dla działkowców,
- 2) uchwalić i wydać medal pamiątkowy dla najbardziej zasłużonych w okresie 120-lecia,
- 3) uchwalić i zainaugurować nowe odznaczenie dla wieloletnich i bardzo zasłużonych działaczy Związku,
- 4) wydać album pamiątkowy z okazji Jubileuszu 120-lecia istnienia ruchu ogrodnictwa działkowego,
- 5) wydać plakat jubileuszowy z przeznaczeniem dla wszystkich ogrodów,
- 6) udostępnić księgę pamiątkową z okazji Jubileuszu 120-lecia,
- 7) wydać specjalny dyplom i uhonorować nim długoletnich zasłużonych działaczy i działkowców,
- 8) odznaczyć najbardziej zasłużone rodzinne ogrody działkowe w Polsce odznaczeniem związkowym „Za zasługi dla PZD” i potwierdzić to specjalnym jubileuszowym dyplomem odznaczeniowym.

§ 3

W celu promocji ruchu ogrodnictwa działkowego i działek, Krajowa Rada PZD wyda róż-

ne materiały jubileuszowe z przeznaczeniem dla działkowców i społeczeństwa.

§ 4

Niniejszy otwarty program obchodów Jubileuszu 120-lecia istnienia ogrodnictwa działkowego

I WICEPREZES

/-/ Tadeusz JARZĘBAK

Warszawa, dnia 28 lutego 2017 r.

na ziemiach polskich, Krajowa Rada PZD powierza do realizacji Prezydium KR PZD, prezydium okręgowych zarządów PZD i zarządom ROD.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

III. UCHWAŁY PREZYDIUM KR PZD

UCHWAŁA NR 526 /2016

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 29 grudnia 2016 r.
w sprawie wydania nowego informatora dla Zarządów ROD
i komisji ogrodowych pt. „Aktualności związkowe”

Prezydium Krajowej Rady odpowiadając na ogromne zapotrzebowanie działaczy PZD, korzystając z uprawnień zawartych w § 134 ust. 2 pkt 1 statutu PZD, postanowiło:

§1

1. Rozpocząć wydawanie *Aktualności związkowych* – wydawnictwa skierowanego do zarządów i komisji rewizyjnych ROD.
2. Ustalić nakład jednego numeru na 20 000 egzemplarzy.

§2

Aktualności związkowe będą wydawane w formie niewielkiej objętościowo broszury, o prostej grafice, a ich głównym celem będzie informowanie działaczy PZD o aktualnej sytuacji Związku, podejmowanych uchwałach, wydanych komunika-

SKARBNIK

/-/Barbara KOROLCZUK

Warszawa, dnia 29 grudnia 2016 r.

tach i innych zdarzeniach, które mają znaczenie dla prowadzenia i funkcjonowania ogrodów działkowych. *Aktualności związkowe* będą zawierały krótkie informacje na powyższe tematy z odesłaniem do materiałów źródłowych – strona internetowa, Biuletyn Informacyjny, itp.

§3

Aktualności związkowe wydawane będą raz w miesiącu, co pozwoli na usprawnienie komunikacji i przekazywanie informacji pomiędzy jednostką krajową, a ogrodowymi organami PZD.

§4

Koszty druku i wysyłki do ROD zostaną pokryte ze środków budżetowych Krajowej Rady PZD.

§5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

IV. SPRAWA REPORTAŻU PT. DZIAŁKOWA WOJNA W „MAGAZYNIE EKSPRESU REPORTERÓW” Z DNIA 14 LUTEGO 2017 R.

1. Czwarta władza zaatakowała działkowców i PZD

Reportaż, który ukazał się na antenie TVP w Magazynie Ekspresu Reporterów autorstwa Andrzeja Tomczaka zatytułowany „Działkowa wojna” to kolejny przykład niezrozumiałego i manipulowanego ataku mediów na stowarzyszenie ogrodowe PZD. W oparciu o jednostronny przekaz od trzech osób skonfliktowanych z Zarządem ROD im. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej, które wypowiadały się w programie, wyciągnięto zupełnie nieodpowiadające rzeczywistości wnioski, służące pokazaniu zniekształconego sposobu zarządzania ogrodami działkowymi. Dziennikarz nie zachował bezstronności, bowiem oparł się jedynie na przekazie osób, które jawnie łamią obowiązujące wszystkich działkowców przepisy prawne i regulamin ROD.

Kim są bohaterowie reportażu?

Jedna z nich to działkowiczka, która przez wiele lat zalegała z dokonaniem opłat ogrodowych i notorycznie odmawiała przyjęcia pism Zarządu ROD w sprawie dokonania obowiązującej i określonej w przepisach wpłaty. Mimo to Zarząd doprowadził do mediacji i udało rozwiązać się tę sprawę pomyślnie. Jednak działkowiczka w odwecie zakłócała przebieg każdego spotkania działkowców z tego ogrodu, jak i walnego zebrania. Stąd też pozbawiona została członkostwa w stowarzyszeniu ogrodowym PZD, ale co ważne dla sprawy - nie została pozbawiona działki, którą de facto nadal użytkuje. Druga działkowiczka również zalega z opłatami, a ponadto zarząd ROD otrzymał liczne skargi od działkowców na zakłócanie ich spokoju oraz działkowych upraw przez hodowane przez działkowiczkę koty. Mimo mediacji, kobieta odmówiła sterylizacji zwierząt, a jej hodowla kotów stale powiększa się powodując ogromne niedogodności dla pozostałych użytkowników działek. Wypowiedzenie umowy trzeciemu „bohaterowi reportażu” związane jest z jego agresywnym zachowaniem względem innych użytkowników działek. Ponadto cała trójka w stosunku do Zarządu ogrodu i sąsiadów używa

wyjątkowo wulgarnego języka oraz jest agresywna. Potwierdził to w swoim postanowieniu sąd, który zauważył prowokujące zachowanie jednej bohaterki programu Magazyn Ekspresu Reporterów. Dziennikarz, który kontaktował się ze Związkiem kilkakrotnie otrzymał wszelkie wyjaśnienia i informacje dotyczące tych działkowców i toczących się spraw sądowych, jednak nie skorzystał z nich, by przedstawić pełen obraz tego konfliktu. Po emisji reportażu oczywistym stało się dlaczego.

Utrwalanie stereotypu złego Związku

Posługiwanie się nieprawdziwymi informacjami, manipulacja, przekłamania, prezentowanie tylko jednej strony konfliktu i jawne wskazywanie winnego „krzywdy” działkowców miało służyć wyłącznie temu, by „podkreślić” sensacyjną wymowę programu, a co za tym idzie oglądalność. Dziennikarz postawił się nie tylko w roli sędziego, ale i sądu, bowiem wszystkie te sprawy wciąż toczą się przed sądem i nie zapadło jeszcze żadne orzeczenie, ale nie przeszkadzało to autorowi tego reportażu w rozstrzygnięciu, że działkowcy ci zostali – przynajmniej w jego opinii - niesłusznie pozbawieni działek. Po co zatem sąd i sędziowie, skoro wyroki wydawać może zwykły dziennikarz, który rości sobie prawo do rozstrzygnięcia konfliktu bez dogłębnego rozeznania sprawy? W sprawie rzekomej dyktatury zarządu ROD w Białej Podlaskiej wypowiadają się zaledwie 3 osoby, podczas gdy ogród liczy w sumie 172 działkowców. Co zatem mają do powiedzenia pozostali? W ferworze własnych emocji zapewne autor tego reportażu zapomniał dopuścić do głosu innych działkowców, którzy nader chętnie powiedzieliby mu prawdę o skonfliktowanych działkowcach. Okazuje się bowiem, że osoby, które wypowiadały się w wyemitowanym programie, nie znajdują poparcia dla swoich poglądów i działań wśród pozostałych 169 działkowców oraz podejmują nieudolne próby podważenia podjętych na walnym zebraniu decyzji. Autor bez żadnej autorefleksji przyjął bez

żadnego zahamowania wypowiedzi kilku sfrustrowanych osób, których celem było wyłącznie zdyskredytowanie Zarządu ROD. Niestety, autor programu poszedł nawet o krok dalej i na podstawie jednostkowej sytuacji, jakie zdarzają się w życiu milionów Polaków każdego dnia – zwykłego ludzkiego konfliktu pomiędzy kilkoma osobami – wyciągnął wnioski na temat działalności całego Związku i wszystkich struktur działkowych. Takie generalizowanie jest niedopuszczalne dla żadnego szanującego się dziennikarza, który chce obiektywnie przedstawiać temat.

Kompletny brak wiedzy o ROD

Takie postępowanie ujawnia jednak o wiele więcej, jak choćby kompletną niezajomość ustawy o ROD oraz mechanizmu wyborów ogrodowych władz, a więc zarządu ROD. Przygotowując reportaż na temat ogrodów działkowych wypadałoby się zapoznać z podstawowymi informacjami na ten temat. Wybory w ogrodzie to proces w pełni demokratyczny, gdzie Związek nie dyktuje kandydatów, ale są oni wybierani spośród danej społeczności ogrodowej. Walne zebranie jest najwyższym organem danej jednostki stowarzyszenia, jaką jest rodzinny ogród działkowy. Ten mechanizm niczym nie różni się od wyborów we wszelkiego typu stowarzyszeniach, spółkach czy nawet partiach. To obywatele wybierają spośród zgłoszonych przez siebie kandydatów swoich przedstawicieli. Na zebraniu decyduje większość. Skoro więc działkowcy dotąd nie odwołali obecnego zarządu sprawa jest prosta. Ocena większości członków tego ogrodu jest całkowicie odmienna od tej, która posłużyła autorowi do nagłośnienia sprawy. Ogród wcale nie jest źle zarządzany i nie stanowi prywatnego folwarku zarządu, jak zasugerowano w reportażu, a pozostali działkowcy nie zostali dopuszczeni do głosu właśnie dlatego, że mają zupełnie inne zdanie na temat zarządzania tym ogrodem niż skonflikto-

wana z prawem trójka działkowców. Oczywistym jest zatem, że osoby, które wypowiadały się w wyemitowanym programie, nie znajdują poparcia dla swoich działań. Bohaterowie reportażu nie są zatem ofiarami działalności Zarządu ROD, tylko własnych uzurpowanych praw, a mimo wielokrotnego podkreślania ich wielkiej krzywdy, jakiej doznali, dziwnym trafem wciąż użytkują oni swoje działki.

Coraz niższe standardy TVP

Równie tendencyjna była rozmowa, jaka odbyła się w studiu po rozmowie z senator Lidią Staroń. Pani senator określiła działkowców mianem „postkomunistów” i małwersantów, którzy wykorzystują Skarb Państwa. Rozmowa ta jasno wskazała, że celem programu było ukazanie PZD jako organizacji reliktovej, komunistycznej, która nie radzi sobie z problemami wewnętrznymi. Sugerowanie, że konflikt pomiędzy kilkoma osobami stanowi obraz całego stowarzyszenia, liczącego ponad 1,1 mln członków to nie tylko manipulacja, ale i nadużycie. Oskarżenia tak łatwo rzucane przez panią senator dopełniły wizję autorów programu, której celem było oczernienie tysięcy społecznych działaczy PZD oraz stojącego na czele 4700 ogrodów w Polsce stowarzyszenia PZD. Gdyby autorzy programu rzeczywiście chcieli pokazać prawdziwy obraz lub choćby szukać rozwiązania dla tej sprawy, to do programu zaprosiliby osobę znającą środowisko działkowe lub przedstawicieli Związku. Zamiast tego zaproszono odwiecznego wroga PZD – senator Lidię Staroń.

Niestety, to nie pierwszy tego typu materiał emitowany przez TVP, co dowodzi, że tak głośna wymiana kadry dziennikarskiej TVP znacząco obniżyła jej jakość i profesjonalizm. Poziom obecnego dziennikarstwa w TVP pozostawia wiele do życzenia, a nastawienie na sensacyjność poprzez manipulację i szerzenie kłamstwa to metoda, która ma krótkie nogi. AH

2. Reakcja struktur PZD i działkowców na medialny atak

Opublikowany w TVP2 w Magazynie Ekspres Reporterów reportaż Andrzeja Tomczaka pt. „Działkowa wojna” spotkał się z natychmiastową odpowiedzią społeczności działkowej oraz działaczy wszystkich szczebli struktur PZD. Liczne listy, apele i stanowiska kierowane są głównie do redakcji magazynu, prezesa TVP oraz do pani senator Lidii Staroń. Środowisko działkowe mówi w tej sprawie jednym głosem zarzucając TVP

stronniczość i zmasowany atak medialny na strukturę PZD. „Każdy incydent w ogrodach działkowych, nawet taki, który dotyczy skłóconych działkowców, jest doskonałą pożywką dla mediów do bezpodstawnego atakowania PZD, jego struktur i działaczy. Przygotowujący materiał do reportażu świadomie pomijają zasięgnięcia rzetelnych wyjaśnień i informacji od przedstawicieli Związku, a przedstawiają jedynie to, co mówią przeciwnicy,

którymi z reguły są osoby, które weszły w konflikt z regulaminem ROD, ustawa o ROD lub innymi przepisami prawa” – pisze działkowiec Krystyna Domaszewicz z ROD „Podzamecze” w Wałbrzychu. „Jak można było wykreować na pozytywnego bohatera osobę, która od lat nie poczuwa się do obowiązku wnoszenia opłat za użytkowaną działkę? Czy powinno się współczuć osobom, które nagminnie i ustawicznie łamią obowiązujące w ogrodach przepisy?” – pyta retorycznie Józef Śnieżek, działkowiec z ROD „Nasz Gaj” w Rzeszowie.

Piszący zgodnie uznają, że to kolejna próba podważenia pracy i wiarygodności członków zarządu ROD, a tym samym Związku. Oburzenie wśród działkowców jest naprawdę duże, bowiem to nie pierwszy tego typu atak TVP skierowany przeciwko organom statutowym ROD. „Szablone przedstawianie PZD z ciągłym przypisywaniem mu określenia ostatniego bastionu komunistycznego nosi znamiona, iż jest to nagonka prowadzona przez określone środowiska mające za cel zniweczenie osiągnięć 120-letniej tradycji ogrodnictwa działkowego w Polsce, z czego ostatnie 35-lat pod patronatem PZD” – zauważają członkowie Prezydium OZ PZD toruńsko-włocławskiego. W listach i stanowiskach piszący zwracają też uwagę na to, iż zmanipulowane i niszczone jest dobre imię samych działkowców, zarządów. Sugerują, że to nie tylko świadome i bezkarne obrażanie i niszczenie ludzi, ale wszystko to razem urasta do krucjaty przeciwko PZD, a wykoślawiony obraz krzywdzi całe środowisko działkowe. „Zaistniałe wydarzenia wyrządzają ogromną szkodę ludziom, którzy ciężko pracują w ogrodowych organach statutowych dla dobra wszystkich działkowców” – zauważają członkowie OZ warmińsko-mazurskiego PZD w Olsztynie. Z kolei OZ PZD w Szczecinie wskazuje, że takie działanie jest niedopuszczalne: „Ma ono charakter manipulacji widzimy i jest krzywdzące dla ludzi pomawianych i oskarżanych, a którzy nie mogą się bronić. Sprawę przedstawiono jednostronnie i tendencyjnie. Tego robić nie wolno, bo to rodzi nienawiść i podjudza jednych przeciwko drugim” – czytamy w stanowisku. „W naszych ogrodach działkowych tak nie jest, jak starają się przedstawić dziennikarze. O tym wiedza najlepiej sami działkowcy. Pojedyncze tzw. „odpryski” nie mogą być generalizowane w sposób zmanipulowany” – zauważają działkowcy ze szczecińskich ROD.

Działkowcy w swoich stanowiskach jasno sugerują, że reportaż ten wywołuje fałszywy obraz o ogrodach działkowych. „Cel tych działań jest oczywisty – piszą członkowie Prezydium OZ PZD

Podkarpackiego – usunięcie PZD uwolni grunty ogrodów działkowych, które będzie można w końcu przejąć”. Dlatego działkowcy nie mają wątpliwości, że to działanie nie może pozostać bez odpowiedzi. Działkowcy słusznie zauważają, że najmniejszy incydent w którymkolwiek ogrodzie działkowym staje się doskonałym materiałem na „dokopanie” PZD. „W taki właśnie sposób, na zlecenie środowisk, które tylko czekają na uwolnienie gruntów ROD, telewizja publiczna została wciągnięta w wojnę z PZD. Oczernianie, pomawianie i szukanie przysłowiowej dziury w całym, to narzędzia jakimi posługują się media, aby skłócić działkowców ze społeczeństwem” – zauważa Zdzisław Kluz z ROD „Zielone Wzgórza” w Łąncucie. „Nie możemy być obojętni, gdy media publiczne przedstawiają naszą organizację jako demoniczny twór niszczący ludzi!” – pisze z kolei działkowiec Teresa Podlas-Kozłowska z ROD „Koło Kani” w Toruniu.

Bardzo duże emocje wzbudziło także wystąpienie w programie senator Lidii Staroń. Oburzenie w środowisku działkowym wywołała przede wszystkim jej wypowiedź na temat rzekomej niekonstytucyjności przepisów ustawy o ROD i zarzutów kierowanych wobec organów PZD wskazując na „postkomunistyczne” układy oraz stwierdzenie, że działkowcy są skazani na butę i arogancję zarządów. „To obłudne, aby osoba zwalczająca organizację polskich działkowców uważała się za arbitra w sporze między Zarządem ROD a trójką „pokrzywdzonych” działkowców” – zauważa Paweł Sycz z ROD „Zdrowie” w Rzeszowie. W listach wielokrotnie podkreślono, że środowisko działkowe doskonale pamięta panią Lidię Staroń z czasów prac nad nową ustawą działkową. „Uczestniczyła Pani w zespole, który przedstawił projekt ustawy, w którym celowo i z wyrachowaniem zamierzano pogwałcić nasze prawa nabyte, naszą samorządność i samodzielność organizacji pozarządowej po to tylko, aby można było dokonać zawłaszczenia terenów, na których są ogrody działkowe, by je zlikwidować, przekształcić i za bezcen sprzedać deweloperom” – pisze w swoim liście Prezes ROD im. Kpr. Benedy w Bydgoszczy Lech Studziński. Działkowcy przypominają, że ustawa o ROD była poddana procedurze legislacyjnej, a pod projektem obywatelskim podpisało się milion działkowców, co świadczy o ogromnym poparciu dla tych zapisów, a także o ich zgodności z Konstytucją. „Nie raz słyszeliśmy pomysły pani senator, które pod hasłem obrony rodzinnych ogrodów działkowych, w rzeczywistości prowadziły do ich zupełnej

likwidacji. Niestety rozmowa przeprowadzona po reportażu była jedynie dopełnieniem wizji, której założeniem było oczernienie wszystkich aktywności udzielających się na rzecz ROD” – uważają członkowie Prezydium OZ Świętokrzyskiego PZD. Za niedopuszczalne uznano w listach wypowiedzi pani Staroń dotyczące czerpania korzyści z gruntów Skarbu Państwa przez działaczy PZD. „Grunty, jakie Związek otrzymał od Skarbu Państwa, były to w większości tereny zdegradowane, takie jak wysypiska śmieci i ugory. Państwo nie dołożyło pieniędzy do tej spuścizny PRL-u, jaką są ogrody działkowe, aby doprowadzić je do stanu używalności. To ciężka praca tysięcy działkowców doprowadziła do tego, że grunty te stały się atrakcyjne i stanowią miejsce wypoczynku i upraw” – zwraca uwagę Jan Karpiński z Żar. Ponadto zarówno działacze PZD, jak i działkowcy protestują przeciwko określaniu rodowodu PZD i społecznych działaczy mianem „postkomunistów”. „Ruch ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich w 2017 roku obchodzi jubileusz 120-lecia, historię zapisaną wspaniałą tradycją i osiągnięciami wielu pokoleń działkowców. Nie można bezkarnie na antenie ogólnopolskiej próbować to zdewaluować i bez żadnej odpowiedzialności wciskać opinii spo-

łecznej, że ogrody działkowe to relikwiny epoki postkomunizmu” – pisze Krajowa Komisja Rewizyjna. „Wypowiedzią nt. „postkomunistycznych działaczy” obraziła pani tysiące działających społecznie w ogrodach członków organów statutowych, którzy na swoje barki biorą wiele zadań. Nie zasłużyli oni, aby być obrażanymi dla zwykłego, taniego populizmu służącego walce o grunty” – zauważa prezes OZ PZD w Bydgoszczy Barbara Kokot.

Piszący zgodnie uznają, że program ten nie wnosi nic nowego, co byłoby warte obejrzenia. „Wyemitowany program to nic innego, jak próba podsycenia napięcia. (...) Z góry wskazaliście winnego, podsyciliście napięcie, ciesząc się, że został wbity kij w mrowisko” – czytamy w liście od działkowca z Gdyni Czesława Niewińskiego. Piszący zgodnie protestują przeciwko powstawaniu kolejnych tego typu reportaży i jednocześnie zwracają się do prezesa TVP o lepszy nadzór nad podległymi redakcjami i dziennikarzami. „Wymagamy rzetelności i bezstronności w przedstawianiu tematyki ogrodowej, gdyż tylko takie cechy dziennikarskie mogą być akceptowalne przez obywateli tego kraju” – czytamy w liście podpisanym przed 420 działkowców i członków ich rodzin z ROD im. B. Chrobrego w Oławie.

3. Struktury i działkowcy w sprawie

Do wiadomości Krajowej Rady PZD wpływa wiele listów, które kierowane są do Prezesa TVP Jacka Kurskiego, senator Lidii Staroń oraz redakcji Magazynu Ekspres Reporterów. Listy te publikowane są na stronie Krajowej Rady pod adresem: www.pzd.pl, a także na stronach internetowych okręgowych zarządów, gdzie znaleźć można szczególnie listy działkowców, ogrodników, kolegium prezesów i komisji rewizyjnych OZ i ROD z danego regionu. Zachęcamy do zapoznania się z tą korespondencją, by móc wyrobić sobie wła-

sną opinię na temat tej bulwersującej środowisko działkowe sprawy. Ludzie z własnej woli wyrażają swoje przemyślenia na ten temat, a przede wszystkim doceniają to, co mają dzięki ustawie o ROD i nie tylko, a także godnie reprezentują w swoich listach ogrody i Związek. Tych listów jest bardzo dużo, a pod wieloma z nich działkowcy podpisują się gremialnie. Każdego dnia liczba listów rośnie, a mimo to wciąż brak jest jakiegokolwiek odpowiedzi ze strony adresatów tych listów.

A oto niektóre z nich:

STANOWISKO

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 22 lutego 2017 r.
w sprawie emisji w dniu 14 lutego 2017 r. w TVP 2 w programie
„Magazyn Ekspresu Reporterów” reportażu pt. „Działkowa wojna”

Prezydium Krajowej Rady PZD wyraża swój sprzeciw wobec podjęcia przez Polską Telewizję S.A. kolejnego w ostatnim czasie ataku na Polski Związek Działkowców.

W dniu 14 lutego 2017 r. w TVP 2 w programie „Magazyn Ekspresu Reporterów” wyemitowany został reportaż zrealizowany przez Andrzeja Tomczaka pt. „Działkowa wojna”. Pro-

gram oparty został na wypowiedziach kilku osób - Bożeny Kościanik, Katarzyny Matejuk oraz Stanisława Półki, które czują się pokrzywdzone działaniem organów PZD. Autor programu prezentując w reportażu opinie byłych już członków PZD - osób chaotycznych w prezentowanych wypowiedziach i wygłaszanych poglądach na temat działalności PZD, nie podjął się trudu rzetelnego przedstawienia widzom sytuacji członków stowarzyszenia ogrodowego oraz działkowców - z uwzględnieniem w szczególności przepisów ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, co nie może być usprawiedliwiane interwencyjną formułą programu. Podjęcie przez redaktora Andrzeja Tomczaka tematu, co do którego albo nie posiada wiedzy, albo też posługuje się świadomą manipulacją, budzi sprzeciw nie tylko organów PZD, ale i całej społeczności związkowej. Rzetelność dziennikarska wymaga, by w reportażu bazującym na emocjonalnych, niekonkretnych wypowiedziach osób „pokrzywdzonych” zamieścić przynajmniej minimum informacji na temat ustawowych zasad funkcjonowania stowarzyszenia ogrodowego - tak, by widzowie mogli samodzielnie zająć stanowisko w kwestii prezentowanego materiału. W reportażu brak podstawowych informacji, że decyzje organów PZD w zakresie pozbawienia członkostwa w stowarzyszeniu ogrodowym czy wypowiedzenia umów dzierżawy działkowej poddane są kontroli sądu i jest to zwykła procedura sądowa zapewniana przepisami ustawy o ROD inicjowana przez (byłych) działkowców (którą Polski Związek Działkowców w pełni szanuje i respektuje). Kwestia ta jest niezmiernie istotna również z uwagi na wygłaszane po reportażu komentarze senator Lidii Staroń na temat rzekomej niekontrolowanej samowoli działania PZD i naruszania praw działkowców. W reportażu albo intencjonalnie, albo z niewiedzy twórców programu pomieszczone zostały informacje dotyczące spraw karnych (które z oskarżenia prywatnego toczyły się wobec wskazanych w reportażu osób) ze sprawami z powództwa cywilnego K. Matejuk i S. Półki przeciwko PZD - a które jak dotąd nie zostały rozstrzygnięte przez sądy. Pada zatem w reportażu informacja o zakończeniu spraw w pierwszej instancji - pomimo, że w żadnej z dwóch spraw cywilnych nie zapadł jeszcze wyrok. Przed kierowaniem - w szczególności przez senator Lidie Staroń - zarzutów wobec PZD, zasadne byłoby zaczekać na prawomocne orzeczenia w tych sprawach lub

przynajmniej zapoznać się ze szczegółami spraw prezentowanych w reportażu.

Prezydium Krajowej Rady PZD wraz z swoim sprzeciwem wobec niezrozumiałych i populistycznych wypowiedzi senator Lidii Staroń na temat rzekomej niekonstytucyjności przepisów ustawy o ROD i zarzutów kierowanych wobec organów PZD. Ustawa o ROD poddana była obowiązującej w Polsce procedurze legislacyjnej i jest źródłem praw i obowiązków - tak dla działkowców, jak i stowarzyszeń ogrodowych. Prezydium Krajowej Rady PZD zwraca uwagę, że przepisy ustawy o ROD przyznają działkowcom szereg uprawnień, w tym także do wyodrębniania rodzinnych ogrodów działkowych, do kwestionowania na drodze sądowej regulaminu, podwyżek opłat ogrodowych, zasadności wypowiedzenia umowy dzierżawy działkowej. Podkreślenia też wymaga, że zgodnie ze Statutem PZD wybór członków organów ROD pozostaje w gestii działkowców-członków PZD z danego ogrodu. Członkowie organów ROD są wybierani przez działkowców na walnych zebraniach - a zatem to społeczność z danego ogrodu decyduje, komu powierza prowadzenie spraw swojego ogrodu. Dziwi zatem publiczne wyrażanie opinii przez senator Lidie Staroń, która krytykuje PZD wskazując na „postkomunistyczne” układy i stwierdza, że działkowcy skazani są na butę i arogancję członków organów PZD. Takie komentarze uderzają nie tylko we władzę PZD, ale przede wszystkim w działkowców, którzy senator Lidie Staroń jawią się jako osoby bezwolne i nieumiejące korzystać z przyznanych im uprawnień. Jednostkowy zatem zamiar „obalenia” zarządu ROD (o czym wspomina bohaterka reportażu) mógł więc być skazany na niepowodzenie - bowiem takie intencje muszą zyskać poparcie innych działkowców z ROD. Zamiast zatem rzetelnego komentarza po wyemitowanym reportażu - widzowie niezorientowani w tematyce ogrodów działkowych oraz w zagadnieniach prawnych, wysłuchują niemerytorycznych, emocjonalnych wypowiedzi senator Lidii Staroń podszytych wyłącznie niechęcią do PZD, a niemających żadnego uzasadnienia w realiach sprawy i odniesienia do sytuacji prawnej PZD.

Przy liczbie ponad 900 000 działek w ROD, z których korzystają wielopokoleniowe rodziny (około 4 mln osób), dla których to Polski Związek Działkowców każdego dnia podejmuje działania w obronie ich praw i poprawy ich sytuacji, szkalujące wypowiedzi i ataki medialne inicjowane

zwykle przez pojedyncze osoby – z reguły byłych działkowców doszukujących się wyłącznie w PZD nieprawidłowego postępowania (niedostrzegających zaś wagi własnych bezprawnych lub sprzecznych z Regulaminem ROD działań lub zaniechań), nie są wprawdzie w stanie podważyć sensu dalszego działania przez władze PZD na rzecz ruchu

działkowego, niemniej jednak nie mogą pozostać bez reakcji Prezydium Krajowej Rady PZD.

Prezydium Krajowej Rady
Polskiego Związku Działkowców

Warszawa, dnia 22 lutego 2017 r.

STANOWISKO

Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD
z dnia 23 lutego 2017 roku

w sprawie tendencyjnego kreowania w „Magazynie Ekspresu Reporterów”
fałszywego wizerunku Polskiego Związku Działkowców

Członkowie Krajowej Komisji Rewizyjnej Polskiego Związku Działkowców statutowego i ustawowego organu kontrolnego społecznie wykonujący swój mandat wobec członków i Związku wyrażają głębokie oburzenie i zdecydowany sprzeciw wobec kolejnego medialnego ataku na legalnie funkcjonującą społeczną organizację pozarządową, jaką jest Polski Związek Działkowców.

Wobec oszczerstw, kłamstw i fałszu nie można i nie wolno przejść obojętnie. Nie można udawać, że to przysłowiowy deszcz pada, gdy nasz Związek kolejny raz się opluwa.

W dniu 14.02.2017 roku na antenie programu TVP 2 wyemitowano reportaż autorstwa Andrzeja Tomczaka pod przewrotnym tytułem „Działkowa wojna”.

Dziennikarz bez żadnego kamuflażu formułuje kłamstwa, potwarz, przekręca fakty, bo tak jest wygodnie i mieści się w założonej formule „przyłożenia” naszemu Związkowi.

Autor reportażu bez żadnego zahamowania przyjmuje wypowiedzi sfrustrowanych osób, których jedynym celem jest wyłącznie dyskredytacja Polskiego Związku Działkowców w oczach opinii publicznej. Odnosimy niezbite wrażenie, że celem tego programu było i obawiamy się, że nadal jest totalne zdewaluowanie i zniweczenie wielkiego dorobku Polskiego Związku Działkowego i jego struktur, wprowadzenie chaosu i zamętu.

Dziwi nas, że autor reportażu był zaproszony do siedziby Delegatury w Białej Podlaskiej Okręgowego Zarządu PZD w Lublinie w celu merytorycznego zapoznania się ze zgromadzoną w przedmiotowej sprawie dokumentacją i z tego zaproszenia niestety nie skorzystał, co jeszcze bardziej potwierdza nasze przekonanie o jego tendencji i nierzetelności.

Jednocześnie z ubolewaniem stwierdzamy, że wypowiedzi głównych bohaterów tej audycji są tendencyjne i mijające się z prawdą. Od dawna nie jest im po drodze z Polskim Związkiem Działkowców, bowiem w sposób rażący naruszały regulacje zawarte w Ustawie o ROD z 13 grudnia 2013 roku, Statucie PZD i Regulaminie ROD, a dotyczące zobowiązań finansowych wobec macierzystego ogrodu oraz stałego utrzymywania kotów na działkach.

Sąd pierwszej instancji podzielił pogląd Zarządu ROD w swoim orzeczeniu utrzymując w mocy rozwiązanie umowy dzierżawy działkowej.

Manipulując odbiorcami prowadzący „Magazyn Ekspresu Reporterów” Michał Olszański kierując się tanim populizmem po zakończeniu emisji zaprosił do studia telewizyjnego p. senator Lidzę Staroń „jedyną, słuszną recenzentkę” zapisów ustawy o ROD z 13 grudnia 2013 roku.

Jej populistyczne wypowiedzi o niekonstytucyjności ustawy o ROD są nie do zaakceptowania, bowiem ironią jest stawianie tak kuriozalnej tezy w świetle przejścia ustawy o ROD przez całą ścieżkę legislacyjną łącznie prawie z jednogłównym uchwaleniem tego tak istotnego aktu prawnego przez obie izby Parlamentu RP.

Ponad milionowa społeczność działkowa niczym nie zasłużyła sobie na określanie rodowodu PZD i społecznych działaczy mianem postkomunistów.

Pragniemy przypomnieć, że ruch ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich w 2017 roku obchodzi jubileusz 120-lecia, historię zapisaną wspaniałą tradycją i osiągnięciami wielu pokoleń działkowców. Nie można bezkarnie na antenie ogólnopolskiej próbować to zdewaluować i bez żadnej odpowiedzialności wciskać opinii społecznej, że ogrody działkowe to relikty epoki postkomunizmu. To nieprawdziwe i szkalujące stwierdzenia,

obrażają prawie 4 milionową uczciwą społeczność działkową.

Niniejsze stanowisko drogą elektroniczną przesyłamy do:

- Zarządu TVP
  - Rady Mediów Narodowych
  - Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
- oraz przekazujemy do wiadomości:
- Prezesa Polskiego Związku Działkowców Pana Eugeniusza Kondrackiego,
  - członków Krajowej Rady PZD.

Członkowie Krajowej Komisji Rewizyjnej
Polskiego Związku Działkowców

Przewodnicząca – Maria Fojt

Z-cy Przewodniczącej – Bogusław Dąbrowski
i Dorota Zerba

Sekretarz – Roman Żurkowski

Członkowie – Jadwiga Drzewiecka, Zenon Jabłoński,
Witold Juchniewicz, Alicja Paterek, Eugeniusz Ra-
buski i Zofia Zielińska.

STANOWISKO

Prezydium Okręgowego Zarządu Polskiego Związku Działkowców w Lublinie

z dnia 15 lutego 2017 r.

w sprawie reportażu wyemitowanego na antenie TVP 2 w programie Magazyn Ekspresu Reporterów o sytuacji zaistniałej w jednym z ogrodów działkowych w Białej Podlaskiej

Członkowie Prezydium OZ PZD w Lublinie po zapoznaniu się z materiałem wyemitowanym w TVP 2 w programie Magazyn Ekspresu Reporterów, dotyczącym zaistniałej sytuacji w jednym z ogrodów działkowych w Białej Podlaskiej, postanowili wyrazić swój sprzeciw i zaprotestować przeciwko podejmowanym przez dziennikarzy telewizji publicznej medialnym atakom na organy statutowe naszej organizacji.

Zgodnie uznano, że jest to kolejna próba podważenia pracy i wiarygodności członków Zarządu Rodzinnego Ogrodu Działkowego, a tym samym Polskiego Związku Działkowców. Przypomina się również to, że w tym celu wykorzystuje się działkowców, którzy nie przestrzegają ogólnie przyjętego porządku w ogrodzie. W takich sytuacjach należy pamiętać, że medal ma dwie strony. Zdarza się niejednokrotnie, że działkowcy, którzy łamią zasady, szukają wsparcia w mediach, a te, tak jak to miało miejsce w przedstawionym programie, jednostronnie przekazują społeczeństwu zaistniałe, ale nie do końca prawdziwe fakty.

Oburzenie nasze jest tym większe, że media pokazując w subiektywny sposób zaistniałe zdarzenie, wyrządzają ogromną szkodę ludziom, którzy ciężko pracują w ogrodowych organach statutowych dla dobra wszystkich działkowców oraz szkalują obraz całego stowarzyszenia Polskiego Związku Działkowców. Przypominamy, że to sami działkowcy decydują na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo –Wyborczym o tym, kto będzie zarządzał ogrodem.

Aktualnie działający Zarząd przedstawionego w reportażu ogrodu posiada mandat i zaufanie zdecydowanej większości działkowców.

Cztery osoby, które wypowiedziały się w wyemitowanym programie, nie znajdują poparcia dla swoich poglądów i działań wśród pozostałych 169 działkowców oraz podejmują nieudolne próby podważenia podjętych na walnym zebraniu decyzji.

Nie ma naszej zgody na manipulowanie i posługiwanie się wyszukаныmi oraz subiektywnymi historiami działkowców pozostających w konflikcie z ogólnie przyjętymi zasadami współżycia społecznego w ROD, których celem jest stworzenie negatywnego obrazu Polskiego Związku Działkowców w naszym społeczeństwie.

Przerysowane historie przedstawionych osób nie odzwierciedlają faktycznego problemu i w wielu przypadkach mijają się z prawdą. Bohaterowie reportażu nie są ofiarami działalności Zarządu ROD, tylko własnych uzurpowanych praw, użytkują oni nadal swoje działki, a o podnoszonych przez nich zarzutach zadecyduje niezawisły sąd.

Tak naprawdę poszkodowanymi w tej sytuacji, są inni użytkownicy działek oraz dobrze sprawujące swoje funkcje członkowie Zarządu.

Pani Senator Lidia Staroń, jeżeli wyraża akces pomocy prawnej działkowcom, to powinna zapoznać się ze stanem faktycznym sprawy, a nie forować wyroki jednostronnie. W tym przypadku Pani Senator posłużyła się działkowcami „rzekomo pokrzywdzonymi”, by powtórzyć wielokrotnie lansowany własny pogląd dotyczący funkcjonowania Polskiego Związku Działkowców oraz obnażyła

swoją awersję do funkcjonującego od ponad 120 lat ruchu ogrodnictwa działkowego, podając nieprawdziwą historię jego powstania.

Przypominamy, że założeniem do funkcjonowania systemu demokracji jest wolność wyboru i podejmowanie decyzji przez większość w stosunku do (zwłaszcza) nielicznej mniejszości. Działkowcy sami demokratycznie podejmują decyzje w jakim stowarzyszeniu chcą funkcjonować i spo-

śród swojego grona wybierają osoby zarządzające ogrodem działkowym.

Prezydium
Okręgowego Zarządu PZD
w Lublinie

Do wiadomości:

1. Redakcja Magazynu Ekspresu Reporterów
2. Pani Senator Lidia Staroń
3. Krajowa Rada PZD w Warszawie

LIST DO PREZESA ZARZĄDU TVP Zarządu ROD im. I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej

*Szanowny Pan Prezes
Zarządu Telewizji Polskiej S.A.
Jacek Kurski*

W związku z emisją w programie Magazynu Ekspresu Reporterów reportażu zatytułowanego, „Działkowa Wojna”, który ukazał się w dniu 14.02.2017 r. autorstwa Pana Andrzeja Tomczaka, w którym to autor przedstawił Zarząd ROD im. J. I. Kraszewskiego w jak najgorszym świetle. Pan redaktor z powodu braku profesjonalizmu i bezstronności dopuścił się pokazania i przedstawienia nieprawdy o nas. Za przyzwoleniem Pana redaktora doszło do pomówień i oszkalowania naszego ROD jak i PZD W swoich insynuacjach niezgodnych z prawdą przekazał Pan redaktor opinii publicznej nieprawdziwy obraz tej sprawy. Zarząd ROD im. J. I. Kraszewskiego nie godzi się z materiałem pokazanym w reportażu i żywi nadzieję, że za wstawiennictwem Szanownego Pana Prezesa doczeka się sprostowania poprzez pokazanie opi-

ni publicznej rzetelnej prawdy przez Redakcję Magazynu Ekspresu Reporterów. Zarazem pragniemy zwrócić uwagę na fakt, że poprzez przekazanie w tak nieprecyzyjny i bez profesjonalizmu materiale wyemitowanym w reportażu w opinii publicznej rodzi się zniechęcenie i ograniczone zaufanie przynajmniej wśród społeczności zrzeszonej w PZD w przekaz kierowany do społeczeństwa, który jest nadawany w kanałach w Publicznej Telewizji Polskiej. Poniżej zamieszczamy stanowisko w tej sprawie wyrażone przez Zarząd ROD im. J. I. Kraszewskiego.

Szanownemu Panu Prezesowi
zyczymy samych sukcesów w życiu osobistym
jak i na zajmowanym stanowisku.

Z wyrazami Szacunku
dla Pana Prezesa Jacka Kurskiego
Zarząd ROD im. J. I. Kraszewskiego
w Białej Podlaskiej

Biała Podlaska dnia 18.02.2017 r.

STANOWISKO Zarządu ROD im. J. I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej.

Zarząd ROD im. J.I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej jest bardzo zbulwersowany reportażem, który to został wyemitowany w dniu 14 .02. 2017 roku w telewizji TVP2 w programie Magazyn Ekspresu Reporterów. Zarząd ROD ubolewa nad marnym warsztatem pracy, który prezentuje autor tego reportażu. Nagłaśniając sprawę na cały kraj i nie tylko Pan Redaktor w reportażu przedstawia w sposób stronniczy i nieprawdziwy stanowisko jednej ze stron konfliktu zaś stanowisko drugiej strony tylko częściowo w dodatku nie pełne wypowiedzi wyrwane z kontekstu. Korzystając z materiału nagranych w dniu pożaru Domu Działkowca

przez lokalną telewizję puls miasta.tv, w którym to członkowie Zarządu na gorąco wypowiadają się na temat pożaru insynuuje Pan Redaktor w bezczelny sposób, iż osoby wypowiadające się dla puls miasta TV Pan Prezes i Wiceprezes oskarżają działkowców, na których zaproszenie Pan Redaktor kręci swój reportaż. Pytamy Pana redaktora, dlaczego nie zostało nic powiedziane w reportażu, że rok wcześniej przed pożarem został słowami obelżywymi pomalowany nieszczęsny ten Dom Działkowca? Zarząd pyta Pana Redaktora, dlaczego nie upublicznił pełnej wypowiedzi sprzed Sali Sądowej, w której to Pan Prezes proponował Panu

Redaktorowi spotkanie z Zarządem w siedzibie Wiceprezesa Okręgu Lublin by przedstawić swoje stanowisko w tej sprawie poparte dokumentacją. Dlaczego to Pan Redaktor nie pokazał w reportażu swojego chamskiego zachowania wobec Pani Radcy Prawnej z OZ w Lublinie i Prezesa ROD, gdy im przeszkadzał w przygotowaniu się do rozprawy poprzez natarczywe ich filmowanie. Dlaczego Pan Redaktor zapytany przez Panią Radcę Prawną, o to czy ma zgodę na filmowanie perfidnie kłamał, że takową ma z Krajowej Rady PZD w Warszawie, co było wierutnym kłamstwem. Dlaczego Pan Redaktor nie pokazał w całości wyroku Sądu, o którym się wypowiada Pani Bożena Kościaniuk? My wiemy i niech dowie się też opinia publiczna. Od jednego z dwóch zarzutów postawionych w sprawie Pan Prezes Mirosław Klejnowski został uniewinniony i zarzut został umorzony zaś od drugiego zarzutu, w którym częściowo Sąd wydał niekorzystny wyrok Pan Prezes Mirosław Klejnowski odwołał się od tego wyroku do Sądu Wyższej Instancji i obecnie oczekuje na rozprawę. Dodać też należy, że Prezes Mirosław Klejnowski nie został skazany prawomocnym wyrokiem przez Sąd. Zastanawiające jest za to, że Pan Redaktor tak ochoczo pokazał i w odpowiedni sposób skomentował za to wyrok Sądu w sprawie Pana Wiceprezesa Marka Lato, iż został on uznany winnym, ale że Sąd odstąpił od wymierzenia mu kary nie wspomniał Pan Redaktor i jaki był powód takiej decyzji Sądu. Tego już nie dowiedzieliśmy się. Ano Panie redaktorze z takiego powodu: Sąd odstąpił od wymierzenia kary Panu Wiceprezesowi Markowi Lato, ponieważ uznał w uzasadnieniu wyroku, iż Pani Katarzyna Matejuk przyczyniła się swoim zachowaniem do zaistniałego czynu, o czym Pan celowo zapomniał lub nie chciał poinformować, by nie zaciemniać obrazu biednej pokrzywdzonej działkowiczki. Pytamy Pana Redaktora, dlaczego nie zapytał się tak bardzo pokrzywdzonych działkowiczów, jakie były prawdziwe powody ukarania ich przez Zarząd. Przeoczył Pan Redaktor? Czy raczej celowo pominął Pan tak ważną kwestię? Dlaczego tak Profesjonalni Redaktorzy i Publicyści jak państwo nie zadali sobie większego trudu, aby zbadać problem u źródła? Dlaczego nie opublikował Pan Redaktor pism i Uchwał kierowanych do pokrzywdzonych działkowiczów przez Zarząd? Bo Pan redaktor wołał pokazać w reportażu to, co jemu było wygodne, aby nie zaciemniać wizerunku rzekomo pokrzywdzonych działkowców. Wołał Pan pójść na łatwiznę i przekazać w świat fałszywy obraz i wizerunek Zarządu ROD im. J. I. Kraszew-

skiego pomawiając i szkalując. Przypominamy Panu Redaktorowi, że z braku dobrego warsztatu pracy i pójścia na łatwiznę (być może celowo) wprowadził Pan Redaktor i Pańska Redakcja, dla której Pan wyprodukował ten reportaż (w naszej ocenie raczej Gniot) opinię publiczną w błąd. Tym samym niezależną Panią Senator Lidię Staroń, która to będąc nierzetelnie poinformowaną przez państwa oceniła błędnie Zarząd jak i całe Struktury PZD. Śmiemy twierdzić, że jeżeli wszystkie reportaże w programie Magazyn Ekspresu Reporterów są realizowane tak jak ten, w którym przedstawiony jest nasz Zarząd z takim niedbalstwem i nierzetelnością to nie służą one pokazaniu całej prawdy i załagodzeniu sporów, lecz prowadzą do większego eskalowania konfliktów wśród społeczeństwa i pokazania taniej sensacji. Zarząd ROD im. J. I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej proponuje publicznie Panu Redaktorowi zreflektowanie się nad własnym błędem i pochylenie się rzetelne w ramach poprawienia swojego warsztatu pracy nad sprawą i apeluje do pana o to, aby spotkał się Pan z Zarządem w celu rzetelnego i prawdziwego przekazania opinii publicznej prawdziwego obrazu tej sprawy.

Czekamy na sygnał od Pana Redaktora w tej sprawie. Interesuje nas pokazanie opinii publicznej prawdy i dowodów przedstawionych przez Zarząd, a nie tylko jak to pan uczynił w swoim reportażu krótkiej wypowiedzi telefonicznej udzielonej przez Pana Prezesa w dodatku w formie szczątkowej. Podpowiadamy Panu Redaktorowi, aby jeszcze raz wrócił do punktu wyjścia i zażądał, aby ci rzekomo pokrzywdzeni działkowcy udostępnili wszystkie pisma, które kierowane były do nich przez Zarząd. Wszystkie paszkwile wyprodukowane przez nich do celów pomówień i oczernienia Członków Zarządu, które to przedstawiali w różnych instancjach, aby skompromitować Zarząd. Informujemy też pana redaktora, że w dniu 28.02.2017 roku w Sądzie Rejonowym w Białej Podlaskiej odbędzie się rozprawa z powodztwa Prezesa Mirosława Klejnowskiego przeciwko grupie działkowców (między innymi i osoby występujące w wyemitowanym reportażu), którzy to w zмовie i w porozumieniu kłamiąc pomówili go o próbę gwałtu. Pismo o próbie gwałtu złożyli na ręce Wiceprezesa Okręgu w Lublinie składając pod tym pismem swoje podpisy, czym poświadczili nieprawdę. Jeżeli Pan redaktor pofatyguje się na rozprawę ujrzy naocznie oblicze i sposób działania tych działkowców najpierw narozrabiają a następnie jak spotka ich kara biegają i za pomocą

kłamstw i pomówień szukają ratunku. Także z zamiarem wystąpienia z powództwem nosi się też Pan Marek Lato Wiceprezes naszego ROD, który to w tym samym piśmie, co Prezes Mirosław Klejnowski został również pomówiony o gwałt na córce innej działkowiczki. Zwracamy Panu Redaktorowi uwagę, aby przestał tak bezgranicznie wierzyć w każde słowo tych zakłamanych ludzi. Na koniec słów kierowanych i zapytań kierowanych bezpośrednio do Pana Redaktora pragniemy zapytać czy jest Panu znany styl dialogu tych osób, jaki prowadzony jest pomiędzy nimi a Zarządem podczas kontaktów telefonicznych jak i osobistych? A więc informujemy Pana Redaktora, że najlżejszy kaliber to złodziej, pijak, cham, debil, komuch. Ten cięższy ze względu na sam wulgaryzm to nie nadaje się do upublicznienia. Wydawać by się mogło, że z racji na wiek i w niektórych przypadkach na pleć takie słownictwo im nie przystoi, ale niestety prawda okazuje się być inna.

Droga Redakcjo Magazynu Ekspresu Reporterów, Szanowni Państwo Telewizowicze, którzy to tak ochoczo w komentarzach w trakcie trwania reportażu jak i w komentarzach pod nim nie znając nas z takim jadem nienawiści do nas odsądzaliście nas Państwo od czci i wiary, czas abyście Szanowni Państwo poznali całą prawdę o ludziach, których to tak mocno broniliście.

Na początek pierwsze kłamstwo Pani Bożeny Kościaniuk. W reportażu twierdzi ta Pani, że działkę użytkuje prawie trzydzieści lat. Zarząd demenuje te kłamstwo, Uchwała Zarządu o przyznaniu prawa do użytkowania działki przez Panią Bożeną Kościaniuk została podjęta dnia 19.06.2001 r., czyli w chwili kręcenia reportażu tj. jesienią roku 2016 było to jak łatwo policzyć 15 lat. Następne kłamstwo lub zatajony fakt przez Bożeną Kościaniuk, iż będąc przewodniczącą Komisji Rewizyjnej wykorzystując ten fakt załatwiła sobie przydział dodatkowej działki nr 172 o powierzchni 241m², co jest ewidentnym łamaniem regulaminu ROD i Statutu PZD gdyż jednemu działkowcowi przysługuje prawo do jednej działki nawet, gdy jest to małżeństwo.

Kolejne fakty ukryte przez panią Bożeną Kościaniuk lub celowo niepublikowane przez Pana Redaktora w reportażu. Pani Bożena Kościaniuk działka nr 171 w roku 2008 była już karana za łamanie Regulaminu ROD i Statutu PZD. Jako jedyna z pośród 181 działkowców nie zrealizowała Uchwały Walnego Zebrania Członków ROD, które to podjęło Uchwałę o zakupieniu nowej kosiarki na użytek działkowców w celu wykaszania alejek

ogrodowych i nie wpłaciła ta Pani kwoty 5 zł. Wysyłane upomnienia oraz nałożone kary Statutowe (upomnienie, nagana, nagana z ostrzeżeniem) nie odniosły skutku, zostały przez Panią Kościaniuk totalnie zignorowane. Zarząd zmuszony był podjąć ostateczną próbę mediacji wzywając w/w Panią na Posiedzenie Zarządu, które ta Pani po raz kolejny zignorowała. Zarząd próbując kolejny raz rozstrzygnąć tę kwestię z korzyścią dla działkowiczki udał się do niej osobiście w osobach Prezes Zarządu Mirosław Klejnowski i Gospodarz Ogrodu Stanisław Jałoszewski celem doręczenia jej zaproszenia na Posiedzenie Zarządu. Zastana na swojej działce Pani Bożena Kościaniuk nie wyraziła woli przyjęcia i pokwitowania pisemnego zaproszenia, które Prezes próbował jej wręczyć. Pomimo odmowy pokwitowania zaproszenia Prezes pozostawił to zaproszenie na stoliku jej altany w obecności świadka. Po przeczytaniu pozostawionego pisma w obecności Prezesa i Gospodarza Ogrodu pani Bożena Kościaniuk porwała je i wyrzuciła je do znajdującego się przy działce numer 179 obornika. Zarząd doprowadzony do ostateczności podjął Uchwałę jednogłosną o wykluczeniu pani Bożeny Kościaniuk ze struktur PZD. Pani Bożena Kościaniuk nie skorzystała z prawa, które jej przysługiwało i nie odwołała się w ustawowym terminie od Uchwały Zarządu, lecz postanowiła szukać pomocy na swój sposób. Próbuąc wyrzucić presję na Wiceprezesa Okręgowego Zarządu w Lublinie oddział Biała Podlaska złożyła na jego ręce skargę na Zarząd. Wiceprezes OZ w Lublinie po zbadaniu tej sprawy i w porozumieniu z Zarządem ROD im. J. I. Kraszewskiego postanowił jeszcze raz dać tej Pani jeszcze jedną szansę stawiając za każdym razem warunek uregulowania przez nią wszystkich zaległości statutowych względem J.I. Kraszewskiego. Po uregulowaniu należności przez Panią Bożeną Kościaniuk podjęta Uchwała Zarządu została warunkowo cofnięta. Na każdym Walnym Zebraniu Członków w ROD, na których była obecna Pani Bożena Kościaniuk szykanowała Członków Zarządu ROD próbując w to angażować też innych działkowców. W 2015 roku Na Walnym Zebraniu Sprawozdawczo-Wyborczym podjęła wraz z nieliczną grupą działkowców (około 10 osób) próbę przejęcia władzy w naszym ROD na co nie wyraziła woli w głosowaniu większość zgromadzonych działkowców na zebraniu. Wychodząc z Walnego Zebrania Pani Bożena Kościaniuk wypowiedziała słowa, że jest to farsa a nie wybory. Będąca na tym zebraniu, jak i też w opozycji do Zarządu działkowiczka pani Bernadetta Uss jeszcze przed

wyborami do struktur ROD opuściła to zebranie wyzywając Zarząd od pijaków i złodziei i że nie będzie głosowała na taki Zarząd, co po ukonstytuowaniu się Zarząd uznał za obraźliwe i z racji powagi Walnego Zebrania uznał za nie dopuszczalne. Pani Bernadetta Uss za swój występ na Walnym Zebraniu została ukarana przez Zarząd karą nagany z ostrzeżeniem i pomimo odwołań do Wyższych Struktur Krajowa Rada PZD podtrzymała karę nałożoną na nią przez Zarząd ROD im. J. I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej. Pani Bernadetta Uss chyba, jako jedyna z tej grupy zrozumiała swój błąd i uspokoiła się. Ponadto jeszcze w 2015 roku Pani Bożena Kościaniuk jeszcze dwukrotnie zakłóciła posiedzenia Zarządu. W pierwszym przypadku będąc niezaproszoną na Posiedzenie Zarządu w sprawie Pani Bernadetty Uss swoją obecnością zakłóciła porządek Posiedzenia Zarządu, czym zmusiła Zarząd do przerwania posiedzenia. W drugim przypadku będąc zaproszoną przez Zarząd w/w sprawie przyprowadziła ze sobą w charakterze świadka niezaproszoną działkowniczkę Panią Elżbietę Ślósarską, w związku z czym po raz drugi już doprowadziła do przerwania Posiedzenia Zarządu, czym zamknęła sobie drogę do wyjaśnienia i polubownego załatwienia sprawy. Za w/w łamanie Regulaminu została Pani Bożena Kościaniuk ukarana karą pozbawiona członkostwa w strukturach Stowarzyszenia PZD. Od wymierzonej kary złożyła odwołanie do Sądu zgodnie z Ustawą o ROD. Tu należy zaznaczyć, że w ramach zemsty na Prezesie Mirosławie Klejnowskim w kilka dni od otrzymania Uchwały o wykluczeniu jej ze Struktur PZD, złożyła pozew do Sądu o rzekome uderzenie jej bramką wejściową na działkę i o wyzwiska kierowane w jej stronę przez Prezesa Mirosława Klejnowskiego. W reportażu Pani Bożena Kościaniuk mówi o tym przy furtce wejściowej na swoją działkę i ostentacyjnie demonstruje jak to było. Perfidnie ta Pani kłamie, bo całe te zajście, o które oskarżyła Prezesa Mirosława Klejnowskiego miało miejsce przy bramce wejściowej na działkę pana Stanisława Półki. Jakoś nie przeszło tej Pani przez gardło, że wcześniej zorganizowała na swojej działce spotkanie, na którym spożywali alkohol w efekcie, czego nawyzywali, działkowniczkę z sąsiedniej działki Panią Mariannę Kożuch, która to telefonicznie zawiadomiła Zarząd o całym incydencie. Nic też nie wspomniała o incydencie z udziałem Pana Stanisława Półki, który to biegał po działkach z paralizatorem i odgrażał się, że nim załatwi Prezesa. W roku 2016 nie będąc Członkiem Stowarzyszenia PZD przybyła niezaproszona na Walne Zebra-

nie, czym zakłóciła porządek. Na wyraźne żądanie Prezesa ROD, aby opuściła Walne Zebranie po raz kolejny kierowała groźby w kierunku Prezesa, że to jeszcze nie koniec i spotkamy się w Sądzie. W dniach 25.11.2016, 09.12.2016, 22.12.2016 w dalszym ciągu Pani Bożena Kościaniuk nie stosuje się do regulaminu ROD na okoliczność tych zajęć sporządzono notatki służbowe. Świadoma tego, w jakiej sytuacji obecnie się znajduje, że została pozbawiona już członkostwa w PZD pani Bożena Kościaniuk łamiąc po raz kolejny wszelkie regulaminy i zasady współżycia społecznego świadomie się godzi na dalsze konsekwencje, które być może zostaną wyciągnięte w stosunku do niej. Wypowiadając się w reportażu świadomie kłamie i oczernia Zarząd, wprowadza w błąd opinię publiczną, co do obecnego stanu rzeczy skarżąc się, że jest wyrzucana z działki, co jest wierutnym kłamstwem, bo na chwilę obecną jest tylko wykluczona ze Struktur PZD i dalej ma możliwość użytkowania swojej działki. Zarząd wielokrotnie udowodnił tej Pani kłamstwa, do których nigdy nie potrafiła się ta Pani przyznać.

Czas na przedstawienie kolejnej działkowniczkę i jej kłamstw. Pani Katarzyna Matejuk w reportażu również wypowiada się, że uprawia swoją działkę od prawie trzydziestu lat. Kolejna nieprawda Pani Redaktorze, bo Zarząd podjął Uchwałę w dniu 30.09.1997 roku o przyznaniu prawa do użytkowania działki dla Pani Matejuk Katarzyny. Czyli panie redaktorze brak profesjonalizmu? Nie, Pan Redaktor celowo dopuszcza do kłamstw i przeinaczeń, bo ok. trzydziestu lat użytkowania lepiej zabrzmi. Panie Redaktorze wstyd i hańba dla Pana, Pańskiej Redakcji a tym bardziej dla Telewizji Publicznej, którą Pan reprezentuje i która to wyemitowała Pana reportaż.

Przechodząc do kolejnego kłamstwa Pani Matejuk Katarzyny nieprawdą jest to, co mówi o jednym biednym kotku, którego czasami dokarmia. Prawda jest taka, że ta Pani codziennie rano w drodze do pracy i popołudniu, gdy z niej wraca, systematycznie, codziennie dokarmia nie jednego, a wiele kotów i w dodatku na działce innej działkowniczkę bez jej zgody. Mało tego, ci tak pokrzywdzeni działkowicze udostępniają klucze do bramek wejściowych na teren naszego Ogródu dla obcych nam ludzi, którzy twierdzą, że są wolontariuszami ze schroniska dla zwierząt. Wolontariusze ci są wrogo nastawieni do Zarządu, jak i do działkowców, którzy im zwracają uwagę, że działki to nie stołówka dla kotów i nie życzą sobie ich obecności na terenie naszego Ogródu, jak i obecności kotów,

które oni dokarmiają. Działkowicze się skarżą do Zarządu na te osoby, że są przez nich traktowani w sposób arogancki czasami wprost napastliwy i że czują zagrożenie z ich strony i żądają od Zarządu skutecznych działań, bo ostatecznie płacąc za swoje działki, nie chcą się stać niewolnikami kotów. Ponadto w ubiegłym roku miały miejsca zdarzenia: Pani Matejuk wchodząc na teren Ogrodu lub wychodząc z niego nie zamykała bramki za sobą na kłódkę zamontowaną przy niej i służącą do tego celu, co potwierdza Prezes Zarządu. Zwracane jej uwagi, że swoim postępowaniem łamie zasady ogólne przyjęte w naszym ROD jak i Uchwałę przyjętą na Walnym Zebraniu dotyczącą ograniczenia dostępu do terenu Ogrodu osobom z zewnątrz, nie przynosiły skutku. Pomimo zapewnień Pani Matejuk, iż zaprzestała ona dokarmiania kotów Zarząd w przeprowadzonych kontrolach udowodnił jej, że: nadal kłamie (nawet przed Sądem) i nadal dokarmia koty na swojej działce, jak i na działce innej, działkowiczki Anny Kubiak. Wszystkie działania podejmowane przez Zarząd są odbierane przez Panią Katarzynę Matejuk jako szykana i atak na jej osobę. Zapraszana na posiedzenia Zarządu Pani Matejuk Katarzyna przyprowadzała ze sobą niezaproszoną grupę wsparcia w osobach: (Elżbieta Ślósarska, Kościaniuk Bożena, Daniluk Waldemar, Półka Stanisław), jak i też kierownika Schroniska Dla Zwierząt „Azyl”, czym próbowała zakłócić posiedzenia Zarządu. Zarząd wielokrotnie informował Panią Katarzynę Matejuk o tym, w jakiej sytuacji się znajduje i że jeżeli nie zmieni sposobu postępowania może w konsekwencji doprowadzić do tego, że utraci prawo do działki. Odpowiedź Pani Katarzyny była zawsze jedna, że wtedy pozwie Zarząd do Sądu. Zarząd ROD został przez Panią Matejuk Katarzynę doprowadzony do ostateczności i zmuszony został do podjęcia Uchwały o wypowiedzeniu umowy dzierżawy działkowej. Jednak wcześniej jeszcze przed podjęciem tejże Uchwały, na prośbę Wiceprezesa OZ w Lublinie, zaproponował Pani Katarzynie Matejuk złożenie oświadczenia, że w ciągu dwóch tygodni wyprowadzi koty z terenu ROD i zaprzestanie ich dokarmiania na działkach, to wtedy Zarząd powstrzyma się od podjęcia takiej Uchwały w sprawie wypowiedzenia umowy dzierżawy działkowej i uchroni ją to przed jej utratą. W odpowiedzi od Pani Katarzyny Matejuk Zarząd usłyszał: dokarmiałam, dokarmiam i będę dokarmiała i nic mi nie zrobicie. Słowa te utwierdziły Zarząd, co do dalszych działań i że nie ma możliwości polubownego załatwienia tej sprawy z Panią

Katarzyną Matejuk i nie pozostaje mu nic innego jak wypowiedzenie umowy dzierżawy działkowej. W miesiącu lutym 2017 roku Zarząd podczas wykonywania zdjęć potrzebnych do dokumentacji stwierdził, że przy działce Pani Katarzyny Matejuk na alejce uczęszczanej przez innych działkowiczów tylko, na odcinku ok.15-stu metrów znajdują się w dużej ilości (udokumentowane na zdjęciach) kocie odchody, które w myśl przepisów winny były zostać uprzątnięte przez osobę sprawującą opiekę nad kotami. Najwidoczniej Pani Katarzyna Matejuk uważa, że dokarmianie kotów nie wiąże się też z przyjęciem na siebie obowiązku odpowiedzialności za powstałe szkody wyrządzone przez te koty. Zaznaczamy, że takie prezenty działkowcy spotykają na swoich alejkach, jak i na swoich działkach, nie tylko w okolicy działek, na których są dokarmiane koty. Wzbudza to w działkowiczach wstręt i obrzydzenie do spożywania plonów zbieranych z ich działek, a zarazem niechęć do dbania o piękny wygląd ich ogródków. Domek na działce Pani Matejuk Katarzyny nie spełnia funkcji altany ogrodowej (barakowóz) jest nieestetyczny, stan techniczny tego barakowozu sprzyja bytowaniu i rozmnażaniu się kotów. Pytamy Pana Redaktora, dlaczego w swoim reportażu nie pokazał fatalnych zaniedbań, które występują na działce Pani Matejuk Katarzyny i nie poprosił o skomentowanie tego przez pana Stanisława Półkę, który to tak ochoczo komentował stan działki Pana Wiceprezesa. Dlaczego Pan Redaktor nie mierzy równą miarą wszystkich? Czyżby kolejny raz brak obiektywizmu i profesjonalizmu ze strony Pana Redaktora? Czy może Pan Redaktor bał się opinii, jaką wydadzą widzowie jak pokaże Pan Redaktor, jaki bałagan panuje na działce rzekomo uprawianej przez Panią Katarzynę Matejuk? Być może bałagan panujący na działce uprawianej przez Panią Katarzynę Matejuk nie kontrastowałaby z jej wizerunkiem przedstawionym przez Pana Redaktora. Dlaczego Pan Redaktor zmuszony był przeprowadzić rozmowę z Panią Katarzyną Matejuk przed jej działką a nie na działce uprawianej przez Panią Matejuk? Odpowiadamy, bo na alejkach, na których Zarząd odpowiada za utrzymanie ładu i porządku panuje nieporównywalnie większy niż na działce tej Pani. Jako Zarząd ROD w imieniu swoich działkowców i zarazem wyborców nie możemy pozwolić na to, aby jedna osoba swoim działaniem destabilizowała i zaburzała porządek w naszym ROD. Namawiamy gorąco Pana Redaktora, aby przekonał Panią Katarzynę Matejuk do tego, aby swoją humanitarną postawę przeniosła poza teren na naszego ROD.

Kolejnym niewinnym, jak i też bardzo porzywdzonym przez Zarząd, jak to wynika z jego wypowiedzi udzielonej Panu Redaktorowi, jest Pan Stanisław Półka. W swojej wypowiedzi kłamliwie twierdzi, że wykopał rów, który przechodzi obok działki, którą on użytkuje. Dlaczego kłamie? Zarząd wyjaśnia, że ten rów istnieje od dawna, jest własnością Urzędu Miasta, a konserwacją tego rowu zajmuje się firma Wodkan, co można sprawdzić. Jedyne, co Pan Stanisław Półka miał wspólnego ze wspomnianym rowem to to, że zaproponował Zarządowi, że odmuli ten rów, na co otrzymał zgodę. W zamian zostały mu odpisane godziny za prace społeczne wykonane na rzecz Ogrodu. Kłamstwem jest także to, że działka, która została mu przekazana w użytkowanie była jednym wielkim bagnem. Działka przekazana w użytkowanie dla Pana Stanisława Półki była jedynie mocno zaniedbana nie posiadała zewnętrznego ogrodzenia, które nie było potrzebne poprzedniemu właścicielowi i była bardzo mocno zachwaszczona. Kolejnym kłamstwem tego Pana jest atak na Prezesa Mirosława Klejnowskiego o to, że przez dwadzieścia lat Pan Prezes niczego się nie dorobił na swojej działce. Informujemy Pana Stanisława Półkę i Pana Redaktora, iż obecny Pan Prezes Mirosław Klejnowski Uchwałą Zarządu z dnia 09.11.2004 roku stał się użytkownikiem swojej działki. To jakby nie liczyć do dwudziestu lat użytkowania to troszkę brakuje. Niby małe kłamstwo, ale jednak kłamstwo. Należy zadać pytanie, dlaczego Pan Redaktor nie próbuje ustalić faktów tylko robi reportaż na słowo. Dopuszcza Pan Redaktor do pomówień szkalowania jak i wprowadzania w błąd opinię publiczną? Użytkowana przez Pana Prezesa Mirosława Klejnowskiego działka jest typowo owocowo-warzywną działką, co nie dyskwalifikuje go z bycia Prezesem. W następnym swoim kłamstwie Pan Półka zarzuca dla Pana Wiceprezesa Marka Lato to, że działka przez niego użytkowana jest zaniedbana, czyli, w słownictwie tego Pana, panuje na niej „SYF”. Proponujemy Panu Półce, aby najpierw się przyjrzał porządkowi, jaki panuje na jego działce, jak i na działkach tych dwóch Pań towarzyszących mu w reportażu i aby porządki zaczynali zawsze od własnego podwórka albo lepiej od własnego ogródka. Szanowny Panie Półka jak Panu wiadomo Pan Marek Lato jest osobą starszą w dodatku samotną. W ostatnim roku jego stan zdrowia uległ nagłemu pogorszeniu. Na początku 2016 roku Pan Marek Lato przeszedł poważną operację, a następnie długotrwałą rehabilitację zakończoną pobytem w sanatorium, natomiast pod koniec 2016 roku miał poważne kłopoty

z układem krążenia i był hospitalizowany w następstwie czego był po raz kolejny rehabilitowany i skierowany do sanatorium. Panie Półka, Pan, jako osoba też z poważnymi kłopotami ze zdrowiem powinien to zrozumieć, że ktoś też może mieć problemy zdrowotne, a nie w kłamliwy sposób dawać upust swojej frustracji i zajadle atakować innego chorego człowieka. Pan Marek Lato nie omieszczał poinformować Zarządu, z jakimi boryka się kłopotami zdrowotnymi i poprosił Zarząd o wyrozumiałość. Zarazem złożył Zarządowi deklarację, że gdy tylko poprawi się jego stan zdrowia doprowadzi działkę do należytego porządku. W reportażu nic Pan Półka nie wspomina o tym jak na swój sposób dręczył telefonicznie Zarząd ROD i władze PZD. W krótkim okresie czasu Pan Półka na służbowy numer telefonu Prezesa wykonał bardzo dużą ilość połączeń, z czego część została zarejestrowana na poczcie głosowej. W wiadomościach pozostawionych na poczcie głosowej obrażał Prezesa Zarządu słowami wulgarnymi i obelżywymi. Pan Stanisław Półka wydzwaniał także na prywatny numer telefonu do Skarbnika Zarządu Pana Romualda Kokoszki, w których to obrażał i pomawiał go, pozostawiał również wiadomości na poczcie głosowej Pana Kokoszki, co posiada Zarząd, w formie nagrań audio w swojej dokumentacji. Wielokrotnie nachodził w biurze Wiceprezesa OZ w Lublinie, oddział w Białej Podlaskiej przy ulicy Krótka 3. W trakcie tych wizyt Pan Półka przedstawiał nieprawdziwe fakty, w których bezpodstawnie pomawiał i oskarżał Zarząd. Nigdy i nigdzie Pan Stanisław Półka nie przedstawił żadnych dowodów na stawiane zarzuty wobec Zarządu. Wzywany prawidłowo na posiedzenia Zarządu za łamanie Regulaminu nie stawiał się, czym utwierdzał Zarząd w przekonaniu, że ma lekceważące podejście do Zarządu jak i do Regulaminu. Zarząd nie widząc możliwości osiągnięcia z Panem Półką porozumienia podjął Uchwałę o pozbawieniu go członkostwa w PZD, a po następnych przewinieniach tego Pana Zarząd podjął Uchwałę o wypowiedzeniu Panu Stanisławowi Półce umowy dzierżawy działkowej, od której Pan Stanisław Półka odwołał się w trybie ustawowym do Sądu (rozprawa w toku). Pan Stanisław Półka świadomie brnął do konfrontacji z Zarządem przed Sądem. Celem, jaki postawił sobie Pan Stanisław Półka jest doprowadzenie do ukarania Zarządu, lub któregoś z jego członków wyrokiem skazującym, co w konsekwencji będzie skutkowało wykluczeniem z pełnionej funkcji.

Wypowiadający się również w reportażu Pan Bogdan Pacyński był w przeszłości Wiceprezesem

Zarządu w naszym ROD. Został on dyscyplinarnie przez Zarząd usunięty z zajmowanej funkcji, ponieważ nie wykonywał postanowień Zarządu, lecz próbował działać na własną rękę nie uzgadniając tego z Zarządem. Pan Bogdan Pacyński, gdy był w Zarządzie również pobierał nagrody, o których najwyraźniej zapomniał i zapewne zapomniał, że jest to zgodne z Statutem PZD. Korzystał również Pan Bogdan Pacyński z wyjazdów szkoleniowych dla członków Zarządu do Okuninki, którego to koszty w bilansie rocznym ujęte są, jako szkolenia aktywu. Na działce, którą użytkuje Pan Bogdan Pacyński doszukać się można wielu nieprawidłowości niezgodnych z regulaminem choćby takie, jak doprowadzenie energii elektrycznej od sąsiadujących z działkami prywatnych gospodarstw domowych bez wiedzy zgody Zarządu. Taka prowizorka stwarza zagrożenie pożaru na terenie naszego Ogrodu. Nieprawidłowości doszukać się można również względem altany znajdującej się na jego działce jak i w tym, że w ogrodzeniu zewnętrznym naszego ogrodu (ogrodzenie należące do ROD) od strony Skodeksu bez wiedzy i zgody Zarządu zamontował bramkę wejściową na swoją działkę. Pan Bogdan Pacyński uchylał się także od opłat działkowych, co w konsekwencji skutkowało tym, iż został ukarany przez Zarząd karą nagany.

Znana jest też Zarządowi sprawa samowolnego przywłaszczenia kilku tacek żwiru przez pana Bogdana Pacyńskiego na szkodę innego działkowicza i tylko to, że nie wpłynęła oficjalna skarga od

poszkodowanego uchroniło go to przed karą. Pan Bogdan Pacyński w związku z tym, że nie dane mu było zrobienie kariery działacza działkowego, gdy działał w Zarządzie, w ramach zemsty za to w tak perfidny sposób wypowiada się o działaniach Zarządu. Pan Bogdan Pacyński również na Walnych Zebraniu wspólnie z grupą kilku działkowców próbujących przejąć władzę w naszym ROD zachowywał się niestosownie do powagi Walnego Zebrania.

Podsumowując działania tej grupy działkowców jak i działania Pana Redaktora nasuwa się powiedzenie w zmienionej formie, że Tonący działkowiec Telewizji się chwyta. Prosimy Pana Redaktora aby zapoznał się z opiniami działkowców płynącymi z całej Polski zamieszczanych na stronie Krajowej Rady PZD w Warszawie co sądzą na temat Pana reportażu i ustosunkowanie się do nich.

Życzymy Szanownemu Panu Redaktorowi samych sukcesów w realizacji reportażu, więcej obiektywizmu w przedstawianych reportażach jak i też tego, aby w przyszłości Pan Redaktor został Prezesem takiego Ogrodu Działkowego, o którym był Pana reportaż i jeszcze tego, aby Pan Redaktor miał w nim samych takich nieskazitelnych działkowców, jakich przedstawił Pan w swoim reportażu.

Pomimo wszystko z wyrazami

Szacunku do Pana Redaktora

Zarząd Stowarzyszenia Rodzinnych Ogrodów Działkowych im. J. I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej Jak i też cała reszta pozostałych Działkowców naszego ROD

PREZES ZARZĄDU

/-/ Mirosław Klejowski

SKARBNIK ZARZĄDU

/-/ Romuald Kokoszka

◆ Stanowiska wybranych zarządów ROD

STANOWISKO

Prezydium Okręgowego Zarządu Świętokrzyskiego Polskiego Związku Działkowców w Kielcach w sprawie reportażu „Działkowa wojna” wyemitowanego w Magazynie Express Reporterów

W dniu 14 lutego br. w Magazynie Express Reporterów wyemitowano reportaż pt. „Działkowa wojna”, w którym przedstawiona została sytuacja na jednym z ogrodów w Białej Podlaskiej. Mogliśmy usłyszeć grupę trzech osób, skarżących się na prześladowania i szykany ze strony członków zarządu ROD. Po drugiej stronie - Prezes wraz z wiceprezesem - rzekomi dyktatorzy w ogrodowej społeczności. Jak zwykle w tego typu reportażach mieliśmy do czynienia z absolutnie jednostronnym

przedstawieniem tematu, który w dodatku był nie do końca jasny. Program był bowiem zmontowany bardzo chaotycznie, zaś zarzuty dotyczyły spraw takich jak niewykorzystywanie stołu biesiadnego, brak ławki i altanki na działce prezesa ROD, kłótnie z działkowcami. Reportaż zahaczył również o kwestię pożaru domu działkowca, którego przyczyna nie została do końca ustalona. Całość materiału skonstruowana została tak, aby rozmyć bezpośrednio zarzuty i zwyczajnie przedstawić Polski

Związek Działkowców jako organizację reliktową, komunistyczną, nękającą swoich członków. Podsumowując - wpisuje się on w całą serię podobnych bezpardonowych ataków, oczerniających zarówno stowarzyszenie, jak i jego aktywnych członków.

Nie bez przyczyny nazywa się media czwartą władzą. Telewizja stanowi niestety świetne narzędzie do manipulacji, którym można sterować wedle zamysłu i wizji reżysera. Rozdźwięk pomiędzy rzeczywistością a wizją dziennikarską jest czasem ogromny, o czym przekonaliśmy się już niejednokrotnie. W „Działkowej wojnie” od razu rzuciło się w oczy bardzo wąskie przedstawienie tematu - w sprawie rzekomej dyktatury wypowiadają się jedynie trzy osoby. Ogród z pewnością liczy o wiele więcej działek, niestety nie mieliśmy okazji usłyszeć co pozostali działkowcy myślą na temat pracy zarządu. Nie mieliśmy okazji dowiedzieć się też jak w rzeczywistości wyglądało walne zebranie, na którym rzekomo próbowano odwołać zarząd ROD. Niemożliwym jest bowiem, aby działkowcy nie byli w stanie odwołać członka zarządu czy też całego organu, z którego pracy są niezadowoleni i bezkrytycznie akceptowali każde negatywne ich zachowanie. To walne zebranie ROD jest najwyższym organem danej jednostki stowarzyszenia, jaką jest Rodzinny Ogród Działkowy. Na zebraniu tym decyduje większość. Najwyraźniej więc osoby chętne do odwołania członków zarządu ROD stanowią mniejszość tej społeczności. Niestety w reportażu nic na ten temat nie usłyszeliśmy. Nie usłyszeliśmy też wypowiedzi pozostałych działkowców na temat funkcjonowania tego ROD. O czym może to świadczyć? Być może o tym, że ogród ten wcale nie jest źle zarządzany i nie stanowi prywatnego folwarku zarządu - przychylnie wypowiedzi jednak psułyby wizję Expressu Reporterów zakładającą ukazanie PZD w jak najgorszym świetle.

Po materiale gospodarz programu odbył rozmowę z Panią Senator Lidią Staroń, znaną w działkowym środowisku bardzo dobrze. Nie raz już

usłyszeliśmy z jej ust, że działkowcy to postkomuniści i malwersanci. Nie raz słyszeliśmy pomysły Pani Senator, które pod hasłem obrony rodzinnych ogrodów działkowych - w rzeczywistości prowadziły do ich zupełnej likwidacji. Niestety rozmowa przeprowadzona po reportażu była jedynie dopełnieniem wizji, której założeniem było oczernienie wszystkich aktywistów udzielających się na rzecz ogrodnictwa działkowego. Mało tego - stwierdzono, że aktywiści to w istocie nie są działkowcy...a tym samym przekroczone już wszelkie granice absurdu.

Polski Związek Działkowców to stowarzyszenie, działające w oparciu o ustawę o ROD, ustawę Prawo o stowarzyszeniach, Statut a także Regulamin ROD. Nasza działalność jest transparentna i przejrzysta, zgodna z prawem i spełniająca oczekiwania naszych członków. Każda społeczność rządzi się jednak tymi samymi prawami - zawsze znajdzie się w niej ktoś niezadowolony, zawsze występować będą antypatie czy wzajemne pretensje. Należy jednak pamiętać, że są to przypadki jednostkowe. Sugerowanie, że konflikt pomiędzy kilkoma osobami stanowi obraz całego stowarzyszenia, liczącego ponad milion członków to zwykła manipulacja, nadużycie oraz deptanie dobrego imienia setek uczciwie pracujących osób. Niestety - materiały emitowane w TVP już nie pierwszy raz dowodzą poziomu tamtejszego dziennikarstwa, nastawionego na kłamstwa i manipulacje celem podniesienia ich sensacyjności. Cierpią na tym niewinni ludzie oraz stowarzyszenie z wieloletnią tradycją, którą określone środowiska tak lubią nazywać „komunistyczną”...

Za Prezydium OZS PZD w Kielcach
PREZES

Okręgowego Zarządu Świętokrzyskiego
Polskiego Związku Działkowców
/-/ Edward Galus

Kielce, dn. 15.02. 2017 r.

STANOWISKO

Zarządu ROD „Relaks” w Kędzierzynie-Koźlu

w sprawie: reportażu wyemitowanego w dniu 14 lutego 2017 r. na antenie TVP2
w programie Magazynu Ekspresu Reporterów pt. „Działkowa wojna”

Członkowie Zarządu ROD „Relaks” społecznie wykonujący swój mandat i działający w imieniu wszystkich działkowców ogrodu wyrażają, swój zdecydowany sprzeciw i oburzenie wobec

kłamliwego i nierzetelnego przekazu wizerunku organów statutowych naszej organizacji oraz osób społecznie w nich działających. Jest to kolejny atak dziennikarzy telewizji publicznej, któ-

rzy przedstawiają Polski Związek Działkowców jako demoniczną organizację niszczącą ludzi. Jest kolejną próbą podważenia pracy i wiarygodności członków zarządu rodzinnego ogrodu działkowego w Białej Podlaskiej, którzy ciężko pracują dla dobra wszystkich działkowców ogrodu. Do tego celu wykorzystano kilkoro działkowców, czujących się pokrzywdzonymi działaniami zarządu ROD, którzy nie przestrzegają, przepisów ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych oraz przepisów prawa związkowego. Dziennikarze telewizji pokazując w subiektywny sposób zaistniałe zdarzenie, wyrządzają ogrom, szkodę wszystkim osobom sprawującym mandaty w organach statutowych PZD, którzy aktywnie i społecznie działają na rzecz dobra wspólnego działkowców i Związku. Podważają ich wiarygodność nie tylko w środowisku działkowców, ale również kształtują ich negatywny obraz w opinii publicznej. Bohaterowie reportażu nie są ofiarami działalności zarządu ROD, tylko własnych uzurpowanych praw, użytkują oni nadal swoje działki, a o podnoszonych przez nich zarzutach zadecyduje niezawisły sąd. Uważamy, że jest to kontynuacja walki z PZD, której celem pozostaje jego zniszczenie i przejęcie gruntów rodzinnych ogrodów działkowych na cele komercyjne. Ubolewamy, że autorowi programu prezentującego byłych już członków PZD i ich poglądy na działalność PZD i Zarządu ROD zabrakło minimum rzetelności dziennikarskiej, aby przedstawić stanowisko drugiej strony. Z przedstawionego materiału wynika, że redaktor podjął temat, co do którego albo nie posiada wiedzy, albo posługuje się świadomą manipulacją, co wywołuje sprzeciw środowiska działkowców. Natomiast, co do komentarza senator Lidii Staroń na temat rzekomej niekontrolowanej samowoli działania PZD i naruszania praw działkowców, jesteśmy zdziwieni, a może nie, jej obecnością w programie. Każdemu działkowcowi w Polsce znana jest postać tej pani. Pani senator wypaczoną wiedzę na temat ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych czerpie od notorycznie i nagminnie łamiących prawo działkowców, którzy dziwnym trafem wypowiadają te same zdania, co pani senator. Pani senator od wielu lat wykorzystuje takie sytuacje, by móc wyrazić swoją awersję do naszego Związku i działkowców. Pamiętamy jej

wypowiedź w 2012 r., w której jasno i wyraźnie wskazała, że ponad 120-letnia historia, dorobek pokoleń, jak i ich wartość nie mają dla niej znaczenia. Wyraziła wówczas swoją prawdziwą opinię, iż działki należy zlikwidować w ciągu najbliższych lat. Pamiętamy także jej negatywne stanowisko wobec obywatelskiego projektu ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych podczas jego procedowania w Sejmie RP. Chcemy powiedzieć pani senator Lidii Staroń, że ogrody działkowe nie są wymysłem PRL-u - istnieją dużo dłużej aniżeli PRL - a w związku z tym nie mogą być pozostałości, po epoce komunizmu.

Ich największy rozwój wiąże się niezaprzeczalnie z pojawieniem się Polskiego Związku Działkowców w 1981 r. (ustawa z 6 maja 1981 r. o pracowniczych ogrodach działkowych), a nie z głębokim PRL, jak próbuje to wmówić pani senator. Usilnie stara się przekonać, że działkowcy to „komuniści i malwersanci”, co też nie jest prawdą. Pani senator pełniąc od lat mandat publiczny powinna liczyć się nie tylko z opinią kilku wyrwanych ze środowiska cwaniaków, ale winna liczyć się z większością i nie kompromitować się w programach telewizyjnych brakiem podstawowej wiedzy z zakresu ogrodnictwa działkowego, jak również tego jak funkcjonuje ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych z 2013 r. w bieżącej działalności zarządów ROD i w całym PZD. Działkowcy sami demokratycznie podejmują decyzje w jakim stowarzyszeniu chcą funkcjonować i spośród swego grona wybierają osoby zarządzające ogrodem. To w naszym stowarzyszeniu ogrodowym PZD funkcjonuje prawdziwa demokracja, w której jest miejsce dla wolności wyboru i podejmowanie decyzji przez większość w stosunku do nielicznej mniejszości. Oczekujemy, że kierownictwo Magazynu Ekspresu Reporterów TVP 2 wespół z redaktorem rzeczonoego reportażu stać będzie na przeproszenie środowiska działkowców i obywateli naszego Kraju za nierzetelnie przedstawiony materiał. Opinii publicznej należy się sprawiedliwe i rzetelne przekazywanie wszystkich informacji.

Z poważaniem
Prezes Zarządu ROD „Relaks”
w Kędzierzynie-Koźlu
Antoni Falkowski

List Zarządu ROD im. B. Chrobrego w Oławie

**Pan
Jacek Kurski
Prezes Zarządu Telewizji Polskiej S.A.
ul. Woronicza 17
00-999 Warszawa**

Szanowny Panie Prezesie

W imieniu Zarządu Rodzinnego Ogrodu Działkowego im. B. Chrobrego w Oławie, oraz Komisji Rewizyjnej tegoż ogrodu, jak również 420 rodzin naszych działkowców, chcemy zabrać głos i jednocześnie stanowczo zaprotestować w sprawie reportażu przedstawionego w programie „Magazyn Ekspresu Reporterów” wyemitowanego w TVP-2, dotyczącego sporu w jednym z rodzinnych ogrodów działkowych w Białej Podlaskiej.

Autorom reportażu zarzucamy przede wszystkim jednostronne przedstawienie konfliktu, bez możliwości wypowiedzenia się drugiej strony.

Wypowiedzi skonfliktowanych działkowców wprowadzają w błąd opinię publiczną, a gdyż pomijają fakt naruszania przez nich obowiązujących przepisów zawartych w ustawie o rodzinnych ogrodach działkowych, Statucie PZD i w Regulaminie ROD.

W rodzinnych ogrodach działkowych zrzeszonych w Stowarzyszeniu Ogrodowym PZD działkowcy sami na Walnych Zebraniach wybierają społecznie działające Zarządy. Obserwując program telewizyjny Magazyn Ekspresu Reporterów można stwierdzić, że Walne Zebranie za sprawą uczestniczących w tym sporze osób zostało zakłócone co spotkało się ze sprzeciwem zdecydowanej większości działkowców przestrzegających przepisy Związkowe i wspierających Zarząd ogrodu.

My jako działkowcy chociaż z bardzo oddalonego od Białej Podlaskiej rejonu też uważamy, że przepisy Związkowe zawarte w ustawie z 13 grudnia 2013 r. oraz Statucie i Regulaminie ROD muszą być przestrzegane przez wszystkich działkowców.

W przypadku łamania prawa Związkowego pozbawienie działkowca członkostwa PZD jest jak najbardziej wskazane. W programie tym dziennikarz nie wysilił się na dojście do prawdziwej przyczyny pozbawienia członkostwa działkowiczki, która od wielu lat nie przestrzega terminowych płatności opłat uchwalonych na walnym zebraniu, a także łamie inne przepisy zawarte w Regulaminie ROD.

Przedstawiciele Zarządu, Komisji Rewizyjnej i działkowcy, którzy oglądali ten program, jeste-

śmy zniesmaczeni podejściem autora tego reportażu nieobiektywnym, tendencyjnym i kłamliwym przedstawianiem problemu.

Bardzo szkoda, że dziennikarze Telewizji Polskiej w swoich programach prowadzą tego typu szkodliwą propagandę bez rzetelnego zbadania przyczyny zaistniałego sporu pomiędzy rzekomo „nieszczęśliwymi” działkowcami a Zarządem Ogrodu.

Zaskakująco nieprzyzwoicie zachowała się senator Lidii Staroń, która krytykowała władze PZD, twierdząc, że działkowcy są zniewoleni i zmuszani są do podporządkowania się zarządom ROD.

Najbardziej zdumiewające jest twierdzenie senator Lidii Staroń o niekonstytucyjności ustawy o ROD, która została przyjęta przez niemal cały Sejm, przez wszystkie Kluby Parlamentarne. Twierdzenie takie jest zamierzonym atakiem na PZD i świadczy to o całkowitym braku znajomości problemu.

Szanowny Panie Prezesie

Polscy działkowcy to około 4 milionowa rzesza obywateli, w większości wyborcy Prawa i Sprawiedliwości, zostali bardzo nieładnie potraktowani przez dziennikarzy pracujących w Magazynie Ekspresu Reporterów w kierowanej przez Pana Telewizji Polskiej, szkalując dobre imię członków Polskiego Związku Działkowców - obywateli naszego kraju.

Zwracamy się zatem do Pana Prezesa o lepszy nadzór nad podległymi Redakcjami i dziennikarzami opracowującymi reportaże na temat działkowców i Polskiego Związku Działkowców jako Stowarzyszenia Ogrodowego, wymagając rzetelności i bezstronności w przedstawianiu problematyki ogrodowej, gdyż tylko takie cechy dziennikarskie mogą być akceptowane przez obywateli tego kraju.

W imieniu 420 zaniepokojonych rodzin działkowców:

Pelagia Mamzerowska — Prezes Zarządu
Stanisław Konarski — Wiceprezes Zarządu
Jadwiga Piasecka — Sekretarz Zarządu
Janina Szymańska — Skarbnik Zarządu
Mieczysław Zajac — Członek Zarządu
Maria Procyk — Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej
Mieczysław Walas — Z-ca Przew. Komisji Rewizyjnej
Kazimiera Stępień — Sekretarz Komisji Rewizyjnej

◆ Wybrane listy działkowców

List Jana Karpińskiego z ROD „Oaza” w Żarach

Szanowna Pani Lidia Staroń Senator RP

Jako działkowiec i prezes ogrodu z wielkim niepokojem przyjąłem Pani wypowiedzi w programie „Ekspres Reporterów” z dnia 14 lutego 2017 r. dotyczące działaczy PZD oraz ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Ustawa o rodzinnych ogrodach działkowych poddana była procedurze legislacyjnej, a następnie przegłosowana w Sejmie, Senacie i podpisana przez Prezydenta RP. Twierdzenie, że nowa ustawa jest troszeczkę lepsza od poprzedniej jest niedorzeczne. Pod samym projektem obywatelskim ustawy podpisało się prawie milion działkowców. Z tak wielkim poparciem należałoby odnosić się do tej ustawy z większym szacunkiem.

Spór działkowców z zarządem ogrodu, jaki pokazany został w materiale telewizyjnym uważam za przypadek jednostkowy. Zarówno Pani, jak i ja nie znamy całości tych zdarzeń, w którym każda ze stron przedstawia swoją wersję. Ocenianie całego Związku i działaczy przez pryzmat jednego zdarzenia uważam za niedopuszczalne. Żadne uogólnienie nie jest prawdziwe.

Pani wypowiedzi dotyczące czerpania korzyści z gruntów Skarbu Państwa przez działaczy PZD uważam za karygodne. Grunty, jakie Związek otrzymał od Skarbu Państwa, były to w większości tereny zdegradowane takie jak wysypiska śmieci, ugory itp.

Państwo na pewno nie dołożyło pieniędzy do tej spuścizny PRL-u, jakim są ogrody działkowe, aby doprowadzić grunty do stanu używalności. Ciężka praca tysięcy działkowców doprowadziła do tego, że grunty stały się atrakcyjne i stanowią miejsce do wypoczynku i upraw działkowców. Pamiętam i mówię o tym głośno.

Jeżeli chodzi o działaczy związkowych, którzy działają w strukturach Związku, mówienie o nich takich rzeczy uważam za niestosowne. Prawda jest taka, że gdyby nie ci działacze dawno już by nie było ogrodów działkowych. Niejednokrotnie osoby cieszące się zaufaniem w ogrodzie wybierane są na kolejną kadencję przez działkowców. I to oni decydują, kto ma ogrodem zarządzać i go reprezentować.

Wybory - jest to proces, w którym obywatele wybierają spośród zgłoszonych kandydatów swoich przedstawicieli do organów władzy. Jest to mechanizm demokracji. Wybory są też powszechnie przyjętym sposobem doboru organów władzy w mniejszych zbiorowościach - we wszelkiego ro-

dzaju stowarzyszeniach, spółkach, partiach itp. i tak jest na ogrodach działkowych.

Skoro grupa „postkomunistów” od 50 lat dzierży władzę w ogrodach działkowych, to pytam się ile osób jest w Sejmie i Senacie posiadających korzenie komunistyczne. Ile osób z taką przeszłością dzierży władzę w spółkach Skarbu Państwa. Co oni tam robią i co Pani zrobiła, żeby ich tam nie było. Najlepszym przykładem jest poseł Piotrowicz, który tworzył ustawy o Trybunale Konstytucyjnym jest przewodniczącym komisji sprawiedliwości i praw człowieka. Jego przeszłość Pani nie przeszkadzała. Dlaczego publicznie nie słyszałem żadnej krytycznej wypowiedzi w tej sprawie z Pani strony.

Informuję Panią, że moje wynagrodzenie miesięczne za pracę społeczną to 100 zł. Państwo nie sponsoruje nam utrzymywanie biura, diet, nagród itp. a pracy jest od rana do późnych godzin wieczornych. Czy są to aż tak wielkie korzyści za codzienną pracę.

Dlatego apeluję, aby powstrzymywała się Pani z daleko idącymi ocenami działaczy związkowych.

Szanowna Pani Senator.

Dlaczego Pani nie atakuje instytucje odpowiadające za bezdomność w Polsce, tylko atakuje się ogrody działkowe za to, że nie zezwalają na zamieszkiwanie bezdomnym na terenie ogrodów działkowych. Ogrody działkowe nie zostały powołane do tego, aby pełnić tego rodzaju funkcje. Zarządy ogrodów nie będą brały odpowiedzialności za tragedie na ich ogrodach. Ustawa wyraźnie zabrania zamieszkiwania w ROD.

Wreszcie w trybie pilnym trzeba zająć się sprawą wycinki drzew, ponieważ taki bubel prawny uchwalili posłowie i senatorowie, że w Polsce mamy rzeź drzew. Gdzie Pani była jak ustawa trafiła do Senatu. Dlaczego za buble prawne posłowie i senatorowie otrzymują wysokie wynagrodzenia i nie ponoszą odpowiedzialności. To trzeba w końcu zmienić.

„Jako specjalistka od tropienia absurdów władzy” powinna Pani zająć się posłami i senatorami, którzy procedowali i głosowali nad tak złymi ustawami.

W mojej ocenie, celem Pani wizyty w telewizji nie było bronienie tych działkowców a jedynie kontynuacja ataku na PZD i działaczy związkowych.

Oczekuję, że udzieli mi Pani odpowiedzi na moje pismo.

Jan Karpiński
Prezes ROD „Oaza” w Żarach

Do wiadomości:
KR PZD w Warszawie
OZ PZD w Zielonej Górze
TVP 2

**List Elżbiety Gomuły z ROD
im. 100-lecia ogrodnictwa działkowego
w Krośnie Odrzańskim**

**Pani
Lidia Staroń Senator RP**

Szanowna Pani Senator,

Jestem działkowcem z Rodzinnego Ogrodu Działkowego im. 100-lecia ogrodnictwa działkowego w Krośnie Odrzańskim, miałam okazję oglądać ostatnio w Telewizji Polskiej w magazynie „Ekspresu Reporterów” w dniu 14.02.2017 r. program, w którym brała Pani udział w roli komentatora, program dotyczył konfliktu między działkowcami, a zarządem ogrodu. Chodziło o koty i jakieś utarczki słowne.

Oglądając reportaż odniosłam wrażenie, że pokazano w nim typowe „Polskie Piekielko”, w którym dwie skonfliktowane strony okładają się wszelkimi dostępnymi argumentami, kiedy ich zabrakło pojawiają się epitety i wyzwiska. Nie wnikiem, która ze stron przedstawionych w reportażu ma rację. Nie obchodzi mnie to, bo mieszkam w drugim końcu Polski i mam własne problemy.

Nie mogłam jednak przejść obojętnie wobec wniosków jakie sformułowała Pani komentując ten materiał. Wywiodła Pani, iż takie sytuacje, jak ta przedstawiona w reportażu są wynikiem wadliwie działającej ustawy o ROD oraz nieudolności Polskiego Związku Działkowców. Trudno jest mi pojąć, co wspólnego z tym konfliktem mają zapisy ustawowe.

Mam wrażenie, że jako zdeklarowany przeciwnik Polskiego Związku Działkowców (co nie jest żadną tajemnicą) szuka Pani pretekstu i powodów by móc zabłysnąć w telewizji i kolejny raz szukać poklasku wśród wyborców, jawiąc się jako rzecznik ludzi prześladowanych. Jako punkt zaczepienia obrała Pani sobie Polski Związek Działkowców.

Szkoda, że nie może Pani zrozumieć, że PZD to nie tylko prezes, który stoi na czele organizacji i siłą rzeczy jest z nią najbardziej kojarzony, ale są to przede wszystkim działkowcy, oraz osoby pracujące w samorządach ogrodowych. Czasami zdarzają się problemy, konflikty i nieporozumienia jak w każdej organizacji. Czasami zdarzają się też osoby niegodziwe, które nie powinny pełnić funkcji w samorządach ogrodowych, ale to jeszcze nie jest powód by podważać zapisy ustawowe i wysuwać wnioski, że cała organizacja jest nieudolna.

Odnoszę wrażenie, że poza lansowaniem swojej osoby w mediach, za Pani wystąpieniem stoi ukryty

lobbing osób, którym zależy na usunięciu ogrodów działkowych z miast. Tak było w 2011r. wówczas też brylowała Pani w mediach w tej tematyce.

Elżbieta Gomuła

**List Pani Krystyny Domaszewicz z ROD
„Podzamcze” w Wałbrzychu
Wałbrzych, 17 lutego 2017 r.**

**Redakcja Magazynu
„Ekspres Reporterów”**

W dniu 14 lutego 2017 r, wyemitowano reportaż pn. „Działkowa wojna”, w którym po raz kolejny „Magazyn Ekspres Reporterów” potwierdza, że celem redagujących program nie jest obiektywne ukazanie zdarzeń w ogrodach działkowych. Każdy incydent w ogrodach działkowych, nawet taki, który dotyczy skłóconych działkowców, jest doskonałą pożywką dla mediów do bezpodstawnego atakowania Polskiego Związku Działkowców, jego struktur i działaczy. Przygotowujący materiał do reportażu świadomie pomijają zasięgnięcia rzetelnych wyjaśnień i informacji od przedstawicieli reprezentujących Związek a przedstawiają jedynie to, co mówią przeciwnicy, którymi z reguły są osoby, które weszły w konflikt z regulaminem ROD, ustawą o rod lub z innymi przepisami prawa powszechnie obowiązującego. Dla przedstawicieli Polskiego Związku Działkowców w wyemitowanym reportażu nie dano możliwości wypowiedzenia się, a należało to zrobić choćby dla dokładnego i obiektywnego przekazu na temat tej rzekomej „działkowej wojny”.

Tymczasem zamiast przedstawicieli Związku do głosu dopuszcza się senator Panią Lidie Staroń. Pani Lidia Staroń nie jest przecież przedstawicielem Polskiego Związku Działkowców, ani arbitrem w sporze, jeśli taki zaistniał w jednym z ogrodów w Białej Podlaskiej. Cóż to za autorytet dla polskich działkowców – członków Polskiego Związku Działkowców. Pani senator nie jest naszą reprezentantką, a jest nas w Polsce ponad milion członków. W wyemitowanym programie mogła być co najwyżej „adwokatem” tych kilku osób, które nic poza narzekaniem nie miały do powiedzenia. Te osobom może nie być po drodze ze Związkiem, ale to ich problem, skoro regulaminu nie przestrzegają w ogrodzie.

W taki właśnie sposób media uprawiają manipulację, która jest wymierzona przeciwko Polskiemu Związkowi Działkowców, przeciwko dobrej ustawie o rod. Ktoś za tym stoi i działkowcy wiedzą kto i o co chodzi. To dalszy ciąg walki o uwol-

nienie gruntów spod władztwa Związku aby je swobodnie sprzedawać na cele komercyjne, tylko Związek stoi ku temu na przeszkodzie.

Pani senator Lidia Staroń należy właśnie do tej grupy polityków, która od przeszło ćwierć wieku próbuje różnymi metodami doprowadzić do likwidacji Polskiego Związku Działkowców i likwidacji ogrodów działkowych. Zawsze używała takich argumentów, że PZD i działający w jego strukturach członkowie PZD to postkomuna i malwersanci. Jak nie ma się żadnych faktów przeciwko PZD, to najłatwiej posługiwać się wyświechtanymi epitetami i obrażać ludzi, którzy poświęcają się dla dużej sprawy i dla miliona działkowców, aby ogrody przetrwały.

Wyemitowany program o „działkowej wojnie” w mojej ocenie jest wyrazem popierania inicjatyw grup interesu, które mają tylko jeden cel – dobrać się do gruntów ogrodów działkowych i pomnażać swój kapitał. A działkowcom wmawiać, że będą mogli robić w ogrodach co chcą, byleby ten Związek zlikwidować. Okłamywanie, hipokryzja, oczernianie i pomawianie to narzędzia jakimi posługują się media i osoby publiczne aby skłócić środowisko działkowców, podważyć celowość bycia we własnej organizacji. Tak dalej być nie może.

List swój przekazuję drogą elektroniczną do wiadomości Okręgowi Sudeckiemu i Krajowej Radzie PZD.

Krystyna Domaszewicz
działkowiec z ROD „Podzamcze”
w Wałbrzychu

List Pana Jerzego Karpińskiego z ROD „Radość” we Wrocławiu

MÓJ PROTEST

Jako obywatel współczesnej społeczności często korzystam z dobrodziejstw rozwijających się dziedzin życia, w tym z technologii medialnego docierania do przeciętnej odbiorcy informacji. Nie sposób tego uniknąć i czasem też, wbrew mojej woli, karmiony jestem wiadomościami lub poglądami, które wzbudzają mój zdecydowany sprzeciw. Coś takiego miało miejsce w dniu 24 lutego 2017 r. podczas emisji w TVP-2 reportażu przedstawionego w programie „Magazyn Expressu Reporterów” dotyczącego sporu w rodzinnym ogrodzie działkowym w Białej Podlaskiej. Patrzyłem na to wszystko i przecierałem oczy ze zdumienia. Nie mogłem uwierzyć w to, że lokalny spór pomiędzy Zarządem ogrodu, a niezdiscyplinowanymi działkowcami, można wykorzystywać jako okazję i atak na cały

Polski Związek Działkowców. Moje wzburzenie spotęgował fakt, że osoby łamiące prawo oraz regulamin ROD, przedstawiono jako nieszczęśników tyranizowanych przez Zarząd ROD, a nie wysłuchano opinii innych działkowców oraz samego Zarządu. Szokujące było też dla mnie także i to, że oliwy do ognia dołała w tym przypadku pani senator Lidia Staroń, która Polski Związek Działkowców określiła państwem w państwie, ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych z dnia 13 grudnia 2014 roku za niekonstytucyjną, a same ogrody działkowe za wymysł PRL. Takie traktowanie sprawy można tylko rozumieć jako przejaw ograniczonej znajomości tematu, albo też za świadome słuzenie siłom przeciwnym istnieniu Polskiego Związku Działkowców. Osobiście nie wykluczam obu tych sytuacji, bo trudno sądzić inaczej jeśli fakty mówią co innego np. że ogrodnictwo działkowe w Polsce istnieje już 120 lat i dlatego nie może być traktowane jako wymysł epoki komunizmu.

Dla mnie jest oczywiste, że dzień 13 grudnia 2013 roku zakończył wieloletnią batalię o przyznanie naszej działkowej społeczności odpowiedniej ochrony prawnej. Dał też nam wszystkim prawo dobrowolnego zrzeszania się w stowarzyszeniach. Ustawa sejmowa o rodzinnych ogrodach działkowych, przyjęta w tym dniu dzięki poparciu wszystkich sił politycznych naszego parlamentu, jednoznacznie określiła bowiem najważniejsze kwestie związane z funkcjonowaniem ogrodnictwa działkowego w Polsce. Niektórzy myśleli, że ustawa ta stanie się powodem szybkiego i powszechnego wyłączenia się ogrodów działkowych z Polskiego Związku Działkowców. Czas pokazał, że były to płonne nadzieje i że odsetek wyłączających się ogrodów jest niewielki. Większość ogrodów pozostała w strukturach Polskiego Związku Działkowców, bo był on i jest nadal gwarantem bezpieczeństwa ogrodów działkowych. Tak więc Polski Związek Działkowców istnieje i skutecznie działa na rzecz obrony praw działkowców oraz broni tereny ogrodów działkowych przed siłami działającymi na rzecz zagarnięcia tych terenów do swoich celów. Doprowadza to te siły do stanu frustracji i potęguje ich zaciekłość w atakowaniu istniejącego porządku prawnego, a w tym samego Polskiego Związku Działkowców. W swoich atakach wykorzystują różne metody działania, w tym także możliwości posiadane przez środki masowego przekazu. Poza wspomnianym na wstępie programem „Expressu Reporterów” mieliśmy przecież wcześniej do czynienia z atakowaniem nas przez redaktor śledczą Anitę Gargas, czy też przez „Ga-

zetę Wyborczą” w artykułach redaktora Marcina Wójcika. Cel i intencje wszystkich tych ataków w każdym przypadku są te same. Wszyscy wiemy, że nie chodzi tu o działkowców, ani o Polski Związek Działkowców, tylko o atrakcyjne tereny ogrodów na które łakomym wzrokiem patrzą firmy deweloperskie.

Jako działkowiec i członek Polskiego Związku Działkowców nie godzę się z tym, że środki masowego przekazu wpisują się w akcję atakowania

naszej ustawy i Polskiego Związku Działkowców. Nie godzę się z tym, że do tych ataków wykorzystują tych, którzy łamali lub łamią istniejące prawo i z tego tytułu zostali wykluczeni z PZD lub wezwani do usunięcia nieprawidłowości, które spowodowali. To co stwierdziłem w tej sprawie jest moim protestem wobec wydarzeń medialnych, które nie powinny zaistnieć.

Jerzy Karpiński

Wrocław, dnia 7 marca 2017 r.

4. Senator Lidia Staroń znowu atakuje PZD i ustawę o ROD

Niezależna senator Lidia Staroń podczas programu Magazyn Ekspresu Reporterów w dn. 14 lutego br. w ostrych słowach wypowiadała się na temat ustawy o ROD i PZD. Postać ta jest działkowcom doskonale znana, jednak próżno by szukać w środowisku działkowym dobrej opinii o jej działalności na rzecz działkowców czy ROD. Pani senator bowiem uporczywie od lat zwalcza wszelkie przejawy samorządności działkowej i chce odebrać działającej w obronie praw działkowców organizacji prawo do istnienia. Czy tak może wyglądać obrońca działkowców?

Legitymująca się wykształceniem budowniczym (senator jest z wykształcenia inżynierem budownictwa) senator Staroń nie miała problemu z niesłuszną i niesprawiedliwą oceną prawnych aspektów działkowej ustawy. To tak, jakby prawnik wypowiadał się na temat skomplikowanego złamania nogi. Choć nie można odmówić mu tego, iż jako obywatel ma prawo wypowiedzieć co myśli, to jednak jego słowa mogą całkowicie odbiegać od rzeczywistości. Podobnie jest właśnie ze znajomością tematyki prawnej u Lidii Staroń. Istnieje podejrzenie, iż wypaczoną wiedzę na temat ustawy pani senator czerpie od notorycznie i nagminnie łamiących prawo działkowców, którzy dziwnym trafem wypowiadają dokładnie te same zdania, co pani senator. Nie jest też żadną tajemnicą poliszynela, iż pani Staroń od wielu lat wykorzystuje każdą okazję, by stawać w obronie ludzi, którzy łamią prawo w ogrodach działkowych. Tak było, gdy z zapalem broniła działkowca z Olsztyna, który żądał zgody na zamieszkiwanie w budynku na terenie ogrodu, a którego w żaden sposób nazwać altaną się nie dało. Rację Związkowi w tej sprawie przyznał także sąd. Brak przyzwolenia na łamanie prawa ze strony PZD spowodował, że działkowiec ten nawiązał współpracę ze środowiskami politycznymi, w tym właśnie z panią Staroń, wówczas

posłanką Platformy Obywatelskiej. Jego działanie nie było jednak działaniem w zgodzie z literą prawa, a zwykłym odwetem za brak zgody na łamanie praw. To dlatego skierowane było wyłącznie na oczernianie i dyskredytowanie Związku oraz ustawy o ROD. Swoją „nienawiścią” do działkowców, ogrodów i PZD skutecznie zaraził panią Staroń. Tymczasem prawda jest taka, że działkowiec ten za rażące naruszenie prawa budowlanego został wykluczony z własnego ogrodu i otrzymał z inspekcji budowlanej nakaz rozbiórki. Jednak już wtedy historia jednego działkowca służyła pani Staroń do permanentnego i niezrozumiałego ataku na ustawę o ROD i cały Związek.

Zauważyć trzeba też, że jej wystąpienia stoją w sprzeczności ze słowami, które sama wypowiada. Jak choćby te, które mówiła odchodząc z PO. „Zawsze reaguję i reagować będę na krzywdę, niesprawiedliwość i bezkarne łamanie prawa bez względu na cenę, jaką trzeba za to zapłacić”. Tymczasem wbrew tym słowom broniła partykularnych interesów pojedynczych działkowców, którzy w pogoni za własnymi interesami dążyli do przejęcia działki na własność kosztem całej społeczności działkowej. Czy to właśnie tak zdaniem pani Staroń wygląda ochrona pokrzywdzonych, że broni się kilku kolesi, którzy nie chcą partycypować w kosztach utrzymania ogrodu, zwalając ten przykry obowiązek na innych, uczciwych obywateli, a także oszukują społeczeństwo mieszkając w swoich domach postawionych bezprawnie w ROD za pół darmo, nie płacąc podatków?

To jednak nie jedyna sytuacja, z jakiej dała się działkowcom poznać Lidia Staroń. Po wyroku Trybunału Konstytucyjnego, wówczas jeszcze jako posłanka Platformy, była członkiem zespołu pod kierunkiem posła Huskowskiego, który przedstawił własny projekt ustawy działkowej PO. Zapis o likwidacji samorządnej i samodzielnej organiza-

cji pozarządowej był jednym z głównych założeń ustawy PO. Nie chodziło bowiem wcale o dobro działkowców i zachowanie ogrodów, a jedynie o otwarcie drogi do uwolnienia cennych gruntów. Nie byłoby to jednak możliwe bez likwidacji PZD. Projekt, którym tak szczyciła się Lidia Staroń sprawiłby, że działkowcy utraciliby to, co de facto jest najistotniejsze - wszelkie swoje prawa do użytkowanej działki, a także prawa nabyte i ochronę prawną, którą mieli dotychczas. Stąd celem tego projektu była likwidacja przeszkody w drodze do celu, a więc Związku. Staroń ze wszelkich miar próbowała wówczas zdyskredytować ciesząc się ogromnym poparciem społecznym projekt obywatelski ustawy o ROD. Jak widać tego, iż to właśnie projekt obywatelski zyskał poparcie Sejmu i ludzi do dziś PZD nie wybaczyła i żywi głęboką urazę, krytykując projekt w dalszym ciągu. Gdyby rzeczywiście leżało jej na sercu dobro działkowców, to słuchałaby nie głosu grupki niezadowolonych, którzy zawiedzeni są brakiem legalizacji zamieszkiwania w ROD, ale doceniła, jak dobrze ustawa chroni prawa działkowców. Tymczasem senator Staroń chętnie odebrałaby działkowcom gwarantowane ustawą o ROD prawa, w tym prawo do decydowania o swojej przynależności do Związku.

Ponadto myli się pani Staroń mówiąc w tejże audycji, że ogrody to wymysł PRL. Ogrody działkowe istnieją w Polsce od 120-lat, więc w żadnej mierze nie mogą i nie są pozostałością po epoce komunizmu. Ich największy rozwój wiąże się niezaprzeczalnie z pojawieniem się Polskiego Związku Działkowców i datowany jest na lata 80. a nie

na głęboki PRL, jak próbuje to wmówić pani senator. Ogrody działkowe istnieją na całym świecie, z tą różnicą, że w innych krajach europejskich, np. w Niemczech nikt ogrodów działkowych nie zwalcza, a politycy na czele z kanclerz Merkel, doceniają ich walory i pozytywne aspekty, chroniąc przed zniszczeniem i przeobrażeniem. Pani Lidia Staroń usilnie próbuje przekonać wszystkich do swojej opinii, że działkowcy to „komuniści i małwersanci”. W ramach własnej krucjaty przeciwko byłemu systemowi, chciałaby w końcu zobaczyć Polskę bez tych jakże powszechnie dostępnych i lubianych przez Polaków działek. Senator Lidia Staroń nie ukrywała nigdy faktu, iż nie tylko jest przeciwna istnieniu PZD, ale także ogrodów działkowych. Podczas spotkania z przedstawicielami ogrodów w 2012 roku jasno i wyraźnie wskazała, że zarówno 120-letnia historia ROD, dorobek pokoleń, jak i ich wartość nie mają dla niej znaczenia. Pani Staroń wyraziła wówczas swoją prawdziwą opinię, iż działki należy zlikwidować w ciągu najbliższych lat. Niestety pani poseł mimo wielu lat pełnienia funkcji publicznej wciąż nie chce przyjąć do zrozumienia, że pełni mandat publiczny i powinna liczyć się nie tylko z opinią kilku wyrwanych ze środowiska cwaniaków, chcących ugrać na ogrodach działkowych własne prywatne interesy, ale winna się liczyć z większością. Ta zaś jasno wyraża swoją pozytywną opinię na temat ogrodów działkowych i Związku. Warto wsłuchać się w ten głos, zamiast kompromitować się w programach telewizyjnych.

AH

V. PROBLEMY PRAWNE

1. Od 1 stycznia 2017 r. zmiany w umowach zlecenia

Okręgowe zarządy oraz zarządy ogrodów, które mają zawarte lub zamierzają w 2017 r. zawrzeć z osobami fizycznymi umowy zlecenia (lub umowy o świadczenie usług - także z przedsiębiorcami, którzy świadczą usługi jednoosobowo), powinny uwzględnić znowelizowane przepisy ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2015 r. poz. 2008 ze zm.), które weszły w życie 1 stycznia 2017 r. Zapewniają one zleceniobiorcom minimalną stawkę godzinową wynagrodzenia w wysokości 13 zł brutto. Znowelizowane przepisy należy stosować zarówno do zleceniobiorców, z którymi umowy zlecenia zostały zawarte po 31 grudnia 2016 r., jak i osób, z którymi umowy zawarto wcześniej ale umowy te nadal są wykonywane. Istotne jest, że nawet jeśli okręgowe zarządy lub zarządy ogrodów od 1 stycznia 2017 r. nie wprowadzą zmian w umowach zlecenia (nie aneksują ich), to za wykonaną od nowego roku pracę, zleceniobiorcom i tak będzie przysługiwało wynagrodzenie co najmniej w stawce ustalonej przepisami prawa. A zatem jeśli zleceniobiorca otrzyma wynagrodzenie w kwocie niższej (np. 10 zł za godzinę), będzie miał roszczenie o wyrównanie wynagrodzenia do poziomu stawki minimalnej, tj. do 13 zł za godzinę. Podkreślenia wymaga, że stawka minimalna jest stosowana wobec wszystkich zleceniobiorców bez względu na staż pracy; a więc także osobie podejmującej swoją pierwszą pracę w ramach umowy zlecenia (umowy o świadczenie usług) należy zapewnić wynagrodzenie nie niższe niż 13 zł brutto za godzinę.

Zleceniobiorcom w ogrodach lub okręgach, z którymi zawarto umowy na okres dłuższy niż jeden miesiąc, należy wypłacać wynagrodzenie w wysokości wynikającej z minimalnej stawki godzinowej co najmniej raz w miesiącu. Od 1 stycznia 2017 r. nie ma już tym samym możliwości, by wynagrodzenie wypłacać rzadziej. Nawet jeśli umowa ze zleceniobiorcą ma trwać np. półtora miesiąca, to już po miesiącu należy wypłacić przynajmniej tę część wynagrodzenia, która odpowiada minimalnej płacy ustalonej dla zleceniobiorców.

Z uwagi na wymogi dotyczące stawki minimalnej oraz możliwość kontrolowania w tym zakresie zleceniodawców przez Państwową Inspekcję Pra-

cy, w umowie zlecenia należy określić sposób potwierdzania (ewidencjonowania) liczby godzin wykonywania zlecenia. W umowie zlecenia można np. ustalić, że zleceniobiorca będzie odnotowywał liczbę godzin wykonywania zlecenia w każdym dniu w ewidencji czasu pracy lub wskazywał w ewidencji przedział czasowy faktycznej pracy w ramach zlecenia (np. od godz. 9:00 do godz. 13:00). Nieuregulowanie w umowie zlecenia (aneksie) sposobu potwierdzania liczby godzin wykonywania zlecenia, wywoła ten skutek, że to zleceniobiorca przed wypłatą wynagrodzenia przedłoży zleceniodawcy wykaz godzin pracy i zestawienie to będzie wówczas podstawą obliczenia wynagrodzenia. Reguły te będą miały zastosowanie także wówczas, gdy ze zleceniobiorcą nie zawarto umowy na piśmie lub w formie elektronicznej.

Zaleca się też ustalenie w umowie zlecenia (aneksie) liczby godzin wykonywania zlecenia np. w miesiącu (jeśli umowa została zawarta na okres dłuższy lub na czas nieokreślony) i przestrzeganie tego limitu. Pozwoli to uniknąć sytuacji, w których zleceniobiorca niezasadnie i wbrew postanowieniom umowy podnosiłby fakt większej liczby godzin wykonywania zlecenia.

Naruszenie przepisów o stawce minimalnej jest teraz wykroczeniem zagrożonym karą grzywny w wysokości od 1 000 do 30 000 zł. Okręgi oraz zarządy ogrodów powinny też pamiętać o tym, by dokumentację określającą sposób potwierdzania liczby godzin wykonywania zlecenia oraz ewidencję czasu pracy w ramach zlecenia, przechowywać przez okres 3 lat.

Znowelizowana ustawa przewiduje wprowadzenie wyjątki od stosowania stawki minimalnej, niemniej jednak raczej nie będą one dotyczyły umów zlecenia (umów o świadczenie usług), zawieranych przez organy PZD. Stawki minimalne nie mają bowiem zastosowania do umów o sprawowanie szczególnego rodzaju opieki oraz umów zlecenia, zgodnie z którymi zleceniobiorcy sami decydują o miejscu oraz czasie pracy i jednocześnie przysługuje im wyłącznie wynagrodzenie prowizyjne (art. 8d ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę).

dr Aneta Ołędzka
Biuro Prawne Krajowej Rady PZD

2. Nabycie prawa do działki po zmarłym działkowcu

W razie śmierci działkowca osobom bliskim przysługują szczególne uprawnienia w zakresie nabycia prawa do działki. Problematyka ta została wprost uregulowana w art. 38 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (dalej: ustawa o ROD), nie pozostawiając w tym zakresie żadnej swobody organom stowarzyszenia ogrodowego.

Podkreślenia wymaga, że przepisy ustawy o ROD ustanawiają odrębne od przepisów Kodeksu cywilnego (dalej: KC) regulacje na wypadek śmierci działkowca. Prawo do działki nie podlega zatem dziedziczeniu na zasadach ogólnych, a więc nie wchodzi do masy spadkowej. Działkowiec nie może też za życia zadysponować prawem do działki na wypadek jego śmierci.

Uprawnienia małżonka działkowca

W razie śmierci działkowca najszerszy zakres uprawnień przysługuje jego małżonkowi. Sytuacja małżonka – i tym samym rola zarządów ROD – jest jednak różna w zależności od tego, czy pozostałemu przy życiu małżonkowi przysługiwało prawo do działki wspólnie z działkowcem, czy też przynależało ono tylko zmarłemu.

Jeśli działkowiec pozostawał w związku małżeńskim i małżonkom wspólnie przysługiwało prawo do działki – z chwilą śmierci działkowca jego małżonek staje się wyłącznym dzierżawcą działki w ROD. Małżonek nie musi składać wobec PZD jakichkolwiek oświadczeń w tym zakresie. Innym osobom bliskim działkowca (np. dzieciom) nie przysługują z tego tytułu żadne roszczenia wobec PZD.

Jeśli zaś małżonkowi zmarłego działkowca nie przysługiwało prawo do działki, a jest on zainteresowany nabyciem tego prawa, musi wówczas złożyć wobec PZD oświadczenie o woli wstąpienia w stosunek prawny po zmarłym działkowcu. Oświadczenie to musi być złożone przed upływem 6. miesięcy od dnia śmierci działkowca. Po tym terminie uprawnienie wygasa.

Uprawnienia innych bliskich osób działkowca

Jeśli małżonek działkowca nie złożył oświadczenia w terminie, wówczas otwiera się innym osobom bliskim zmarłego działkowca (zstępnym, wstępnym, rodzeństwu, dzieciom rodzeństwa oraz osobom pozostającym z działkowcem w stosunku przysposobienia) możliwość nabycia prawa do działki. Osobom tym ustawa o ROD przyznaje

3-miesięczny termin na zgłoszenie roszczenia do PZD. Istotne jest, że zarząd ROD nie może przyznać prawa do działki osobie bliskiej przed upływem tego okresu. Jeśli bowiem zgłosi się więcej niż jeden uprawniony, o ustanowieniu prawa do działki rozstrzygnie sąd (art. 38 ust. 3 ustawy o ROD). Organy PZD nie mają wówczas uprawnień do podejmowania w tym zakresie jakichkolwiek decyzji. Nawet zatem gdy z roszczeniem wystąpi np. jedyna córka zmarłego działkowca, która korzystała z działki za życia działkowca i członek dalszej rodziny (np. siostrzeniec działkowca) organy PZD nie mogą zdecydować o przyznaniu tego prawa córce. Tylko bowiem sąd jest wówczas władny rozstrzygnąć kwestię prawa do działki. Z dniem uprawomocnienia się orzeczenia sądu wskazana przez sąd osoba staje się działkowcem.

Istotne jest, że jeśli w chwili śmierci działkowiec nie pozostawał w związku małżeńskim, wówczas osoby bliskie zmarłego działkowca mają 6 miesięcy (a nie 3) na wystąpienie do PZD o ustanowienie prawa do działki na ich rzecz (art. 38 ust. 4 ustawy o ROD). Termin ten biegnie wówczas od dnia śmierci działkowca.

Znaczenie prawidłowego ustalenia terminów

Dla zapewnienia realizacji uprawnień małżonka i innych osób bliskich działkowca istotne jest prawidłowe obliczenie terminu 6- i 3-miesięcznego. Skoro niezłożenie przez małżonka działkowca w ustawowym terminie oświadczenia o woli wstąpienia w stosunek prawny po zmarłym, powoduje że prawo do działki wygasa i otwiera się dla innych osób bliskich możliwość ubiegania się o ustanowienie tego prawa na ich rzecz – błędne ustalenia organu PZD w tym zakresie mogą skutkować naruszeniem uprawnień tych osób. Jeśli bowiem małżonek uchybi 6-miesięcznemu terminowi na złożenie oświadczenia wobec PZD, zarząd ROD nie może wbrew przepisom ustawy o ROD i z naruszeniem uprawnień innych osób bliskich zmarłego działkowca, uznać to oświadczenie za skuteczne.

Okres 6. miesięcy na złożenie oświadczenia przez małżonka należy liczyć od dnia śmierci działkowca (data z aktu zgonu). Ustalając zaś koniec tego terminu, należy stosować przepisy KC. Zgodnie zaś z art. 112 KC okres liczony w miesiącach kończy się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było

- w ostatnim dniu tego miesiąca. Jeśli jednak koniec 6-miesięcznego terminu na złożenie oświadczenia przez małżonka działkowca przypada na dzień ustawowo wolny od pracy (niedzielę, święto) lub w sobotę, wówczas termin ten upływie najbliższego dnia roboczego (art. 115 KC). Zasady te należy stosować także przy obliczaniu 3-miesięcznego terminu, przy czym jego bieg rozpoczyna się z upływem terminu zastrzeżonego dla małżonka działkowca. Termin jest zachowany jeśli oświadczenie zostanie doręczone do PZD przed upływem ustalonego okresu.

Biorąc pod uwagę funkcje rodzinnych ogrodów działkowych należy przyjąć, że nawet gdyby doszło do uchybienia terminowi do złożenia oświadczenia przez osobę bliską a byłaby ona jedyną osobą uprawnioną i zainteresowaną nabywaniem prawa do działki po zmarłym, zarząd ROD w miarę możliwości i z poszanowaniem przyjętych w ROD i PZD zasad, powinien uwzględnić jej wolę, zamiast ustanawiać prawo do działki na rzecz innej, obcej osoby.

dr Aneta Olędzka
Biuro Prawne Krajowej Rady PZD

3. Zwolnienie stowarzyszenia ogrodowego od opłat sądowych

Jednym z wielu korzystnych dla działkowców rozwiązań wprowadzonych przez ustawę o ROD jest zwolnienie ich organizacji od kosztów sądowych. Mianowicie znowelizowała ona art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Przepis ten otrzymał brzmienie „*Nie mają obowiązku uiszczania opłat organizacje pożytku publicznego działające na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z wyjątkiem spraw dotyczących prowadzonej przez te organizacje działalności gospodarczej, stowarzyszenia ogrodowe w rozumieniu ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 40), a także organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2010 r. Nr 234, z późn. zm.) w sprawach dotyczących realizacji zleconego zadania publicznego na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*”. Niestety, choć przepis wprost stanowi, że stowarzyszenia ogrodowe nie uiszczają opłat i ustawodawca w stosunku do tej kategorii podmiotów nie czyni dodatkowych wymogów bądź zastrzeżeń (co uzasadnia twierdzenie, że zwolnienie jest niezależne od charakteru sprawy), to jednak w praktyce zdarzają się przypadki kwestionowania zwolnienia przez sądy.

Błędnie interpretując przepis art. 104 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, niektóre sądy przyjmują, że PZD korzysta wprawdzie ze zwolnienia od uiszczania opłat sądowych, lecz zwolnienie jest ograniczone przedmiotowo - a zatem dotyczy wyłącznie spraw sądowych, które pozostają w związku z realizacją przez PZD

zleconych zadań publicznych na podstawie przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Taki kierunek interpretacji komentowanego przepisu nie znajduje żadnego uzasadnienia. Art. 104 ust.1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ustanawia zwolnienie od opłat dla kilku kategorii podmiotów, tj. organizacji pożytku publicznego, organizacji pozarządowych oraz stowarzyszeń ogrodowych. I wprawdzie czyni w tym przepisie ograniczenia, to jednak nie dotyczą one stowarzyszeń ogrodowych. Zwolnienie od uiszczania opłat ustanowione na rzecz stowarzyszeń ogrodowych ma charakter bezwzględny i nie jest obwarowane żadnym dodatkowym wymogiem czy zawężeniem jego stosowania do określonej kategorii spraw. W pełni uprawniony jest zatem pogląd, że w każdej sprawie sądowej, w której stroną lub uczestnikiem jest PZD, Związek nie uiszcza opłat sądowych. Nie ma znaczenia przedmiot sprawy oraz rodzaj naruszonego dobra czy interesu PZD, których dotyczy prowadzone lub wszczynane postępowanie sądowe. Powyższe potwierdził również Sąd Apelacyjny w Warszawie rozpoznający zażalenie PZD na zarządzenie wzywające PZD do uiszczenia opłaty od pozwu w sprawie o ochronę dóbr osobistych i zapłatę (postanowienie z dnia 14 lutego 2017 r., sygn. akt I ACz 143/17). Sąd Apelacyjny uznał, że zarządzenie było wadliwe i uchylił je przyjmując, że PZD na mocy art. 104 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zwolnione jest od uiszczania opłat sądowych.

Warto też wspomnieć, że w jednej ze spraw prowadzonej przed krakowskim sądem wydane zostało zarządzenie wzywające PZD do uiszczenia opłaty sądowej bowiem uznano, że PZD nie jest stowarzyszeniem ogrodowym. Wniosek ten został wyprowadzony z faktu, że PZD w odpisie z KRS

oznaczony był wówczas jako „inna organizacja społeczna lub zawodowa”. Pominięto zatem treść art. 65 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, mocą którego PZD uzyskał status stowarzyszenia ogrodowego. Wniesione przez PZD zażalenie na zarządzenie, przyniosło oczekiwany skutek; Sąd Apelacyjny w Krakowie uchylił zaskarżone zarządzenie, potwierdzając tym samym zwolnienie PZD od uiszczania opłat sądowych (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 września 2015 r., sygn. akt I ACz 1456/15).

4. Zasady reprezentacji związku przez zarząd ROD

W związku z licznymi zapytaniami dotyczącymi uprawnień zarządów ROD do zawierania umów i podejmowania innych czynności prawnych w imieniu Związku, należy przypomnieć najważniejsze zasady odnoszące się do tego ważnego zagadnienia. Przystępując do omówienia tej kwestii trzeba rozpocząć od stwierdzenia, że to Polski Związek Działkowców posiada osobowość prawną. Oznacza to, że Związek jako całość ma zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych. Może zatem samodzielnie uczestniczyć w obrocie prawnym, tj. być podmiotem praw i obowiązków oraz nabywać je przez własne działania. Osobowość prawna skutkuje również tym, że posiadający ją podmiot może pozywać przed sąd i być pozywanym.

Należy jednak pamiętać, że PZD posiada wielostopniową strukturę organizacyjną, składa się z trzech wyodrębnionych jednostek organizacyjnych, z których każda ma określone zadania i kompetencje. W rezultacie osobowość prawna nadana Związkowi przysługuje jednocześnie poszczególnym jednostkom organizacyjnym. Nie oznacza to jednak, że mają one pełną zdolność do występowania w obrocie jako samodzielne jednostki. Można powiedzieć, że korzystają one z osobowości prawnej Związku w zakresie określonym w statucie.

Powyższe uwagi odnoszą się w szczególności do rodzinnych ogrodów działkowych, będących podstawowymi jednostkami organizacyjnymi Związku. Na terenie swojego funkcjonowania ROD reprezentuje zatem cały Związek, ale wyłącznie w granicach wytyczonych przez odpowiednie postanowienia statutu. W efekcie z osobowością prawną związane jest pojęcie reprezentacji, które dotyczy występowania we wszelkich stosunkach prawnych, czyli są to wszelkie działania w stosunkach zewnętrznych. Reprezentacja może

Reasumując, sądy cywilne nie mają podstaw do skutecznego kwestionowania zwolnienia PZD od uiszczania opłat sądowych. Powyższe potwierdzają także przywołane wyżej orzeczenia sądów. Powołanie się na nie może być pomocne dla organów PZD lub prawników prowadzących sprawę Związku, którzy natykają się lub mogą się natknąć na kwestionowanie przez sądy ustawowego zwolnienia PZD od opłat sądowych.

dr Aneta Olędzka
Biuro Prawne Krajowej Rady PZD

być czynna (składanie oświadczeń woli) i bierna (przyjmowanie oświadczeń woli).

W tym kontekście pojawia się istotne **zagadnienie zakresu reprezentacji**, czyli określenia spraw, które mogą być prowadzone i załatwiane przez ogrody w ramach przysługującej Związkowi osobowości prawnej. Wspominano bowiem, że istnieją w tej mierze granice. W praktyce stosunkowo często występuje problem ich precyzyjnego wyznaczenia. Nierzadkie są wątpliwości, czy dana czynność może być dokonana przez zarząd ogrodu, czy też wykracza ona poza zakres jego uprawnień. Są to ważne kwestie, często rzutujące na prawidłowość funkcjonowania ogrodu i jego organów.

Wyjaśniając powyższe zagadnienie, warto przypomnieć, że ogród działa poprzez swój zarząd, który prowadzi sprawy ROD i reprezentuje Związek na zewnątrz w zakresie i według zasad określonych przez statut. Kwestie te zostały unormowane przede wszystkim w § 73 statutu. Dokonując analizy tego postanowienia można stwierdzić, że w aspekcie działalności ogrodu można wyróżnić **trzy kategorie spraw**:

1. Sprawy samodzielnie załatwiane przez ROD (sprawy zwykłego zarządu);
2. Sprawy wymagające zgody wyższego organu do ich załatwienia przez ROD (sprawy przekraczające zwykły zarząd);
3. Sprawy wykraczające poza zakres uprawnień ROD;

Jeżeli chodzi o **sprawy zwykłego zarządu**, to należy zauważyć, że aby zakwalifikować daną czynność do takich spraw, to musi ona przede wszystkim dotyczyć bieżącego funkcjonowania ROD. Dla przykładu statut wskazał w § 72 katalog takich spraw. W konsekwencji zakres reprezentacji został ograniczony kompetencjami zarządu ROD.

Oznacza to, że każda czynność prawna lub procesowa w imieniu Związku (np. zawarcie umowy, wytoczenie powództwa) może być samodzielnie dokonana przez zarząd ogrodu, pod warunkiem jednak, że taka czynność nakierowana jest na realizację zadań wymaganych do zapewnienia bieżącego funkcjonowania ROD. Należy jednak zastrzec, że pomiędzy dokonywaną czynnością (np. umową) a realizacją zadania musi istnieć bezpośredni związek, co oznacza, możliwość ścisłego powiązania takiej czynności z jednym z licznych zadań właściwych dla zarządu ogrodu. Innymi słowy, dokonanie danej czynności prawnej lub procesowej powinno stanowić warunek prawidłowego wykonania zadania statutowego w danych okolicznościach sprawy. W efekcie zakwalifikowanie danej sprawy do kategorii zwykłego zarządu wymaga, aby jej załatwienie miało jasny związek z bieżącym funkcjonowaniem ROD w tym sensie, że dokonanie danej czynności jest konieczne, aby jakikolwiek ogród mógł należycie wypełniać swoje zadania jako jednostka organizacyjna. Są to zatem kwestie załatwiane w normalnym toku działalności ogrodu działkowego.

Załatwienie takiej sprawy w drodze dokonania odpowiedniej czynności może nastąpić bez zgody prezydium okręgowego zarządu, czyli zarząd ogrodu może ją załatwić samodzielnie, gdyż w tym zakresie ma pełne umocowanie statutowe do reprezentacji Związku i może korzystać z osobowości prawnej PZD. Przykładem takich czynności jest zawarcie umowy na wywóz odpadów, umowy o dostawę mediów, czy też wystąpienie do sądu o zasądzenie zaległych opłat od działkowca. To są właśnie sprawy zwykłego zarządu, które – według statutu - dotyczą bieżącego funkcjonowania danego ogrodu i mają jasny i wyraźny związek z realizacją zadań określonych w przepisach związkowych. Ich załatwienie należy wyłącznie do zarządu ogrodu.

Kolejną kategorią są „**sprawy przekraczających zakres zwykłego zarządu**”. W tym zakresie zazwyczaj pojawia się problem ich odróżnienia od spraw zwykłego zarządu. Wyjaśniając to zagadnienie warto posłużyć się trzema czynnikami, które pomogą nam lepiej zrozumieć istotę spraw przekraczających zakres zwykłego zarządu. I tak, dokonywana czynność powinna:

- dotyczyć spraw bezpośrednio związanych z danym ROD,
- nie dotyczyć bieżącego funkcjonowania ROD,
- nie należeć do właściwości innych organów Związku.

W sposób szczególny należy zwrócić uwagę na pierwszą z wymienionych przesłanek, która stanowi ogólną granicę korzystania przez ogród z osobowości prawnej PZD. Zakres reprezentacji ogrodu został więc ograniczony kompetencjami ROD. Mówiąc obrazowo, tam gdzie się kończą zadania statutowe ogrodu, tam też kończy się możliwość korzystania z osobowości prawnej Związku. Zasada ta odnosi się zresztą do wszystkich jednostek organizacyjnych PZD. Osobowość prawna nie jest bowiem celem samym w sobie, ma jedynie ułatwiać prawidłowe funkcjonowanie jednostek Związku, aby cała organizacja optymalnie realizowała zadania określone w ustawie o ROD. Nie ma więc potrzeby wyposażania ogrodu i innych jednostek w szerszy zakres reprezentacji, gdyż nie ma ku temu żadnych racjonalnych powodów. O tej granicy warto zawsze pamiętać, gdy pojawiają się wątpliwości, czy w danej sprawie można dokonać w imieniu Związku odpowiedniej czynności prawnej lub procesowej. Należy mianowicie ocenić, czy istnieje klarowny i czytelny związek pomiędzy planowaną czynnością a konkretnym zadaniem statutowym.

Kolejnym warunkiem pozwalającym uznać daną sprawę za przekraczającą zakres zwykłego zarządu jest brak powiązania z bieżącym funkcjonowaniem ogrodu. Jak zatem widać, na warunku tym opiera się zasadnicza różnica pomiędzy omawianymi sprawami a sprawami zwykłego zarządu. Tu bowiem mamy do czynienia ze specyficznymi - można powiedzieć - „niecodziennymi” kwestiami, które zarząd ogrodu może załatwić we własnym zakresie, ale pod warunkiem, że uzyska na to zgodę prezydium okręgowego zarządu. Mówimy tu mianowicie o sprawach nie rzutujących bezpośrednio na bieżącą działalność ROD. Ich załatwienie nie jest więc niezbędne do normalnego funkcjonowania ogrodu jako jednostki organizacyjnej, niemniej jednak pośrednio przyczynia się do tego, ulepszając takie funkcjonowanie. Przykładem takich właśnie spraw są umowy pozwalające czerpać korzyści finansowe z majątku ogrodowego, chodzi tu głównie o umowy najmu pomieszczeń w domu działkowca. Skuteczność takich czynności zależy od zgody prezydium okręgowego zarządu, który powinien zbadać, czy przy ich dokonywaniu nie naruszono odpowiednich przepisów oraz nie nastąpiło pokrzywdzenie ogrodu przez kontrahenta. Pamiętać bowiem trzeba o odpowiedzialności majątkowej wynikającej z takich czynności. Stąd wymóg zgody prezydium okręgowego zarządu. Szczegółowe zasady w tym zakresie zostały usta-

lone w uchwale nr 382/2015 w sprawie czerpania i wykorzystania dochodów z majątku Polskiego Związku Działkowców.

Ponadto trzeba pamiętać, że oprócz spraw niezwiązanych z realizacją zadań ROD istnieje również pewna kategoria spraw, które wprawdzie dotyczą ogrodu, ale zostały statutowo zastrzeżone do kompetencji innych organów Związku. Są to więc **sprawy wykraczające poza zakres uprawnień ROD**. Tutaj więc przepisy związkowe przesądziły, że zarząd ogrodu nie może podejmować żadnych działań na zewnątrz. Reprezentacja Związku w tym zakresie należy do innych organów, które zostały statutowo umocowane do występowania w imieniu PZD. Dotyczy to w szczególności nabywania, zbywania lub obciążania majątku trwałego PZD, np. zbywania użytkownika wieczystego.

Mając powyższe na uwadze należy wskazać również podstawowe zasady dotyczące sposobu reprezentacji. W tym względzie obowiązuje zasada reprezentacji łącznej. Oznacza to, że potrzebne jest współdziałanie dwóch członków zarządu przy dokonywaniu danej czynności. Wynika to z § 73 ust. 2 statutu PZD. Przepis ten stanowi, że prezes zarządu ROD (pierwszy wiceprezes) łącznie z innym członkiem zarządu ROD umocowany jest do składania oświadczeń woli w imieniu PZD. Potrzebne są więc zawsze dwa podpisy wyżej wskazanych osób, które są legitymowane do reprezentacji.

Zasady te wydają się proste, choć w praktyce mogą powstać problemy dotyczące wykazania legitymacji w tym zakresie. Chodzi mianowicie o udowodnienie przed kontrahentem, że dane osoby rzeczywiście są członkami zarządu ROD i z tego tytułu przysługuje im łączne prawo reprezentacji. Do tej pory różnie sobie radzono z tym problemem. Przeważnie przedstawiano protokół z pierwszego posiedzenia zarządu, na którym organ ten się konstituuował, czyli wybierano prezesa i pozostałych członków funkcyjnych. Z dokumentu tego wynika bowiem, które osoby mogą występować w imieniu ogrodu. Metoda ta nie zawsze jednak okazywała się skuteczna. Dlatego też w niektórych przypadkach konieczne okazuje się

wystawienie członkom zarządu ROD odrębnych pełnomocnictw, które w sposób jednoznaczny potwierdzają, że przysługuje im właściwe umocowanie do reprezentowania PZD. Zazwyczaj dotyczy to sytuacji występowania w sprawach sądowych, czy też zawierania niektórych umów.

Na zakończenie niniejszego opracowania warto jeszcze przedstawić **konsekwencje naruszenia zasad reprezentacji ROD**. Z praktycznego punktu widzenia istotne jest bowiem, jakie skutki pociąga za sobą czynność dokonana w sposób sprzeczny z wyżej zaprezentowanymi regułami. W tym względzie odpowiedzi udziela przede wszystkim art. 39 § 1 Kodeksu cywilnego. Przepis ten stanowi, że kto jako organ osoby prawnej zawarł umowę w jej imieniu nie będąc jej organem albo przekraczając zakres umocowania takiego organu, obowiązany jest do zwrotu tego, co otrzymał od drugiej strony w wykonaniu umowy, oraz do naprawienia szkody, którą druga strona poniosła przez to, że zawarła umowę nie wiedząc o braku umocowania. Jak zatem widać, naruszenia zasad reprezentacji rodzi dwojakie konsekwencje. Po pierwsze, obowiązek zwrotu wszelkich świadczeń otrzymanych od drugiej strony w wykonaniu umowy (np. zadatków, zaliczek, czynszu itp.). Po drugie zaś, obowiązek naprawienia wszelkich szkód wyrządzonych drugiej stronie wskutek zawarcia umowy z naruszeniem umocowania (np. odszkodowanie w wysokości strat poniesionych przez kontrahenta w rezultacie niemożności realizacji zawartej umowy). Jako że czynności dokonane sprzecznie ze statutowymi regułami reprezentacji nie wiążą prawnie Związku, to tym samym powyższe konsekwencje nie obciążają PZD, ale - zgodnie z przytoczonym przepisem - osobę (osoby) działające jako zarząd ROD zawierającą umowę w imieniu ogrodu nie będąc do tego umocowanym albo przekraczając zakres udzielonego umocowania. Dlatego tak ważna jest znajomość określonych zasad reprezentacji, aby uniknąć powyższych konsekwencji.

r.pr. Tomasz Terlecki
Biuro Prawne KR PZD

VI. KONKURSY KRAJOWE

UCHWAŁA NR 75/2017

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego „**RODZINNY OGRÓD DZIAŁKOWY ROKU 2017**”

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 134 pkt 14 statutu PZD w związku z § 7 statutu, postanawia:

§ 1

1. Ogłosić na rok 2017 konkurs krajowy pn. „**Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2017**”
2. Regulamin konkursu stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.
3. Ankieta konkursowa stanowi załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2

1. Do udziału w konkursie prezydium okręgowych zarządów PZD zgłaszają rodzinne ogrody działkowe, które były laureatami w konkursach okręgowych w roku 2016 r.
2. Prezydium okręgowego zarządu PZD, na terenie którego znajduje się więcej niż 50.000 działek, może zgłosić do konkursu 2 rodzinne ogrody działkowe.
3. Laureaci konkursów krajowych mogą być zgłaszani przez okręgowe zarządy po 3-letniej karencji.
4. Termin zgłaszania ogrodów do konkursu upływa z dniem 25 maja 2017 r. Zgłoszenia nadesłane po tym terminie nie będą uwzględniane.

§ 3

Do udziału w konkursie nie mogą być zgłaszane rodzinne ogrody działkowe:

- 1) w których działki posiadają altany ponadnormatywne, występują zjawiska zamieszkiwania oraz przypadki zameldowania na terenie działek w ROD,
- 2) które nie posiadają planów zagospodarowania zatwierdzonych przez Prezydium OZ PZD.

§ 4

Zgłoszenie do konkursu winno zawierać:

1. Uchwałę prezydium okręgowego zarządu PZD z pełną nazwą rodzinnego ogrodu działkowe-

go, jego położeniem, liczbą terenów, łączną powierzchnię w ha i liczbę działek, a także numerem pod którym ogród jest zarejestrowany w Rejestrze ROD Krajowej Rady PZD.

2. Pisemną informację o rodzinnym ogrodzie działkowym, obejmującą wszystkie działki zawarte w regulaminie konkursu krajowego oraz jego historię.
3. Wyposażenie rodzinnego ogrodu działkowego w infrastrukturę oraz tereny ogólne, wypożyczkowe (place zabaw dla dzieci, place do użytku ogólnego, aleje spacerowe z ich wyposażeniem, np. ławki ogrodowe itp.).
4. Materiał fotograficzny przedstawiający zagospodarowanie ogrodu i działek, w tym bramy wjazdowe do ogrodu, Dom Działkowca lub świetlicę i budynki administracyjno-gospodarcze, tereny użytku ogólnego i rekreacyjne ogrodu, drogi, aleje ogrodowe oraz parkingi, 10 wyróżniających się w zagospodarowaniu działek w ogrodzie z podaniem ich numerów oraz nazwisk użytkowników, życie w ogrodzie (w tym imprezy ogrodowe, Dni Działkowca, Dzień Dziecka, integracyjne itp.) Materiał fotograficzny winien być dobrej jakości wykonany w sposób umożliwiający jego wykorzystanie do publikacji. Wskazane jest, aby był wykonany przez dobrego fotografa i przekazany w formie elektronicznej.

§ 5

Brak załączenia do zgłoszenia dokumentów wymienionych w § 4 uchwały skutkuje nie przyjęciem zgłoszenia rodzinnego ogrodu działkowego do konkursu.

§ 6

1. Komisja Konkursowa Krajowej Rady PZD w skład, której wejdą instruktorzy SSI na podstawie materiałów wymienionych w § 4 uchwały, a także lustracji przeprowadzonych w okresie od 15 czerwca do 10 lipca 2017 r. do-

kona oceny rodzinnych ogrodów działkowych zgłoszonych do konkursu.

2. Komisja Konkursowa Krajowej Rady PZD sporządzi ze swojej pracy protokół wraz z wnioskami na potrzeby Prezydium Krajowej Rady PZD.
3. Prezydium Krajowej Rady PZD na podstawie protokołu z pracy Komisji i wniosków:
  - 1) dokona rozstrzygnięcia konkursu, ustali listę laureatów, w tym ROD, który otrzymał tytuł „Najlepszy Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2017” oraz ogrody wyróżnione w poszczególnych dziedzinach,
  - 2) przyzna tytuły:
    - a) ogrodowi, który uzyskał najwyższą ocenę w konkursie tytuł „Najlepszy Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2017”,
    - b) pozostałym 5 laureatom tytuł „ROD Roku 2017”
    - c) wyróżnienia w poszczególnych dziedzinach:
      - Działalność Statutowa,
      - Działalność Oświatowa,
      - Zagospodarowanie działek,
      - Działalność na rzecz środowiska naturalnego;
      - Inwestycje i remonty infrastruktury,
      - Bezpieczeństwo,
      - Promocja Związku,

- Zagospodarowanie ROD,
- Przychylny dzieciom i młodzieży.

§ 7

1. „Najlepszy Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2017” otrzyma puchar Prezesa PZD, dyplom, tablicę okolicznościową oraz nagrodę pieniężną w wysokości 5 000,- złotych.
2. Rodzinne ogrody działkowe, które zdobyły tytuły „ROD Roku 2017” otrzymują puchary, dyplomy, tablice okolicznościowe oraz nagrody pieniężne w wysokości 4 000,- złotych.
3. Rodzinne ogrody działkowe, które otrzymały wyróżnienia w poszczególnych dziedzinach otrzymują puchary, dyplomy, tablice okolicznościowe oraz nagrody pieniężne w wysokości 2 000,- złotych.

§ 8

Wszystkie rodzinne ogrody działkowe biorące udział w konkursie otrzymują zestaw wydawnictw związkowych na wyposażenie bibliotek ogrodowych.

§ 9

Wyniki konkursu ogłoszone zostaną w trakcie uroczystości Krajowych Dni Działkowca Roku 2017 oraz opublikowane w miesięczniku „działkowiec” i Biuletynie Informacyjnym PZD.

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 28 lutego 2017 r.

Załącznik nr 1 do uchwały nr 75/2017
Prezydium KR PZD z dnia 28.02.2017r.

REGULAMIN KONKURSU KRAJOWEGO „RODZINNY OGRÓD DZIAŁKOWY ROKU 2017”

I. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

1. Dokumentacja organizacyjna ogrodu:
  - a) walnych zebrań i zebrań zarządu ROD za rok 2016, ... **0-10 pkt.**
  - b) protokoły, uchwały, decyzje, zgodność dokumentacji i podejmowanych uchwał z przepisami statutu PZD i regulaminu ROD ..... **0-10 pkt.**
  - c) ilość nowych użytkowników działek, dokumentacja wpisowego i jego podział oraz zabezpieczenie rocznej prenumeraty „działkowiec” ... **0-10 pkt.**
2. Zgodność planu zagospodarowania ROD ze stanem faktycznym (ze szczególnym uwzględnieniem ilości bram i furtek)..... **0-10 pkt.**

3. Dokumentacja członków Związku (rejestr członków ROD, deklaracje członkowskie, umowy przeniesienia prawa do działki, karty ewidencyjne działek, zabezpieczenie rejestru i przestrzeganie ustawy o ochronie danych osobowych) ..... **0-10 pkt.**
4. Komisje problemowe w ogrodzie (liczba działających komisji-należy wziąć pod uwagę co najmniej trzy takie komisje, dokumentacje pracy komisji oraz efekty ich pracy) ..... **0-10 pkt.**
5. Wyposażenie ogrodu działkowego w sprzęt ogrodniczy i mechaniczny (wymienić jaki) ..... **0-10 pkt.**

Łączna ilość punktów do uzyskania ..... 70 pkt.

II. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA

1. Organizowanie szkoleń z zakresu wiedzy ogrodniczej i organizacyjnej dla działkowców, w tym:
  - a) szkolenia tj. wykłady, pogadanki, prelekcje, ilość szkoleń i uczestników ..... **0-10 pkt.**
  - b) pokazy praktyczne – ilość pokazów i uczestników ..... **0-10 pkt.**
2. Propagowanie i rozprowadzanie literatury związkowej, w tym:
  - a) miesięcznika „*działkowiec*” w roku 2016 – prenumerata miesięcznika dla instruktorów ogrodowych SSI PZD i członków organów ROD ..... **0-10 pkt.**
  - b) rozprowadzanie przez zarząd ROD w roku 2016 literatury związkowej na potrzeby działkowców ..... **0-10 pkt.**
  - c) prowadzenie biblioteki ogrodowej ..... **0-10 pkt.**
3. Działalność instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej PZD – liczba instruktorów ogrodowych przypadających średnio na 100 działek w ROD ..... **0-10 pkt.**
4. Prowadzenie kroniki ogrodowej ..... **0-10 pkt.**

Łączna ilość punktów do uzyskania ..... 70 pkt.

III. INWESTYCJE I REMONTY INFRASTRUKTURY ROD

1. Przygotowanie, prowadzenie i rozliczenie inwestycji i remontów prowadzonych przez zarząd ROD zgodnie ze statutem PZD i uchwałą nr 14/III/2015 Krajowej Rady PZD z dnia 1.10.2015 r. i w oparciu o uchwałę walnego zebrania ..... **0-10 pkt.**
2. Bieżąca konserwacja urządzeń i infrastruktury ogrodu ..... **0-10 pkt.**
3. Prowadzenie modernizacji ROD oraz jej realizacja w oparciu o posiadaną dokumentację i plan zagospodarowania:
  - a) realizacja Programu ROD XXI w. .... **0-10 pkt.**
  - b) realizacja zaleceń OZ dot. projektu „*Powszechny przegląd zagospodarowania ROD i działek w 2016 roku*” ..... **0- 10 pkt.**
4. Pozyskiwanie środków na inwestycje i remonty, podnoszenie standardów infrastruktury ROD ..... **0-10 pkt.**

Łączna ilość punktów do uzyskania ..... 50 pkt.

IV. ZAGOSPODAROWANIE ROD

1. Zagospodarowanie przestrzenne ogrodu (zgodność zagospodarowania ogrodu z planem zagospodarowania) ..... **0-10 pkt.**
2. Infrastruktura ROD (stan techniczny), w tym:
  - a) ogrodzenie zewnętrzne ..... **0-10 pkt.**
  - b) bramy i furtki ..... **0-10 pkt.**
  - c) tablica z nazwą ogrodu i jej estetyka ..... **0-10 pkt.**

d) drogi i alejki ogrodowe ich stan i funkcjonalność.....	0-10 pkt.
e) parkingi i miejsca postojowe i ich oddzielenie zielenią izolacyjną od działek	0-10 pkt.
f) obiekty kubaturowe występujące na terenie ROD, tj. dom działkowca, świetlica, budynki gospodarcze.....	0-10 pkt.
g) nawadnianie ogrodu (sposób nawadniania).....	0-10 pkt.
h) sieć energetyczna i jej rozprowadzenie po ogrodzie (wyprowadzenie poza altany podliczników)	0-10 pkt.
i) sanitariaty, ich stan i odizolowanie od działek sąsiednich.....	0-10 pkt.
3. Zagospodarowanie i wyposażenie terenów ogólnych (należy podać rodzaj placów ogólnych i placów rekreacyjnych oraz ich wyposażenie)	0-10 pkt.
4. Stan i wykorzystanie tablic informacyjnych w ogrodzie – aktualność zamieszczanych w nich materiałów i ogłoszeń.....	0-10 pkt.
Łączna ilość punktów do uzyskania	120 pkt.

V. ZAGOSPODAROWANIE DZIAŁEK

1. Wyposażenie działek (stan techniczny, zgodność z regulaminem ROD):	
a) altany (ich prawidłowe usytuowanie jeżeli nie zaistnieją inne przesłanki, powierzchnia i wysokość oraz estetyka.....	0-10 pkt.
b) zachowanie odległości nasadzeń trwałych od granic działek.....	0-10 pkt.
c) szklarnie i tunele foliowe.....	0-10 pkt.
d) elementy małej architektury na działkach (murki, pergole, trejaże, itp)	0-10 pkt.
e) powszechność stosowania kompostowników, ich usytuowanie oraz wykorzystanie na działkach zgodnie z regulaminem ROD.....	0-10 pkt.
2. Estetyka i funkcjonalność działek	0-10 pkt.
3. Pielęgnacja drzew i krzewów (cięcie, prześwietlanie, odnawianie.....	0-10 pkt.
4. Modernizacja działek – realizacja programu	0-10 pkt.
Łączna ilość punktów do uzyskania	80 pkt.

VI. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Występowanie naturalnych pasów izolacyjnych w sąsiedztwie dróg komunikacyjnych lub innych źródeł zanieczyszczeń.....	0-10 pkt.
2. Udokumentowane przez zarząd ROD badania gleby.....	0-10 pkt.
3. Utrzymywanie czystości w ogrodzie, na działkach i na terenach przylegających bezpośrednio do ogrodu	0-10 pkt.
4. Udokumentowane rozwiązanie składowania i usuwania śmieci (umowy).....	0-10 pkt.
5. Ekologia w ogrodzie (budki lęgowe, karmniki dla ptaków, pszczoły murarki ekologiczne sposoby ochrony roślin, stosowanie nawozów naturalnych, kompostowniki na działkach).....	0-10 pkt.
6. Inicjatywy w ROD prowadzące do zmniejszania ilości śmieci poprzez zagospodarowanie odpadów roślinnych (np. skoszonej trawy itp.) oraz usuwanych gałęzi z drzew i krzewów	0-10 pkt.
Łączna ilość punktów do uzyskania	60 pkt.

VII. BEZPIECZEŃSTWO W ROD

1. Udokumentowana współpraca z policją, strażą miejską.....0-10 pkt.
2. Polisy ubezpieczeniowe majątku Związku .....0-10 pkt.
3. Zabezpieczenie przeciwpożarowe oraz przestrzeganie przepisów ogólnych i związkowych w tym zakresie.....0-10 pkt.
4. Układ komunikacyjny w ogrodzie umożliwiający swobodny dojazd do każdej działki pojazdów służb ratowniczych .....0-10 pkt.
2. Inne formy zapewnienia bezpieczeństwa w ogrodzie (wymienić jakie).....0-10 pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania ..... 50 pkt.

VIII. PROMOCJA ROD

1. „ROD otwarty”- wymienić i opisać metody realizacji hasła .....0-10 pkt.
2. Ogrodowe Dni Działkowca i inne imprezy (wymienić jakie) z udziałem społeczności lokalnej organizowane na terenie ogrodu.....0-10 pkt.
3. Udział ROD w imprezach i uroczystościach miejskich, lokalnych i środowiskowych (wystawy, festyny itp.) .....0-10 pkt.
4. Intensywność i udokumentowana współpraca ROD z mediami lokalnymi (TV, radio, prasa, Internet) .....0-10 pkt.
5. Współpraca z samorządem terytorialnym i prowadzenie działalności w realizacji celów i zadań PZD .....0-10 pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania ..... 50 pkt.

IX. OGRÓD PRZYJAZNY DZIECIOM

1. Współpraca ROD z placówkami edukacyjno-dydaktycznymi, tj. szkołami, przedszkolami oraz innymi placówkami w tym - opiekuńczo- wychowawczymi .....0-10 pkt.
2. Propagowanie wiedzy ogrodniczej wśród dzieci i młodzieży szkolnej w tym:
  - a) wykłady i szkolenia .....0-10 pkt.
  - b) konkursy .....0-10 pkt.
  - c) zajęcia praktyczne na działkach ogrodowych .....0-10 pkt.
  - d) wykorzystywanie terenów ogólnych ROD i niezagospodarowanych działek (grządki, rabaty i działki dydaktyczne) .....0-10 pkt.
  - e) ścieżki dydaktyczne (wiedzy ogrodniczej) w ROD .....0-10 pkt.
  - f) inne formy działalności .....0-10 pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania ..... 70 pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania we wszystkich kategoriach ..... 620 pkt.

Ponieważ materiały ilustracyjne będą publikowane oraz wykorzystywane do promowania rodzinnych ogrodów działkowych i Związku winny być one dobrej jakości oraz sporządzone wyłącznie na nośnikach elektronicznych.

**„RODZINNY OGRÓD DZIAŁKOWY ROKU 2017”
ANKIETA KONKURSOWA**

Rodzinny Ogród Działkowy .....
(nazwa ogrodu)

w .....

Okręg.....

zgłoszony do Krajowego Konkursu „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2017”

ROD zajmuje powierzchnię ogółem ..... ha.

Powierzchnia użytkowa pod działkami wynosi ..... ha.

Znajduje się na niej.....działek.

Lustracja ROD została przeprowadzona przez zespół Komisji Konkursowej Krajowej Rady PZD,
w składzie:

1.....
/Imię i nazwisko – funkcja/

2.....
/Imię i nazwisko – funkcja/

w obecności przedstawicieli OZ PZD i zarządu ROD

1.....
/Imię i nazwisko-funkcja/

2.....
/Imię i nazwisko – funkcja/

3.....
/Imię i nazwisko-funkcja/

4.....
/Imię i nazwisko-funkcja/

5.....
/Imię i nazwisko – funkcja/

6.....
/Imię i nazwisko-funkcja/

7.....
/Imię i nazwisko-funkcja/

I. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

1. Dokumentacja organizacyjna ogrodu:

a) walnych zebrań i zebrań zarządu ROD za rok 2015 (0-10 pkt.)

.....
.....
.....

.....pkt.

b) protokoły, uchwały, decyzje, zgodność dokumentacji i podejmowanych uchwał z przepisami statutu PZD i regulaminu ROD. **(0-10 pkt.)**

.....pkt.

c) ilość nowych użytkowników działek, dokumentacja wpisowego i jego podział oraz zabezpieczenie rocznej prenumeraty „działkowiec” **(0-10 pkt.)**

.....pkt.

2. Zgodność planu zagospodarowania ROD ze stanem faktycznym (ze szczególnym uwzględnieniem ilości bram i furtek) **(0-10 pkt.)**

.....pkt.

3. Dokumentacja członków Związku (rejestr członków ROD, deklaracje członkowskie, decyzje przydziału działek, prawidłowo wypełnione karty rejestracyjne C – zabezpieczenie rejestru i przestrzeganie ustawy o ochronie danych osobowych) **0-10 pkt.**

.....pkt.

4. Komisje problemowe w ogrodzie (liczba działających komisji-należy wziąć pod uwagę co najmniej trzy takie komisje, dokumentacje pracy komisji oraz efekty ich pracy) **0-10 pkt.**

.....pkt.

5. Wyposażenie ogrodu działkowego w sprzęt ogrodniczy i mechaniczny (wymienić jaki) **0-10 pkt.**

.....pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania – 70 pkt.

Przyznano .....pkt.

II. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWA

1. Organizowanie szkoleń z zakresu wiedzy ogrodniczej i organizacyjnej dla działkowców, w tym:

a) Szkolenia tj. wykłady, pogadanki, prelekcje
– ilość szkoleń i uczestników **(0-10 pkt.)**

.....pkt.

b) Pokazy praktyczne – ilość pokazów i uczestników (0-10 pkt.)

.....pkt.

2. Propagowanie i rozprowadzanie literatury związkowej, w tym:

a) miesięcznika „działkowiec” w roku 2016 – prenumerata miesięcznika dla instruktorów ogrodowych SSI PZD i członków organów ROD (0-10 pkt.)

.....pkt.

b) rozprowadzanie przez zarząd ROD w roku 2016 literatury związkowej na potrzeby Działkowców (0-10 pkt.)

.....pkt.

c) prowadzenie biblioteki ogrodowej (0-10 pkt.)

.....pkt.

3. Działalność instruktorów Społecznej Służby Instruktorskiej PZD

– liczba instruktorów ogrodowych przypadających średnio na 100 działek w ROD (0-10 pkt.)

.....pkt.

4. Prowadzenie kroniki ogrodowej (0-10 pkt.)

.....pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania – 70 pkt.

Przyznano .....pkt.

III. INWESTYCJE I REMONTY INFRASTRUKTURY ROD

1. Przygotowanie, prowadzenie i rozliczenie inwestycji i remontów prowadzonych przez zarząd ROD zgodnie ze statutem PZD i uchwałą nr 14/III/2015 Krajowej Rady PZD z dnia 1.10.2015r. i w oparciu o uchwałę walnego zebrania (0-10 pkt.)

.....pkt.

2. Bieżąca konserwacja urządzeń i infrastruktury ogrodu (0-10 pkt.)

.....pkt.

3. Prowadzenie modernizacji ROD oraz jej realizacja w oparciu o posiadaną dokumentację i plan zagospodarowania:
- a) Realizacja Programu ROD XXI wieku (0-10 pkt.)
 .....
 .....
 .....
 .....pkt.
- b) Realizacja zaleceń OZ dot. Projektu „Powszechny przegląd zagospodarowania ROD i działek w 2016 roku” (0-10 pkt.)
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....pkt.
4. Pozyskiwanie środków na inwestycje i remonty, podnoszenie standardów infrastruktury ROD (0-10 pkt.)
 .....
 .....
 .....
 .....pkt.
- Łączna ilość punktów do uzyskania – 50 pkt. Przyznano .....pkt.**
-

IV. ZAGOSPODAROWANIE ROD

1. Zagospodarowanie przestrzenne ogrodu (zgodność zagospodarowania ogrodu z planem zagospodarowania) (0-10 pkt.)
 .....
 .....pkt.
2. Infrastruktura ROD (stan techniczny), w tym:
- a) ogrodzenie zewnętrzne (0-10 pkt.)
 .....
 .....pkt.
- b) bramy i furtki (0-10 pkt.)
 .....
 .....pkt.
- c) tablica z nazwą ogrodu i jej estetyka (0-10 pkt.)
 .....
 .....pkt.
- d) drogi i alejki ogrodowe ich stan i funkcjonalność (0-10 pkt.)
 .....
 .....pkt.
- e) parkingi i miejsca postojowe i ich oddzielenie zielenią izolacyjną od działek (0-10 pkt.)
 .....
 .....pkt.
- f) obiekty kubaturowe występujące na terenie ROD, tj. dom działkowca, świetlica, budynki gospodarcze (0-10 pkt.)
 .....
 .....pkt.
- g) nawadnianie ogrodu (sposób nawadniania) (0-10 pkt.)
 .....
 .....pkt.

- h) sieć energetyczna i jej rozprowadzenie po ogrodzie (wyprowadzenie poza altany podliczników) (0-10 pkt.) .....pkt.
- .....pkt.
- i) sanitariaty, ich stan i odizolowanie od działek sąsiednich (0-10 pkt.) .....pkt.
- .....pkt.
3. Zagospodarowanie i wyposażenie terenów ogólnych(należy podać rodzaj placów ogólnych i placów rekreacyjnych oraz ich wyposażenie) (0-10 pkt.) .....pkt.
- .....pkt.
- .....pkt.
4. Stan i wykorzystanie tablic informacyjnych w ogrodzie – aktualność zamieszczanych w nich materiałów i ogłoszeń (0-10 pkt.) .....pkt.
- .....pkt.
- .....pkt.
- Łączna ilość punktów do uzyskania – 120 pkt. Przyznano .....pkt.**

V. ZAGOSPODAROWANIE DZIAŁEK

1. Wyposażenie działek (stan techniczny, zgodność z regulaminem ROD):
- a) altany (ich prawidłowe usytuowanie jeżeli nie zaistnieją inne przesłanki, powierzchnia i wysokość oraz estetyka) (0-10 pkt.) .....pkt.
- .....pkt.
- b) zachowanie odległości nasadzeń trwałych od granic działek (0-10 pkt.) .....pkt.
- .....pkt.
- c) szklarnie i tunele foliowe (0-10 pkt.) .....pkt.
- .....pkt.
- d) elementy małej architektury na działkach (murki, pergole, trejaże, itp.) (0-10 pkt.) .....pkt.
- .....pkt.
- e) powszechność stosowania kompostowników- ich usytuowanie oraz wykorzystanie na działkach zgodnie z regulaminem ROD (0-10 pkt.) .....pkt.
- .....pkt.
2. Estetyka i funkcjonalność działek (0- 10 pkt.) .....pkt.
- .....pkt.
3. Pielęgnacja drzew i krzewów (cięcie, prześwietlanie, odnawianie) (0-10 pkt) .....pkt.
- .....pkt.
4. Modernizacja działek – realizacja programu (0-10 pkt.) .....pkt.
- .....pkt.
- Łączna ilość punktów do uzyskania – 80 pkt. Przyznano .....pkt.**

VI. DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Występowanie naturalnych pasów izolacyjnych w sąsiedztwie dróg komunikacyjnych lub innych źródeł zanieczyszczeń (0-10 pkt.) .....pkt.
  2. Udokumentowane przez zarząd ROD badania gleby (0-10 pkt.) .....pkt.
  3. Utrzymywanie czystości w ogrodzie, na działkach i na terenach przylegających bezpośrednio do ogrodu (0-10 pkt.) .....pkt.
  4. Udokumentowane rozwiązanie składowania i usuwania śmieci (umowy) (0-10 pkt.) .....pkt.
  5. Ekologia w ogrodzie (budki lęgowe, karmniki dla ptaków, pszczoły murarki ekologiczne sposoby ochrony roślin, stosowanie nawozów naturalnych, kompostowniki na działkach) (0-10 pkt.) .....pkt.
  6. Inicjatywy w ROD prowadzące do zmniejszania ilości śmieci poprzez zagospodarowanie odpadów roślinnych (np. skoszonej trawy itp.) oraz usuwanych gałęzi z drzew i krzewów (0-10 pkt.) .....pkt.
- Łączna ilość punktów do uzyskania – 60 pkt. .... Przyznano .....pkt.

VII. BEZPIECZEŃSTWO W ROD

1. Udokumentowana współpraca z policją, strażą miejską (0-10 pkt.) .....pkt.
  2. Polisy ubezpieczeniowe majątku Związku (0-10 pkt.) .....pkt.
  3. Zabezpieczenie przeciwpożarowe oraz przestrzeganie przepisów ogólnych i związkowych w tym zakresie (0-10 pkt.) .....pkt.
  4. Układ komunikacyjny w ogrodzie umożliwiający swobodny dojazd do każdej działki pojazdów służb ratowniczych (0-10 pkt.) .....pkt.
  5. Inne formy zapewnienia bezpieczeństwa w ogrodzie (wymienić jakie) (0-10 pkt.) .....pkt.
- Łączna ilość punktów do uzyskania – 50 pkt. .... Przyznano .....pkt.

VIII. PROMOCJA ROD

1. „ROD otwarty” – wymienić i opisać metody realizacji hasła (0-10 pkt.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....pkt.

2. Ogrodowe Dni Działkowca i inne imprezy (wymienić jakie) z udziałem społeczności lokalnej organizowane na terenie ogrodu. (0-10 pkt.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....pkt.

3. Udział ROD w imprezach i uroczystościach miejskich, lokalnych i środowiskowych (wystawy, festyny itp.) (0-10 pkt.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....pkt.

4. Intensywność i udokumentowana współpraca ROD z mediami lokalnymi (TV, radio, prasa, Internet) (0-10 pkt.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....pkt.

5. Współpraca z samorządem terytorialnym i prowadzenie działalności w realizacji celów i zadań PZD (0-10 pkt.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania – 50 pkt. .... Przyznano .....pkt.

IX. OGRÓD PRZYJAZNY DZIECIOM

1. Współpraca ROD z placówkami edukacyjno-dydaktycznymi, tj. szkołami, przedszkolami oraz innymi placówkami w tym – opiekuńczo wychowawczymi (0-10 pkt.)

.....

.....

.....

.....

.....pkt.

2. Propagowanie wiedzy ogrodniczej wśród dzieci i młodzieży szkolnej w tym:

- a) wykłady i szkolenia (0-10 pkt.)

.....

.....

.....pkt.

- b) konkursy (0-10 pkt.)

.....

.....

.....pkt.

c) zajęcia praktyczne na działkach ogrodowych (0-10 pkt.)

.....
.....
.....

.....pkt.

d) wykorzystywanie terenów ogólnych ROD i niezagospodarowanych działek (grządki, rabaty i działki dydaktyczne) (0-10 pkt.)

.....
.....
.....

.....pkt.

e) ścieżki dydaktyczne (wiedzy ogrodniczej) w ROD (0-10 pkt.)

.....
.....
.....

.....pkt.

f) inne formy działalności (0-10 pkt.)

.....
.....
.....

.....pkt.

Łączna ilość punktów do uzyskania – 70 pkt. .... **Przyznano** .....pkt.

Na łączną liczbę 620 pkt. do uzyskania w konkursie, przyznano - .....pkt.

Protokół sporządzono w 3 egzemplarzach: jeden dla OZ PZD, drugi dla Zarządu ROD, trzeci dla Komisji Krajowej Rady PZD.

Podpisy przedstawicieli okręgu
i Zarządu ROD

Podpisy członków zespołu
Komisji Konkursowej

1.....

1.....

2.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....

Pieczęć ROD

Miejscowość .....

dnia ..... 2017 r.

UCHWAŁA NR 76/2017

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego „WZOROWA DZIAŁKA ROKU 2017”

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 134, pkt 14 Statutu PZD, w związku z § 7 Statutu, postanawia:

§ 1

1. Ogłosić na rok 2017 konkurs krajowy pn. „Wzorowa Działka Roku 2017”.
2. Regulamin konkursu stanowi załącznik Nr 1 do uchwały.
3. Ankieta konkursowa stanowi załącznik Nr 2 do uchwały.

§ 2

1. Do udziału w konkursie Prezydium Okręgowych Zarządów PZD zgłaszają działki, które są laureatami w konkursach okręgowych w roku 2016.
2. Prezydium Okręgowego Zarządu PZD, na terenie którego znajduje się więcej niż 50 tysięcy działek, może zgłosić do konkursu dwie działki.
3. Działka będąca laureatem w konkursie krajowym może startować z zachowaniem 3-letniej karencji.
4. Termin zgłaszania działek do konkursu upływa z dniem 25 maja 2017 r. (decyduje data stempla pocztowego).

§ 3

Zgłoszenie działki do konkursu winno zawierać:

1. Uchwałę Prezydium Okręgowego Zarządu PZD w sprawie wyników konkursu w 2016 r. obejmującą:
  - a) numer działki oraz nazwę i adres ROD, na terenie którego jest położona,
  - b) nazwisko i imię jej użytkownika wraz z adresem korespondencyjnym,
  - c) pisemną informację o działce, ujmującą wszystkie działy zawarte w regulaminie konkursu krajowego.
2. Materiał zdjęciowy obejmujący:
  - a) zagospodarowanie działki, w tym jej widok ogólny,
  - b) altanę,
  - c) część produkcyjną działki,
  - d) część wypoczynkową działki,
  - e) elementy małej architektury,

I WICEPREZES

/-/Tadeusz JARZĘBAK

- f) inny materiał ilustracyjny, uznany przez działkowca, jako pomocny przy ocenie działki.

Materiał fotograficzny winien być dobrej jakości, wykonany w sposób umożliwiający jego wykorzystanie do publikacji. Wskazane jest, aby był wykonany przez dobrego fotografa i przekazany w formie elektronicznej.

§ 4

Brak załączenia do zgłoszenia elementów, o których mowa w § 3, skutkuje nie przyjęciem działki do konkursu.

§ 5

1. Członek Komisji Konkursowej KR PZD wraz z instruktorem SSI, na podstawie przesłanych materiałów, a także lustracji przeprowadzonej w okresie od dnia 15 czerwca 2017 r. do dnia 10 lipca 2017 r., dokona oceny działek zgłoszonych do konkursu.
2. Komisja Konkursowa Krajowej Rady PZD sporządzi protokół wraz z wnioskami na potrzeby Prezydium Krajowej Rady PZD.

§ 6

Prezydium Krajowej Rady PZD, na podstawie protokołów i wniosków Komisji Konkursowej, dokona rozstrzygnięcia konkursu i ustali listę jego laureatów oraz wyróżnionych w konkursie.

§ 7

Użytkownicy:

- 1) laureaci konkursu (8 działek) otrzymują nagrody rzeczowe o wartości 1 000,00 zł
- 2) wyróżnieni (5 działek) otrzymują nagrody rzeczowe o wartości 500,00 zł
- 3) wszystkie działki biorące udział w konkursie otrzymują dyplomy, a także roczna prenumeratę miesięcznika „Działkowiec” oraz wydawnictwa związkowe.

§ 8

Wyniki konkursu zostaną ogłoszone w trakcie Krajowych Dni Działkowca Roku 2017 oraz opublikowane w miesięczniku „działkowiec” i Biuletynie Informacyjnym PZD.

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 28 lutego 2017 r.

REGULAMIN KONKURSU KRAJOWEGO „WZOROWA DZIAŁKA ROKU 2017”

1. **Rozplanowanie i urządzenie działki** (ocena ogólna, racjonalne wykorzystanie terenu) ..... 0-10 pkt.
  2. **Estetyka działki** (ład i porządek, ogrodzenie i urządzenia na działce zgodne z regulaminem ROD) ..... 0-10 pkt.
  3. **Trawnik i jego utrzymanie** ..... 0-10 pkt.
  4. **Część ozdobno-wypoczynkowa**, w tym:
    - a) bogaty dobór roślin ozdobnych ..... 0-10 pkt.
    - b) urządzenia wypoczynkowe i rekreacyjne ..... 0-10 pkt.
  5. **Część produkcyjna działki**, w tym:
    - a) sadownicza (różnorodność drzew i krzewów owocowych, przestrzeganie odległości nasadzeń od granic działki, prawidłowe formowanie koron, cięcie i prześwietlanie, zdrowotność) ..... 0-10 pkt.
    - b) warzywnicza (bogaty dobór gatunków, w tym ziół) ..... 0-10 pkt.
  6. **Mała architektura na działce**
    - a) płotki, murki, trejaże, pergole, oczka i zbiorniki wodne ..... 0-10 pkt.
    - b) inne elementy małej architektury ..... 0-10 pkt.
  7. **Estetyka i stan techniczny altany**
    - a) wymiary altany i jej stan techniczny zgodne z regulaminem ROD ..... 0-10 pkt.
    - b) wykorzystanie altany zgodnie z regulaminem ROD ..... 0-10 pkt.
    - c) estetyka altany ..... 0-10 pkt.
  8. **Posiadanie na działce kompostownika i jego wykorzystanie** ..... 0-10 pkt.
  9. **Ekologia na działce** (budki lęgowe, karmniki dla ptaków i owadów pożytecznych, ekologiczne sposoby ochrony roślin, stosowanie nawozów naturalnych) ..... 0-10 pkt.
- Łączna ilość punktów do uzyskania ..... 140 pkt.

- * Ponieważ materiały ilustracyjne będą publikowane oraz wykorzystywane do promowania rodzinnych ogrodów działkowych i Związku winny być one dobrej jakości.
- ** Stwierdzenie nie przestrzegania postanowień regulaminu ROD w zakresie zagospodarowania działki oraz nieopłacenie opłat ogrodowych w ustalonych terminach skutkuje dyskwalifikacją uczestnictwa w konkursie.

Załącznik nr 2 do Uchwały nr 76/2017
Prezydium KR PZD z dn. 28.02.2017r.

ANKIETA KONKURSOWA „WZOROWA DZIAŁKA ROKU 2017”

Działka nr ..... położona w Rodzinnym Ogrodzie Działkowym
im. .... w.....
Okręg .....
użytkowana przez .....
adres .....
nr telefonu .....

zgłoszona do Krajowego Konkursu „Wzorowa Działka Roku 2017”.

Lustracja przeprowadzona została przez zespół Krajowej Komisji Konkursowej w składzie:

1.....
imię i nazwisko

2.....

imię i nazwisko

w obecności przedstawiciela OZ, Zarządu ROD, a także użytkownika działki:

1.....

imię i nazwisko

2.....

imię i nazwisko

3.....

imię i nazwisko

4.....

imię i nazwisko

W oparciu o dokonaną lustrację zagospodarowania działki oraz zgodnie z regulaminem konkursu: „Wzorowa Działka Roku 2017”, ustala się następującą punktację:

1. Rozplanowanie i urządzenie działki (0-10 pkt.)

(ocena ogólna, racjonalne wykorzystanie terenu).....

.....pkt.

2. Estetyka działki (ład i porządek, stan ogrodzenia i urządzeń na działce zgodnie z regulaminem ROD) (0-10 pkt).....

.....pkt.

3. Trawnik i jego utrzymanie (0-10 pkt).....

.....pkt.

4. Część ozdobno-wypoczynkowa, w tym:

a) bogaty dobór roślin ozdobnych (drzewa i krzewy ozdobne, w tym iglaki, pnącza i byliny (0-10 pkt.).....

.....pkt.

b) urządzenia wypoczynkowe i rekreacyjne (0-10 pkt.).....

.....pkt.

5. Część produkcyjna działki, w tym:.....

a) sadownicza

(różnorodność drzew i krzewów owocowych, przestrzeganie odległości nasadzeń od granic działki, prawidłowe formowanie koron, cięcie i prześwietlanie, zdrowotność) (0-10 pkt.).....

.....pkt.

b) warzywnicza

(bogaty dobór gatunków w tym ziół) (0-10 pkt.).....

.....pkt.

6. Mała architektura na działce

a) płotki, murki, trejaże, pergole, oczka i zbiorniki wodne (0-10 pkt.).....
.....
.....pkt.

b) inne elementy małej architektury, np. rzeźby (0-10 pkt.).....
.....
.....pkt.

7. Estetyka i stan techniczny altany

a) wymiary altany i jej stan techniczny zgodne z Regulaminem ROD (0-10 pkt.).....
.....
.....pkt.

b) wykorzystanie altany zgodnie z Regulaminem ROD (0-10 pkt.) .....
.....
.....pkt.

c) estetyka altany (0-10 pkt.).....
.....
.....pkt.

8. Posiadanie na działce kompostownika i jego wykorzystanie (0-10 pkt) .....pkt.

9. Ekologia na działce

(budki lęgowe, karmniki dla ptaków i owadów pożytecznych, ekologiczne sposoby ochrony roślin, stosowanie nawozów naturalnych) (0-10 pkt.) .....
.....
.....pkt.

Razem 140 pkt.

Przyznano - .....pkt.

Protokół sporządzono w 3 egzemplarzach: jeden dla OZ PZD, drugi dla Komisji Konkursowej KR PZD. trzeci dla Zarządu ROD.

Podpis/y/ użytkownika działki

.....

Podpisy przedstawicieli
Zarządu ROD

Podpisy członków zespołu
Komisji Konkursowej

1.....

1.....

2.....

2.....

3.....

4.....

Pieczęć ROD

Miejscowość .....,

dnia ..... 2017 r.

VII. PUBLICYSTYKA

Władze Łodzi chcą zbudować mikroskopijną plażę i park kosztem ogrodu działkowego

Łódzkie władze chcą zlikwidować część ogrodu działkowego Księży Młyn w Łodzi (125 działek), by w jego miejsce wybudować park i miejską plażę. *Chociaż działkowcy zaproponowali rozwiązanie kompromisowe, to prezydent miasta nie chce go uwzględnić. W głosowaniu nad wyborem wariantu, który ma być realizowany zagłosowało zaledwie 1,3% mieszkańców. To zbyt mało, ich opinia była dla miasta wiążąca. Bój wciąż trwa, bowiem PZD i działkowcy nie składają broni i wciąż walczą o ocalenie ROD.*

Ukryte plany urzędników miejskich

Wszystko zaczęło się od budżetu obywatelskiego. Działkowcy z ROD Księży Młyn zachęceni sukcesami działkowców z innych miast przygotowali w ubiegłym roku kompleksowy projekt, którego celem była budowa kompleksu rekreacyjno-spacerowego na terenie ogrodu za prawie 1 milion złotych. Pieniądze z miejskiej kasy sprawiłyby, że pośród bujnej działkowej zieleni, tuż nad brzegiem jeziora .... powstałaby dla mieszkańców miasta prawdziwa oaza wypoczynku. Zarząd planował wybudowanie alei pieszo-jezdnej, chodników, placu zabaw, altany z grillem, stołem i ławkami, zakup betonowych stołów do gry w szachy, karty i ping-ponga, a także postawienie niezbędnych dla rekreacji ławek, koszy na śmieci, stojaków na rowery i sanitariatów. Niestety projekt został odrzucony już podczas weryfikacji, a urzędnicy wskazali, iż realizacja projektu nie będzie możliwa, bowiem miasto rozpoczęło prace nad planem zagospodarowania przestrzennego tego terenu i ma plany budowy w miejscu ogrodów działkowych ogólnomiejskiej plaży. – *To był dla nas prawdziwy szok* – mówi Prezes OZ Łódzkiego Izabela Ożegalska, która w sprawę obrony łódzkiego ogrodu zaangażowała się osobiście. Okręgowy Zarząd wspólnie z działkowcami z ROD „Księży Młyn” nie zgadza się na proponowane rozwiązanie.

Plaża nad śmierdzącym bajorem

Okazuje się, że władze Łodzi w samym centrum miasta, przy niezwykle ruchliwych ulicach przelotowych. między ulicami Przędzalnianą

a Rydza-Śmigłego, która jest częścią ruchliwej drogi krajowej nr. 14, postanowiły stworzyć mikroskopijną plażę miejską. Ulica Rydza-Śmigłego jest dwujezdniowa i na całej jej długości znajduje się torowisko tramwajowe. To właśnie tutaj po jednej stronie znajduje się park nad Jasieniem, zaś we wspomnianym miejscu staw, do którego wpada strumyk o nazwie Jasień, który dotychczas wydzieliał raczej mało przyjemny odór. W tym właśnie miejscu znajduje się również przejście dla pieszych łączące park ze stawem. Brak sygnalizacji świetlnej przyczynił się w ciągu ostatnich lat do kilku śmiertelnych potrażeń - miejsce to uznawane jest za bardzo niebezpieczne. Przez kilka lat mieszkańcy i działkowicze starali się o sygnalizację, ale niestety miasto odmawiało tłumacząc, że nie ma pieniędzy. Teraz okazuje się, że pieniądze jednak mogą się znaleźć, choć niekoniecznie na tak potrzebną w tym miejscu sygnalizację, ale na likwidację działek.

Likwidacja bez odtworzenia

W miejscu tym mieści się ROD Księży Młyn, największy w Łodzi ogród, który istnieje już od ponad 60 lat, a działki użytkuje w nim ok. 900 rodzin. Powstawał, gdy były tu olbrzymie zakłady. Działkowcami są dawni pracownicy. Dali początek tym terenom, a teraz ich dzieci i wnuki dalej gospodarują i pielęgnują ogrody. Władze Łodzi mówią jedynie o „przeniesieniu tych 125 działek na obrzeża Łodzi i rekompensacie dla działkowców”. Prawda jest jednak taka, że to zwykłe obiecanki-cacanki. Jak przyznał w lokalnej telewizji Robert Warsza, dyrektor Miejskiej Pracowni Urbanistycznej, miasto nie ma terenów zamiennych, na które mogłoby przenieść działkowców. Wiedzą o tym najlepiej ci działkowcy, którzy od 6 lat czekają na teren zamienny za zlikwidowany pod budowę Al. Unii Lubelskiej ogród im. Rogowicza. Na tereny zamienne wciąż czekają także pozbawieni swoich działek pod trasę Górną działkowcy z dwóch częściowo zlikwidowanych ogrodów ROD Rekreacja i ROD Brzoskwinia w Łodzi. Po co więc obiecywać kolejnym działkowcom przeniesienie, skoro wszyscy wiedzą, iż nie będzie to możliwe? – *Re-*

toryka urzędników zmierza do tego, by umniejszyć stratę, jaką w wyniku likwidacji części tego ogrodu poniosą de facto mieszkańcy Łodzi i działkowcy. Tymczasem nie tylko bezpowrotnie zniszczone zostanie 125 działek, które użytkują łódzkie rodziny, a także 4,5 ha zieleni i drzew, ale też trzeba jasno powiedzieć, że mieszkańcy zyskają na tym interesie jedynie 30 metry plaży – mówi prezes Ożegalska. Jak wynika z planów, więcej na ten temat szumu, niż to warte. Urzędnicy zaplanowali bowiem plażę o długości 10 metrów i szerokości 3 metrów, co oznacza, że zmieści się na niej nie więcej niż 10 leżaków. Właśnie tylu mieszkańców będzie mogło odpoczywać w tym miejscu. Dla tych 10 leżaków miasto chce zlikwidować 125 działek, wypłacić miliony złotych odszkodowania działkowcom i wydać kolejne miliony na usypanie plaży. Nic więc dziwnego, że działkowcy plany te oprotowali, wskazując, że są lepsze rozwiązania, które mogą pogodzić zarówno interesy działkowców, jak i mieszkańców miasta. Prezydent miasta przyjęła uwagi OZ i działkowców, jednak ogłosiła, że ostateczna decyzja w tej sprawie winna należeć do mieszkańców miasta.

Kompromis to wariant 2

Po protestach działkowców miasto zorganizowało warsztaty urbanistyczne, na których działkowcy wraz z urzędnikami dyskutowali nad miejskimi planami. Ostatecznie Miejska Pracownia Urbanistyczna przygotowała trzy warianty zagospodarowania terenu przy stawie. Pierwszy oznacza całkowitą likwidację ogródków działkowych między al. Śmigłego-Rydza i Przędzalnianą. Wariant ten w miejscu ogrodu przewiduje powstanie parku oraz bulwarów dla pieszych i rowerów, a także strefy ekonomicznej, w której znajdą się sklepy i kafejki. Drugi wariant – za którym optują łódzcy działkowcy jest de facto najlepszy dla wszystkich i byłby rozwiązaniem salomonowym. Zakłada on bowiem pozostawienie działek i zagospodarowanie nadbrzeża stawu w oparciu o złożony do budżetu obywatelskiego projekt działkowców z ROD Księży Młyn. Projekt zakłada wybudowanie mola, które przebiegając przez środek jeziora, łączyłoby oba brzegi stawu. Ponadto w projekcie tym zaplanowano wysepki dla kaczek, plac zabaw i rowery wodne. Trzeci wariant zakłada pozostawienie działek na południe od stawu, a w północnej części utworzenie przestrzeni publicznej z atrakcjami nad wodą. Są dwie wersje wariantu trzeciego. Pierwsza dopuszcza pozostawienie kilku działek od strony Śmigłego-Rydza, a druga za-

kląda tam m.in. parking. - Jestem przekonana, że można i zachować ROD „Księży Młyn”, i zagospodarować teren wokół stawu tak, by mogli z niego korzystać również mieszkańcy Łodzi. Wcale nie trzeba likwidować istniejących tu od ponad 60 lat działek – uważa Maria Dubilas, prezes ROD przy ul. Przędzalnianej 74. Jak podkreśla działkowcy chcą integracji z mieszkańcami. Dlatego chcą przy pomocy miejskich środków zagospodarować teren i otworzyć go dla wszystkich. – Tu nie chodzi o 125 rodzin działkowych. Jestem przekonana, że w żadnym parku nie spotyka się tyle osób, co w ogrodach działkowych, gdzie spotykają się całe rodziny, gdzie organizowane są integracyjne spotkania. W parku przebywają pojedyncze osoby – mówi prezes ogrodu i podkreśla, że działkowcy zadeklarowali likwidację ogrodzeń, by teren ogrodu był dostępny dla wszystkich. Jeśli ktoś woli park, to może udać się parę kroków dalej, bowiem parków w tym rejonie nie brakuje. Tymczasem likwidacja tych 125 działek i zmiana terenu w park, to dla miasta ogromne koszty, bowiem same odszkodowania, które zapewnią działkowcom i PZD ustawa o ROD wyniosą ok. 5 mln złotych, a do tego szacowany koszt dostosowania brzegu stawu to kolejne 2 miliony złotych. Tymczasem projekt kompromisowy działkowców – wariant 2 – to koszt niespełna miliona złotych, które pochłonie stworzenie infrastruktury i otwarcie ogrodów dla społeczności miejskiej.

Sadzą drzewa za tysiące, by inne wyciąć za miliony?

Działania władz budzą zdziwienie, bowiem w ubiegłym roku posadzono kilkadziesiąt drzew sprowadzanych z Niemiec, po kilka tysięcy złotych za sztukę, wraz z systemem nawadniającym. Koszt posadzenia jednego takiego drzewa wylizczono na 15 tys. złotych. Tymczasem zaledwie rok później miasto zamierza lekką ręką wyciąć w pień 4,5 ha zieleni i drzew wartych miliony... Może zamiast sadzić i przywozić z Europy drzewa, warto chronić te, które się ma? Skąd więc pomysł, aby w jednym miejscu w Łodzi sadzić drzewa za kilkanaście tysięcy złotych a w innym likwidować niezwykle cenną zielen, która oczyszcza miasto ze spalin? Na terenie Łodzi i w jej bliskich okolicach znajduje się kilka pięknych miejsc, które znacznie bardziej nadają się na stworzenie miejskiej plaży, między innymi Stawy Jana, na których zapowiadano wcześniej, że powstaną m.in. 22 baseny, cztery zjeżdźalnie, sauny, strefa gastronomiczna i parking wielopoziomowy. Łączna powierzchnia lustra wody ma wynieść 2,5 tys. mkw. Łodzianie

nie potrzebują też nowych parków, których utrzymanie jest dużo bardziej kosztowne niż ogrody działkowe i obciążą budżet miasta. Podczas gdy mieszkańcy mogą korzystać z pięknego Park na Zdrowiu, stawów w Arturówku oraz basenu Anilana, którego otwarcie władze Łodzi przesuwają z roku na rok.

Plaża między blokami? Przy trasie przelotowej? To jakiś absurd, no chyba, że cel jest dużo bardziej dalekosiężny, a miasto pod pretekstem tej inwestycji za 3 lata sprzeda teren pod budowę biurowców, które powstają w bardzo bliskiej odległości. Brakuje logicznego wytłumaczenia całej tej inwestycji. Jaki sens wydawać tak duże pieniądze na coś, co po kilku latach będzie zaniedbane, kiedy w Łodzi tyle kamienic wymaga remontów czy wyburzenia? Ulice wymagają nowych nawierzchni, sygnalizacji świetlnej, która poprawiłaby bezpieczeństwo mieszkańców, a miasto wciąż tłumaczy się brakiem środków finansowych.

Głosowanie zakończone fiaskiem

Prezydent miasta choć przyjęła uwagi PZD i działkowców, to ostateczną decyzję w tej sprawie przekazała w ręce mieszkańców miasta. Niestety głosowanie okazało się całkowitym niewypałem. Ustanowiono tylko jeden punkt w mieście, gdzie można było odebrać kartę i to w zupełnie innej dzielnicy, której nie dotyczą planowane inwestycje. Każdy, kto nie posługuje się Internetem i komputerem miał zwyczajnie utrudnioną możliwość głosowania. Niezrozumiałe jest działanie władz miasta, bowiem wystarczyło udostępnić karty do głosowania we wszystkich centrach komunikowania się z mieszkańcami, których w Łodzi jest 5 – po jednym w każdej dzielnicy. Na ponad 602 tys. mieszkańców Łodzi zagłosowała garstka, zaledwie 8500 osób. Trudno zatem oczekiwać, by 1,3% mieszkańców decydował za ponad pół miliona mieszkańców miasta. Nie wiadomo nawet, czy głosujący to mieszkańcy tej dzielnicy, czy może obrzeży miasta i nigdy nawet z tego parku nie skorzystają. Kart bowiem nie weryfikowano w żaden sposób, nie wiadomo nawet czy głosy nie powtarzały się w głosowaniu internetowym i na kartach. Badania zrealizowane na podstawie

opinii 8500 osób jest zwyczajnie niewiarygodne, a wykorzystywanie przez władze Łodzi faktu, że 1,2 % Łodzian zdecydowało o likwidacji ogrodu działkowego po to, by zrealizować własne zamiary i plany, które będą kosztowały miasto majątek, byłoby zwyczajnym populizmem. Wszystko wskazuje jednak na to, że władzom nie przeszkadza nieudane głosowanie, bo liczy się nie to, że tak niewielu ludzi wzięło w nim udział, ale wynik samego głosowania. Prawdopodobnie nawet gdyby zagłosowało zaledwie 100 osób, to miasto twierdziłoby, że „Łodzianie zdecydowali”, bo jest to zgodne z ich zamiarami i usilnymi dążeniami likwidacji ogrodu. Niejasności w tej sprawie jest naprawdę dużo. Okazuje się bowiem, że władze Łodzi stosowały tę formę komunikacji z mieszkańcami poprzez głosowanie do błahych zapytań, często dotyczących spraw społecznych, ale nigdy dotąd nie dotyczyły one spraw tak istotnych dla miasta, jak sprawa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Co więcej, skoro chodzi o plany dotyczące konkretnej dzielnicy to dlaczego nie ma wyników wskazujących, ile spośród tych osób, które głosowały będzie on dotyczył? Wszak mieszkańcom odległych dzielnic istnienie ogrodu, czy parku może być zwyczajnie obojętne, bo nigdy z niego nie korzystali i nie skorzystają. Wszystkie te niuanse wskazują, że władze Łodzi chcą zrealizować swoje zamiary choćby po trupach. A na to zgody działkowców i PZD nie będzie. To wciąż bój, który skończony nie jest. Działkowcy mają szanse zyskać sprzymierzeńca, bowiem Muzeum Pałac Herbsta, które znajduje się w sąsiedztwie ogrodów, także jest przeciwne budowie plaży w tym miejscu. Dlaczego więc władze Łodzi tak upierają się przy swojej koncepcji likwidacji ogrodu? Na to pytanie będą próbowali uzyskać odpowiedź działacze OZ PZD w Łodzi wraz z działkowcami podczas planowanego spotkania z prezydentem miasta. Oby udało się dojść do porozumienia. Jeśli nie, pozostaje jeszcze uchwała obywatelska. Jak pokazali działkowcy z Lublina, którym udało się obronić 4 ogrody przed zmianą ich w park. Warto walczyć do końca, a nawet najbardziej zaawansowane plany i zamiary można zmienić, gdy jest wola z obu stron.

AH

VIII. SPROSTOWANIE I TEKST JEDNOLITY

UCHWAŁA NR 74A/2017

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców
z dnia 15 lutego 2017 r.

*w sprawie sprostowania Uchwały Nr 294/2016 Prezydium Krajowej Rady PZD
z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie zajęcia stanowiska w przedmiocie statusu osób pozbawionych
członkostwa w PZD w ramach postępowania wewnątrzorganizacyjnego*

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców, działając na podstawie § 52 ust. 2 i ust. 3 Statutu PZD postanawia:

§1.

1. Sprostować Uchwałę Nr 294/2016 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 17 sierpnia 2016 r. *w sprawie zajęcia stanowiska w przedmiocie statusu osób pozbawionych członkostwa w PZD w ramach postępowania wewnątrzorganizacyjnego* poprzez zastąpienie w akapicie nr 3 uzasadnienia uchwały zwrotu „§ 24 pkt 2 Statutu PZD” zwrotem „§ 50 ust. 2 Statutu PZD”.
2. Tekst jednolity uchwały **Nr 294/2016** stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEPREZES

/-/Stanisław ZAWADKA

PREZES

/-/ Eugeniusz KONDRACKI

Warszawa, dnia 15 lutego 2017 r.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr 74A/2017

UCHWAŁA NR 294/2016

Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 17 sierpnia 2016 r.

(tekst jednolity z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą

Prezydium Krajowej Rady PZD nr 74A/2017 z dnia 15 lutego 2017 r.)

*w sprawie zajęcia stanowiska w przedmiocie statusu osób pozbawionych
członkostwa w PZD w ramach postępowania wewnątrzorganizacyjnego*

W związku pismem z dnia 23 czerwca 2016 r. (AOI.511.82.2016.PBO), skierowanym do Prezydium KR PZD przez Prezydenta m.st. Warszawy, występującego w charakterze organu nadzoru nad stowarzyszeniem ogrodowym PZD, Prezydium KR PZD stwierdza:

1. Zaskarżenie do sądu, w trybie art. 50 ust. 1 ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, uchwały w sprawie pozbawienia członkostwa w PZD, nie wpływa na status osoby pozbawionej członkostwa w PZD,

2. W przypadku, o którym mowa w pkt. 1, uchwała w sprawie pozbawienia członkostwa w PZD podjęta w trybie zgodnym ze Statutem PZD, do chwili jej uchylenia przez Sąd, wywołuje skutki prawne, które muszą być respektowane przez organy PZD.

Uzasadnienie

Wystąpienie organ nadzoru odnosi się do kwestii statusu osoby, której członkostwo w PZD ustało w trybie pozbawienia członkostwa, a co do której nie zakończyło się postępowanie sądowe, prowadzone na podstawie art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2013r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Urod).

Zgodnie z § 30 ust. 1 Statutu PZD, członkowi Związku przysługuje prawo odwołania się od uchwały o pozbawieniu członkostwa do właściwego organu wyższego stopnia nad organem wydającym uchwałę, w ciągu 14 dni od daty otrzymania uchwały. Wniesienie odwołania w terminie i trybie, określonym w § 30 ust. 1 i 2, wstrzymuje wykonanie zaskarżonej uchwały (§ 30 ust. 2). Zgodnie z § 50 ust. 2. Uchwały organów PZD podjęte w trybie odwoławczym są ostateczne i nie przysługują od nich odwołanie. Z kolei treść § 30 ust 3 statutu PZD uzasadnia stwierdzenie, iż z dniem rozpatrzenia odwołania (w sposób negatywny) uchwała w sprawie pozbawienia członkostwa staje się wykonalna.

Tym samym zasadnym jest stwierdzenie, iż w przypadku utrzymania uchwały o pozbawieniu członkostwa w mocy przez organ odwoławczy, postępowanie wewnątrzorganizacyjne w przedmiotowej sprawie uznaje się za zakończone, a zatem członkostwo ustaje (§ 50 ust. 2 Statutu PZD).

W świetle powyższych uwag, zgodnie ze Statutem PZD, obowiązywanie ostatecznej uchwały w przedmiocie pozbawienia członkostwa wywołuje ten skutek, iż osoba, której ona dotyczy, uznawana jest za „nieczłonka” PZD. Zasadnym jest również stwierdzenie braku podstaw dla przyjęcia, że status ten ulega zmianie, w przypadku podjęcia próby podważania uchwały poprzez skierowanie wniosku o stwierdzenie nieważności uchwały w trybie wewnątrzorganizacyjnym (§ 51 Statutu PZD) lub wniosku o jej uchylenie (§ 52 ust. 1 Statutu PZD).

Analogiczną opinię należy wyrazić również nt. skutków ewentualnego zaskarżenia uchwały w trybie art. 50 ust. 1 Urod do sądu powszechnego. Za powyższym stanowiskiem przemawia zarówno treść ustawy Urod – tj. brak przepisu, z którego wynikałby skutek w postaci wstrzymania wykonalno-

ści uchwały w przedmiocie pozbawienia członkostwa w związku ze skierowaniem pozwu do sądu, jak i orzecznictwo dotyczące analogicznych spraw, tj. o pozbawienie członkostwa w stowarzyszeniu, a zapadłych na gruncie sporów dotyczących stowarzyszeń funkcjonujących w oparciu o ustawę z dnia 7 kwietnia 1989r. prawo o stowarzyszeniach (Upos), zwłaszcza, że zgodnie z art. 45 ust. 2 Urod, w zakresie w niej nieuregulowanym, do stowarzyszeń ogrodowych stosuje się odpowiednio przepisy Upos.

W świetle powszechnie przyjętych w orzecznictwie i doktrynie poglądów, pomimo braku w ustawie prawo o stowarzyszeniach regulacji odnoszących się do tej kwestii (odpowiednika art. 50 ust. 1 Urod) członkom stowarzyszeń (innych niż stowarzyszenia ogrodowe), przysługuje prawo do zaskarżania uchwał odnoszących się do ich członkostwa. Podstawą prawną do wytoczenia takiego powództwa jest art. 189 kpc. Tym samym, w zakresie prawa do zaskarżenia uchwały dotyczącej pozbawienia członkostwa, sytuacja prawna członka stowarzyszenia ogrodowego jest identyczna, jak członka stowarzyszenia funkcjonującego w oparciu o Upos. Odmiennie kształtuje się sytuacja w zakresie roszczenia o nabycie członkostwa – przysługuje on wyłącznie działkowcowi ubiegającemu się o członkostwo w stowarzyszeniu ogrodowym.

Prowadząc rozważania dotyczące skutków zaskarżenia uchwały w trybie art. 50 Urod, zasadnym jest zatem posłużenie się wykładnią stosowaną przez sądy na gruncie art. 189 kpc, albowiem sprawy te mają w istocie identyczny charakter. Należy tu wskazać zwłaszcza na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2015 r. III CZP 27/15, zawierającą bardzo szeroki wywód dotyczący możliwości zaskarżenia, w trybie art. 189 k.p.c., przez członka stowarzyszenia uchwały, zarówno w celu ochrony przed bezpodstawnym wykluczeniem z organizacji, jak i innych praw wynikających z nawiązanego stosunku prawnego członkostwa.

Na gruncie sprawy będącej przedmiotem interwencji organu nadzoru, szczególną wagę mają poglądy zawarte w w/w. uchwale SN, a odnoszące się do sposobu interpretacji relacji pomiędzy stowarzyszeniem, a członkiem. Wynika z nich bowiem, iż zdaniem SN, należy je postrzegać nie tylko w kontekście członek – stowarzyszenie, ale również członek – pozostali członkowie stowarzyszenia, „*tak by członkowie pozostający w danej organizacji nie byli przymuszeni do współdziałania z osobami, z którymi nie są w sta-*

nie współdziałać. Inaczej mówiąc, wolność zrzeszenia się to nie tylko prawo do wstąpienia do stowarzyszenia, ale również prawo stowarzyszenia do wykluczenia członków.” Uwaga ta, jest o tyle istotna, że z uzasadnienia uchwał będących przedmiotem sprawy objętej interwencją organu nadzoru wynika, iż podstawą pozbawienia członkostwa było naruszenie Regulaminu ROD, który w istocie służy umożliwieniu działkowcom korzystania z działek zgodnie z ich przeznaczeniem. Co za tym idzie, uchwałę organu stowarzyszenia należy postrzegać jako działanie skierowane na ochronę praw i interesów pozostałych członków organizacji posiadających działki w ogrodzie.

Odnosząc się do zasadniczego wątku wystąpienia organu nadzoru – tj. statusu osób pozbawionych członkostwa, co do których nie zakończyło się postępowanie sądowe prowadzone na podstawie art. 50 ust. 1 Urod, a zatem skutków uchwały objętej przedmiotem zaskarżenia, należy przywołać tezę z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 stycznia 2009 r. I UK 123/08, w którym stwierdził on, iż „uchwała (organu stowarzyszenia podjęta w trybie zgodnym ze statutem) dotknięta nieważnością aż do chwili jej uchylenia przez Sąd wywołuje skutki prawne, które muszą być respektowane”.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezydium KR PZD postanowiło jak na wstępie.

IX. INFORMACJE

1. Interpelacja poselska w sprawie wywozu śmieci z terenów ROD

W dniu 19.12.2016 r. poseł Krzysztof Paszyk (PSL) złożył do Ministra Środowiska interpelację poselską nr 8817 w sprawie nowelizacji ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*. W interpelacji tej występuje z zapytaniem, czy Ministerstwo Środowiska podejmie działania w celu wprowadzenia w w/w ustawie zmian ukierunkowanych na poprawę sytuacji polskich działkowców.

W przedmiotowej interpelacji został poruszony bardzo istotny problem – wysokich opłat za wywóz śmieci z terenów ROD, którym Krajowa Rada PZD zajmuje się od dłuższego czasu. W szczególności, KR PZD przeprowadziła analizę funkcjonowania w ROD ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*. W dniu 29 czerwca 2016 r. Krajowa Rada PZD przyjęła uchwałę nr 4/VIII/2016, w której wyznaczyła zadania dla struktur PZD związane z funkcjonowaniem w ROD ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*. Następnie w dniu 15 lipca 2016 r. została przesłana do Ministra Infrastruktury ocena funkcjonowania w ROD ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, w której Związek wskazał na konieczność jej nowelizacji z uwzględnieniem rodzinnych ogrodów działkowych. Natomiast w dniu 18 sierpnia 2016 r. KR PZD wystąpiła do Ministra Środowiska o dostosowanie zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do potrzeb ROD, w tym

spowodowanie, aby stawki opłaty za wywóz śmieci były adekwatne do ilości śmieci faktycznie wytwarzanych na terenach ogrodów. W swoim wystąpieniu KR PZD zwróciła się również o podjęcie działań mających na celu spowodowanie, aby opłaty za śmieci z ogrodów były sprawiedliwe, miarodajne i dostosowane do specyfiki ogrodów, które są wykorzystywane przez działkowców sezonowo, w celach rekreacyjno-wypoczynkowych.

W odpowiedzi na pismo KR PZD, w dniu 18.10.2016 r. Ministerstwo Środowiska – Departament Gospodarki Odpadami udzielił odpowiedzi w tej sprawie. W swoim piśmie wskazał, że objęcie rodzinnych ogrodów działkowych jako nieruchomości niezamieszkałych systemem wywozu śmieci wynikającym z ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, w tym opłatą ryczałtową zależy od woli rady gminy. Jednocześnie Ministerstwo Środowiska poinformowało, że w związku z docierającymi do resortu sygnałami o niezgodnym z prawem ustalaniu przez gminy opłaty ryczałtowej zagadnienie opłaty ryczałtowej **jest obecnie analizowane w Ministerstwie Środowiska pod kątem potrzeby wprowadzenia zmian prawnych w tym zakresie. Przeanalizowane zostaną również informacje przekazane przez KR PZD i za pośrednictwem Infrastruktury.**

MAP

Interpelacja nr 8817 do ministra środowiska w sprawie nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

Zgłaszający: Krzysztof Paszyk

Data wpływu: 19-12-2016

Oborniki, dnia 19.12.2016 rok

W nawiązaniu do nierozwiązanego i wciąż narastającego problemu radykalnego wzrostu opłat za wywóz odpadów dla rodzinnych ogrodów działkowych, oraz w odpowiedzi na oczekiwania środowisk działkowców, podejmuję niniejszą interpelację.

Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 17.01.2015 r. poz. 87) wprowadziła ryczałtową stawkę opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Efektem ww. nowelizacji jest wzrost rachunków o nawet 300% dla użytkowników ogrodów działkowych. Przyczyną zaistniałej sytuacji jest artykuł 6j ust. 3 b wspomnianej ustawy, który to zapis zrównuje status domów letniskowych, oraz ogrodów działkowych.

Działkowcy w całym kraju odbierają zmiany w systemie gospodarowania odpadami jako krzywdzące i niesprawiedliwe. Obok radykalnego, ich zdaniem zupełnie nieadekwatnego, wzrostu kosztów gospodarowania odpadami, problemem jest wymóg ponoszenia wspomnianych kosztów przez cały rok, mimo że realnie odpady są wytwarzane przez 7-8 miesięcy w roku.

Należy podkreślić, że wyjątkowo nieprecyzyjny zapis artykułu 6j ww. ustawy powoduje trudności interpretacyjne. Część samorządów w Polsce objęła rodzinne ogrody działkowe opłatami ryczałtowymi, część zaś dalej pozwala ogrodom rozliczać się na podstawie indywidualnych umów o wywóz odpadów. Zgodnie z danymi Polskiego Związku Działkowców (uchwała Nr 4/VIII/2016 Krajowej Rady PZD), obecnie ok. 60% ROD w całym kraju objęta jest opłatami ryczałtowymi, natomiast 40% rozlicza się na starych zasadach.

Działkowcy od dłuższego czasu postulują doprecyzowanie zapisów ustawy w tym zakresie, oraz przede wszystkim, wyłączenie ich z systemu całorocznych opłat ryczałtowych.

W związku z powyższym zwracam się do Pana Ministra z następującymi pytaniami:

1. Czy Ministerstwo Środowiska podejmie działania w celu wprowadzenia w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach zmian ukierunkowanych na poprawę sytuacji polskich działkowców?

2. Czy poselski projekt ustawy, realizujący postulat działkowców w przedmiotowym zakresie mógłby liczyć na wsparcie Ministerstwa Środowiska?
3. Jaka jest interpretacja Ministerstwa Środowiska dla art. 6j ust. 3 b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw w kontekście stosowania jej zapisów wobec ogrodów działkowych?
4. Jak odniesie się Pan Minister do faktu, że ustawa jest interpretowana na dwa przeciwstawne sposoby przez polskie samorządy?

Z wyrazami szacunku
/-/ Krzysztof Paszyk

Odpowiedź na interpelację

Ministerstwo Środowiska Podsekretarz Stanu
Sławomir Mazurek
DGO-III.070.1.2017.MK

**Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając na interpelację Pana Posła Krzysztofa Paszyka z dnia 19 grudnia 2016 r., znak: K8INT8817, w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r., poz. 250, z późn. zm.), uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

Zgodnie z art. 6j ust. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno - wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, rada gminy uchwała ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Artykuł ten dodany ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 87) daje możliwość ustalenia ryczałtowej stawki opłaty od nieruchomości, na których są domki letniskowe lub od innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno – wypoczynkowe, do których zalicza się ogródki działkowe. Wynika to z faktu, że domki letniskowe nie służą do zaspokajania podsta-

wowych potrzeb mieszkaniowych tylko do celów związanych z wypoczynkiem. Inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno - wypoczynkowe stanowią dosyć otwartą kategorię nieruchomości, o zaliczeniu do której decydują pełnione funkcje – mieszczą się tu np. ogródki działkowe (zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 40) podstawowymi celami rodzinnego ogrodu działkowego jest m.in. zaspokajanie wypoczynkowych i rekreacyjnych potrzeb społeczeństwa poprzez umożliwianie prowadzenia upraw ogrodniczych). Przed dodaniem art. 6j ust. 3b do ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Rodzinne Ogrody Działkowe również musiały uiszczać opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Odnosząc się do kwestii różnego traktowania Rodzinnych Ogrodów Działkowych przez gminy należy zwrócić uwagę, że przepis ten dotyczy nieruchomości, w stosunku do których rada gminy podjęła uchwałę o odbieraniu odpadów komunalnych na podstawie art. 6c ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Zgodnie z art. 6c ust. 2 ustawy w stosunku do nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, gmina ma możliwość przejęcia odbierania odpadów komunalnych wytwarzanych na tych nieruchomościach. Ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. dodany został również art. 6c ust. 3, zgodnie z którym rada gminy może ww. uchwałę podjąć w stosunku do wszystkich lub tylko niektórych kategorii nieruchomości.

Oznacza to, że od woli rady gminy zależy objęcie nieruchomości, o których mowa w art. 6j ust. 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku

w gminach, zorganizowanym przez gminę systemem odbierania odpadów komunalnych lub nie, w związku z czym nie ma uzasadnienia dla zmiany przedmiotowego artykułu.

Może więc mieć miejsce sytuacja, w której gmina, w zależności od przyjętych rozwiązań, włączyła lub nie Rodzinne Ogrody Działkowe do „systemu gminnego”. W przypadku takiego włączenia rada gminy jest zobowiązana określić ryczałtową stawkę opłaty dla tego typu nieruchomości.

W świetle obowiązujących przepisów, nie ma możliwości wykluczenia Rodzinnych Ogrodów Działkowych z obowiązku ustalenia ryczałtowej stawki opłaty, jeżeli podjęta została uchwała, na podstawie art. 6c ust. 2 ww. ustawy uwzględniająca tego typu nieruchomości.

W kwestii wsparcia poselskiego projektu ustawy, realizującego postulaty działkowców w przedmiotowym zakresie resort środowiska nie może takiego wsparcia zadeklarować bez zapoznania się z ww. projektem ustawy.

Jednocześnie, uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Środowiska rozpoczęły się prace nad zmianą ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w ramach których zostanie przeanalizowana poruszone przez Pana Posła kwestie.

Z poważaniem
Sławomir Mazurek Podsekretarz
Stanu Ministerstwo Środowiska

/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych
oraz Obsługi Rad, Zespołów
i Pełnomocników w KPRM

2. Miasto Grudziądz jednak poprze działkowców

W dniu **07.03.2017 r.** odbyło się kolejne spotkanie w Urzędzie Miasta Grudziądz w sprawie gruntów należących obecnie do p. Piotra Kulerskiego, na których położone są Rodzinne Ogrody Działkowe „Kolejarz, „Zacisze” i „Mikołaja Kopernika”. Było ono kontynuacją rozmów sprzed tygodnia, w których nie mógł uczestniczyć Prezydent Miasta Robert Malinowski, a jego stanowisko okazało się kluczowe w przyjęciu dalszej strategii działania, gdyż w ubiegłym tygodniu pracownicy urzędu miasta nie byli przekonani do konieczności udziału władz miasta w procesie wytoczonym przez PZD o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym. Ze strony miasta

Grudziądz obecny był również Naczelnik Wydziału Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami – p. Wojciech Witkowski, a ze strony Polskiego Związku Działkowców: radca prawny – Mec. Bartłomiej Piech, Prezes OZ PZD – Piotr Gadzikowski, Prezes ROD „Kolejarz” w Grudziądzu – Waldemar Serej oraz wicedyrektor biura OZ PZD – Anna Boładź.

Na poprzednim spotkaniu przedstawiciele PZD zawnieśli aby miasto – jako prawowity właściciel – przyłączyło się do procesu wytoczonego przez PZD i poparło stanowisko Związku, naprawiając w ten sposób błędy sprzed lat, w wyniku których przedmiotowe grunty przeszły na własność p. Kulerskiego. Prawo jasno stanowi, że zamiast

nieruchomości, były właściciel miał i ma prawo do rekompensaty finansowej od Skarbu Państwa za wywłaszczone w latach 50-tych grunty, które odzyskał dopiero w latach 90-tych ubiegłego wieku. Witold Kulerski, czyli dziadek obecnego właściciela - zamiast nieruchomości, powinien otrzymać odszkodowanie równe wartości tych gruntów. Natomiast w 1993 r. ówczesny wiceprezydent Grudziądz złożył w sądzie wnioski o wykreślenie miasta z ksiąg wieczystych (jako właściciela) i wpisanie w to miejsce Witolda Kulerskiego, nie zważając na to, iż w międzyczasie na tym terenie powstały i funkcjonowały wówczas od ponad 40-tu lat trzy ogrody działkowe.

W dzisiejszym spotkaniu Prezydent zadeklarował, że miasto będzie uczestniczyło w toczącym się procesie o zwrot gruntów jako interwenient po-

3. Meldowanie

W dniu 27 grudnia 2016 do KR PZD zwrócił się przedstawiciel Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa z informacją, że w Ministerstwie są prowadzone dyskusje na temat meldowania. W ramach tych dyskusji Ministerstwo chciałoby poruszyć kwestię meldowania na terenach ogrodów działkowych, dlatego też zaproponowano przedłożenie propozycji legislacyjnych w tej kwestii.

Poniżej prezentujemy pismo z dnia 4 stycznia 2017 roku skierowane do Sekretarza Stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa – Pana Kazimierza Smolińskiego w tej sprawie.

**Ministerstwo Infrastruktury
i Budownictwa
Sekretarz Stanu
Pan Kazimierz Smoliński**

Szanowny Panie Ministrze

W nawiązaniu do propozycji zaprezentowanych podczas spotkania Pana Ministra z delegacją PZD oraz informacji przekazanej przez Departament Gospodarki Nieruchomościami MliB o prowadzonych przy udziale Państwa resortu pracach nad rozwiązaniami prawnymi odnoszącymi się do kwestii meldowania osób zamieszkujących na terenach rodzinnych ogrodów działkowych, uprzejmie informujemy, iż problem ten był przedmiotem obrad Prezydium KR PZD w dniu 29 grudnia 2016r.

W wyniku przeprowadzonej dyskusji Prezydium KR PZD uznało za zasadne podtrzymanie poglądu, prezentowanego we wcześniejszych ofi-

boczny lub jeśli to będzie konieczne – jako strona. Jest to punkt zwrotny, gdyż Prezydent pokazał, iż zamierza pochylić się nad losem ponad 200 rodzin działkowców i walczyć o ich prawa, biorąc na siebie niejako konsekwencje błędu swoich poprzedników. Dzięki dzisiejszej postawie Prezydenta być może uda się nie dopuścić do zwrotu wywłaszczonych nieruchomości w naturze – co wiązałoby się z likwidacją trzech ogrodów działkowych, a jedynie zadośćuczynić p. Kulerskiemu za wywłaszczone grunty w formie ekwiwalentu pieniężnego ze środków Funduszu Reprywatyzacji.

Zmiana stanowiska Urzędu Miasta Grudziądz i Pana Prezydenta jest wynikiem zdeterminowanego nastawienia ze strony Polskiego Związku Działkowców w obronie ogrodów i działkowców.

Anna Boładź

cyjnych dokumentach wypracowanych przez władze stowarzyszenia, a odnoszących się do tego zagadnienia. W opinii PZD sytuacja, w której - jak wskazuje orzecznictwo sądów administracyjnych - możliwe jest dokonanie zameldowania w altanie na terenie rodzinnego ogrodu działkowego, pomimo ustawowego zakazu wykorzystywania takiego obiektu do zamieszkiwania, świadczy o wewnętrznej sprzeczności systemu prawnego, co czyni postulat nowelizacji zasadnym.

Stojąc na stanowisku konieczności zachowania ustawowego zakazu wykorzystywania terenów ROD do celów mieszkaniowych, jako rozwiązania mającego istotne znacznie zarówno dla zachowania funkcji ROD, jako terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, mających zwłaszcza na obszarach miejskich istotny walor ekologiczny, jak i dla praw osób korzystających z działek zgodnie z ich przeznaczeniem, PZD uważa za konieczne wprowadzenie odpowiednich zmian w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności. Analiza jej zapisów uzasadnia bowiem wnioski, iż akt ten - całkowicie abstrahując od kwestii zgodności z prawem faktów podlegających ewidencjonowaniu w ramach procedury meldunkowej - wymusza po stronie organów publicznych bierność, nawet w przypadku zaistnienia stanów w sposób oczywisty zasługujących na podjęcie interwencji.

Z powyższych względów, zdaniem PZD, zasadnym wydaje się rozwinięcie zapisów art. 31 ustawy o ewidencji ludności, poprzez dodanie ustępu 3. W myśl przedłożonej propozycji, w przypadku

oczywistego naruszenia prawa poprzez zamieszkiwanie na terenie objętym zakazem i zgłoszenia tego faktu w ramach procedury meldunkowej, organ gminy byłby zobowiązany do wydania decyzji o odmowie zameldowania, względnie o uchyleniu czynności materialno-technicznej zameldowania.

Rozwiązanie to, nie ingerując nadmiernie w zasadniczy model przyjęty w ustawie, pozwoliłoby na wprowadzenie spójności w porządku prawnym i wykluczyło możliwość zaistnienia stanu faktycznego, który w sposób oczywisty godzi w wiarygodność obowiązującego systemu prawnego. Niewątpliwie za takowy należy uznać bowiem sytuację, gdzie organ administracji jest zobowiązany do urzędowego potwierdzania stanu faktycznego sprzecznego z normą ustawy, a z którego to potwierdzenia, osoba dopuszczająca się naruszenia prawa, wywodzić może wymierne korzyści, chociażby w postaci praw wynikających z zaliczenia jej do członków danej gminy.

Przedkładając przedmiotową propozycję pod rozważę Państwa resortu (tekst postulowanej nowelizacji w załączeniu), pragniemy podziękować za możliwość zaprezentowania naszych uwag

4. Nowa „Ochrona roślin” dla działkowców!

Pojawiła się nowa, bardzo cenna i aktualna książka pt. „Ochrona Roślin” wydana przez Wydawnictwo Działkowiec na zlecenie Krajowej Rady PZD. Książka rozprowadzona została już do wszystkich okręgowych zarządów PZD, zarządów ROD, aktywu ogrodowego, instruktorów ogrodowych. Koszty pokryła KR PZD.

Autorką jest dr Hanna Legutowska – pracownik naukowy Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, długoletni współpracownik „Działkowca” i „Mojego Ogródka”, znający problematykę działkowców, przede wszystkim z kontaktów z działkowcami i prowadzonych szkoleń.

Bardzo ważne jest, aby ta książka w każdym ogrodzie była dostępna dla wszystkich działkowców i jest to rolą zarządów ROD. Zawarty w niej materiał można określić jako aktualne zalecenia z ochrony roślin dla działkowców w ROD.

Książka ta przed wydaniem została poddana dogłębnej ocenie przez naukowców znających problematykę ogrodów z własnych doświadczeń. Recenzji dokonali:

– Prof. Kazimierz Wiech z Akademii Rolniczej w Krakowie, członek Kolegium Redakcyjnego „Działkowca”, dobrze znany działkowcom,

i zgłosić gotowość do dalszej współpracy w charakterze partnera społecznego.

Prezes PZD

/-/ Eugeniusz Kondracki

Załącznik: 1

Propozycja zmiany art. 31 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności

Art. 31.

1. Jeżeli dane zgłoszone do zameldowania lub wymeldowania budzą wątpliwości o zameldowaniu lub wymeldowaniu rozstrzyga organ gminy w drodze decyzji administracyjnej.
2. Wątpliwości co do stałego lub czasowego charakteru pobytu osoby pod deklarowanym adresem rozstrzyga organ gminy w drodze decyzji administracyjnej.
3. *Jeżeli w zgłoszeniu, jako adres miejsca pobytu stałego lub czasowego, wskazano nieruchomości, wobec której ustawa przewiduje zakaz zamieszkiwania, organ gminy wydaje decyzję o odmowie zameldowania lub uchyleniu czynności materialno-technicznej zameldowania.*

jako autor wielu książek o tematyce ochroniarzkiej i wieloletni autor „Działkowca”;

- Prof. Gabriel Łabanowski z Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach, autor wielu książek nt. ochrony roślin, również autor w „Działkowcu” i wieloletni współpracownik Wydawnictwa Działkowiec;
- Dr Zbigniew Gruca z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu – członek Kolegium Redakcyjnego „Działkowca”, wykładowca na szkoleniach dla działkowców, długoletni autor i współpracownik Wydawnictwa Działkowiec.

Ochrona roślin jest w wielu przypadkach konieczna ale też jest trudna w wykonaniu. Wymaga wiedzy, a przynajmniej wskazówek, kiedy i jak ją stosować, zwłaszcza preparaty chemiczne. Nie mając takich wskazówek, można często zrobić więcej złego niż dobrego, zarówno sobie, jak i sąsiadom. Stąd szczególne znaczenie nowej książki „Ochrona Roślin”, gdyż oparta jest głównie na wieloletnich doświadczeniach w rodzinnych ogrodach działkowych.

Sławomir Milewski
redakcja „działkowca”

SPIS TREŚCI

I. XII posiedzenie KR PZD w dniu 28 lutego 2017 r.	1
1. Informacja	1
2. Porządek obrad	2
3. Komisja uchwał i wniosków	2
4. Sprawozdanie z działalności Prezydium KR PZD za 2016 rok	2
• Działalność statutowa Prezydium KR PZD	3
• Ataki na ogrody i Związek w 2016 roku ..	6
• Budownictwo ponadnormatywne i zamieszkiwanie na terenach ROD	10
• Jubileusz 35-lecia PZD	12
• Ocena funkcjonowania Okręgów	13
• Otwarty Program Społecznego Rozwoju ROD	14
• Powszechny przegląd zagospodarowania ROD i działek w 2016 roku	15
• Sprawy prawne	17
• Roszczenia do gruntów ROD	18
• Środki przekazane z Funduszu Obrony ROD w 2016 roku	20
• Gospodarka gruntami	20
• Inwestycje i remonty w ROD w 2016 roku. Pozyskiwanie środków finansowych na rozwój ROD	24
• Pożyczki dla ROD z Funduszu Samopomocowego PZD	26
• Dotacje dla ROD	26
• Usuwanie śmieci z terenów ROD	27
• Krajowe Dni Działkowca w Zabrzu	28
• Oświata ogrodnicza i wydawnictwa	28
• Rozstrzygnięcie konkursów krajowych ..	29
• Skargi i zapytania prawne	31
• Narady prezesów i dyrektorów biur okręgowych zarządów PZD	33
• Porady dla działkowców	36
• Działalność medialna w roku 2016	36
• Działalność finansowo-księgową w 2016 r.	37
• Działalność w ramach statutowego nadzoru - kontrole	39
• Polityka kadrowa	40
• Odznaczenia związkowe	42
• Jubileusze ROD	43
• Kontakty z działkowcami	44
5. Otwarty plan pracy Krajowej Rady i Prezydium KR PZD w 2017 r.	45
6. Roszczenia do gruntów ROD – stan na dzień 1 stycznia 2017 r.	50
• Komunikat Krajowej Rady PZD z dnia 02.03.2017 r. w sprawie roszczeń do gruntów ROD wg stanu na dzień 1 stycznia 2017 roku	50
7. Informacja na temat przygotowania i przebiegu walnych zebrań sprawozdawczych w ROD ..	72
8. Uchwały	75
• Uchwała Nr 1/XII/2017 Krajowej Rady PZD z dnia 28.02.2017 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności Prezydium Krajowej Rady PZD w 2016 r.	75
• Uchwała Nr 3/XII/2017 Krajowej Rady PZD z dnia 28.02.2017 r. w sprawie planu pracy Krajowej Rady i Prezydium Krajowej Rady na rok 2017	76
• Uchwała Nr 6/XII/2017 Krajowej Rady PZD z dnia 28.02.2017 r. w sprawie oceny aktualnego stanu roszczeń do gruntów ROD i wyznaczenia zadań dla struktur PZD	76
• Uchwała Nr 7/XII/2017 Krajowej Rady PZD z dnia 28.02.2017 r. w sprawie walnych zebrań sprawozdawczych w 2017 roku	79
• UCHWAŁA Nr 8/XII/2017 Krajowej Rady PZD z dnia 28.02.2017 r. w sprawie nadania sztandaru dla Okręgowego Zarządu PZD w Koszalinie	80
• Uchwała Nr 9/XII/2017 Krajowej Rady PZD z dnia 28.02.2017 r. w sprawie wygaśnięcia Panu Grzegorzowi Oraczowi mandatu członka Krajowej Rady PZD ..	80
II. Program obchodów Jubileuszu 120-lecia istnienia ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich	81
• Uchwała Nr 5/XII/2017 Krajowej Rady PZD z dnia 28.02.2017 r. w sprawie Programu obchodów Jubileuszu 120-lecia istnienia ogrodnictwa działkowego na ziemiach polskich	81
III. Uchwały Prezydium KR PZD	83
• Uchwała Nr 526 /2016 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 29.12.2016 r.	

w sprawie wydania nowego informatora dla Zarządów ROD i komisji ogrodowych pt. „Aktualności związkowe” 83

IV. Sprawa reportażu pt. Działkowa wojna w „Magazynie Ekspresu Reporterów” z dnia 14.02.2017 r. 84

1. Czwarta władza zaatakowała działkowców i PZD 84
2. Reakcja struktur PZD i działkowców na medialny atak 85
3. Struktury i działkowcy w sprawie 87
  - Stanowisko Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 22.02.2017 r. w sprawie emisji w dniu 14.02.2017 r. w TVP 2 w programie „Magazyn Ekspresu Reporterów” reportażu pt. „Działkowa wojna” 87
  - Stanowisko Krajowej Komisji Rewizyjnej PZD z dnia 23.02.2017 roku w sprawie tendencyjnego kreowania w „Magazynie Ekspresu Reporterów” fałszywego wizerunku PZD 89
  - Stanowisko Prezydium OZ PZD w Lublinie z dnia 15.02.2017 r. w sprawie reportażu wyemitowanego na antenie TVP 2 w programie Magazyn Ekspresu Reporterów o sytuacji zaistniałej w jednym z ogrodów działkowych w Białej Podlaskiej 90
  - List do Prezesa Zarządu TVP 91
  - Stanowisko zarządu ROD im. I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej 91
  - Stanowisko Zarządu ROD im. J. I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej 91
  - ◆ Stanowiska wybranych zarządów ROD.... 97
  - Stanowisko Prezydium OZ Świętokrzyskiego PZD w Kielcach w sprawie reportażu „Działkowa wojna” wyemitowanego w Magazynie Express Reporterów 97
  - Stanowisko Zarządu ROD „Relaks” w Kędzierzynie-Koźlu w sprawie: reportażu wyemitowanego w dniu 14.02.2017 r. na antenie TVP2 w programie Magazynu Ekspresu Reporterów pt. „Działkowa wojna” 98
  - List Zarządu ROD im. B. Chrobrego w Oławie 100
  - ◆ Wybrane listy działkowców..... 101
  - List Jana Karpińskiego z ROD „Oaza” w Żarach 101

- List Elżbiety Gomuły z ROD im. 100-lecia ogrodnictwa działkowego w Krośnie Odrzańskim 102
  - List Pani Krystyny Domaszewicz z ROD „Podzamcze” w Wałbrzychu ... 102
  - List Pana Jerzego Karpińskiego z ROD „Radość” we Wrocławiu 103
4. Senator Lidia Staroń znowu atakuje PZD i ustawę o ROD 104

V. Problemy prawne 106

1. Od 1 stycznia 2017 r. zmiany w umowach zlecenia 106
2. Nabycie prawa do działki po zmarłym działkowcu 107
3. Zwolnienie stowarzyszenia ogrodowego od opłat sądowych 108
4. Zasady reprezentacji związku przez zarząd ROD 109

VI. Konkursy krajowe 112

- Uchwała Nr 75/2017 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 28.02.2017 r. w sprawie głoszenia konkursu krajowego „Rodzinny Ogród Działkowy Roku 2017” 112
- Uchwała Nr 76/2017 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 28.02.2017 r. w sprawie ogłoszenia konkursu krajowego „Wzorowa Działka Roku 2017” 125

VII. Publicystyka 129

VIII. Sprostowanie i tekst jednolity 132

- Uchwała Nr 74A/2017 Prezydium Krajowej Rady Polskiego Związku Działkowców z dnia 15.02.2017 r. w sprawie sprostowania Uchwały Nr 294/2016 Prezydium Krajowej Rady PZD z dnia 17.08.2016 r. w sprawie zajęcia stanowiska w przedmiocie statusu osób pozbawionych członkostwa w PZD w ramach postępowania wewnątrzorganizacyjnego 132

IX. Informacje 134

1. Interpelacja poselska w sprawie wywozu śmieci z terenów ROD 134
2. Miasto Grudziądz jednak poprze działkowców 136
3. Meldowanie 137
4. Nowa „Ochrona roślin” dla działkowców! 138